

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő:
VÉSZI JÓZSEF.

Felolós szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Őszinteség és egység.

Budapest, április 6.

(v.) Incelkedő tavaszi szellők hízlekedve, enyelegve röpködnek a feslő rügyek körül. S a mindenségnek tavaszi gerjedelmei közepette szárnyukra veszik a husvétii harangszót az incselkedő szellők. Bugva, csengve remeg végig a természetben a feltámadás szózata. Torony átadja toronynak, szív átadja szívnek. Minden emberi kebel mintha egy-egy istenháza volna, amelyben a megújított élet Te Deumát ünneplik.

Élete megújulásának küszöbén áll imhol a szabadelvűpárt is. A közelgő választások rendjén következik be a feltámadása. Keresztre nem feszítették, de hazugul megsufolták. Gyótrekben nem volt része, de volt igazságtalan gyalázásokban. És fel fog támadni üdült erővel, hogy régi feladatait új lendülettel szolgálja. Nagyok és nemesek ezek a feladatok. Senki másra át nem ruházhatók, senkitől mástól nem teljesíthetők. Nemzetalkotó és államszilárdító hivatását a liberalizmus diadalmasan gyakorolta eddig, de nem fejezte még be. Tengersonk még a tennivalója. Szívben és nyelvben nem magyar még e hazának minden polgára. Akik pedig magyarok, azok sem mindnyájan szeretik a szabadságot, a magyar államnak ezt az egyedül biztos talpkövet. A liberalizmusra var a nemzeti egység teljes kivívásának s a nemzeti jogállam teljes kiépítésének feladata. S dolgozó karja, érző szíve, gondolkodó lelke a liberalizmusnak csakis a szabadelvű párt lehet. Fel fog tehát támadni a szabadelvű párt, mert fel kell támadni. Ha néhány tucat mandátummal kevesebb lesz, kit bánt, kit csüggeszt ez a csökkenés? Terjedelmében ha fogy, ki bánja azt? Csak hadd gyarapodjék meg

belső tömörségben, alkotóelemeinek lelki összhangjában, az a földolog. Leghatalmasabb alkotásait a szabadelvű párt akkor teremtette, mikor terjedeleme a legkisebb volt. A lelkesedést és az összetartást nem pótolja semmi, ellenben a számbeli tulerőt könnyen és bőven pótolja az összetartás és a lelkesedés.

Eljutottunk hát ahhoz a kérdéshez, milyennek kívánjuk mi a jövőendő országgyűlés szabadelvű pártját? Térfogatra akkorának, a mekkorát a hamisítatlanul megnyilatkozó nemzeti akarat kirendel. Az országos választásoknál meg fogunk vivni becsülettel minden csatát, ingyen nem adunk oda egyetlen mandátumot se. Azon leszünk, hogy a többség mennél több helyen legyen a miénk s ahol a miénk a többség, ott az isten és ember előtt minket megillető mandátum birtokát nem engedjük a kezünkől kicsavarni. De viszont másfelől nem vetjük szemünket sehol a máséra. Pénzrel és erőszakkal mandátumot nem harcolunk. Szepülten lobogónkat mocsoktalanul akarjuk az alkotmányos hadjáratból visszahozni. Meg akarjuk mutatni, hogy a liberalizmus nem csupán törvényesen gyakorolja a hatalmat, hanem a törvény szerint ujítja is meg a hatalomra való igényét. Negyven mandátummal több vagy kevesebb, ekkora terjedelmű országos pártnál nem számít, s amit esetleg elveszít terfogatban, annál százszorta többet fog az emberséges és tiszta választások révén tiszteletben és tekintélyben nyerni.

Ezt a tekintélyt és tiszteletet a választásoknál megszerzi a szabadelvűpárt Széll Kálmán, de azontul ezeket az erkölcsi javakat csakis maga a párt bírja megtartani. Megtartásukhoz nincs szüksége sem különös erőfeszítésre, sem valami nagy fortélyra. Igen egyszerű módja van annak, hogy a szabadelvűpártnak a tiszta és szabad választások

révén meggyarapodó tekintélye és tisztelete azután se csökkenjen. Két tulajdonsággal egész biztosan eléri ezt a többség. E két tulajdonság: az őszinteség és az egység.

A Széll Kálmán politikai egyéniségén átszűrődött szabadelvűpártnak feltétlen kötelessége lesz, hogy őszinte legyen saját magával és a liberalizmussal szemben. Tartsák ezt jól a szemük előtt a jelöltek is, a választók is. Ugy lépjen minden jelölt a kerület közönsége elé, hogy bármi lett legyen viselkedése a multban, a jövőre nézve a maga becsületével fűzze magát hozzá a céltudatos, a valódi, a tántorithatatlan liberalizmushoz. S a választó közönségnek is legyen gondja rá, hogy akik politikai bizalmáért folyamodnak, azok hátsó gondolat nélkül, nyílt szavakban fogadják meg a liberalizmus mellett való rendíthetetlen kitarításukat. Ködös formuláknak, kétértelmű kijelentéseknek, felemás állásfoglalásoknak sem jogosultsága, sem helye nem lehet a mostani küzdelemben. Aki a kormányt támogatni kívánja, az mondja meg választóinak s hallja is meg választóitól, hogy azt csakis a szabadelvűség alapján teheti. Három fronton érvényesül közéletünkben a szabadelvűség: a felekezeti, a társadalmi és a közjogi arcvonalon. Aki őszintén liberális, mind e három vonatkozásban annak fog bizonyulni. A felekezeti fronton a vallások jogegyenlőségét és a felekezetközi békét, a társadalmi fronton a demokratikus törekvések hathatós támogatását, a közjogi fronton a nemzeti szabadságjogok tiszteletben tartását és okos fejlesztését parancsolja a liberalizmus. A kinek a liberalizmusa nem terjed ki mind e három frontra, azt őszintén liberálisnak nem lehet elismerni. Tolerancia, demokrácia és jogtisztelet: ezen a három pilléren nyugszik a szabadelvűség. S

TÁRCA.

Előadási főpróba.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: Herczeg Ferenc.

A színház tíz esztendő fennállása alkalmából a tagok lakomát rendeztek szeretett igazgatójuk tiszteletére. A vacsora reggeli hat óráig tartott. Ilyen előzmények után kinos megdöbbenést keltett az igazgatónak ama kijelentése, hogy a reggeli tíz órára kitűzött előadási főpróbát föltétlenül meg fogja tartatni.

Igazgató (reggeli 10 órakor, panyókára vetett felöltővel, félszemére vágott kalappal felbukkan a nézőtér homályában): Nos —? (Szünet után fölemelt hangon.) Nos —? (Szünet után dörgő hangon.) Nos —?

Ügyelő (házi sapkával a fején, ügyelői könyvvel a kezében felbukkan a színpad homályában): Jó reggelt kívánok, igazgató ur!

Igazgató (fagyosan): Kicsoda az ur?

Ügyelő: (meghökkenve nézi az igazgatót.)

Igazgató: Ne vágjon nekem képeket, hanem válaszoljon a kérdésekre. Kicsoda az ur?

Ügyelő (a felháborodástól reszket, de erőt vesz magán; nagyot nyel, majd epés hidegvérrel mondja): Az ügyelő volnék — kilenc esztendő óta.

Igazgató (gunyosan és gonoszul): Igen, az ur az ügyelő volna. De csak addig, amíg én akarom. Érti? Ha nem akarom, akkor holnap már nem ügyelő az ur. Érti? Most pedig jegyezze meg

magának az ur, hogy előadási főpróbán nem ismerek semmiféle ügyelőt. Csak rendezőt ismerek. (Dörgő hangon.) Hol a rendező?

Ügyelő (jobbra el. A szin mögött földhöz csapja a rendezői könyvet és rátafos.) Inkább havat lapátolni! (Főlemeli a könyvet és megkeresi a rendezőt)

Rendező (a folyosón egy utolsó szippant cigarettájából, aztán a munkaláztól lángolva a színpadra rohan): Kezdjük! Kezdjük! (Az igazgatóhoz.) Leereszszük a függőnyt?

Igazgató: Milyen próba van mára kiírva? Ugy emlékszem, hogy előadási főpróba. Aki tud olvasni, azt is tudja, hogy mit jelent ez. Mindent magam csináljak? Olvasni is magam tanítsam az urakat?

Rendező (előkelően): Csak méltóztassék parancsolni — én engedelmkedem.

Igazgató (felpattanva, dörgő hangon): Én ma nem parancsolok semmit! Hányszor mondtam még? Maguk parancsoljanak, rendezzenek, játszanak és mutassák meg, hogy mit dolgoztak eddig — én majd nézem. Én ma nem vagyok senki és semmi. Én ma közönség vagyok. Hányszor mondtam még? (Tüntetve leül, keresztbe fonja a két karját)

Rendező (dörgő hangon a zsinórpadlás felé): Függőnyt! (A függöny legördül. Igen hosszú szünet.)

Igazgató (két kezét tördelve, szelid bánattal): Urak, urak, az Isten szerelméért, mi lesz már? (Dörgő hangon.) Mi lesz már?

(A függöny habozva fölemelkedik.)

Rendező (a szin közepén áll, megbotrányko-

zotán): Hol van megint a sugó? Soha sincs a maga helyén!

Sugó (mérgesen kiüti fejét a lyukból): Hol volna a sugó? Itt van a sugó!

Rendező: Miért nem ad jelt?

Sugó: Ha nem szól a villamos csöngetyű!

Igazgató (kezét tördelve): Mindent magam csináljak? A csöngetyűt is magam reparáljam?

Sugó (izgatottan lapozgat a könyvében; növekedő keserűséggel): Tudom már, hogy mit jelent ez! Régen folyik már ellenem az intrika!

Rendező (erélyesen): Hallgasson!

Sugó (öklével a padlót verve): Eleget hallgattam, de most nem állom már ezt a bánásmódot! Ha irigylik tőlem a kenyeremet, csak szólnak, megyek én magamtól is. Hat gyereke van —

Rendező: Én intrikálók az ur ellen? Nekem mondja —?

Igazgató (apai hangon): Gyerekek, hát megbolondultatok? Miféle érzékenykedés ez? Hát nem vagyok kollégák? (Erélyesen) Menjünk! Menjünk!

(A függöny legördül. Csöngetés. A függöny felgördül.)

Igazgató (dültől tajtékozva): Megálljunk! Miféle rongy az a háttérben?

Rendező: Bocsánat, a diszletfestő —

Igazgató (m. f.): A kérdésekre válaszoljon az ur! Miféle rongy az?

Rendező (előkelő határozottsággal): Gót lovagterem.

Igazgató (m. f.): És hol játszik az első felvonás?

Rendező: Azt mondta Kinizsi —

a kik e három pillér bármelyikét fel akarják dönteni, azok hiába mondják magukat szabadelvűeknek, a liberális közvélemény őket ilyenekül nem fogadhatja el.

Az őszinte szabadelvűségről ime, elmondtuk nézetünket. Ilyen őszinte szabadelvűséget várunk mi az új többségtől. Vizsgálja magát kiki s döntsön a maga állásfoglalása felett idejekorán, nehogy csalódást szerezzen utóbb másoknak és saját magának.

Egységesnek is óhajtuk az új szabadelvűpártot. Aki elvi téren beleilleszkedik az őszinte liberalizmus táborába, az tartsa kötelességének, hogy saját magát minden politikai törekvésével és ambíciójával együtt a pártvezetőség céltudatos programjának alája rendelje. Nem célunk a közelmúlt egyes tüneteire, midőn ezt a követelést felállítjuk. Egy szétoszlófélben levő parlament kebelében sok minden lehetséges, ami a választások multával egyszerűen a politikai lehetetlenségek birodalmába tolódik el. Minden pártnak annyi a tekintélye, amennyi tekintéllyel a vezérlete rendelkezik. A szabadelvűpárt vezérlete a kormányelnök kezében nyugszik. A pártvezér autoritása így tehát egyesül a végrehajtó hatalom fejének autoritásával. Kivánatos, sőt feltétlenül szükséges, hogy a többségnek és a vezérnek tekintélye egymást kiegészítse. Ennél fogva kivánatos, sőt feltétlenül szükséges az is, hogy a vezér ne csökkentse a többség tekintélyét, de a többség se csökkentse a vezérét.

A normális állapot az, hogy kormány és többség kölcsönösen támogatja egymást s a természetes kapocs köztük a politikai bizalom. A kormánynak feltétlenül meg kell bízni a pártjában, de a többségnek is feltétlenül kell megbíznia a kormányban. Felbízalomnak sem helye, sem értelme nincsen, mert a felbízalom már félig bizalmatlanság. A párt egységét mi tehát úgy fogjuk fel, hogy az elvi álláspont azonosságán jön létre és működik, a kölcsönös támogatás céljából, a feltétlen bizalom közvetítésével. Az új szabadelvűpárt tagjaitól elvárjuk és reméljük, hogy ilyen értelemben fognak az egységre törekedni. Aki elfogadja a kormányzati politika elvi alapjait, de bármely okból bizalmatlan a kormány irányában, annak az ellenzéken van a helye. Aki pedig hozzászögödik a többséghez, annak nemcsak helyeselnie kell a kormányzati elve-

ket, hanem bizalommal támogatnia is kell a kormányzatot az elvek megvalósításában.

Megújodva, megerősödvé, tekintélyre és tiszteletre szert téve, így fog a szabadelvűpárt az ország vezetésére alkalmas maradni. Felátadásában hiszünk, működésének reményre nézünk előre s a nemzetre nézve messzire kiható üdvös eredményeket várunk őszinteségtől és egységétől.

BELFÖLD.

A gazdasági törvény. Darányi földmivélségi miniszter, mint értesülünk, a gazdasági törvény életbelépte napjaul május elsejét alapította meg. E naptól számítatik tehát az az öt esztendő, melynek eltelte után a kötött forgalmi birtokokon a *külföldiek s a külföldön élő magyarok* birtokain csak olyan okleveles gazdaságosok alkalmazhatók, akik magyar állampolgárok. A törvény végrehajtási rendelete, mely egyebek között arról is intézkedik, hogy a most szolgálatban levők hogy igazolhatják igényjogosultságukat, valószínűleg már a jövő hét folyamán meg fog jelenni a hivatalos lapban.

Az ügyvédek és polgári perrendtartás. Ennek a kérdésnek megvitatása közben a városi ügyvédség részéről kritika tárgyává teték dr. Deák Albert álláspontját. Dr. Deák Albert erre a kritikára vonatkozólag ma azt írja nekünk, hogy ő csak fővárosi kartársai egy részének gondolkodásmódját kritizálta. Különbözési pontokat ő nem követ vidéki és fővárosi ügyvéd között. Hiszen az egész ügyvédi kar kívánsága megegyező. Kivánatos, hogy az ügyvédség valódi sérelmei végre-valahára orvosoltassanak, hogy az ügyvéd adassék vissza igazi hivatásának: a jogtudomány gyakorlati alkalmazásának és a jogvédelemnek; hogy ebbeli munkája méltó erkölcsi és anyagi elismerésben részesüljön.

„Magyar nemzeti politika.” Ime, néhány szemelvény egy husvéti cikkből: „Megirattott ismétletten és el is mondatott helyesen, hogy nem észszerű a nemzeti-ségi kérdést a parlamentit viták keretébe bevonnit a belügyi kérdés oly szennyes, melyet otthon, zárt ajtóknál kell tisztára mosni és ha nem lehet általános jogelvek alapján, ugy megoldandó az, mint hatalmi kérdés, mint szakaszokba nem foglalható legiöb és semmi elméletet nem törő állami érdek Egy bölc nagy német politika inkább kell, hogy kivívja a magyar nemzeti államot, mint a magyar birodalomban elszórtan lakó fajrokonai dédelgetése mellett a különböző nemzetiségeknek a nemzeti állam rovására való fejlődését és erősbülését.

A gyakorlati élet, az egész Európában látott gyakorlati politika mást bizonyit, mást tanácsol, mást parancsol, késlekedni nem lehet, az utolsó óra van már itt, a cselekvés órája. Kell, hogy ha a célt akarjuk, az eszközöket is akarjuk. Kell, hogy az erő és bátorság tudatában legyünk; ha ez nincs, ugy elvesztünk.

Századok történelmi tanúsága igazolja, tanácsolja, sőt parancsolja a monarchia két államának összetartozását nem beszúrtnak.

Olyan ismerős ez a magyar nemzeti nyelvezet. Vajjon ki által eszközöltett? Csak nem Bánffy által?

KÜLFÖLD.

Koerber kiténtetése. Ó felsége Koerber miniszterelnököt a legmagasabb polgári rendjellel, a *Lipót-rend nagykeresztjével* tüntette ki. Bécsi politikai körökben ez a hitütetés nagy szenzációt kelt, mert annak a bizonyosságát látják benne, hogy a felség ezzel akarja megjutalmazni a miniszterelnököt, a miért munkaképessé tette a Reichsrathot és hogy a Koerber-kormány állása rendkívüli mértékben megerősödött.

Olaszország és a hármasszövetség. E percben a touloni ünnepek foglalták le az olaszok érdeklődését, de mihielyt ez a karneválzaj elhalt, komoly munkához fog a római kormány. Római jelentések szerint mindjárt ez ünnepek lefolyása után minisztertanács ül össze, amely első sorban az *osztrák-magyar monarchiával és Németországgal megújítandó kereskedelmi szerződésekkkel*, valamint a *hármasszövetség megújításának kérdésével* fog foglalkozni.

Bülów és Zanardelli hirtelen találkozásának még egyre akad visszhangja. A *Daily Telegraph* berlini tudósítójának értesülése szerint Zanardelli miniszterelnök Bülów gróftól Veronában biztositotta, hogy *Olaszországnak egyáltalán nem szándéka, hogy a hármasszövetségből kilépjen.* Zanardelli azonfelül Olasz- és Németország kereskedelmi viszonyát illetőleg is megnyugtató kijelentéseket tett. Egy római lap, az *Italia*, skeptikusabb. A veronai találkozásról írva hangsúlyozta, hogy a találkozásnak *hideg jellege* nem jelenthet jót a kereskedelmi szerződésekre nézve.

Berlin, április 6.

Illetékes részről a birodalmi kancellár és az olasz miniszterelnök találkozásának pozitív eredményeként konstátálják, hogy *Zanardelli teljes bizonyossággal* utalt arra, hogy *Olaszország összes irányadó tényezői állhatatosan ragaszkodnak a hármasszövetség fenntartásához.*

Igazgató (m. f.): A kérdésemre válaszoljon az ur!
Rendező: A szent ligetben játszik. De Kinizsi nem készült el a diszlettel.

Igazgató (kezét tördelve, sötét lemondással): Mindent nekem kell végeznem? A diszletet is nekem kell festenem?

(E pillanatban egy briganti-kalapos emberke, aki eddig collostokkal mérgette a szinpad homályos háttérét, észrevétlenül a kijárási felé akar osonni.)

Munkások kara: Kinizsi ur! Itt van Kinizsi ur!
Kinizsi (ártatlan arccal a szinpad közepére lép; az orra cimpája azonban remeg a belső felindulástól).

Igazgató (torquemadai hangon): Kinizsi! Hányadika van ma?

Kinizsi (mosolyogva, de a felindulástól fátyolos hangon): Gondolom, február kettedike.

Igazgató: Kinizsi, hányadikára ígérte a szent ligetet?

Kinizsi: Február hetedikére.

Rendező }
Sugó } (megbotránkozottan): Cz, cz, cz!
Munkások }

Igazgató: Hát maga mindig hazudik, Kinizsi?
Kinizsi (csudálkozva): Én? Bocsnát — ezt nem értem . . . De meglehet, hogy félreértés történt. Én hetedikét mondtam és a tisztelt igazgató ur kettedikét értett . . .

Igazgató: Rendező ur, sziveskedjék azonnal Spanraft urnak telefonálni —

Kinizsi (idegesen): Bocsnát, tisztelt igazgató ur, én egész éjjel lámpafény mellett dolgoztam —

Igazgató: Spanraft majd megfesti holnapig a szent ligetet. Kinizsi, maga elmehet!

Kinizsi: Jól van, elmegyek! De követelem, tegyék ki a szinlapra, hogy a szent liget Spanrafttól való. Nem szeretném, ha a közönség azt hinné, hogy én festettem. (Elsiet; később meggondolja magát, visszajön és szó nélkül fölveszi a szent liget méreteit.)

Igazgató: Menjünk vissza!
(A függöny legördül. Csöngetés. A függöny felgördül. A szinpad türes.)

Igazgató (dörgő hangon): Ügyelő!

Rendező: Tetszik paranesolni?

Igazgató: Kicsoda az ur? Nem ismerem az urat! Előadási főpróban én csak ügyelőt ismerek.

Rendező: Bocsnát, a portáshoz küldtem —

Igazgató (toporzékolva): Az inasát küldöz-gess az ur, ne az ügyelőt! Ó rá itt nagyobb szükség van, mint az urra!

Rendező (dörgő hangon): Ügyelő! Hol a pokolban mászkál megint?

Ügyelő (balról jön, megbotránkozottan): Hát nem a rendező ur küldött a portáshoz?

Rendező (fenyegetően): Velem ne disputáljon, mert rosszul jár!

Ügyelő (fenyegetően): Én disputálok? Nem az ur disputál?

Igazgató (apai hangon): Gyerekek, gyerekek, — miféle érzékenykedés ez megint? Hát nem vagyunk mi kollegák? (Erélyesen): Ki kezdi a darabot?
Rendező: Flóra kisasszony.

Ügyelő: A kisasszony a portásnál van, levelet ír.

Igazgató (kezét tördelve): Mindent magam végezzek? A portáshoz is magam menjek?

Rendező (az ügyelőhöz fenyegető hangon): Nem küldtem magát a portáshoz?

Ügyelő (fenyegető hangon): Nem szólított vissza az ur, mikor menni akartam?

Rendező: Mindig disputál és sohasem engedelmeskedik!

Ügyelő: Tízféleképpen is beszél — az ember sohasem tudja, hogy mit akar . . .

(A rendező és az ügyelő harcra készen méregetik egymást.)

Flóra (a téntás ujját szopogatva, balról jön): Nos, mikor kezdjük már? (Egy pillantással felfogja a helyzetet és szavalni kezdi a szerepét):

Ma van Bachus ünnepe —

Igazgató: Ez nem próba! Így nem lehet! Kezdjük elülről!

(A függöny legördül. Csöngetés. A függöny felgördül.)

Flóra (andalgó léptekkel jön): Ma van Bachus ünnepe —

Igazgató (a fejéhez kap): Ah!

Flóra (megszéppenve elhallgat.)

Igazgató (vészes nyugalommal): Rendező ur! Miféle próba van ma kiírva?

Rendező (cinikusan): Előadási főpróba.

Igazgató (m. f.): Ez azt jelenti, nemde, hogy a tagok ugy próbálnak, mintha közönség előtt játszanának?

Rendező: Igenis.

Ocskay brigadéros.

Szinmű négy felvonásban. Irta **Herczeg Ferenc**. Ara 2 kor. 50 fillér, diszkótsban 4 kor. 50 fillér. Kapható minden könyvkereskedésében, valamint a kiadó **Singer és Wolfner** cégnél Budapest, VI. Andrassy-ut 10.

Van-e Vilmos császárnak veto-joga? Ez a kérdés foglalkoztatja a németeket Vilmos császár minapi följáratlagos kijelentése óta, hogy nem írja alá a *vámtarifát*, ha az agráriusok a csatorna-javaslatot elvetik s különben is csak azt írja alá, amit akar. Ezt a közleményt éppen tegnap megcáfolták ugyan, de ha Vilmos császár valóban nem tette is azt a kijelentést, érdekes az a kommentár, amelyet az egykor Bismarck herceg sugalmazása alatt állott *Hamburger Nachrichten* hozzáfűz. Megsértése a császárnak — mondja a hamburgi újság — ha ilyen szavakat tulajdonítanak neki, mert ezzel ráfogják, hogy nem ismeri az alkotmányt, amelyet pedig ismernie kell. A császárnak bárkinél is jobban kell tudnia, hogy alkotmányosan létrejött törvényektől, még ha akarná sem tagadhatja meg az aláírását, legfőképpen, ha formahibát talál bennök. Az alkotmány szerint egyáltalában nem illeti őt meg a veto-jog a birodalmi törvények ellenében. Neki csak azt kell vizsgálnia, hogy alkotmányosan szavaztatták-e meg. Ha azt a meggyőződést nyeri, hogy nem így történt akkor nemcsak joga, de kötelessége is a szentesítést megtagadni, mindaddig, míg a hiba ki nincs javítva. De ha el kell ismernie, hogy valamely törvény a birodalmi alkotmány szabványai értelmében kifogástalanul jött létre, akkor a szentesítés alkotmányos kötelessége, amelynek a teljesítése alól nem vonhatja magát, még ha szeretné is.

Mandsuországnak sorsa.

Budapest, április 6.

Mandsuországnak sorsa meg van pecsételve, most már orosz-kínai egyezmény nélkül is. *Mandsuria oroszoké lesz s az is marad*, bár a cár diplomatái egyre hangoztatják, hogy a fehér sas rögtön helyt ad a zöld sárkánynak e hatalmas területen, mihelyt a kínai viszonyok konszolidálódnak. Mindenki tudja, hogy ez a konszolidálás soha sem fog bekövetkezni, s ha ilyesmi minden várakozás ellenére mégis meggesné, úgy Oroszország könnyen megakadályozhatja. Az orosz ezredék Mandsuországnak maradását szerződés nélkül is és ez a földterület ugyanazt a szerepet fogja játszani az orosz glóbuson, amelyet nálunk Bosznia játszik. A különbség csak az, hogy mi Európa mandátumából szálltuk meg Boszniát, holott Oroszország a világ ellenére eszelekedte ugyanezt. Azzal most már le kell számolnunk, hogy Mandsuria elveszett Kínára nézve. *Li-Hung-Csang* volt az egyetlen diplomata, aki azt ajánlotta az ég fiának, hogy Kína a maga jószántából menjen bele a szerződésbe s ebben utánozta *Andrássy Gyula* grófot, aki egy ízben melegen ajánlotta a delegátusoknak, hogy miután fizetni így is, úgy is kell, fizessünk tehát szíves örömmel. *Li-Hung-Csang* is szíves örömmel biztosította volna az orosz fennhatóságot Mandsuriában, de az udvar a hatalmasságok szavára hallgatva ellenkezett s

megtagadta a szerződés aláírását. Így hát szerződés nélkül lett Mandsuországnak Oroszországnak.

London, április 6.

A *Daily Mail*nek egy pétérvári távirata szerint Oroszországnak a hatalmak tiltakozásakövetkeztében állott attól a tervtől, hogy Kínára a mandsuországi szerződés aláírása érdekében pressziót gyakoroljon. A *Times* pekingi levelezője szerint Kína udvariasan, de energikusan arról értesítette az orosz kormányt, hogy mivel Oroszországnak nem akar engedni semmiben sem, Kína a Mandsuországra vonatkozó szerződést nem írhatja alá.

Washington, április 6.

Hay külügyminiszter tegnap gróf *Cassini* orosz nagykövettől egy közleményt kapott, amelyben a nagykövet biztosítja őt arról, hogy Oroszországot, Mandsuriát illetőleg Kínával folytatott minden tárgyalásában, önzetlen szándékok vezetnek. A közlemény hangsúlyozza továbbá, hogy Oroszországnak soha sem változtatja meg azt a politikát, hogy Mandsuországot Kína integráns részének tekintí és csapatait kivonja belőle, mihelyt a helyzet megengedi.

London, április 6.

A *Times*nak jelentik Pekingből 4-iki kelettel: A követek e heti konferenciája azzal foglalkozott, hogy meghallgatta *Hart* Róbert, továbbá a *Hongkong and Shanghai Banking Corporation*, az orosz-kínai és a német-ázsiai bank vezetőinek szakértői véleményét azokra az állami bevételekre nézve, amelyek a hadi kártérítés céljaira fölveendő kínai kölcsön kamattörlesztésére alkalmasak volnának. Amíg a hatalmasságok a rendezés módozataira nézve meg nem egyeznek, a kérdés minden megoldása lehetetlen. A megoldás minden módja különböző nehézségekkel jár. A mellett ismeretlen még a kártérítési követelések összege, mert több hatalmasság még az állami igények megállapításával nem készült el.

London, április 6.

Oroszország Kínában nagyon érzékeny diplomáciai vereséget szenvedett. A pétérvári kínai követ a Szingánfuból kapott utasításnál fogva végképpen megtagadta a mandsuoriai egyezségről vonatkozó szerződés aláírását. Az a nyomás, amelyet Anglia a kínai partvidéki alkirályokra és ezek által a szingánfui udvarra gyakorolt, oly nagy volt, hogy Kína nem tudott neki ellentállani. Az oroszok partján csak *Li-Hung-Csang* volt. De úgy látszik, hogy ez a siker nem örvendeztetni meg tulságosan az angolokat, mert a mai reggeli lapok annak az aggodalmak a félelmüknek adnak kitéjezést, hogy Oroszországnak valami módon ki fogja köszörülni a csorbát — amint hogy már ki is köszürülte, kijelentvén, hogy most már éppenséggel nem megy ki Mandsuországból.

Pétérvár, április 6.

A *Rosszija* írja: Oroszországnak sajnálja, hogy a hatalmak nem fogták fel, hogy a szerződési ügynek mi a magva. Oroszországnak ebben az igen fontos kérdésben is engedékeny volt és az egyezmény végleges megkötését határozatlan időre elhalasztotta. *Oroszországnak most kénytelen oly ország szerepében megmaradni, amely Mandsuriát megszállja.* Mandsuria megszállása azonban megátolta annak a javaslatba hozott tervnek a kivételét, hogy ez a terület lassankint kiürítessék és Kínának átadassék. A dolgok ilyenét állása nem felel meg Oroszországnak amaz őszinte óhajának, hogy Kína ismét ur lehessen a tulajdonát képező területen. Ennek az óhajnak azonban csaknam egész Európa ellene szegült. Feleljen most lelkiismeretesen a külföldi sajtó arra a kérdésre, ki idézte elő Mandsuországnak megszállását: Oroszországnak-e, vagy a szövetséges hatalmak, melyek mindenütt azt álmodták, hogy Oroszországnak kínai területet akar annektálni.

Köln, április 6.

A *Köln. Ztg.* jelenti Pétérvárról tegnap kelettel: Dél-Mandsuriában, mint ma kitűdött, Kobanoi és Szinminting városok között nagyobb ütközet volt a kelet-sibiriai vadászrezd 2. és 3. csapatosztálya és több ezer főnyi kínai csapat között. Orosz részről egy kapitány és többkatona elesett, egy alezredes súlyosan, több hadnagy és sok katona könnyebben megsebesült. A kínaiak súlyos veszteségeket szenvedtek és észak felé menekültek. Az orosz csapatok üldözik őket.

Sztojlov †

Budapest, április 6.

Bulgáriának egyik leghatalmasabb államférfia, Stambulov halála után a bolgár fejedelemség egyetlen kiváló, európai műveltségű és széles látókörű politikusa, *Sztojlov* Konstantin, volt miniszterelnök az éjszaka Szófiában elhunyt. Stambulov bukása után, amikor Bulgáriában fenekestül felfordult minden, a pénzügyi viszonyok siralmasakká váltak, Sztojlov vette kezébe a kormány gyeplőjét, kibékítette országát és fejedelmét Oroszországgal és erős kézzel fogott hozzá a financiák rendezéséhez. Rövid politikai pályafutása alatt négy kormányt volt miniszterre, a nyolcvanas évek végével az ellenzékre ment át, aztán miniszterelnök lett s öt évig állott a kormány élén. Erre az időre esik Stambulov meggyilkolása. Tavaly nyáron nagy hajsza indult meg Sztojlov ellen. Azzal vádolták ugyanis politikai ellenfelei, hogy közvetlenül bukása előtt ő és két miniszterháza kiutalványoztatták maguknak az egy félre járó rendelkezési alapot, de annak hova-

Igazgató: On tehát azt hiszi, hogy Flóra kisasszonynak *Mirtilla* szerepét piros kabátkában és pepita szoknyában kell játszania? (Dörgő hangon.) Miért nincs jelmezben ő nagysága?

Rendező (az ügyet magáévá téve, dörgő hangon az ügyelőhöz): Miért nincs jelmezben ő nagysága?

Ügyelő (egy megvető pillantást vet a rendezőre; loyálisan az igazgatóhoz): Borzasztó emberek a szabók! A szándalok és a szöllőkoszorukat elhozták, de a ruhákat holnapra ígérték.... Azt mondják, egész éjszaka dolgoztak lámpafény mellett... Aki elhiszi!

Igazgató: Mindent magam végezzek? A ruhákat is magam varrjam?

Rendező (nemes felháborodással): Ezek a magyar iparosok nem érdemlik meg, hogy az ember szoba álljon velük!

Flóra (szintugy): Aztán kapjon az ember hangulatot: pepita szoknyában, piros kabátban!

Rendező (hirtelen erélylyel): Menjünk vissza! (A függöny legördül. Csöngetés. A függöny felgördül.)

Flóra (andalgó léptekkel, jobbról jön): Ma van *Bachus ünnepe* —

Rendező (balról jön, szerepkönyvvvel a kezében): Evoé, szép *Mirtilla* —

Igazgató (dörgő hangon): Mi az? Mi az?

Rendező: Sajófy szerepét jelzem...

Igazgató: Hol van Sajófy?

Rendező: Kikérte magát levélben. — A nagy-nénje érkezik a féltizenegy órai vonattal...

Igazgató: Irják föl! Törvényszék elé állított! Most pedig menjünk vissza!

(A függöny legördül. Csöngetés. A függöny felgördül.)

Flóra (andalgó léptekkel): Ma van *Bachus ünnepe* —

Igazgató: Nagysád, kérem, ma előadási próba van. Ez azt jelenti, hogy mindenki egy próbál, mintha közönség előtt játszana. Szíveskedj tehát játszani! Érti? Játszani!

Flóra: Ma van *Bachus ünnepe* —

Igazgató (főlkel): Miért teszi a hangsúlyt a *Bachus* szóra?

Flóra: Ma van *Bachus ünnepe* —

Igazgató (leveti a felöltőjét): Nem az ünnep a fontos, hanem a ma! A ma!

Flóra: Ma van *Bachus ünnepe* —

Igazgató: Kérem, ne mókázzék, hanem kövesse az utasításaimat. Nagysád úgy ejti ki a ma szót, mintha mázsás sulya volna.

Flóra: Ma van *Bachus ünnepe* —

Igazgató: Akár csak azt mondaná: Ma van február másodikika. Ünnepről van szó, nem érti? Ünnepről!

Flóra (fenkölten): Ma van *Bachus ünnepe* —

Igazgató: Akár csak azt mondaná: Ma van nagypéntek. Igaz, a nagypéntek is ünnep, de másféle, mint *Bachus ünnepe*. Soha sem hallotta még, hogy mi a különbség a kettő között? Pedig nagysád elvégezte a szini akadémiát... Igazán szeretném tudni, hogy mit tanult ott... Tanult egyáltalában valamit? Kérem, figyeljen reám!

Tanulja meg most, ha eddig nem tanulta: *Bachus ünnepe* az öröm, a szerelem, a mámor ünnepe... Egy kis örömet kérek a hangjába, némi szerelmet és mámort... Megértett, kérem? Meg? Akkor mondja még egyszer!

Flóra (ünnepi extázisban): Ma van *Bachus ünnepe*...

Igazgató (egy kétségbeesett mozdulatot tesz, aztán szó nélkül eltűnik a nézőtér homályában.)

Flóra (hosszu, kinos szünet után): Nem volt jó?

Igazgató (ujabb szünet után felbukkan a homályból): Kérem, folytassa és csináljon, amit akar... Mi kettőn között nem fogjuk egymást megérteni soha... Én kibeszélem a tődmét, de nagysád azalatt másfelé gondol. Ez a dolog nem érdekl nagysádat... A színészet egyáltalában nem érdekl nagysádat. Szeretném tudni, miért is lépett erre a pályára?

Flóra (leverten): Ma van *Bachus ünnepe* —

Igazgató: Most még rosszabb, mint az imént volt! On a helyett, hogy tanulna, rohamosan felejt.

Flóra: Kérem, így nem tudok próbálni...

Igazgató: Hiszen éppen az a baj, hogy nem tud! Pedig azért fizetik, hogy tudjon.

Flóra (a fájdalomtól remegő hangon): Ma van *Bachus ünnepe* —

Igazgató: Mi van ma? Egy szót sem értetem. Pedig két lépésnyire vagyok öntől. Hogyan értsék meg azok, akik a karzatról hallgatják? Kérem még egyszer, lehetőleg érthetően!

MOLL SEIDLITZ POR MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ és SO
 Legjobb fájdalomcsillapító bedörzsölés, csusz, közsvény és egyéb megbűlési bajoknál. A raktárakban ólommal zárt (plombirt) üvegekben 1 korona 80 fillérről kapható. **MOLL** készítménye kérendő eredeti dobozokban 2 korona.

fordításáról el nem számoltak, s egy fillért sem hagytak utódaiknak.

A szobránje határozatot hozott, amelylyel felszólította Sztjolt, hogy adjon számot a rendelkezési alapról. Ez sakkhuzás volt nemcsak Sztjolt ellen, hanem a fejedelem ellen is, mert akkortájt szelében beszélték, hogy a félszvi rendelkezési alapot Ferdinánd fejedelem külföldi utazásának költségei emésztették fel.

Sztjolt bezonyította, hogy egyetlen egy fillért sem fordított jogosulatlanul a saját céljaira. A *Mir* című lapjában kinyilatkoztatta, hogy a rendelkezési alapról csakugyan felvett 80.000 frankot, de ebből különféle állami szükségletek fedezésére 71.000 frankot fordított és a hiányzó 9000 frankot szabályszerűen átadta utódjának, Grekovnak. Sztjolt ebben a cikkben egyszermind közölte Ferdinánd fejedelemhez, valamint Grekov miniszterelnökhöz intézett két levelét is, amelyekben az általa kiadott pénzüsszegekre vonatkozó számadások másolatát is közzétette.

A gyanúsítás elmúlt és Sztjolt pozíciója még inkább megszilárdult.

Sztjolt halálának híre váratlanul jött. Senki sem tudott róla, hogy beteg lett volna a negyvenkilenc éves, életerős államférfi.

Sztjolt Konstantin 1852-ben Filippopolban született, előkelő és művelt családból. Jogi tanulmányait Heidelbergben végezte, ahol magába szívta a német kultúrának azt a szeretetét, melyet egész életén át megőrzött. A bukaresti bolgár függetlenségi bizottsággal való állandó összeköttetése miatt rossz szemmel nézte őt a török kormány, úgy, hogy sokáig nem térhetett vissza hazájába. Csak az 1877-78-iki szabadságharc hozta őt haza Szófiába, ahol csakhamar a bolgár nemzeti képviselőtestület kedvelt és munkás tagja lett.

A politikában a konzervatívokhoz csatlakozott, akik között rövid idő alatt vezérserepre tett szert s akihez — időnkint, de mindig rövid ideig tartó elkalandozását nem tekintve — mindvégig hűségesen ragaszkodott. Amikor Battenberg Sándort választották meg Bulgária fejedelemnek, Sztjolt volt az, aki az akkortájt Livádiában II. Sándor cár mellett levő fejedelemnek átadta a választásról szóló okiratokat. Ez alkalommal oly jó benyomást tett a fejedelemre, hogy az, trónjának elfoglalása után, előbb a fejedelmi kabinet főnökeinek, 1882-ben pedig külügyminiszternek nevezte ki. Kévséssel utóbb kultuszminiszter lett, de ezt az állását csak rövid ideig viselte.

Akkortájt a bolgár kormány és a Szófiában székelő orosz tábornok közt komoly differenciák támadtak, melyek utóbb Bulgáriának Oroszországgal való meghasonlását vonták maguk után. Sztjolt nem tudta elviselni Oroszországnak tensőbbiségre való törekvését és megvált miniszteri állásától. 1883-ban azonban, amikor Cankov vette át a kormányt, Sztjoltvra bízta az igazságügyi tárcát. Köz-

ben száműzték Battenberg Sándort és a kormányt „jóérzésű emberek” régenességére bízták, akik között 1886-87-ben barátainak unszolására Sztjolt is helyet foglalt. 1887 végén Naosevicscel együtt Konstantinápolyban és Bécsben járt, hogy az új fejedelem megválasztása dolgában puhatolódzék. Ő volt az, aki a bolgár trónt Kóburg Ferdinándnak ajánlotta fel, aki azt el is fogadta. A fejedelemnek trónralépése után Naosevicscel konzervatív kabinetet alakított, melynek nagy sikerrel keresztülvitt feladata a fejedelem inagurálása és az új dinasztia állásának megszilárdítása volt.

1894. május hónapjában, Sztambulov bukása után Sztjolt ismét előtérbe került. 1894-ben II. Miklós cár jutott az orosz trónra, ami Bulgáriának Oroszországgal való kibékülését ismét lehetővé tette. 1895-ben Clemens metropolita vezetésével bolgár küldöttség ment Pétervárra melynek Sztjolt is tagja volt. Ez a küldöttség azután kieszközölte Ferdinánd fejedelemnek Oroszország részéről való elismerését. A legutolsó Sztjolt-kabinet, melyet 1899-ben a Grekov-kormány váltott fel, különösen pénzügyi reformok körül buzgólkodott.

HIREK.

Tavasz első ünnepe . . .

Husvét! Tavasz első ünnepe, várlak,
Mint sírban a holt a harsona szót;
Hogy kösd a nyakába a pusztá határnak
A régi, virágos nyakravalót!
Hogy hadd legyen újra langyos az éjjel,
Az új tavasz álmait hadd vigye széjjel
Suhánva, szelíden az esteli szél,
Mely új szerelemről sűgva beszél!

Már senki, de senki szemébe' nem ég itt
A múlt tavaszért egy kései könny,
Csak én siratom még egyre a régít,
Míg künnről az új kacagva köszön.
Itt benn a szobámban ősz szele rezdül,
És mintha a múlt suhanna keresztül
Száz megsiratott, hervadt levelen, . . .
Feltámad a régi, a holt szerelem!

Míg künn a világ már fürdik a napban,
S Isten is örvend új tavaszán,
Megnýlik a múltak sirja alattam
Es esőkjaid égetik újra a szám.
Emlékük elég! Emlékük is éget!
Hogy tudjalak elfelejteni téged?

Igazgató: Hiszen pompásan ment — mit akarsz, te csacsi? Eppen az imént mondtam magamban: ez a kölyök lefőz mindannyiunkat . . .

Flóra (meg akarja esőkolni az igazgató kezét): Köszönöm a jóságát — maga olyan jó hozzám — olyan nemes — mintha az édes apám volna — de én érzem — tudom — ah!

Igazgató (a rendezőhöz): Csak szivgöresőt ne kapjon megint a szegény kicsike . . .

Rendező (az ügyelőhöz): Jó volna, ha doktorért küldenél . . .

Igazgató: Nem folytatjuk a próbát! A darab nagyon jól ment, nem szükséges a személyzetet tuleröltetni . . . (A rendezőhöz, szelid korholás hangján): Egyáltalában kár volt mára próbát kiirítani. Sohasem szabad elfelejtenünk, hogy a művész idegesebb mint más ember . . . (Flórahöz): Jobban vagy már, kis leány?

Flóra (gyöngye hangon): Óh, nincs nekem semmi bajom — maga olyan jó hozzám, édes, édes direktor — én folytathatom . . .

Igazgató: Szó sines róla! Most haza viszlek a kocsimon. Otthon majd kipihenéd magadat. (Apai szigorral): De megtiltom, hogy a szerepet a kezbe vedd! Hallod? Neked ugy is az a hibád, hogy túlságosan sokat dolgozol . . . Kis stréber vagy!

Flóra (gyöngyében, hálással): Óh, én —

Igazgató (karonfogva Flórá, kezét nyújt a rendezőnek): És most még egyet, gyerekek! Ti buzgó, lelkes emberek vagytok valamennyien!

Száz uj kikelet fuvalma felett
El egy; — de az együtt tünt le veled!

Husvétra ha virrad holnap a reggel,
És orgonaszó száll zsongva felé,
Belépek a jámbor, a tiszta sereggel
Én is az úr oltára elé.
A többivel együtt hajtom a térdem,
És száz ima szárnyán száll ima értem! . . .
A múltból a lelkem visszahozom, —
S az ő tavaszok lesz az én tavaszom!

Ha nincs hatalom, mely véle kibékít,
Ha nem lehet újra, örökre velem,
Én Istenem, öld meg, öld meg a régít,
Hadd jöjjön egy újabb, egy új szerelem!
Ha egyszer a régít örökre feledtem,
Hadd szálljon el akkor újra felettem
Suhánva, szelíden az esteli szél,
Mely új szerelemről sűgva beszél!

Szeretni ha vágyom egy új szerelemmel,
Ne fogja le múlt emléke karom;
Ne jöjjön a bánat könnyteli szemmel,
Csak mikor én is úgy akarom!
Maradjon a földön a multak avarja,
Az új szerelem szele fel ne kavarja,
Jöjj új kikelet, te jöjj, te maradj! . . .
Husvét! Tavasz első ünnepe vagy!

Latzkó Andor.

Ö.

Ő megint feltámadt. Átsuhan a világon, mint fiatal leány agyán a legfőbb gondolat. Amerre suhan, valami csudálatosan rezgő fehérség, tizenkét ragyogó oszlop imbolyog a levegőben. Mintha apostolok egyenes lelke volna. Lenn, a földön fölemelik fejüket a fák s a heves gerjedelemtől vékony, zöld rügyek pattannak ki testükből. Nagyon messzi távolból madarak csicseregése hallik, de talán nem is madarak csicseregnek, hanem Ő beszél a rezgő, fehér oszlop-lelkekhez. Az emberek fölneznek a magasságba. Talán csak a tavaszi eget keresik. Talán Őt érzik. Zsong, áramlik éled az egész világ. Az a fehér gondolat suhan, egyre tovább suhan. S imhol kért látszik alant a földön, korai zöldre mártott kert, mintha már virágnak. Fiatal, szép leány sétálgat a kert kavicson utján.

Ő (hirtelen leszáll, a tizenkét ragyogó oszlop vele ereszkedik): Ezt a beteg leányt keresem. Meg fogom gyógyítani.

TIZENKÉT OSZLOP: Meg fogod gyógyítani.

Rendező (a szín mögött, magában): Vadállat!
Ügyelő (a szín mögött, magában): Inkább havat lapátolni!

Sűgő (magában): Le kellene lőni!

Munkások kara: Megint bolond napja van!

Igazgató (Flórahöz): Nos —?

Flóra: Ma van —

Igazgató (dörgő hangon): Mi van ma?

Flóra (sirva fakad.)

(Hosszu szünet. A munkások kara a szín mögött ökölbe szorítja a kezét.)

Flóra (könyek közt faldokolva): Nem — nem — nem tudom eljátszani!

Rendező (egy ellenséges pillantással az igazgatóra): Ki tudná eljátszani, Flóra, ha te nem?

Sűgő (vakmerően): Meglátod, Flóra, olyan sikered lesz ebben a szerepben, hogy no —! En mondom, pedig nekem jó szímatom van!

Igazgató (a fahidon át a színpadra lép; apai hangon): Nos, mi bajod, kis leányom? Ki bántott, te nagy gyermek?

Flóra (zokogva): Senki se bántott! Ti mind olyan jók vagytok hozzám — maga is annyit fáradozik velem — édes, édes jó direktor — de nekem nincs tehetségem — (kétségbeesetten) Tudom — nincs tehetségem!

Rendező: Hogy is ne! Hiszen te vagy a mi színházunk büszkesége!

Ügyelő: Ha te nem volnál, régen becsukhatuk volna a bódét!

de van egy átkozott rossz szokástok: a munkás hevében nem válogatjátok meg a szavakat. Pedig sohasem szabad elfelejtenünk, hogy a művész idegesebb és érzékenyebb, mint más ember és hogy kollegák vagyunk valamennyien. . . . Szervusztok! (Flórával el).

Rendező: A direktornak igaza van!

Ügyelő: Az bizonyos, hogy nagyon tud bánni az emberekkel!

Sűgő (kimászik a lyukból): Öröm alatta szolgálni!

A közönséghez.

Oh én láthatatlan, édes közönségem,
Messziről mennyivel kedvesebb vagy nekem,
Mint mikor az élet kisodor elébed —
Távol: urad vagyok, közel: a cseléded.

Messziről a nap vagy, melynek nincsen foltja,
Én meg éjszakáid szerelmetes holdja.
Hála a nagy úrnek, mely tátong közöttünk,
Örök barátságot azon át kötöttünk.

Nem látom arcodon, meghat-e a könyvem,
Nyájas olvasóként forgatod-e könyvem?
Mikor csapod földhöz, mikor dédelgeted,
Mikor vagyok szárnyad s mikor teher neked?

Te se látod rajtam hétköznapi gúnyám,
Nem látsz az étellel megalkudni csunyán,

Szájpadlás nélküli fogak.

Fölöslegessé teszik az inylemez használatát. A szájból kivenni nem kell, nem is lehet. Számos elismerő levél. Jótállás.

Wellner Gyula

szpecialista a szájpadlás nélküli műfogak készítésében
VI. kerület, Andrassy-út 38. szám.

A LEÁNY: (átszellemült arccal sétál és semmit sem lát).

Ó (a leányhoz): Mire gondolsz, gyermekem?

A LEÁNY: Holnap az Ó menyasszonya leszek.

Ó: Az én menyasszonyom?

A LEÁNY (csak ismétli, suttogja boldogan): Az Ó menyasszonya leszek.

Ó: Én vagyok Ó.

TIZENKÉT OSZLOP: Halleluja!

A LEÁNY: Halleluja! Az én lelkemben hárfák szólnak, csengettyük csengenek, holnap az Ó menyasszonya leszek.

Ó (szomorúan): Valaki beszél belőled, aki nem te vagy.

A LEÁNY: Igen, én nem vagyok én. Óh mennyi fekete gondolat kigyójtát kergették ki lelkemből az én jó anyám, az én drága mestereim! Ha meggondolom, hogy voltak perceim, mikor földi szemek szinte fölgujtottak és lábaim akaratlanul elindultak valaki nyomában, aki jobban ápolta a szakállát, mint az én lelkemet! Nem, nem akarok reá gondolni! Más lélek költözött belém s immár Hozzád tapadok szívemmel, lelkemmel, betelődő néző szememmel: Hozzád, aki bennem vagy, én drága vőlegényem.

TIZENKÉT OSZLOP: (kigyul, lángol, mintha tüzzel öntötték volna tele).

Ó: A te jó anyád olyanra tanított téged, amit ő maga sohasem tudott megtanulni.

A LEÁNY: Ki suttog itt?

TIZENKÉT OSZLOP: Halleluja!

Ó: A te drága mestereid nem ismernek téged és nem ismernek engem. Tanításuk hideg, mint a kőszir, melyből megint kiemelt az én Atyám. Ők eltávoztak az embertől és nem közeledtek az Istenhez. A szívük hiányzik s azt akarják, hogy neked se legyen szived. Ne hallgass rájuk. Sohasem tanítottam Én azt, hogy mindentől mondjon le, aki Engem akar bírni. Nekem az a legkedvesebb, aki semmiről sem mondott le s mégis kíván Engem. Akinek semmije sincsen s engem kíván: alamizna vagyok Én annak. Akinek mindene van s mégsem mond le Rólam: kincs vagyok Én annak. S gyalázza az én keresztülszurt szívemet, aki azt hirdeti, hogy csak a keveseket szereti, akik mindent odadobtak érte. A sokakat szereti az én szívem és a keveseket is szereti. És csak

szereketet kíván, nem áldozatot. Ha áldozat, már nem is esik jól szívemnek. Lám, gyermekem, tavasz árad el a világon: és lemondanak-e a fák, hogy gyümölcsöt, a bokrok, hogy virágot hajtsanak? S amit nem kívánok fától, bokortól, csak téled kívánám, aki szebb gyümölcsöket és szebb virágokat rejt ez magadban?

A LEÁNY (nyugtalanul néz körül a kertben).

TIZENKÉT OSZLOP: Halleluja!

Ó: Halleluja — én irtottam gyomot kemény földekből és kemény szivekből, de sohasem irtottam fiatal virágokat és fiatal örömeiket. Ők az én gyönyörűségem, az én kedves szolgálaim. Ha tudnád időtlen idők óta legfájdalmasabb titkomat! Ime, megmondok neked. Én magam is fiatal örömakarok lenni! Hogy ne az öregek, a szegények, az üldözöttek, a kifosztottak, a magukkal tehetetlenek jöjjenek Hozzád és mindig líhegve, mindig sirva! Hogy a fiatalok, az örvendőek, a bőségben élők, az erősek keressenek, nem lemondással, a vágyakozással, nem áldozattal, hanem boldogsággal. Fiatal öröm akarok lenni és fiatalok öröme. De aki csak egy kis vágyat is áldozott Miattam, annak Én kevesebb leszek idővel, mint a vágy, melyet miattam megölt. S nem is tanítottam soha áldozatot. Ők tanították csak, akik emberek, gyarlások, meg is értettek Engem, nem is, és tanítanak, holott tanulnia illik az embernek. Ne nézz Reám olyan idegenül. Nem tanítalak egyébre, csak hogy arra a mesterre is hallgass, aki a szivedben lakik. Higgyél az én szolgálaimnak, higgyél Nekem, de ne fojtsd el a szived szavát sem. Mert nem taníthat rosszat egy romlatlan leányszív. Szeress, örülj — szeretet és öröm közelebb hoz az éghez, — vagy az Én menyasszonyom.

TIZENKÉT OSZLOP: Halleluja!

A LEÁNY (kínosan vergődik, halovány, mint a hajnali köd, reszkot): Jaj, jaj!

TIZENKÉT OSZLOP: Halleluja!

A LEÁNY (megrázza magát, merev szemmel bámul a levegőbe, valami imát mormol, amit emberektől tanult, keresztet vet, ahogy emberektől tanulta s aztán hevesen utasítja el Ót): Távozz... távozz tőlem, kísértő.

K. E.

Papbélásdi.

Ez a fura szó gyermekjáték. Olyan, mint a szembekezdés, fogósdí és mint a többi sdi — csak hogy kissé veszedelmesebb, amint az itt elmondandókból mindjárt kiderül. Három gyerek játszia Szatmárnemgye Gencs nevezetű falujában. Kettő otthon volt, a harmadik pedig vendég volt náluk. A vendéggyerek ötletes fiú, hát kitalálta, hogy papbélásdit kellene játszani. Az egyik fiú Papp Béla, a másik Zsoldics Mihály, a harmadik pedig bíró és hóhér. Persze ezt a szerepet magának tartotta fenn a vendég. Megesinálta a tárgyalást, kihirdette a két gazember előtt az ítéletet s aztán visszavonult velük a pajtába. S békességes tehenek és az anyuk tőgyét bökődös borjak között ki is végezte a delikvenseket. Felállította őket székekre, beakasztotta nyakukat egy-egy hurokba s aztán kirugta alóluk a székeket. Mire láta, hogy komoly az ügy, hazarohant az anyjáért. A jó asszony szaladt is, le is vágta a gyerekeket, hanem hát bizony meg voltak már halva a szegény kis fickók. Az egész falu síránkozása se ébresztette fel őket. Ez a papbélásdi játék rövid, de nem kimerítő története. Lesz még sok fejezete, amint hogy volt is.

Az akasztófa megesinálta az akasztófa-romantikát.

Hej, mert szép is az, hogy a legény, aki a fokosálót agyoncsapta a geryeszegi bíró, boros üveg mellett mulat a halála előtti éjszakán s kibalszik az utcára a kopácsolás, ahogy összeszegezik neki az akasztófát. A vasizmokkal megáldott, lovon száguldó, katonasor elől bujdosó szép lány szeretője iszik a siralombházban s énekel is hozzá meg dőnget egyet-egyet az asztalra az öklével — s fenn a tömléc felett már kárognak a varjak. Az életnek és a halálnak ez a szomszédsága megrengővé teszi a józanesszű embert is és elbódítja a népet. Nemesak a gyermeket. Az akasztófára készülődő emberről minden hitványosság lemos az utolsó éjszakája. Hős lesz belőle. Nem az a fontos, hogy miért kell neki meghalni, hanem a mód, ahogy meghal. Itt van egy ember, aki ebben a pillanatban még az én kezemet fogja az egyik kezével, a másikkal meg a boros flaskót is ugyanazon ez az ember egy óra múlva már hat lábnyira a föld alatt lesz. Ilyen közelébe sohasem juthatunk a mesgyéhez, ami a bizonyos, el nem odáz-

Nem látsz marakodni másokkal a szennyben S azt hiszed, ugy élek, mint isten a menyben.

Jobb is, ha e távot ezer sugarával Szép álmaink ive hidalja csak átál. Mint hű szívek egymást távolból köszöntsek S örök jó barátok: költő és közönség.

Makai Emil.

Hit és művészet.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája —

Írta: László Fülöp.

... És zugsnak-bugsnak Rómában a harangok. Ezrével tódul a hívők serege a világ minden tájkáráról az örök városba, hogy szemtől-szembe láthasson egy hóféhér aggastyánt, egy fehér lilíomot, aki ott trónol ezerszentendős várában a hitnek bástyái közt. És a harangzugas betölti az egész mindenséget. Azok a vén, százas érengyelvek, amelyek szent Péter templomában megkondulnak, az ébredést hirdetik mindenkinek. A rügyfakasztó tavasznak, az ég felé törő szellemnek s a megtisztult léleknek úde harmóniája esong ki a harangzugasból, amely most nem hirdet panaszos jajsztót elárvult halandóknak, nem harsog véstesen a főkvesztett elem meggátlására, hanem életet zeng, megtisztult, földöntuli életet. Elkövetkezik a nagy feltámadás minden

téren. A hit magasztos legendája megvalósul a művészetben is s az örök szépnak, a nemesen jónak és a szin-igaznak diadala mindenkor kitör a kontárok ásta sírból. Ezt is zugják Péter templomának a harangjai, amelyek körül annyi küzdelem viharzott el a hitért és igaz művészetért egyaránt.

De miért vonz oly esábosan a harangszó? Mi okozza a néphullámzást, amelynek áradata behömpölyög Róma kapuját? Mi viszi a különböző lelkű, nyelvű, nemzetiségű, szellemű és vérmérsékletű embereket Rómába? Vajjon a hit, amely vigasztal, fölemel, megnyugtató? Vagy a kíváncsiság, amely kielégítésre vár? Vagy talán a művészetbe vetett hit, amelynek lélekemelő példáit rejtja a klasszikus kor művészvilága?

Ez is, amaz is lelkesíti, izgatja azt az ezernyi fejű sokadalmat, amely ott szorong nagy áhitatban a Szent Péter-templom boltívei alatt, hogy áldását nyerje egy szentéletű férfinak, akit a hit szálai odafűznek a hívők millióihoz, hogy benne lássák azt az eleven intőjelet, amelynek visszhangja mindenkor megdöbben a szivben, valahányszor az igaz ösvényt elhagyni készülünk.

... Nagy ünnep volt a sixiní kápolnában. Vége a misének, amelynek tanuja csak az a néhány száz kiválasztott lehetett, akinek rang, születés megadta azt a nagy kiváltságot, hogy részese lehessen egy ritka látványosság pazar pompájának. A sokszinű kaleidoszkop közepén,

amelyet a lényes papi talárok, a bíboros díszruhák szolgáltatnak, magasztos egyszerűségben emelkedett ki egy nagy fehér tüneményeszerű látomány. A pápa volt, hóféhér rubában, fején fehér infulával s hátra-dőlve pamlagos székeben várta a nagy jelenést, hogy a legmagasb tiszteletet adják meg neki azok, akik legközelebb állanak az isten földi helytartójához. Es sorra jöttek a bíborosok. Mindegyik egy-egy pápajelölt. És komoly arccal, magukba szállva járultak valamennyien a nagy térfu elé, hogy kezét eskőjükkal illessék. Atható, szuró tekintettel pillantott a kezesök alatt mindannyinak szemébe a pápa, mintegy fürkésze, kutatva a lelkük tükrében s átszellemült homlokán szinte ki- verődött a kérdés:

— Vajjon hieim vagytok-e, őszintén, igazán? Vajjon rátok bízhatom-e, ha valamelyitek utódom leszen, azt a nagy örökséget, amely szikla-szilárdan nyugszik most az évek sulya alatt leroppant, agg vállaimon?

S a bíborosok szemeiből, amelyek máskor több erélyt, diplomáciát sugároznak, ezuttal — jól láttam — a hit alázata lövelt ki, a szent tisztelet egy földi nagyság iránt, aki távol áll minden földi hiúságtól, akihez nem hatolhatnak el földi küzdelmek szennyes hullámai s akinek költői lelkén átsugárik valami, ami közel jár az istenség fogalmához...

Vége a kezesöknek. A testőrök magasra emelik a karosszéket s viszik a pápát a sixiní

ható haláltól elvált. Ez a pillanata a tanuskodásnak nagyon alkalmas az okoskodásra, az izgalomra, meg a játékra. — Azt hiszem, hogy ha nem szégyenlenék magukat, ideges uri dümák s máskülönbem méltóságos derék urak is játszanának papbélásdit, persze nem olyan egészen komolyan, mint a genesi gyerekek. Egy-egy ilyen nagy eset rémségesen foglalkoztatja a mi egész világnkat. Végigremegtetni Magyarországon mindenki az idegeit azzal, hogy mit mondott utóljára, mit evett s hogy irtó emléksorokat. Aztán meg, hogy hogyan viselte magát a cölöp alatt s ha még eddig nem tudtátok gazemberek, hát tudjátok meg, hogy ti a hőszei vagytok annak a napnak, amelyen belétek fojtja az életet Bali ur.

Nostra culpa . . . Nostra culpa . . . — Mi is hibásak vagyunk kissé a dologban, mi, a nyomtatott betű. Az újságnak az a dolga, hogy kielégítse a publikuma igényeit, s én istenem, április hatodikán bosszankodva dobna félre a publikum azt a lapot, amelyben nincs nagyon szépen megírva, esetelwe, fűszerezve, meghangulatozva az április ötödiki akasztás. Ezt úgy szokás mondani, hogy az újság a publikum útterén tartja a kezét. Kevésbé szépen kifejezve úgy áll a dolog, hogy az újság a publikum után megy a bűnbe, ha a publikumnak bűn kell és ami még súlyosabb eset, az izléstelenségbe is, ha a publikum megköveteli tőle. Aztán egyéb nyomtatott betű is van még a világon. Szatmár piacán a kofák között már akkor közkézen forgott a fűzet, a miben szép érzelmes részletekkel le volt nyomtatva a kivégzés, a mikor Bali ur a hotelben még éppen csak a eszímáját huzta, hogy elinduljon a maga kis segédszemélyzetével a fogház felé. Az élelmes könyves-boltos nem hagyja kiaknázatlanul az ilyen remek alkalmat. Regényt, novellát kölcsönbe olvas a magyar, már amelyik olvas. Azzal nem lehet boltbért fizetni. Az ilyen istóriát azonban megveszi. Megveszi az akasztófa-kötelet is, az akasztófa-forgácsot is s ha lehetne, leszippanatná egy slukkra az egész akasztófát . . . Ez az akasztófa-romantika.

Kigyógyulhatnánk belőle rögtön. Csak az akasztófát kellene eltörölni a magyar föld színéről, illetőleg a halálbüntetést, amit mi ábrándosok szívesen martíriumra magyará-

zunk, csak hogy egy kiesít elsránkozhasunk és megborzongjunk a felett, akit fölhuztak a fára sok mindenféle aljasság megtorlása-képpen.

(Th.)

Budapest, április 6.

— BUDAPESTI NAPLO. Március 31-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Lapunk legközelebbi száma a kettős ünnepek következtében kedden reggel jelenik meg.

— **Ünnepi számunk.** A Budapesti Napló mai ünnepi száma szeretetteljes kívánságunkat viszi olvasóinknak. Rendes rovataink gazdagságán kívül tömördek cikkel, verssel akarunk hozzájárulni olvasóink ünnepi szórakoztatásához. Ime, a lap rendez tartalmán felül a főlap és a melléklet ünnepi olvasmányai:

Herczeg Ferenc: *Előadási főpróba.*Maka Emil: *A közönséghez.*László Fülöp: *Hit és művészet.*Kadocsa-Lippich Elek: *A művészeti szemlélet kialakulása Magyarországon.*Látkó Andor: *Tavaszi első ünnepe.*Abrányi Emil: *Diligis me?*Lyka Károly: *Bohin, az indulatok szobrása.*Váradi Antal: *Malomzugás.*Thury Zoltán: *Kettőt, hármat . . .*Erdős Renée: *Versék.*Gárdonyi Géza: *Ima.*Berczik Árpád: *A kurucok Párisban.*Heltsai Jenő: *Ajánlás.*Molnár Ferenc: *Vonaton.*Feleki Sándor: *Kölképek.*Goda Géza: *Két övegy.*Veszeli Károly: *Séta.*Hajdu Miklós: *Tavaszi völgények.*Herczeg János: *Gyász.*Martos Ferenc: *Balassa Bálint.*Inczédi László: *A csillagok.*Horváth Elemér: *Husvétkor.*Lux Terka: *Holt asszony.*Lenkei Henrik: *Aranykor.*Mikóth: *Hímzés.*Sárosi Bella: *Anyja.*Dénes Tibor: *A hegyormon.*

kápolna lépcsőin le Szent-Péter templomába, ahol ember ember hátán szorongva várta a világ minden tájáról összeverődött nép a porcot, amelyért oly messzire elzarándokolt. Magyarok, németek, franciák, spanyolok és amerikaiak nagy sokadalmá hullámozott egy rakáson a bennszülött olaszoktól környékezve s mikor a nyüzsgő emberáradat sorfala közt magasan emelve megjelent vakítóan fehér ruhájában a pápa, a tenger megmozdult és lelkesen, a vallásos ihlet hangján üdvözölte az egyház fejedelmét. Ő szentsége pedig elfeledve kilencven esztendő terhes súlyát, elfeledve mindazt a gyötrelmet, amivel az agkor a halandót sújthatja, mintegy újjászületve ez ezernyi népek „Evviva il papa” kiáltásaitól, emberfölötti erővel emelkedik fel trónusáról s balkezevel támaszkodva, az élethez ragaszkodva osztotta reszkető jobb kezével az áldást a hívők ezreinek. S mennyi boldogság tükörződik vissza az ezrek arcán, kik mintegy megkönnyebbülve, megtisztulva hagyják el Szent Péter templomát s imájuk buzgón száll az ég urához e feledhetlen jelenet hatása alatt, hogy az egyháznak e fennkölt pástora még soká oszthatson áldást híveinek.

. . . És e közben egyre kondultak a Szent Péter templom harangjai. És a zsongásuk beleolvadt a templom belsejében lejátszódó színjáték magasztos morájába. A hitnek melodráma volt ez, melynek szövege az istenfélelem sugallta fohász, zenéje pedig a harangcsengés volt. S vitték a testőrök a pápát, kinek nyomában tódult a nép s élén országok vezetői, nagy nevek viselői s mind-mind csak azon iparkodott, hogy ruhája szegélyét csókolhassa a pápának.

S a mint közvetlen közelből sikerült ésszentsége különös kegyéből ezt a feledhetlen képet szemlélnem, elfogott egy érzés, amelyet látszólag tán nem sugallt a szent pillanat, de amelyet a látvány fensége ébresztett bennem. Irigykedtem. Irigyeltem azokat, akiknél a vallásosság szent hevülete ilyen kitérésre képes s akik közelről nem is ismerve ezt a szentéletű, a legnemesebb lelki tulajdonságokkal pazaron megáldott férfit, elhalmozták a hit és belső sugallatuk parancsából isten megillető jeleivel a vallásostiszteletnek.

És elmélkedtem, hogy a vallásosság, a hitnek bármilyen formája is, mennyi erőt ad, milyen eredményeket tud létrehozni, ha igaz forrásból fakad. Közvetlen rugója a hitnek a szeretet, amely épp úgy bearyozza a vallás világát, mint amilyen életet fakaszt a művészet talajában is. A történelem nagy példái tanúsítják, hogy a vallásosság szoros kapcsolatban volt a művészetlel zenihívél. Vajjon a római és görög művészet nem hanyatlott-e alá, mikor elveszett az istenekbe vetett hit? És vajjon nem akkor állott-e tetőpontján a német, a spanyol s az olasz művészet is, mikor istenfélelem, vallásos hit dagasztotta e népek fainak kebelét? Karöltve járt e kettő mindig egymással. S a hit erősségén épült művészet, amely a szeretet jegyében született, örökbeesű, maradandó alkotásokat tudott mindenha felmutatni.

. . . Zúgtak-búgtak még egyre a harangok. És hangjuk harsogjon szakadatlanul és keltsen visszhangot a szívekben, mert csak az istenben való bizalom ad igaz megnyugvást.

— **Személyi hírek.** Lord Salisbury ma reggel Londonból egy londoni távirat szerint a Rivierára utazott. — Gróf Khuen-Héderváry horvát bán ma Zágrábról Bécsbe érkezett.

— **A király Veszprémmegeében.** Veszprém város környékén az őszszel nagy tüzérési lögyakorlat lesz, amelyen, mint levelezőnk táviratozza, a király is részt vesz. Erről Paár főhadsegéd tegnap értesítette Vajda Odón zirci apátot. Báró Beck és a vezérkar a múlt héten már megsemelelték a terepet. A király a cisztercita rend zirci kolostorában száll meg.

— **A honvédelmi miniszter üdülése.** Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter Lovránában üdül. Egészsége örvendetesen javul, olyannyira, hogy botjára támaszkodva gyakran sétál a vidéken és olykor Abbáziába is ellátogat. A miniszter huzamosabb ideig szándékozik Lovránában tartózkodni.

— **Eulenburg herceg életveszélyben.** Meréndől táviratozzák: Eulenburg herceg, a bécsi német nagykövet tegnap nagy veszedemből menekedett, mely kis hiba, hogy katasztrófát nem okozott. A penzióban, ahol lakik, reggel családja körében reggelizett. Alig-hogy valamennyien elhagyták a nagy ebédőt, a szoba mennyezete iszonyu robajjal leszakadt és nagy pusztítást vitt véghez a butorokban. Ha a nagykövet pár perccel tovább marad a szobában, nagy baj támadhatott volna.

— **Waldeck-Rousseau betegsége.** Párisból jelentik, hogy Waldeck-Rousseau miniszterelnök egészsége tartósan javul és az orvosok remélik, hogy a beteg néhány nap múlva járura mehet, ahol végképpen fel fog épülni. Waldeck-Rousseau betegsége influenza-ból keletkezett s nem igaz az a hír, hogy rák-betegsége lenne.

— **Új nemesek.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király a Ferdinándy-családnak, régi magyar nemessége épségben tartása mellett, a hidas-németi előnevet adományozta. A család tagjai Ferdinándy István földbirtokos, Ferdinándy Béla nyugalmazott miniszteri titkár, dr. Ferdinándy Géza és dr. Ferdinándy Bertalan miniszteri segédtitkár és Ferdinándy Gyula tornai járási szolgabíró, az első kivételével mindannyian díjmentesen kapták a prédikátumot.

— **Nagyszombat.** A mai Nagyszombat-ünnep alkalmából a tőváros összes katolikus templomaiban istentiszteletet tartottak. A Mátyás-templomban reggel 9 órakor nagyimise volt, amelyet dr. Kohl Medárd püspök mondott dr. Klinda Teofil esztergomi kanonok, Andor József udvari pap, Kriszán Mihály pápai kamarás, szemináriumi igazgató, dr. Nemes Antal apát-plébános és több pap segédletével. Az egyházi énekés zenekar Beliczay Gyula F-dur miséjét adta elő. Délután az összes katolikus templomokban a feltámadást ünnepelték meg. Mindenütt a katonaság képezett sorfalat és a katonai zenekarok magyar egyházi dalokat játszottak. Holnap, husvét vasárnapján a Mátyás-templomban nagy ünnepi zenés mise lesz délelőtt 10 órakor, amelyen Vaszary Kolos hercegprímás pontifikál. A misén az egyházi zenekar Vavrinecz Mór karnagy C-moll miséjét adja elő. A magán-szólamokat dr. Grimm Ferencnek született Brunner Margit, Várady Sándor, a Magyar Királyi Opera tagja, Ertl Anna és Juhász Ferenc énekel.

— **Sándor király atyja emlékének.** Sándor szerb király megbízást adott Mercier Antal francia szobrásznak, hogy készítse el atyjának, Milán királynak emléksobrát. A szobrász úgy álmolta meg a szobrot, hogy Milán, Szerbia föl-szabadította lóháton ül, míg a szobor talapzatáról négy szerb katona néz föl reá. Az öt alakon kívül még egy szimbolikus alak is lesz a szobron, amely azonban nem a szobrász márvány álmaiból való, hanem nyilván Sándor király történelmi könyvecskéjéből. A szimbolikus alak azt fogja ábrázolni, hogy miként szabadította fel Szerbiát rabláncokból a kétféj orosz sas.

Ha Milán le tudna szállani a maga érc lováról, ki tudja, nem rugná-e fel ezt az oroszos szimbolumot?

— **Virohov nyolcvanadik születésnapja.** Virohov Rudolf, a hírneves német orvostudor és anthropologus nyolcvanadik születésnapjának a megünneplésére, amely ez év október 13-án lesz, már nagyban készülődik a tisztelőiből alakult rendezőbizottság. A világhírű anthropologus emlékének a megörökítésére alapítványt szerveznek és az ünnepélyek tisztá jövedelmét ennek a gyarapítására fordítják.

— **Új tisztviselők.** A tisztviselői vizsgáló-alkotó bizottsága a Budapesti március hónapban tartott vizsgálatokon a következő orvosokat képviseltette tisztviselőkké: dr. Kacavinszky János, dr. Bazsó Tivadar, dr. Bradách Emil, dr. Bradeán Athauáz, dr. Dános József, dr. Duma Tivadar, dr. Farkas Miksa, dr. Halka Lajos, dr. Herz Sándor, dr. Hodossy Giza, dr. Holz Antal, dr. Kern Frigyes, dr. Koch Béla, dr. Koda Sándor, dr. Kohn Emil, dr. Komáromy Dezső, dr. Kócs Aurél, dr. Ludwik Elemér, dr. Intzer Simon, dr. Miklós Endre, dr. Ofner Károly, dr. Öhler László, dr. Puskor Emil, dr. Prohászka László, dr. Sörös Miklós, dr. Stojakovits Jelta, dr. Szeiler Emil és dr. Trebits Gyula.

— **Magyar lapda.** A fővárosi iskolás gyerekek közt új divat kapott lábra. Régen úgy volt, hogy azon kaptak hajba, hogy melyiknek van finomabb külföldi ceruzája, most azt verik el nemes szeretettel, akinek akármiféle külföldi ceruzája van. Ez most a legiszteletreméltóbb erőszakoskodás az iskolás fiaink között. A ceruza után következett a lapdakérdés. Ugy intézték a dolgot, hogy a játékkereskedők nem azt kérdezték először, hogy: mi az ára, hanem milyen a gyártmánya. Ha nem volt magyar, nem vették meg, ha magyar gyártmány volt, többet is vettek, mint amennyi kellett. Kiadták a jelszót is: Aki mással dob, mint magyar lapdával, az kövel dob. Mert a magyar lapdával rá lehet ugyan szólni az ember hátrára, de az nem fáj. A tanító mondta, hogy annak az csipése édes és jó. Olyan, mint a simogatás. Az iskolás gyermekeink tehát már magyar íróvesszővel írnak, magyar tarsolyt visznek a hátukon s magyar lapdával játszanak. A tanítók, aki kitanították rá, büszke lehet erre a nagy eredményre s a vidéki gyermekek tanulhatnak az egyszerű a fővárosiaktól.

— **Egy magyarbarát francia publicista halála.** Párisból jelentik, hogy Saissy Amadé, a Paris Nouvelle című hírlap szerkesztője, kiváló publicista és történé író, tegnap influenzás tüdőgyulladás következtében, több napi szenvedés után meghalt. Saissy Amadé előkelő állást foglalt el a párisi zsurnalisztika körében és alig van előkelőbb lap, amely ne hozzát volna tollából cikkeket. Az elhunyt igazi barátja volt a magyaroknak; hosszabb ideig tartózkodott Budapesten, alaposan tanulmányozta hazánk történelmét és társadalmát. Több művet írt Magyarországról, megírta francia nyelven Magyarország történetét is. Saissynek Budapesten is sok barátja volt. Erdemeiért a Kisfaludy-társaság kültagjának választotta meg Saissyt.

— **Bülow vendégl.** Velencéből táviratozzák: Gróf Bülow német birodalmi kancellár az ott időző Hegedüs és Wlassics minisztereket ma reggelire meghívta.

— **A husvéti cápa.** A kánikula cápája is elébb indul most európai körutjára, mint régen. Gyorsan élünk valamennyien s miért hogy éppen a cápa legyen az egyetlen, aki évről-évre pontosan az év közepén jelenik meg a fumei tengeröbölben, holott ime husvét szombatján is már szenzációt kelthet. A fumei táviróhivatalban ma reggel mosolyogva kívántak jó reggelt a hivatalnokok s az egyik már levette a posztókabátját is.

— **No, no —** mondta a másik. — Még nincs kánikula.

Mire amaz ismét mosolyogva nyult az előtte fekvő távirat után s így szólt:

— **Nincs? Látja ezt a táviratot? Most érkezett Cirkvenicából s most kopogtattam le Budapestre. Így szól:**

Cirkvenicai halászkok tegnap délután hat méter hosszú, tíz métermáza súlyú cápát fogtak. Megölték és Fiuméba viszik, hol a halcsarnokban belépti díj mellett fogják mutogatni.

— **Erzsébet királyné szobra Gödöllőn.** A gödöllői Erzsébet-szobor leleplezési ünnepére, mely május 19-én fog megtartatni, nagyban készülnek Gödöllőn. A királyi kastélyban nagyszabású renoválások és átalakítási munkák történnek. Az intézőknek főleg az okoz sok gondot, miként fogják a kis kastélyban az uralkodó család tagjait és azok kíséretét elhelyezni. A főhercegek nagyrésze helyszüke miatt a budai várban fog megszálni, s onnan különvonattal érkezik a leleplezéshez Gödöllőre. A szobor talapzatát most állítja fel Róna József szobrász, s Erzsébet királyné szobrát a bizottság már május 1-jén átveheti. A talapzatra pergamenre írott okmányt helyez a bizottság, melyet Ripka Ferenc, a végrehajtó-bizottság elnöke készített. A szoborbizottság Kapczy Vilmos elnöklése mellett s a földmivelésügyi és helygymnázium kiküldöttei jelenlétében tegnap helyszíni szemlét tartott az Erzsébet-ligetben, hol a meghívottak elhelyezési tervét s a díszítés részleteit állapították meg. A leleplezési ünnepélyre Kern Aurél Erdélyi Zoltának egy alkalmi költeményére énekkart írt, melyet a budai és Ganz-gyári dalárda Bellovits karnagy vezetésével fog előadni. Az ünnepély nagy rendező-bizottsága Ripka Ferenc elnöklésével jövő vasárnap tartja első értekezletét.

— **Házasság.** Dr. Fischer Dezső cs. és kir. ezredorvos április 14-én, vasárnap délelőtt 1/12-kor tartja esküvőjét a dohány-utasi izraelita templomban Frankl Klotild kisasszonnyal, Frankl Gottlieb fővárosi nagykereskedő leányával.

Horthy Pál, az iparművészeti iskola tanára, a kiváló tervező ma tartotta esküvőjét Bányay Ilona úrnővel. A házaspár esküvő után nászutra ment.

Krausz Mór kaposvári borkereskedő jegyet váltott Schlesinger Gizella kisasszonnyal Felsőréghen.

— **Az első segítség.** Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszternek mindenre kiterjedő figyelme üdvös intézkedést tett oly célból, hogy az első segítségnyújtás elemi ismeretei minél szélesebb körben elsajátíthatók legyenek. A legtöbb baleset tudvalevőleg éppen a miatt válik végzetessé, mert az első segítségnyújtás célszerű alkalmazásához szükséges jártasság hiányzik. E járatlanság káros hatásának mérséklésére végezt a tanítószabványok miniszter a humánus cél előmozdítóját és amint a tanfelügyelőkkel körrendeletben tudatja, jövőre a tanító és tanítóképzők, a polgári és elemi iskolák tanítási anyagának megállapításánál figyelemmel lesz az első segítségnyújtás ismereteire és a fontosabb egészségügyi tudnivalókra. De addig is, míg ez érvényesülhet, a Budapesti Önkéntes Mentőegyesület orvosai a Tanítóegyesületek gyűlésein előadásokat tartat és a tanítóképzők székhelyein a környékbeli tanítószabvány részére 3-4 napos tanfolyamokat rendeztet, melyeken szintén a Mentőegyesület orvosai fogják megismertetni a tanítókat az első segítségnyújtás ismereteivel. A miniszter egyúttal tudatja hogy dr. Kovács Aladár népszertien megírt könyvét 10.000 példányban osztja szét a tanítóknak és felhívja a tanfelügyelőket, hogy használjanak fel minden alkalmat, hogy a tanítók érdeklődése a humánus ügy iránt fölkeltsék és ébrentartsák.

— **Az örökre elhunyt harang.** Nagypénteken, mikor a harangok Rómába mennek s ideiglenes szolgálattételre a kereplőt hagyják otthon, egy vén harang, mely a nápolyi Apostoloktemplomban kongatta, csöngette az élők és holtak dalait, hirtelen leszakadt a toronyból. Nyolc harangozó szokta nórára indítani az öreg harangot s az utolsó alkalommal, római vándorútja előtt is nyolc ember kapaszkodott a kötelebe. Egyet esengett is utóljára, de aztán hirtelen meghajlított maga alatt a haranglábat s lezuhant a földre s mert öreg volt és tehetetlen, nem tudott kitérni az utból. Agyonütötte az egyik harangozót.

A templom a szerencsétlenség idején tele volt néppel, mely közt nagy rémület támadt. A tolongásban sokan megsérültek.

— **Dr. Horváth Ödön.** A Keleti Értesítő című könyvatos információja alapján az egész magyar sajtó bejárta a hír, hogy dr. Horváth Ödön, eperjesi jogkari dékán meghalt. Cáfolat nem okozhat nagyobb örömet, mint egy mai eperjesi telegramunk, amely jelenti, hogy a kiváló jogtudós és szakiró halálának híre nem igaz. A jeles tudóst, akinek megalatolt az a ritka boldogság, hogy a róla szóló nekrológokat ép egészséggben olvashatta végig, megvizsgálhatja ezért az incidensért a közmondás, hogy sokáig él, akinek halála hírét költik.

— **Az eskütéri Dunahíd.** A tavasz kezdete óta nagy az élénkség az eskütéri Dunahíd-építkezésnél. Hozzáfogtak a hidépítés egyik legérdekesebb, de egyúttal legnehézebb részének, a Duna feletti láncartók letelezésének a végrehajtásához. Száz- és ezerszámra szállítják az építés helyére a tél folyamán előkészített szállákat és gerendákat, amelyekből összerakóják azt a hatalmas állványt, amelyről a Duna felett elhúzódnak a láncokat fel fogják szerelni.

Az állvány a több mint tíz emelet magasságra pillérialványokhoz csatlakozólag a Duna egyik partjától a másik partig fog terjedni, ugy azonban, hogy abban négy, egyenként 50 méter széles nyílás maradjon a célból, hogy a nyílásokon át az építés tartama alatt a hajózási forgalom mindenn fennakadás nélkül lebonyolítható legyen. Ezt a négy nyílást rácsos szerkezetű vastartókkal hidalgatják át s e tartók felett felépítik a láncok magasságáig az állvány felső részét. Az állvány elkészülte után azonnal hozzáfognak a láncok felszereléséhez, még pedig egyszerre mindkét part felől a Duna közepe felé. A láncoknak elkészülte után az állványokat lebontják s a mederbe vert cölöpöket kihúzzák és eltávolítják. Mindezeket a munkálatokat, nehogy a tél jégár az állványokat el sodorja s az akkor még nem kész láncok a Dunába zuhanjanak, feltétlenül még a tél beállta előtt el kell végezni, ami tekintve, hogy nem kevesebb, mint 4000 köbméter állványt s 40.000 métermáza vas- és acélananyag beépítéséről van szó, mindenesetre nem csekély feladat. A láncszerelésen felül ez évben még el fogják készíteni a felekezeti munkáknak még bátralevő összes részei, továbbá a parti pillérek felett levő vaskapuzatok toronyzerű végződésű és díszítő munkái, valamint a modern nyílás pályaszerkezetének is egy kisebb része. Az összes többi még hátramaradó munkákat a jövő év folyamán fogják végrehajtani, úgy hogy a hid székes fővárosunk e szép és hatalmas alkotása, előreláthatólag még ugyanabban az évben a közforgalomnak át is lesz adható.

— **Al Bethlen gróf.** A bécsi országos törvény-szék a napokban fog törvényt ülni egy Paetz János György nevű szőlőművelő felett, aki mindenfelé gróf Bethlen János néven szerepelt. Paetz-et évek előtt a Bethlen-család egyik tagja adoptálta, de azért a grófi címet nem viselhette volna, csak a Bethlen nevet.

— **Az oroszországi forradalmi mozgalom.** Az orosz hivatalos lapok sietnek megcáfolni az összes merénylethíreket, amelyek az utóbbi napokban a külföldi sajtó hasábjaira kerültek. A Journal de St. Petersburg tegnapi számában a cár elleni merényletről szóló híreket kóhollandnyáknak jelenti ki. A Petersburszkija Vjedomosztij című félhivatalos lap azt írja, hogy Kirilov rendőrfőnöknek Czarszkoje-Szeléből való visszatérése alkalomával történt ugyan két lövés a Pavlova-utcában, de merényletről szó sincsen. A két cáfolat ellenére is a lakosság meg van győződve, hogy a merényletek tényleg megtörténtek.

Miután a rendőrség kinyomozta, hogy a zavargásban idegenek is vettek részt, több idegent kiutasítottak. Azonkívül meghagyták az idegeneknek, hogy ne merjenek semmiféle gyűlésen résztvenni, mert különben azonnal a határra toloncolják őket. Csak Pétervárról 17 idegent utasítottak ki eddig, még pedig 8 angolt, 4 németet, 4 osztrákot és egy franciát. Az angolok legtöbbjét azért utasították ki, mert ők küldték az angol lapoknak a riasztó híreket. Az orosz sajtó nagy része azt követeli, hogy az összes angol lapok levelezőit utasítsák ki, mert ők az okai a tiencini angol-orosz incidensnek is. A franciák közül is több ember volt kompromittálva, de tekintve a francia-orosz szövetséget, csak egyet utasítottak ki, aki a legsúlyosabban vétett. Ez az ember ugyanis nyilvános helyen szidalmazta a cárt és a minisztereket.

Az Odeszai László pétervári levelezője érdekesen írja le a Narodna Volja titkos forradalmi egyesület egyik ülését, amelyen jelen volt.

— Az egyesület egyik főembere előtt — írja a levelező — azt az óhajomat fejeztem meg, hogy szeretnék meggyőződni az ő működésükről. Az illető megígérte, hogy teljesít kérelmemet és még aznap este kocsival jött értem lakásom elé. Beültünk a kocsiába, ott ő zsebkendőt vett elő és szorosan bekötötte vele szememeimet. Ezután elindultunk és egy fél órai kocsiútasítás után, — miután az utca zajának csökkenéséből kivettünk, hogy elhagyott városrészebe érkezünk, — a kocsi egy házba fordult be. Vezetőm néhány szót váltott valakivel, ezután az első emeletre vezetett föl, ahol még mindig bekötött szemmel egy terembe léptem be. Éppen gyűlés volt és egymásután többen szónokoltak. Vezetőm a szónokokról magyarázatot nekem, de neveiket természetesen nem mondta meg. Eppen a költészetéről volt szó és az előadótól kivettünk, hogy az egyesület évi jövedelme több millió rubelre rag. Ezután politikai kérdések kerültek sorra, amelyeket roppant hűvel tárgyaltak, de ezekről mitsem írhatok, miután a titoktartásra esküt tettem. Arról azonban meggyőződtem, hogy az egyesület valamennyi tagja bármikor késő az életét feláldozni idejéért. Az egyesületnek sok lelkes tagja is van. Ebből magyarázható ki az a tény, hogy az utóbbi napokban annyi papot tartóztattak le és hogy a prédikációkat hatóságilag ellenőrzik.

— **Tüntetés az angolok ellen.** Lord Carrington, aki a portugál udvarnál átadta VII. Edvárd angol király trónralépését notifikáló iratot, tegnap Bordeauxba érkezett. Az angol követ ellen, portugál földön való tartózkodása alatt, a lakosság élénken tüntetett. Az angolokat gyalázó szavakkal sértegették és lelkesen éljenztek a boerokat. Lord Carrington, hogy elkerülje a további tüntetéseket, Bordeauxban megszakította útját s Londonba utazott.

— **A jó trefa.** Porosz katonatisztekéről — akiknek elmésségét nem becsüli sokra a német katonai elem — csinálta mostanában egy német humorista a következő történetét.

Két tiszt találkozik az utcán.

— Nos, hogy vannak? — kérdi az egyik.

— Készönük, jól. Mulatunk.

— Mulatnak hol?

— A vendéglőben. Az este is kitünően mulatunk. Képzeld csak, együtt ültünk mind a nagy asztalnál, egyszerre csak bejön a kadét. Odakiáltjuk neki: „Jó estét, ezredes ur!” Persze, mindenki nevetett. Néhány perc múlva bejön a hadnagy. Odakiáltjuk neki: „Jó estét, ezredes ur!” Majd megszakadtunk a nevetéstől. Aztán bejön a főhadnagy. Odakiáltjuk neki: „Jó estét, ezredes ur!” Csak úgy zugott a nevetéstől a szoba. És így kergetik egymást a viccek egészen reggelig...

— **Koldus báró.** Nagykanizsáról írják: báró Welsdorf Henrik itt e hó 4-ikén elhunyt. Bátyja tábornok volt, ő pedig 1849-ben otthagyta az osztrák hadsereget és a honvédek soraiban küzdött Magyarország függetlenségéért. Aztán idekerült Kanizsára. Inség és betegség teljesen megtörték az egykor vitéz és dőceleg katonát és bár némi nyugdíjat is kapott, koldulással élt. A város költségén temették el.

Hölgyeknek

kedvező alkalmat nyújtok olcsó és jó bevásárlásra. 120 cm. széles gyapjúkelmek 15 kr. 120 cm. széles pépita gyapjúkelme 27 kr. 120 cm. széles angol pépita és divatkelmek 65 és 90 kr. Csipkefüggönyök, remek kivitelben, 100 cm. széles, 1 pár 2 darab 92 kr.

LUKÁCS MÓR,
VIII., József-körút 77-79. sz.

— Nagy szerencsétlenség Baján. *Bajai* levelezőnk nagy szerencsétlenségről ad hírt, amelynek több emberélet esett áldozatul. Ma délután két óraker beomlott a fő-utcai Mészáros-féle emeletes háznak előrése és maga alá temette *Steiner* Károly üzletét, magát a kereskedőt, Mészáros Katalin háztulajdonosnőt, ennek cselédjét, az üzleti személyzetet és még két-három vendőt, akik a szerencsétlenség pillanatában az üzletben voltak. A csodával határosan mentették ki a romok közül *Mészáros* Lizát, *Schnitler* nevelőnőt és *Reich* Erzsikét. A mentési munkálatok serényen folytak a tűzoltók és a katonaság közreműködése mellett. Félő, hogy többen már holtan fekszenek a törmelékek közt.

— Egy igazságtalan támadás. *Miskolc*ról írja levelezőnk: Miskolc város közönsége méltósággal és önzerttel rehabilitálta azt a polgárát, akinek méltatlan megtámadtatása a napokban általános fölháborodást keltett. A társadalom legelőkelőbb tagjai tették magukévá a tiszteletnek és becsülésnek örvendő polgár ügyét, aki a legutóbbi esküdtzéki tárgyaláson férfias nyíltsággal kijelentette, hogy mindig magyarul beszél, de a jogi műkifejezéseket nem ismeri. Ez a vallomás az esküdtzéki intézmény egyik erős biztosítéka, mindenképpen tulozott és céltalan volt tehát tendenciózusan kihagyzni ezt a dolgot. A megtámadott polgár magyarságát és hazaszeretét különben a támadón kívül senki sem vonja kétségbe, mert a közönség hasznos, de csendes munkásságával az illető sokszor bebizonyította már, hogy tudja és érzi, mi a polgári kötelessége. Így ő volt egyik kezdeményezője, akitán legbüszköbb harcosa a magyar hitazonoklás sikerre vitt ügyében. A támadásnak sajátképpen a megtámadott személye adott jelentőséget.

— Genfi zavargások. *Jaffei* anarkhista, akit a hatóságok Bresci bűntársának tartanak, tegnap kísérte két svájci csendőr Chiassoig, hol olasz csendőrök vettek át és a comoi fogházba szállították. Svájce tehát kiszolgáltatta Jaffeit az olasz hatóságoknak, ami nagy zavargásokat idézett elő Genfben. Főleg orosz diákokból álló csapatok verődtek össze a város utcáin s hangosan követelték a menedékközpont megtartását, majd tiltakozó gyűlést rendeztek s erőlyesen követelték a Jaffei-re vonatkozó kiadási rendelet visszavonását. A gyűlésen főleg anarkhista és szocialista szónokok beszéltek. Az Olaszország ellen irányuló mozgalmat felhasználva az orosz diákság arra is, hogy saját hazája ellen is tüntessen. Nagy nyelvezészen az orosz konzulátus elé vonultak, ott letepték a címert és peract-kiáltások közt összeptaposták. Az olasz konzulátus előtt is voltak zavargások, de az időközben értesített csendőrség szétszórta a tüntetőket.

— A madarak védelme. Tudnunk kell, hogy a földművelési miniszteriumnak is vannak dolosai és kolaratur-énekesnői. Ezek olcsóbban és kevésbé hamisan énekelnek, mint azok, kik a szubvencionált színházakban élvezik a nagy gázsit és a nagy eőleget. A szárnyas dalosokról van szó, az igazi pacsírtákról, csizékről, rigókról és fülemülékről, a költészet örök és kioghatalan hangulatairól. Ezeknek a védelmére boosított ki rendeletet *Daranyi* Ignác földművelésügyi miniszter a mezőrendőrségről szóló törvény alapján. A poézis minden igaz barátja örömmel fogja olvasni ezt a rendeletet, mely *hasznos* madaraknak mondja a lég vidám, őszinte dalosait, s szigoruan megtiltja azoknak okatlan pusztítását. Forgalomba hozni is csak hatósági engedély mellett szabad ezentul a hasznos madarakat és csakis igazoltan tudományos célokra. A védelem kiterjed a madarak fészkeire és tojásaira. Ebben a korban, amelyben az ál-pacsírták annyi okatlan dícséretben részesülnek, az igazi pacsírták védelme igen kedves jelenség. A miniszter meghagyta, hogy rendeletét minden községben hirdessék ki s annak határozmányaira a mezőőrökkel külön oktassák ki. Óhajtható, hogy a mezőőrök kellő erélylyel szerezenek érvényt a rendelkezések, s igrámatlanul cipeljék törvény elé a fülemülék és egyéb énekesek pusztítóit. A poétáknek egyenes kötelessége lenne támogatni a mezőőröket. Elhetnek-e ők madárdal nélkül, s ha elhetnek, irhatnak-e kivált ilyenkor a nyúl tavasz elején.

— Tudományos expedíció. Kedden indul el Dél-Brazilába a Treitel-féle alaplól felszerelt tudományos expedíció, amely *Wetstein* tanár vezetése alatt öt tagból áll. Az expedíció Genuán át Rio-de-Janeiroba utazik.

— Moly elleni védekezésről a következőket olvassuk egy nérvádó könyvben: Nagyon elterjedt de merőben téves az a hit, hogy erősszagu fűvek, illó-olajok, fűszerek stb. hathatós óvőszerelei a szörmének és ruhának a molytól való megrognálása ellen. A tapasztalat kétségtelen módon igazolja, hogy a moly maga a legerősebb szaghoz is hozzászokik. Allítom és fenntartom, hogy moly ellen csak egy a hathatós védelem és pedig minden mesterséges szernek kizárásával az: hogy a ruha rendszer időszakokban kerüljön szakszerű alapos tisztítás alá, amely eljárás közben a sokféleképpen magasztalt szerek használatánál is alapítottat. A valódi megóvás tehát kizárólagosan csakis ezzel a védelmi módszerrel érhető el. Nem

tudom azonban eléggé óva inteni a közönséget a szörmé-neműnek kámfórral és natallinnal való behintésétől, mert ez a bőrök természetes zsíradékát kiszárítja, a szörmét homályossá és törékenyebb teszi és elrontja a legszebb színt, amennyiben a ször őcskává, vörhenyessé válik. Azonfelül ezek a szerek beleveszik magukat a ruhafélébe, amely velők megtelven, hosszabb időre használhatatlenné lesz. A helyiség, melyben a szörmé megóvándó, szellős, sötét, száraz és hűvös legyen, a megóvándó tárgy pedig nyers kendővászonba göngyöltessék, vagy legalább is azzal takarassák be. Nagyobb értékű tárgyak legjobban ón-falazatu szekrényekben óvhatók meg. Már megmolyosodott tárgyak azonban még bizonyos szerekkel át is füstölendők, de ezek az én kizárólagos titkokat képezik. Hogy milyen helyes az általam alkalmazott módszer, legjobban bizonyítja számtalan elismerés és köszönet nyilatkozat. *Katzer* József, Budapest.

— Elpusztult fürdő. Az Ungvármegye határán levő *uzsoki gyógyfürdő*, mely dr. *Tihanyi* Sámuel örökösének a tulajdona, leégett. Az épületek közül csupán egy maradt meg. Valamennyi épület biztosítva volt.

— Amorettek, gerlicők. A lindenhoi „gyógyintézet”-be nagy csomag érkezett Brüsszelből, csupa husvéti tojás, művészektől formált opálüvegből, kristályból. Gyengéd allegoriák díszítettek minden darabot: amorettek, gerlicők, tarka virágfüzérek, rokokókeretből előkandikáló primadonna-fejcsékek. Csupa parfüm, csupa gyöngédség és szerelem. A belga királyné küldte a lányának, *Köburg Lujának*, a lágy szívű hercegaszonyoknak, akit régóta kuralnak a lindenhoi „gyógyintézetben”. Azt mondják, hogy beteg. Ki tudja, mi a baja. Az anyja tudja. Talán azért küldött neki csupa gyengéd allegoriától ékes husvéti ajándékot.

— A Városház-utcai rablógyilkosság. *Kubik* Jánost, a Városház-utcai rablógyilkost ma a rendőrség átkísérte a királyi ügyészséghez. Kubikot szándékos emberölés büntetésének kísérlete és rablás bűntette címén vonják felelősségre. A szerencsétlen *Blasz* Zsigmond még mindig eszméletlenül fekszik s kihallgatni nem lehetett. Az orvosok véleménye szerint aligha marad életben.

— Az osztályorszájáték húzása. Az osztályorszájáték mai húzásán *őlezer koronát* nyert 2597 78816. *Kétezer koronát* nyert 81284 61434 94250 93596 15249 67555 13-3 3736 52645 76819 41501 83709 9496 60708 75828 42076 84961 823-0 16781 20502 49317 74065 33149 82584 43495 51951, *ezer koronát* nyert 90263 44926 18322 60152 2347 82248 23278 8019 56440 99541 54390 13526 42210 22726 1787 47749 19514 25957 64996 91370 84584 16256 22025 51908 82965 76835 27168 92621 84895 63598 33623 64886 57233 83116 79518 16871, *ötszáz koronát* nyert 72561 34392 72811 97514 87074 7941 77193 39146 19020 55065 24435 12338 11573 80191 76736 72368 20166 21477 169 8601 77949 32373 4037 65314 52325 60122 75125 50543 53101 31633 88263 3024 288 9 79769 55644 3034 65779 2563 1-985 75156 76074 89125 38-59 92715 71790 37114 10973 93191 75155 52804 34634 23617 93143.

Lukács Vilmos bankházából, Budapest, V., Fürdő-utca 10. sz., vegyenek osztályorszájátékokat.

— Szénágy, Hoffmann és Társa. Budapest, IV., *Bécsi-utca* 1. Biztos forrásból értesülünk, hogy a *lőnti* cég a tavaszi és nyári időnyére oly meglepően nagy és ilyesze választékot hoz a legújabb divatu selyemkelmékből, hogy minden hölgynek, ki valóban jó és szolid selyemkelmét óhajt vásárolni, födözze szükségletét ezen cégnél, mely minden tekintetben szolidnak van elismerve, s mintgöy a divatban mindig előljár, a legjobban ajánlható.

— T. olvasónk b. figyelmét felhívjuk *Zoltán* Béla ő. cs. és kir. ténsege *József* főherceg udvari szállítója, ismert gyógyszerárának mai hirdetésére, mivel a *Zoltán-féle* kenőcsökkel elért eredmények valóban páratlanok.

(x) **Az Arvay J. és Társa** udvari szállítók az az egyedüli cég, amely a hamisítatlan párisi divatot mutatja be, mert ez az egyedüli divatház a monarkhiában, mely Párisban is állandó bevásárlási telepei bir.

(x) **A prágai házikenőös** orvosilag kipróbált, melegen ajánlott szer, mely gyuladással sebezhető és daganatoknál mint tájdatomésillapító, antiszeptikus, gyuladással-ellenes, hűstőleg, gyógyítólag a legjobb eredményekkel alkalmazható, miért is már mindenütt mint kitűnő házikenőös tartják. Ezt *Fragner* A. gyógyszerárára Prágában készíti és az itteni gyógyszerárakban is kapható. (Lásd a hirdetést).

(x) **Egy újabb magyar szabadalom** méltán kelt feltűnést, mert valóban megérdemi a közönség figyelmét. Ez a találmány olyan előszerűnek bizonyult, hogy a külföldön is utánzására törekzenek. A magyar kir. szabadalmazott levévévédő boríték-gyár. Budapest, (VI., Gyár-utca 22. szám alatt, tolyó év május 1-től VI., Aradi-utca 16. sz.) olyan levéborítékokat hozott forgalomba, melyek a mellett, hogy a kereskedelmi és magánforgalomban kedvelt és igen tetszőtős alakuk annyiban újítást tesznek, hogy a címzettnék sok előnyvel és kényelmet nyújtanak, amennyiben a borítékok minden vágó eszköz nélkül csupán az oldalán ályukasztott csik leszakítása által (akár csak a zárt levelezőlapok) kényelmesen és gyorsan felbontathatók, anélkül, hogy a benne levő levél vagy a mellékletek, (melyek csak a lyuk soráig tolható) megsérüljenek. E borítékok olyan szerkezetűek, hogy kifosztásuk lehetetlen, a postabélyeg pedig,

amelynek kelte sokszor peres esetben bizonyíték, sér-telen marad. A gyár árakra nézve az eddig használatban volt levéborítékokkal versenyez s így a közönség ennek előszerűségét belátva, az új borítékok mihamar nagy elterjedésre íognak szert tenni.

— Topolschitz gyógyfürdő kedveltsége évről-évre emelkedik. A fürdő kedveltségének az az egyszerű magyarázata, hogy a gyógyhely fekvése pazar és a berendezése mintaszéri. A természetes gyógy-módnak Topolschitzban nagy sikere volt és a gyógy-módnak most folyton gyarapszik a közönsége.

— A gyermekek táplálása. A gyermekek leg-egészségesebb tápláléka a Nestlé-féle gyermek-liszt. Ez a gyermek-liszt világhírű ma már és ahol csak használták, szivesen ajánlják. Bővebben hirdetési rovatunkban olvasható a kitűnő tápszerről.

(x) **A Hennefeld Ignác-féle** jégsekreányok a legjobbak, nemcsak tartósságuknál, hanem használhatóságuknál fogva is. A szekrények kiemelhető, jég-és zománcozott ivóvíz-tartáló tiz perc alatt hideg vizet szolgáltatnak. A jégsekreányok Váci-körút 47. szám alatt kaphatók.

(x) **Polgár Kálmán** óras és ékszerész üzletében (Erzsébet-kört 2a) a legszebb ékszerék és órák kaphatók öt évi jótállás mellett. A cég kívánatra részlet-fizetésre is köt üzleteket.

(x) **Körünk mindennütt Emke-gyujtót!**

(x) **Magántisztviselő-sorsjegyek** ára egye 10-rona. (Sőnyeremény 20.000 korona húzás április 15.) kaphatók a szövetségi irodában VII., Erzsébet-kört 27. valamint a dohánytőzsdeknél.

(x) **Husvétli tojások** és fecskenők Kertész T.-nál

Egy főnyeremény regénye.

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —

Budapest, április 6.

Hat hónappal ezelőtt egy előkelő, de elszegényedett vidéki uri család költözököt a fővárosba. Valamikor vagyonos emberek voltak, de a kis uri bírtok elusztott és Budapestre jött a család, hogy itt új egzisztenciát teremten magának. Az apa, *Kun* József itt hamarosan meghalt s nemskára követte őt a felesége is. Egyetlen leányuk, a kis *Kun* Margit árván maradt és a jó szomszédok — nem lévén senkije — beszerették egy kerepesi-uti masamódületbe divatárúsnak. A kis *Kun* Margitnak jól ment a dolga, megélt szépen a keresetéből, sőt még meg is takarított egy pár forintot.

Amikor volt egy pár forintja a kis leányuk, az osztályorszájátékokat kezdte vásárolni. Ugyszólván még az ételeket is megvonta magától, csakhogy játszhaszon s alig volt olyan húzás, amelyen tel, vagy egész sorsjeggyel érdekelve nem lett volna. Eleinte elvesztette a pénzt, de nem csüggedt el. Sokszor mondta a barátainak:

— Meglássátok, egyszer még nyerek egy pári ezer forintot s akkor olyan szép üzletet nyitok a Váci-utcában, hogy mindannyian el fogtok bámulni.

A kis *Kun* Margitja büszke volt az üzlet, mert neki volt a legjobb izése s az ő keze alól kerültek ki a legszebb formák. Sokszor mondta a főnökője, hogy a kis *Margit*nak olyan keze van, hogy meg kellene aranyozni, mert Párisban sem csinálnak olyan divatos formákat, mint ő.

Egy szép délután — körülbelül három hete ennek — a *Kun* Margit nagy örömmel ment be az üzletbe.

— *Lányok, nyertem tízezer forintot!*

A leányok azt hitték, hogy a kis *Kun* Margit tréfál, de mindannyian elbámultak, amikor megmutatta nekik a sorsjegyet és a lapot, amelyben meg volt írva, hogy a sorsjegye tízezer forinttal lett kihuzva. Azon a napon nem ment sehogy a munka. De maga az üzlettulajdonosnő *Weiskopf* Hermanné se nagyon siettetta a lányokat; az ő fejében furfangos gondolatok támadtak.

Szerette volna biztosítani magának a szép uri leányt s a tízezer forintját. Hiszen már maga a kis *Kun* Margit is valóóság főnyeremény volt rá nézve, mert előkelőségével, kedvességével le tudta bilincselni a vásárló közönséget.

*Weiskopf*né megbeszélte a dolgot a férjével és ennek a bányával. Hamarosan kiesztették, hogy niként lehetne megkaparintani a kis *Kun* Margit tízezer forintját.

Egy szép reggelen azután beállított egy idegen ur *Kun* Margit lakására. Bocsnátot kért, hogy alkalmazkodjék, de mivel tudja azt, hogy a kisasszony ősnemesi család sarja és hozományja is van: gazdag partit ajánl a számára.

A kis *Kun* Margit tudni sem akart a dolgról, de a jó szomszédok, akik már hónapok óta tartották szóval-beszéddel, ezuttal is győztek és a házasságkövető ur, aki nem volt más, mint *Weiskopf*nak

(A férfi-hárem.)

a bátyja, bemutatta neki a gazdag vőlegényt Weiskopf Hermann személyében.

Nem telt bele sok idő — ezalatt Weiskopf Hermann szórta a pénzt — Kun Margit beleszeretett a fiatal Baldese báróba, — mert ezen a néven mutatják be neki Weiskopf urat; aki a felesége tudtával, sőt beleegyezésével akarta elharácsolni az árva leány vagyonát.

A fiatal báró Baldese naponta bejárt a Kerepesi-úti divatrua üzletbe s minden nap egy-egy kis virág-bokrétával kedveskedett a szép Kun Margitnak. Gyakran elkísérte haza, a lakásáig és az üzletben mindenki, még maga Weiskopf is nagy tisztelettel viseltette a báró ur iránt, aki — néhanapján megvendégelte az egész kis boltot.

A kis Kun Margitnak a szerencsésjét irigyelte is mindenki, úgy a Kerepesi-úti boltban, mint az Óvodatúcai házban, ahol Kun Margit egy kis hónapos szobáskában lakott.

Egy szép napon — a mult hétfőn azután az történt, hogy Weiskopf ur nem ment haza ebédre, de ebéd után a kis Kun Margit is elmaradt az üzletből. Weiskopf né várta mindkettőt, egyiket az üzletbe, másikat meg haza, de hiába várta, a saját férje, az ő tudta és beleegyezésével, az ő saját tervei szerint megszöktette a kis Kun Margitot az ő tízezer forintjával együtt.

Weiskopf né először a rendőrségre szaladt és 'feljelentést tett a szökevények ellen, de ez mit sem használt. Azután az üzletbe sietett s ott mondta el a dolgot a saját munkásainak.

Tegnap azután képes levelezőlapot hozott a posta Weiskopfnak Hamburgból, melyben a saját férje — a báró Baldese és a kis Kun Margit tudatják vele, hogy hajóra szálltak Amerika felé.

Hogy kell a pénzt megköszönni?

— Jelenet. —

Az angol királynak tizenegy millió korona civillistát szavaztak meg. Ezt a király az etikett szerint így köszöni meg:

A király köszönetét fejezi ki az ő jó alattvalóinak és méltányolja jóindulatukat.

A lordok házában elnöke: Ez a forma nagyon tetszik nekem.

Titkárja: Nekem is.

Elnök: Kissé szűkszavú ugyan, de éppen ez a szép benne. En a magam részéről szobben is meg tudnék köszönni tizenegy milliót, de én ő felségéhez képest csak egy egyszerű béka vagyok.

Titkár: No, no, nem kell úgy szerénykedni.

Elnök: Hagyjuk ezt. Térjünk át a munkára. Ön bizonyára tudja, mi a teendőnk. Ossze kell állítanunk a szabályokat arra nézve, hogy a király mint köszönje meg, ha pénzt kap. Kiindulunk a tizenegy millióból.

Titkár: Ő felsége tizenegy millióért ezt mondja: „A király köszönetét fejezi ki az ő jó alattvalóinak és méltányolja jóindulatukat.”

Elnök: A tizenegy millió ugyan némi szerénységgel röviden jóindulatnak van nevezve, de ez nem baj. A kérdés: mit mond a király, ha tíz milliót kap?

Titkár: Ezt mondja: „A király köszönetét fejezi ki és méltányolja alattvalói kedvességét.”

Elnök: Jó. Irja le. Most, hogy köszöni meg a király, ha nyolc-kilenc milliót kap?

Titkár: Így: „A király köszöni és méltányolja figyelmüket.”

Elnök: Gyönyörű. Önnek nagy érzeke van a nüánszok iránt. Menjünk tovább.

Titkár: Ot usque nyolc millióért: „A király köszöni a gondoskodást.”

Elnök: Tovább.

Titkár: Háromtól öt millióig. „A királynak tetszik a...”

Elnök: Három millió? Nevezük ötletnek.

Titkár: „A királynak tetszik az ötlet.”

Elnök: Jó.

Titkár: Két millióért a király ezt mondja: „Jól van, no.”

Elnök: És egy millióért mit mond?

Titkár: Ezt mondja: „Jó.”

Elnök: És egy milliót alul?

Titkár: Valami megvett szócskát. Például ezt: „Pruty!” (a jobbkeze ujjával végighárász az alsó ajkán): „Pruty!”

Elnök (komolyan): Jó lesz, Pruty.

— o. —

Szemirámisz.

— A babiloni függőkertek. —

Irta: LUCJÁN.

Emelt homlokkal, félelmetes nyugalommal tépett a budapesti esküdtbíróóság elé a viharos előéletű asszir király, Szemirámisz. Ezüst, pikkelyes páncélba szorított keble a szfinkszek domboru mellkasára emlékeztet, arcának márványos ragyogása úgy bontakozik széjjel, mint valami előismerő oklevele a kozmetikai művészetnek. Vakítóan fehérő fogain az idő vastoga érintetlenül siklott végig. A csillogó aranyplombok csak diszül látszanak szolgálni.

Az esküdtek tekintete sóváron tapad erre a befejezett tökéletességű fejedelemsői alakra. A hallgatóság hallhatóan nyeli a plasztikát, Zsitvay Leo elnök diszkrétén köszörüli torkát.

— Önt, mondja, a királyi ügyészség több rendbeli gyilkossággal vádolja. Fel fogom olvastatni a vádirat rendelkező részét.

Szemirámisz közömbösen tekint körül. Valami fanyar unottság mutatkozik arcán. A lélekboldogató sötét szemgolyók alig rezdülnek. Egy pillanatra nyájasan üdvözi fiatal ügyvédjét, dr. Balog Imrét, de a grációzus mosoly meglágy a klasszikus metszésű arc hideg márványán. A fiatal jogtudós megilletődve hajtja fejét a vasok aktaszobába.

Siri csöndben olvassák fel a vádirat rendelkező részét. A hallgatóság keblét a csodálat melegsége, a hátát ellenben a lüdbőr hidegsége lepi meg. Megtudja a vádiratból, hogy ez a fenséges szoboralak Nimosz asszir király özvegye. És milyen özvegy! Mondhatjuk, a világtörténet első szabadalmazott özvegye. Negyvenkét éven át harcolt és szeretkezett. Egy csatát sem veszített s egy egy udvarlót nem tartott meg. Kegyelmet nem adott, szerelmet nem prolóngált. Babilonban függőkerteket emelt, odatért pihenni és szeretni. Kevés pihent és sokat szeretett. A zágyadt udvarlók a függő kertek enyhe hűsében édes álomba szenderültek. El is felejtettek feledni. Szemirámisz egyiket sem költötte fel. Pajkos mosolylyal ismételtette: gombház, ha leszakad, lesz más... Tucatszámra dőltek ki az udvarlók és Szemirámisznak, mint a történelem oly jellemzően mondja, egy arcizma sem rándult meg. A függőkertekben minden légyott egy sirdombot jelentett, de Szemirámisz nem szűnt meg szeretni. A változatosság szórakoztatta. Ez volt egyetlen özvegyi gyönyöge.

Egyébként bölcs, előrelátó fejedelemső vala, ki szíven viselte népei sorsát, gondoskodott üdvös adó-reformokról, olcsóbbá tette a közigazgatást és gyorsabbá az igazságszolgáltatást. A közlekedésügy alatta érte el virágzásának ténylegkorát. Sokat vesződött az Eurázs szabályozásával, számos lencsházat, bábaképző-egyesületet és egyéb tudományos intézetet emelt. Azonkívül nagyilekben pártfogolta a művészeket és a művészeket, különösen az előadó művészetet és az előadó művészeket.

De mind ez nem óvta meg őt a büntetőjogi felelősség alól. A budapesti esküdtek előtt ma számon kérték tőle, hogy hová tüntek el udvarlói: királyfiak, hadvezérek, állambölösek, tenoristák, akrobaták, sőt mint a vádirat külön kiemeli, egy közfőnök.

(A nagy revanche.)

Az elnök: Bűnösnek érzi-e magát?

Szemirámisz: Oh nem, uram. csupán igazságos valék. Csak megtoroltam azt a sok nyomort, A könybe vezéret szenvedéseket, Miket vennem, a női nem kiált. Mióta a nyugős világ kering, A férfi, az önző bestia, Mivel izom szerint erősebb vala, És léha vágya telhetetlenebb, Rabul ejté magának meg a nőt, A szendesség bilincsei között Nyügözve tengett a nő élete. A szende nő kísérleti anyag És semmi más a durva férfinak. Ezt látva én, megfordítam a tant, A lom közé dobám a hagyományt, Revanche gyanánt lenyügöztem a bibort, Kezem között a férfi szende lett.

Az elnök: Hogy érti ezt?

Szemirámisz: Mint mondvam, méltóságos uram, Megbolygattam az ősi elméletet, A babiloni függőkerteken A nő-revanche zászlóját lengetém.

Az elnök: Mit tett ön a férfakkal?

Szemirámisz: Amit előbb ők tettek mivelünk; Hárembe osuktam őket sorra el, Hárembe mind a hetyke férfit... S mint vannak háremhölgyek mostan is, Kertembe' voltak háremiérliak. Oh, mint lapult meg a sok doñ Juan! Puhult idegzetük megernyedett, S ha néha-napján keszkenőm dobám, A szende pir futó el arukat, S aki előbb oly tennen hirdeté, Hogy ő az ur a teremés iőlött, Tekintetemől úgy megolvadott, Mint mézga:án a szurkos sárga nedv S eldobhatom facsart citrom gyanánt... Ezt tettem én és semmi mást, Ha tetszik, ám itőljenek.

(A tenorista.)

Az elnök: Emlékszik ön néhai udvarlóira?

Szemirámisz: Homályosan. Egy-egy delibb alak, Kisérti néha lázas álmaim. Neve, kora, ah rég feledve van És véle együtt csókja ize is. Oly szörnyen egyformák valának mind, Mint lámpavas az utca sarkakon... De lám, egy volt külön a többinél, Azt hittem róla egykoron magam...

Az elnök: Ki volt az?

Szemirámisz: Egy hőstenőr, a hangja csupa érc, Szépen dalolt s hogy vagdosá a c-ét!... Magas regiszterét dicserhetem, Vihar zúgott a krescsendőiban. A falzettek fölött uralkodott, Biztos vala az intonáció. Alakja izlésem szerint való... Sok pástorlórát elmerengtem rajt'

Az elnök: S mi lett vele?

Szemirámisz (sötétten): Utána ment a többinek.

Az elnök: Miért?

Szemirámisz: Mert rájövök: töltött trikót viselt.

Az elnök: Csupán a töltött trikó miatt?

Szemirámisz (indulatosan):

Utálatos, mi nem igaz, De legkivált a mű-izom. Ha férfi vagy, légy férfi, Töltött trikó hűnök való.

Ezzel a vádlottnó kihalgatása véget ért.

(Arkeologiai zavarok.)

A bizonyítási eljárás során az elnök sajnálatlaltudatja, hogy a vizsgálat a tárgyi tényállás tekintetében alig tudott valami eredményt felmutatni. A legidősebb régészek, kiket mint szakértőket hallgattak ki, makacsul azt vitatják, hogy a babiloni függőkertek egyáltalában nem is léteztek, vagy amennyiben mégis léteztek, teljesen nyomuk veszett. Azon a helyen hol a hajdani Babilon állott, a kutató arkeológia csak néhány korhabd zápfogot s egy rozsdás sarkantyut tudott az antidiuviális réteg alól felásni. Ezeket a British-Muzeum átengedte a törvényszéknek.

(Fogas kérdések.)

Az elnök (dr. Ajtay Sándorhoz): Szakértő ur, legyen szives megmondani, lehetséges-e, hogy ez a zápfog valaha a ninivei akirály szájában foglal helyet?

Ajtay S. tanár (miután a zápfogt alaposan megvizsgálta): Korbadtságánál fogva nem látom kizártnak, bár biztosan megállapíthatónak sem találom. Mindenesetre oly egyéné lehetett, ki az édességek iránt túlságos előszeretettel tanusított.

— Fáj-e annak az embernek a foga?

— Mindenesetre.

— Kire?

— Azt bajos biztosan megállapítani.

— De lehet-e, hogy a vádlottnőre?

(Miután figyelmesen megnézi Szemirámisz): Azt egyáltalában nem találom kizártnak.

— Lehet-e, hogy a zápfog és a sarkantyú egy és ugyanazon egyén tulajdonát képezte?

— Nincs kizárva a lehetősége.

A védő (a szakértőhöz): Lehet-e, szakértő ur, hogy az előtűnk fekvő zápfog valaha Zách Feliciáné volt?

— Lehet.

— Lehet-e, hogy ez a sarkantyú valamikor Pichler Győző orsz. képviselő tulajdonát képezte?

— Lehet.

— Köszönöm.

Ezzel véget ért a bizonyítási eljárás.

szab. Gyorsan Melegedő

CSERÉPKÁLYHA, Pucher András gyáros, mely, tekintve igen nagy előnyeit, mindenütt tetszeni fog. KÉPES ÁRJEJYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE. Temesvár, Józsefváros, Preyer-utca 4. Telefon-szám 108.

(A perbeszéd.)

Dr. Gogus Gusztáv főügyési helyettes. Tisztelt esküdtek urak! Az eszmei és anyagi bűnhalmazat ily buja tenyészetét még nem mutatott az igazságszolgáltatás csarnokában, mint a mai napon. A vádlott, mint maga, bár töredelem nélkül, de határozottan beismerte tuatszámra ölette meg udvarlóját. Megengedem, hogy azok tuatemberek voltak, de emberek, idegekkel és izmokkal. A töltött trikó alatt emberi vér lüktet, s a kiontott vér megtorlást kíván. Ilyen kényelmes helyzetben, ilyen előnyös chance-ok között még sohasem láttam a Btv. 278. §-át, mely az előre megfontolt gyilkosságra halált szab. Vádlott, nemcsak megfontolta, de filozófiai elmélettel körül is bástyázta a véres merényeket, függő kerteket építtetett a számukra. Kérem, mondják ki bűnösnek.

Dr. Balog Imre: Tisztelt esküdtek urak! Winkelmannól — Herman Ottóig ideutalhatnám minden arkeológust, hogy biznyságot tegyen a vád alaptalansága mellett. De én mellőzöm az arkeológiai hangulatokat, s azt kérdelem a vád mélyen tisztelt képviselőjétől, hogy miért nem idézte pörbe azokat a szultánokat és basákat, kik előhaladott koru háremhölgyeiket bőzszakokba varrva a Boszporuszba dobatták? És mikor a kérdést felteszem, előékenyen lemondok a válaszról. Nincs rá szükségem. Védencem ügyét megvédi a magyar bűnvádi perrendtartás, mely azt kívánja, hogy legyen tárgyi tényálladék.

T. esküdtek urak! Eltölgadhatnák-e önök tárgyi tényálladéknak egy zápfogat, ha a bűnösség fogja is, ha odva jégbarlangot képez is? A vád azt mondja, hogy védencem megölte udvarlóját. De mivel? Tessék megjelölni az eszközöket, tessék felmutatni a boncjegyzőkönyvetek tessék korpus delictit adni. E nélkül lehet erkölcsileg felháborodni, lehet vitaközi, lehet udvarolni, lehet vicinális vasutat építeni, lehet az ég madarait felruházni, de nem lehet marasztaló ítéletet mondani. Kérem védencem felmentését.

(Az ítélet.)

Az esküdtek nem bűnösnek mondják ki vádlottot s a törvényszék a verdikt alapján felmenti.

A jelenvolt magyar arkeológusok tapssal fogadják a felmentő ítéletet. Hogy miért, azt senki sem tudja, valamint azt sem, hogy kik a magyar arkeológusok?

FŐVÁROS.

Az eltűnt bizottság.

A jóléti bizottság hivatalvizsgáló albizottságai nagyrészt befejezték már a működésüket. Mázsaszámra szállítják a jelentéseket és a tapasztalatokat a városházára.

Amit ez a mottó rideg szárazsággal elmond, az takarója egy nagyon tragikus dolognak. Mert a jóléti bizottság, amely kinosan tudott csak megalakulni, nem nagyon örvend a jólétnek.

Amikor ugyanis az első albizottság beküldte a jelentéseit, a jóléti bizottság megijedt az arányoktól, de nem csüggedt. Ekés rajzban így magyarázhatnám meg az arányokat:

bizottság	jelentések
-----------	------------

Amikor a második albizottság is megérkezett dicsőséges utjáról, a jóléti bizottság csüggedni kezdett, de nem félt. Oka volt is rá; ime:

bizottság	jelentések
-----------	------------

A harmadik jelentés-szállítmány után azonban már félt, sőt rossz nyelvek állítása szerint szenvedett is.

Hogy mért?:

bizottság	jelentések
-----------	------------

A jelentések negyedik szállítmányának átvételére már egy átvéő-albizottságot kellett kiküldenie. És igaza volt:

bizottság	jelentések
-----------	------------

Aztán felfogadtak két szállítót, mert egyszerre három albizottság érkezett. Az arányok szédítően emelkedtek:

bizottság	jelentések
-----------	------------

És a jóléti bizottság kezdett összébb szorolni. Mert a jelentések kezdtek minden helyet elfoglalni:

bizottság	jelentések
-----------	------------

De ez semmi. A megindult albizottság-lavinna folyton gördült. A bizottságnak pedig — ha szabad e hasonlatot használni — minden hajszála égnek állt. De ő maga soványodott keservesen:

bizottság	jelentések
-----------	------------

Innen kezdve aztán rohamosan fejlődtek az események, amint e képek mutatják:

bizotts.	jelentések
biz.	jelentések
?	jelentések

„Következik a vég, a szomorú vég:

A jóléti bizottság eltűnik a jelentések tengerében. Nem marad belőle semmi, csak egy kérdőjel és sok tapasztalat.

Az ember nem is hitte volna, hogy milyen jó hasznalész a sok jelentésnek!

Pont.

(*) A „Haladás”-egyesület föloszlatása. A belügyminiszter, a működésben levő „Haladás” leánykiképző- és temetkezési-egyesület föloszlatását elrendelte.

Leiratában, amely ezt hírül adja a főváros hatóságának, kijelenti a miniszter, hogy az egyesület működése alapszabályellenes, amennyiben az alapszabályok 6-ik szakasza ellenére, mind a két osztályba az előírt koron alul levő tagokat is fölvettek s igen sok esetben, anélkül, hogy a kiskorú tagok fölvetelését a megkívántató szülői vagy gyámi belemegyezést kikérték volna. Az ügynökök hamis adatokat írtak be a tagok fölvetési ívébe. A leirat aztán felsorolja az igazgatóság és választmány mulasztásait, aztán kiemeli, hogy a kihalgatott 86 tag kihazasító jutalékának az összege a nyugták szerint 37.000 koronára rug, amelyből a nevezetteknek csak 28.480 korona 46 fillért fizettek ki, a többit pedig különféle ürügyek alatt visszatartották. Ezekre az összegekre nézve a miniszter a kártérítés kötelezettségét kimondja. Az egyesület föloszlatásáról a miniszter azzal értesíti a székesúváros hatóságát, hogy a megfelelő módon intézkedjék. A jogos követelések kifizetése után fennmaradó pénzek mint egyesületi vagyon a tagok közt kiosztandó. Fölhívja végül a miniszter a főváros hatóságát, hogy az összes iratokat a vezetőség ellen mutatkozó vétség megtorlása céljából az illetékes királyi ügyészhez tegye át.

(*) A főváros közigazgatási bizottsága, tekintettel a huszóra, rendszeres havi ülését két nappal később, e hó 10-én szerdán délelőtt 10 órakor tartja meg.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** A Nemzeti Színház reprize. A Nemzeti Színház-ban jövő szombaton, április 13-ikán kerül új betanulással először színe Rákosi Jenő Endre és Johanna című történeti színműve, amelyet utóljára tíz esztendővel ezeltől adtak. Az udjondagszámba menő felelevenítés külső kiállítás dolgában is nagy hatásúnak ígérkezik, amennyiben a színes történeti milieut i korhű díszletekkel és jelmezekkel frissíti föl az igazgatóság. Az Endre és Johannában lép fel először, mint a Nemzeti Színház örökös taggá kinevezett művésznője, Jászai Mari, aki Erzsébet királynőt fogja játszani; ugyancsak ez alkalommal mutatkozik be a budapesti közönségnek Mária szerepében T. Halmi Margit, a Nemzeti Színháznak újonnan szerződött fiatal tagja. Johannát P. Márkus Emilia, Endrét Beregi fogja játszani. Az említetteknek kívül Sz. Prielle Kornélia, Helvey Laura, Szacsavay, Vizvári Hegyesi Mari, Maróthy Margit, Ligeti Juliska. Nagy Ibolya, Ujházy, Mihályfi, Gyenes, Szacsavay, Császár, Dező, Vizvári, Gabányi, Zilahy, Náday Béla, Rózsahegy, Horváth, Egressy, Pálfi és Faludi, tehát a Nemzeti Színháznak csaknem egész személyzete résztvesz az előadásban.

** Angol operett-társulat a Vigszínházban. A fővárosi színházak, mint minden esztendőben, az idén is már jó előre gondoskodnak olyan vonzó erőkről, amelyek a végére hajló színházi évadban is beédesgessék a közönséget nézőtereikre. Ezek közt az idei vonzóerők közt, érdekesség dolgában, aligha lesz utolsó a sorban az, amelyről a Vigszínház vezetősége gondoskodott. A Lipót-körtüi színházba ugyanis, mint beavatott forrásból értesülünk, május havában bevonul az operett, még pedig egy angol operett-társulat körében. A társulat egyike a legjobb angol operett-társulatoknak s a Bell of New York (New York szépe) című operettet fogja előadni, mely bőségesen ismeretes a Magyar Színház műsoráról. Az angol operett-előadásokat a hírneves angol zeneszerző s a Bell of New York szerzője maga, Kerker, fogja dirigálni.

** Pálmay Ilka újabb vendégjátéka. Pálmay Ilka e héten, csütörtökön, újra ellép a Népszínházban. Ezuttal ismét a Huszárcsínyben játszik, amelyben legutóbbi ittéltekor lépett fel egyszer.

** A Népszínház bemutatója. A Népszínházban pénteken, 12-ikén, kerül bemutatóra a Mézesetek című francia énekes bohózat, melynek szerzője: Fontanes (Alexandre Frigo). A darab francia címe Rivarès et Loupy, mely a bohózat kettős főalakjának a nevet foglalja magában. A darab ötlete ugyanis az, hogy két ember, gróf Rivarès és Loupy, annyira hasonlít egymáshoz, hogy mindenki, még a Rivarès fiatal fele-

sége és anyósa is összetéveszti őket. Ebből az összetévesztésből támadnak a darab mulatságos szituációi. A kettős szerepet Szirmai Imre, a női főszerepet Fedák Sári játssza. A zeneszámokat Barna Izó karmester állította össze.

** A Nemzeti Színház jutalmazottja. A Nemzeti Színház tudvalegölég minden évben a Farkas-Raskó-díjjal jutalmazza azt a fiatal tagját, aki arra ambició-jánál és sikereinél fogva a legméltóbbnak mutatkozott. Ezt a díjjat az idén három pályázó közül Rózsahegyí Kálmánnak ítélte oda egyhangulag a bizottság.

** A Magyar Színház jövője. A Magyar Színház jövője sorsa, amelyről már több ízben bőven írtunk, a színház részvénytársaságának holnapra, husvét vasárnapjára összehívott rendkívüli közgyűlésén dől el. A közgyűlés elebe első sorban az a szerződés kerül, amelyet a részvénytársaság igazgatósága Leszky András, az aradi színház igazgatójával, már megkötött, s amelynek jogi érvényessége most már csak a közgyűlés jóváhagyásától függ. Jóváhagyja-e a közgyűlés ezt a szerződést, vagy sem, azt természetesen előre tudni nem lehet, de hogy a Magyar Színház vezető emberei az aradi színházgató ajánlatát tartották a legkomolyabbnak és legelfogadhatóbbnak, bizonyítja az, hogy vele a szerződést megkötötték. Eléggő jól beavatott színházi körökben még egy érdekes módról beszélnek, amelylyel a Magyar Színház mostani bizonytalan állapotából kisegíteni óhajtanák. Ez a mód az lenne, hogy egy ifju gróf állana a színház élére, aki a részvények többségét magához váltaná és egyuttal elnökövé lenne a részvénytársaságnak. Hogy a Magyar Színház jövője sorsának a megoldására mennyiben lehet egész komolyan számítani, azt az eléggő jól beavatott színházi körök értesülése dacára ma éppenséggel nem lehet eldönteni. A holnapi rendkívüli közgyűlés eredménye, vagy eredménytelen volta kétségtelenül világosságot fog deríteni arra a sokáig már alig halasztható kérdésre, mi lesz a Magyar Színházzal?

** Ocskay brigadéros ötvenedik előadása. A Vigszínházban husvét hétfőjén éri meg Hercege Ferenc páratlan sikerű darabja, az Ocskay brigadéros, ötvenedik előadását. A darab két hónapon belül érte el ezt a második jubileumát. Az ünnepi előadásra az illusztris szerző egy Epilógust írt, amelyet Góth mond el a darab után. Az Epilógus alatt káprázatos fényű rózsálgatban, művészi csoportozatokra osztva, a színen tesznek az Ocskay brigadéros összes kuruc-alakjai, környezve a majdnem száz főnyi néma szereplővel. Az egész csoportozat középpontját Ocskay László és a felesége: Tisza Ilona képezik, fejük fölött Rákóczy cserkoszorozott standardjával. A poetikus kép hangulatát kiegészíti a tárogtató hangja, amely szavával kísérni fogja Jávorka mondókáját. Az igazgatóság egyébként is megtesz mindent, hogy ezt az előadást maradandó emlékkévé tegye a közönség számára. Az Ocskay brigadéros különben tovább folytatja nagyszerű pályafutását s ez tölti be a jövő hételegés műsorát is.

** Gergely Giza bucsuja. A pécsi Nemzeti Színházban lelkes bucsuestéje volt Gergely Gizának, a társulat kitűnő szubrettjének. A művésznőt, aki a kis szőkevény címszerepét játszotta ezuttal, a közönség egész estén át lelkesen ünnepelte és elhalmozta a tetszés minden jelével. A sok tapson kívül babér- és ezüstkoszorút és virágokokat is kapott. Egyik koszorú szalagjának ez volt a fölírása: — Isten veled! Isten hozzon! A tehetség, fiatal művésznő a jövő évre is Pécsre szerződött.

** A Denevér felelevenítése. A Magyar Színház e hó 22-ikén feleleveníti Strauss János híres operettjét, a Denevért; az operett két fő női szerepét Ledofsky Gizella (Adél) és Szoyler Ilona (Rosalinde) fogja énekelni. A többi főszerepét a következők: Eisenstein — Ráthonyi Ákos; Frosch — Boross Endre; Frank — Fűredi Béla; Falke — Dalnoki Viktor; Altréd — Pichler Elemér; dr. Blind — Giréthy; Orlovsky herceg — Dóry Margit.

** Pálmay igazgatója meghalt. Londonban nevezetes színházi ember halt meg a napokban. Az elhunyt D'Oyly Carte, aki a Savoy Theatrenak London első operett-színházának volt az igazgatója. Ő volt az, aki Arthur Sullivan a mikadóval s több más operettjével nagy sikerekre segítette; magyar szempontunkból pedig azért jelentős, mert Pálmay Ilkát ő szerződtette angol színpadra.

** Parasztszínészek a nagyváradi színházban. A nagyváradi Szilgetyi Színházban két érdekes előadást rendez az idei nyáron Bölöny József, a kolozsvári Nemzeti Színház volt intendása. A volt intendáns parasztszínészeket léptet fel s ha egy estű újság pikáns hírenek hitelt lehet adni, az egyik előadásban, a Falu rosszában ő maga fogja játszani Feledi Lajos szerepét. Ugyan e lap híre szerint Gündör Sándor személyesítette Fráter Loránt — íőhadnyaj lesz.

** Francia operett-társulat a Magyar Színházban. A Magyar Színházban e hó 17-ikén kezd meg négy estére terjedő vendégjátékát a Mealy kisasszony

vezetése alatt álló iranciai operett-társulat. Első előadásul valószínűleg a *Nebántsvirág* kerül színpadra. A társulatnak *Mealy* kiasszonyon kívül, aki a párisi *Variété*-színháznak a starja, még *Henry Samory*, a *Théâtre Français* bonvivántja is, birtessége.

**** Vendégzseprelés. Ledofszy Gizella,** a Magyar Színház kitűnő szubrettprimadonnája, a héten három estén vendégzseprel a miskolci színházban. A művésznő a Citerásban, Szulamitban és New-York szcépében lép fel. A vendégjátékok iránt nagy az érdeklődés.

§ Lukácsy-Jubiläum a Répszínházban. A Répszínház több mint husz éven át volt főrendezőjének. Lukácsy Sándornak írói és művészi jubileuma alkalmából a Répszínház igazgatósága pénteken diszertadást rendez. Színpadra kerül a népszerű író legsikerültebb népszínműve. A *Vereshajja*, elsőrendű szereposztással, a címszerzőben *Biana* Lujza asszonyral.

**** Új zeneművek.** *(Bárd Ferenc és Testvére)* zeneműkereskedéséből. Kossuth Lajos-utca 4. sz. és Andrassy-ut 42. sz.) Græg 5 dal operett 69, 2.40 K. Bokor: Napogyatkozás operett telis zenéje 3 füzetben zongorára szöveggel füzetenként 3 K. Dolly, Halton betét-dala a San-Toy-ból. Mader: Primadonnák operett 2 füzet ének- és zongorára. Postas fia. San-Toy, Circus Girl, Kis szökevény, Gésák, Mikádó. A Modell, Görög rabszolga, New-York szépe operettek teljes zongorakivonata, egyenként 6 K. Monte Christo keringő, A hullámok lejtő, keringő, Ziehrer; Landstreicher keringő. Értel popourri (Musikal Momentanmen). Legszebb magyar nóták A. Jolyam 14 és 15. szám, Miért vagy nánci, angol dal magyar és német szöveggel, Dentzi: Néger (kacagó dal), Du mein Girl (magyar szöveggel), Markus Jenő: 1901. jogász-keringő.

**** Legújabb zeneművet kaphatók Szilágyi Béla** könyv- és zeneműkereskedésében, Károly-kört 26. Az árak koronában értendők. *Operettek és operák:* Hoffmann meséi 10.—, Troubadour 3.60, Traviata 4.80, Rigoleto 4.80, Aida 9.60, Aarocs báli 5.—, Faust 7.50, Mignon kötve 10.80, Bonémek 10.—, Bajazzók 8.40, Postas fia, Kis szökevény, Cirksusz élet 7.—, Gésika, New-York szépe, Görög rabszolga, Lónyay Star darabja 6.—, San Toy 5.40. — *Magyar szöveggel:* Kis szökevény, New-York szépe Hoffmann meséi. A Modell Zöhrer, Die 3 Wünsche 2—2 füzet, füzetenként 3 korona, Du mein Girl magyar vagy német szöveggel 2.—, Girl Walzer 2.—, Pregoli induló 1.50, Cadetten marsch 1.45, Ocskay brigádéros bővített kiadás 3.—, Buberl komm, keringő 2.40. Könyv- és zenemű-árjegyzék bérmentve. Állandó vevők kedvezményben részesülnek.

**** Operaelőadás a Telefon Hírmondóban.** Husvét mindkét napján esti szórakozásul a m. kir. Operaház előadását fogja közvetíteni előzetesen a Telefon Hírmondó. Vasárnap a *Hugonó*-t adják, Meyerbeer nagy operáját, a Nemzeti Színház nyugdíjaztatása javára, hétfőn pedig Charpentier szecesszió operája, a *Lujza* kerül színpadra. Husvét mindkét napján délután 4 óráig 7 óráig *katonazené* is lesz hallható a kagylókön keresztül, míg az operaelőadások után 11 óráig *cigányzenét* közvetít a Telefon Hírmondó az Emke és az Elite kávéházból.

MŰVÉSZET.

□ Szavojai Jenő szobra a budai várban. A budavári királyi palotának a pesti oldalra néző főhomlokzata előtt már állították Szavojai Jenő hercegnek, a diadalmas vezérnek bronz lovassobrát, melyet Réna József szobrász eredetileg Zenta város számára készített. A művésztől a király vásárolta meg a szobrot, amelynek pompás hely jutott a várhegy ormán, a palotának új főhomlokzata előtt. A szobrot eddig hatalmas vadgesztenyefák lődtek el, amelyeket azonban a napokban kivágtak, mivel újra rendezik az egész várkerület és a szobor környékét. A várkert felső részén végighúzódó régi bástyaalatt lebontják és helyébe lépcsőzetes sétatutakat építenek. A szoborhoz is számos kötépeszettel fog vezetni. Az állatkísítés még az ideán megtörténik s az őszi augusztus 1-én ünnepesség körében fogják fölavatni az új szobrot.

□ Szoborállítás. Lassankint mégis csak hozzá jut a maga szobraihoz Magyarország. Széchenyinek azt a mondását, hogy a magyar ember kezébe nem került a véső, úgy látszik, megcáfolják a szobrászok. Sokat s eléggé jól dolgoznak, többet s még jobban dolgoznak, ha nagyobb volna a szoboremelés iránti érdek nálunk. Egyelőre szépszámu szobormű készült, csak továbbra is legyen ennyi megrendelés. Hat nagyobb szobormű és egy sor kisebb emlékmű készült el az évben, legnagyobb részük már az érdeklődésben van. Az emlékművek a következők: *Toma Mihály* szobra, melyet Rimaszombatban helyeznek le júniusban Réna József *Erzsébet* királyné szobra, melyet Gödöllőn májusban helyeznek le, báró *Fessendeni Miklós* szobra, leplezik Zilahon szeptemberben. *Szavojai Eugén*, a zentai hős lovassobrát a budai várkerületben leplezik le. *Mátyás király* lovassobrát Kolozsvárt és *Kossuth Lajos* szobrát Nagy-Szalontán az

őszi szél fogják leplezni. Ezenkívül felállítják az ideán a budai királyi várakban *Mátyás király kútját*, *Strobl* művét és *Jankovics Gyula Háború és Béke* című allegorikus szoborosporozatát. Leleplezésre kerül még az ideán az *iszegi honvédszobor*, *Horváth Boldizsár* szobra, és a kerépesi-ut metemőben négy nagybőrszerű szírmű: *Irányi Dániel*, *Kozma Sándor* főügyész, *Salamon Ferenc* történetíró, báró *Liptay Boldi*. Öntés alatt áll a tíz kisméretű szobor közül *Bocskay István* és *Zrínyi Miklós* szobra.

□ A tavaszi nemzetközi kiállítás gazdag anyaga immár csaknem teljesen el van rendezve a városligeti műcsarnok összes termeiben. A tárlat összesen több mint 500 szemből fog állani, amelyben a külföldiek 170 művel szerepelnek. Különösen érdekesek lesznek *Segantini*, *Lenbach* és *Dall'oca Bianca* kollektói, melyek mindenike külön teremben lesz elhelyezve. A kiállítás iránt, mint értesülünk, az olasz sajtó is érdeklődik s a nagyobb olasz lapok tudósítókát is küldenek a tárlat megnyitására. Ezek közt lesz *Ruto Parolupi* neves bolnai műtörténész és kritikus, aki bővebb tanulmányt szándékozik írni *Segantini* és *Dall'oca Bianca* gyűjteményes kiállításáról. Itt említtük meg azt is, hogy dr. *Wlassics Gyula* vallás- és közoktatásügyi miniszter, az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat kérésére a külföldi művészek kitüntetésére szánt állami nagy aránytérmet a társulatnak ezuttal is rendelkezésére bocsátotta. A kiállítás ünnepélyes megnyitása vasárnap, április 14-ikén délelőtt 11 órára van kitűzve, amikor két korona *bélpődj* mellett a tárlatot *báró meglekinteti*. Meghívásban csak a kiállító művészek és a Magyar Képzőművészek Egyesülete tagjai részesülnek. A társulat tagjai azonban ezen a napon is díjtalanul léphetnek a kiállítási termekbe. Az első zeneestély április 12-ikára van kitűzve. A kiállítás képes tárgymutatója ezuttal kivételosen a tárlat gazdag anyagára való tekintettel *ötvenhat reprodukciót* közöl, ára azonban most is csak 60 fillér lesz.

A művészeti szellem kialakulása Magyarországon.

Írta: K. Lippich Elek.

Az ezereves Magyarország fejlődésének egyik legküzönösebb jelensége, hogy minden hagyomány nélkül a XIX. század vége felé, mintha egy áldó varázslat szállotta volna meg ennek a sokat szenvedett nemzetnek a lelkét, egyszerre oly gazdag és üde virágzásban lejeztes ki képzőművészetét, amely virágzás a tavasz illatával lengi át közéletének törekveit.

Nincsenek hagyományai ennek a művészetnek, vagy legalább is nem láthatók, nem ismerhetők fel azok a szájak, melyek egy természetes fejlődésnek utján, egymásba kapcsolódó művészeti korszakok során, a mai állapotunk több száz éves eredetére vezetnének vissza.

Önkéntelenül is arra kell tehát gondolni, hogy egy pillantást vessünk a magyarságnak, mint fának egyéniségébe, mely viszontagságainak szörnyű sulya alatt évszázakig tudott magában rejtve tartani és triss erőben megőrizni olyan ösztönöket és teremtő elemeket, melyek az első alkalmas pillanatban egy magas színvonalon álló művészetnek megalkotására bizonyultak alkalmasnak.

Mint a népvándorlás áradatának utolsó hulláma, egy ázsiai népiaty telepedett le a Kárpátok aljában és a Duna és a Tisza mentén erős, hatalmas fajbéli véralkattal s az iráni és turáni körben magasra fejelt keleti műveltséggel. Fizikumá, szelleme, erkölcsi, vallási, öserőt, tiszta ész és természeti böliseséget lejeztek ki. Es hogy nemesebb lényűzésében meunyre kifejelett művészi érzék vezetete, egyebek közt nyíltan bizonyítják a föld rétegei alóli kiastott díszes fegyverei, ékszerai, egykoru adatokkal igazolt ruházatkodása mely drága prémekekkel, selymekkel, arany, ezüst díszekkel, színezett bőrökkel, s azokkal a szinben és formában gazdag him-zésekkel pompázott, melyeknek jellemző elemeiből máig is sok maradt fenn a magyar nép ruházatán és egyébb használtai tárgyain.

A magyarság ama tisztább vidékein, hol a nemzetközi kultúra még nem irtotta ki teljesen a néplelki teremtő ösztönait, nemzedékről-nemzedékre átöröklött ősi formakincsét és fantáziáját, ott még ma is a keleti művészet nyilvánul meg az asszonyok, lányok, szűcsök himzészéseiben a szűrszabók tűzéseiben, fazekasok, asztá osok ráfestéseiben. Ott még most is Árpád-kori érzékekkel készül a mellszitra tűzőtt szűrszett, a rézfokos és a juhászkapó. S míg né-mely tudásunk, németzabásu komolysága reputációjának érdekében szinte kéjjel tagad ki örökségünk-ből

mindent, amiben örömrünk telik s a helyett, hogy javunkra szolgáló tételes bizonyítékok után fáradoz-nék, ellenünk tanuskodókat komponál: érezzük, látjuk, s feldobog a szívünk rajta, hogy népünk érényében, szokásaiban, érzésében és cselekvésében, de leg-főképpen művészetében még ma is a derék, izléses, költői lelkű ősi magyar nép.

A Hortobágyon, meg a somogyi pusztákon, lengő uju ingben, lényes pitykéjű dolmányban, nap-keleti komolysággal botjára könyöklöve, úgy áll nyaja mellett a pásztor, mintha ott felejtették volna az év-századok. S ha cira szűrére ledül és előveszi tilin-kóját, a kis zeneszerszám-ból pacsirta és lülemle válik. Szerelmi vágya, szívbéli vágy dalba árad, s repül a soha sem tanult, soha sem hallott nótá, tájról-tájra. — Honnan jött? nem tudja senki; csak lett a dal, ismét egy új dal, de olyan, mintha a mesékben köldő régi és időkből szálna telénk, Kelet ábrándos, szép mezdíró. S ha a komoly pásztorember talál egy szép darab já-vorlat, keeskeragót, vagy eldobott Ökörzarvat, előveszi kését, és lerag, lerag. Mít lerag? Még tán maga sem tudja. Nem siet, ráér, míg a nyáj békén legeleész. Ösrre aztán mikorra beáll a hideg, kész van a sok szebbnél szebb citra bot, tükörárra, sórtartó és lópor-tűk, telve naiv bájjal, orientális fantáziával és való-ságos művészi gondolatokkal. Nem hasonlít egyik sem valami olyasmihöz, amit a modern tudás furian-golt ki, vagy miyet más országokban is csinálnak. Hiszen olyasmit soha sem látott a puszták fia. De annál jobban hasonlít érzésben, felogásban, formák-ban és ornamentikában a: ós Kelet művészeti termé-keihez. Pedig azokkal sincs már a pásztorművészetnek más közössége, csak az, amit az ő öntudatlanul érző lelke öntudatlanul létesít.

Érdélyben még ma is ének öreg parasztasszo-nyok, kik sehol sem tanult nagy raj-beli tudással és képi-elbeli gazdagsággal, minden minta nélkül, csu-pán az anyáról-nyára átöröklő formakincsek közt nevelődött érzék után rajzolják vászonra, himzész alá, a gazdagabbnál gazdagabb ornamentumokat. Ahány új rajzolt lap, annyi feltalálás, de valamennyit jel-lemzi az a szellem, mely a magyarság Urat-meliki ós korát idézi fel. Sok ilyen rázot gyűjtött össze ujjában a Magyar Nemzeti Múzeumi etnografiái osztálya.

Teintsünk a *székely-kapuk* alakjára és pompás véseteire, festéseire, — mind egy-egy olyan adat, mely a magyarság művészi vérének ezer év előtti lüktetését éreztetni velünk.

Ahogy az Alföld, Erdély vagy Borsodnagye magyar falvaiban, pusztáin a parasztányok, legények lépnek mozognak, öitözködnek, ahogyan a színeket alkalmazták, már abban is egy sajátos művészi természet nyilatkozik meg. Akár ha egy rongyot vet is magára a magyar paraszt, úgy teszi azt, hogy festőivé válik.

A nemzet ama része, a fajbéli, tisztavérű pa-rasztáság, melyhez a világműveltség átalakító áram-latai még el nem jutottak, megőrizte a magyarság hajdani művészetének utóizét és ama töredékeit, melye-ket az ő naiv lelke még a mult messze mélyeiségeiben fogadott magába. Nem nyújtanak ezek a töredékek széleskörű perspektívát, nem is képezik alapját a mai kulturának, de *gyerészt magyarságnak*: a tajnak művészi természetét, másrészt pedig a magyar kultúra megújodási processzusait befolyásolják.

Amint a világ minden nemzetének zenéje és kül-tészete csak akkor emelkedett a fajbéli egyéniség magasabb színvonalára, mikor felásta a nép alsóbb rétegeiben rejtve lévő tiszta forrásokat, úgy a képző-művészetben is eljő az az idő, mikor részönjazzik az ós forrásokra, s azok vékony ereit összeöngva, fo-lyóvá dagasztja.

Ezer esztendővel ezelőtt foglalta el ezt a földet a magyarság. Bámult, retgett nép volt; hiszen írják az idegen történetírók is, és bizonyítják az események is. De volt egy nagy bajuk: igen kevesen voltak, legalább tömör együttlében igen kevesen érkeztek Európába.

Ez a kis népfaj beekelődvén a már megünoso-dott európai népcsaládok közé, kemény küzdelmei-vállalt magára. Létogát azonban fegyverével kiküz-dötte és nemes tulajdonságaival csakhamar iga-zolta is.

Új helyzetében mindjárt hozzálátott, hogy fenn maradásának feltételeit is biztosítsa. Legelőször is ki-öltötte a pogány oltárokat tűzét. S minthogy már ő: vallásában is az egy-isten hitét hozta magával, könnye-ment, hogy fejét meghajtsa a kereszt Istené előtt.

Fejedelme, száz évre a honigialás után, má királyi koronát kap a papától. S e legelső keresztény

magyar király már oly tökéletességgel igazolja magában a kereszténységi eszméinek, hogy koronájához örök időkre apostoli kiváltságokat nyer.

A maroknyi magyarság ezzel nemzetté lesz, szervezi, berendezzi birodalmát politikailag, gazdaságilag, vallási tekintetben egyaránt. Épülnek a várak és paloták, a kolostorok és a püspöki katedrálisok.

Mit az előtte itt élő népfajok egyike sem tudott létrehozni: a magyarság államot alapított, fenntartja ezt az államot már ezer esztendő óta s most, midőn létének második ezer évébe lép, annyi viszontagság, vérhullátás és méltatlan megálázás után, újonként erőben, friss vérülkötéssel s a kultúra minden eszközével felszerelve indul új ezerévének új viszontagságai elé.

Messze vezetne, ha a magyarság nemzeti géniuszát minden irányban jellemezni akarnók; de a fajbéli műveltség ősiségének, a sokáig meg nem értett s félreértett nemzet fajtábeli egyéniségében rejlik erőnek néhány széles vonással való jelzése föltétlenül szükséges, hogy feljoghathó legyen az: miképpen tudott egy tatár, török és német nyomás alatt sok száz éven át földökli nemzet, létének ezredik éve felé följutni, szinte felszökkenni a kultúrának arra a magasabb színvonalára, melyet egyebek közt s talán a legsajátosabban, művészetileg fejez ki.

Bármennyire meglepők is azonban a történelmi, régiségügyi és népismereti kutatások eredményei a magyarságnak ós-korabeli műveltségére és művészeti esztétikájára nézve, mégis a keresztény polgárosodás korszakától kell számítani kulturájának azt a történetét, mely az európai népesalodokkal közösségben lévén vizsgálható, eszathatatlannul biztos mértéket nyújt fajtábeli erőinek, ellentálló, felszívó és alkotó erőinek megítélésére.

Ezek az erők és erők jellemző és határozott vonásokban lépnek elő minidjárt az első keresztény fejedelemmel: Szent István királlyal, aki nemcsak törvénykönyveivel, polgári alkotásaival, apostoli tértérítéssel, de különösen az általa épített hatalmas templomokkal és monostorokkal egy új, nagy korszaknak a programját adja.

A magyarság volt itt az első államalapító faj. Az őt megelőző időben a rómaiak óta, egyetlen faj sem alkotott itt fejlődő állam-szervezetet és egyik sem emelt művészeti emléket magának. A hunnok, mint a követségben itt járt Priscus káthor saját szemével látta, sátrakban, sővények alatt és a római épütmareadványok romjai között tanyáztak. Az avar, a várkun és a osztrig népiajok, földművekben laktak, földvárakkal védekeztek. A szlávok, Privina és Kozel fejedelmek alatt, a salzburgi német érseknek segítségével már megkezdték ugyan az építkezést, de kevésre mehettek vele, mert hiszen Árpád, mikor magyarjaival hatalmába kerítette ezt a földet, színién csak a sátor-életre és a római romok közt való tartózkodásra volt utalva.

A római castrumok képezték még a Szent-István király építkezéseinek is kiinduló pontját és szolgáltatták hozzájuk a legelső építő anyagokat. E castrumok felhasználása Szent-István bazilikáinak oly alakját hozta létre, mely bár megtartotta az összehúggrást a mintául szolgáló római bazilika-stillel, disztésében pedig, Európa akkori szokásához hiven, bizanci példákat követett, mégis különbözött az általános bazilikafarmaktól. A Szent-István templomai védelmi erőd jellegével bíró, mind a négy sarkon egy-egy toronyal ellátott bazilikák voltak. A toronyok a templomhajókból képezett négyszög vonalán belül állottak. Ily megoldással épült a székesfehérvári bazilika, majd a pécsi, nagyvárad, kalocsai, esztergomi, egri, pannonhalmi, csanádi, veszprémi, szalvári, váci, bakonybéli, sobori, ó-budai székesegyházak. Sőt aztán ezt az alakítást vette mintául némely külföldi bazilika is.

Tekintve, hogy az ó-keresztény bazilikák egyik jellemző sajátága a torony hiánya, a Szent-István négytoronyú bazilikái valóssággal külön magyar nemzeti iskolát képeznek. S a magyar bazilikák ez önálló, külön kialakulása annál érdekesebb jelenség mert a bazilikastílusban világszerű parancsoló tekintélyek és megszentelt minták voltak: a római San Clemente, S. Maria Maggiore, S. Lorenzo, Santa Agnese, Santa Prassede és különösen a Theodosius és Honorius császárok idejéből származó pompás Szent-Pál-bazilika.

Magyarország főtemploma a székesfehérvári bazilika volt. Az Árpád-házi királyok hagyományai Székesfehérvárt a magyar állam központjává avatták. Ez a város őrizte az állami hatalom jelvényeit, itt volt a királyi palota, itt épült a pompás, nagyfényű bazilika, mely a királyok koronázó és temetkező temploma lett. A templom története olyan, mint csaknem minden magyar emléké, mint magús az országé. A nemzetét: sokat pusztították tűzvészek és kegyeletlenségű elleneségek hadak. Mikor a magyarok Székesfehérvárt 1088-ban a töröktől visszafoglalták, a remekművű bazilika már teljesen romokban hevert. Hogy a bazilika kiképzése a kor legmagasabb művészeti

színvonalán állott, bizonyítják a fennmaradt számos töredékek, és bizonyítja Hartvik regensburgi érsek fennmaradt leírása, mely részletesen mondja el, hogy mily „csodálatos“ nagyszerű volt, mily remek mozaik-képek borították szentélyét, oltárait szinaranyból, drágakövekkel kirakott táblák környezték, és ugy egész felszerelése, mint kincstára szemképrázatos volt.

Hatalmas fényű magas művészettel megalkotott mű volt az esztergomi bazilika is, de ez is épp ugy áldozatává lett a nemzet fölötti évszázadokon át tomboló veszedelmeknek, mint a többi sok-sok művészeti alkotás.

A bazilikák közül ma egyedül egy áll fenn, diszsel restaurált állapotban: a pécsi bazilika.

A kereszténységgel, annak szolgálatában elterjednek Magyarországon a művészetek. A mozaik, a zománc, a szobrászat, a himzés, az ötvösség tág teret talál. Adatok bizonyítják, hogy mikor Szent-István az ó-budai egyház építését elrendelte, Graecia Magnából (Szióliából) érkeztek ide művészek; a Monte Cassino Benedek-rendje élénk összeköttetésben volt Magyarországgal, meghonosította itt a mozaik-művészetet és iskoát is alapított. Gizella királyné a veszprémi völgyben, udvartartása közelében, görög női zárdát alapított, hol a himzés szövés, a nevelés eszközei közé tartozott.

De, ha az akkor Európaszerte általános idegen befolyások között jöttek is létre a művészeti alkotások, kömelélek igazolják, hogy a magyarok nem mindig idegenből vették művészetük fejlődésének elemeit, hanem például: a szobrászatnak a Magyarországra terjedését (Pannoniában) virágozott római szobrászathoz csatlakozó, önálló fejlődése is volt, éppen ugy, mint Galliában és Germániában.

A magyarországi ó-bazilika stílus korszaka a XII. század eleégéig tart. S amint a Német-, Francia- és Olaszországból egyre-másra leteleplő szerzetesrendek magukkal új izlést, s a továbbfejlesztés új elemeit hozták, a XI században Itálián és Dalmácián át jelenk ható bizanci irány utolsó felcsillamlásának hatásai egyre halványulnak s átadják a tét a bevándorolt szerzetesrendek művészeti be olvásának, a fejlettebb román félszörves stílusnak.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

Ötlet tárosánk. Előadói főpróba a címe Hercege Ferenc művészi rajzának, amely a Budapesti Napló tárcarovatát díszíti. Az illusztráció szerzőt a munkáját átengedte közlésre Szomaházy István A színház című könyve számára is, amely e hónap közepe táján jelenik meg. Szomaházy István könyvének Hercege Ferenc tárcája egyik kiváló díszje lesz.

László Fülöp vatikáni emlékeinek egyik gyönyögt írt meg A hit és művészet című cikkében, amelyet tárcarovatunkban közlünk. A remniszcencia formájánál és tartalmánál fogva nagy érdeklődésre tarthat számot.

Ötlet tárosánk. A bor. Gárdonyi Géza nagy sikert aratott három felvonásos falusi története, A bor, megjelent csinos kis kötetben Singer és Wolfner kiadásában. Biztos ennek a könyvnek a népszerűsége, mert gyönyörűség olvasmányának is Gárdonyi remek darabja. A szépen kiállított kötet ára 2 korona. A címlapon Göre Gábor és Káisa cigány alakja díszlik, az ő képük van különben megörökítve a Göre-levelezőlapokon is, amelyeknek darabja 10 fillér. A bor vidám aakjait ábrázoló képes levelezőlapokat ugyancsak a Singer és Wolfner cég adta ki pompás színnyomatban.

Ötlet tárosánk. Ujász április 7-iki száma 20 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Husvét“ (képekkel); Jantyk Mátás Goró Lajos és Wolff Károly rajzaival; Monorai Páltól. — „Mária“, Szabolcska Mánlytól. „Az igazság“, Imrik Péterótl. — Regénytár. Ebeszelés. Írta Barsony István, — „Hires szerelmesek: Engliem herceg és Rohan hercegnő“ (képekkel). — „Bajza József leveleiből“. — „Nagybani zarandoklások a közép-korban“. — „A Jézus érmeke“ (képekkel) Maszák Hugótl. — „Az alagi lövésznyekró“ (Goró Lajos rajzával). — „Kópuztató léreke“. — „Gizella Augusztina főhercegnő“ (arcképpel). — „A Thörköly-vár Késmárkon“ (képekkel). — „Petőfi Szakszentmártonban“. Ferenczi Zoltántól. „A Petőfi-család Kés-Körösön“. Szalay I-től. — „Pobjedonoscew“. — „Egy kínai milíomos“. — A Vasárnapi Ujász előfizetési ára negydedre négy korona, a „Politikai Ujdonások“-kal és „Világkronika“-val együtt hat korona. Megrendelhető a Franklin Társulat kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker. Egyetem-utca 4.)

TÖRVÉNYSZEK.

§§ Ónódy nyilatkozata. Ónódy Géza a következő nyilatkozat közlésére kért fel bennünket:

Noha nem lehet kétséges, hogy a Dürsch Katalin-féle bűnper tegnapi végtárgyalása alkalomával nevezett, valamint Német Ignác ügyvéd

tanu vallomásaiban tett sértő és rágalmozó nyilatkozatok személyemre nézve semmi tekintetben homályt nem vehetnek, mégis némely rosszakarú tendenciózus híresztelésekkel szemben kijelentem, hogy Német Ignác ellen sikkasztas hamis tanuzás, hamis eskü és zsarolásban való bűnrészségés miatt a bűnvádi bejelentést meglettem, amelyre hozandó bírói ítélet épp ugy teljes elgötételt jog nekem szolgáltatni, mint a Dürsch Katalin elleni elmarasztaló ítélet. Budapest, 1901. évi április 5-ikén. Ónódy Géza.

Nyitlér.

Vérgyógyítás

HEMOPÁTIA.

Ezen új eredeti gyógymód bántalmos sikerrel lesz alkalmazva köszvény, asthma, sz.v., vesé-, gyomor-, bél- és hólyagbántalmánál, súlyos ideg-, vér- és lórbajoknál. Biztos védelem széhhűdés és émezavar ellen. 12 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapítójának és egyedül képviselőjének Dr. Kovács J. egyet. orvosnak (Homopatia) rendelői irodája van Budapest, V., Váci-úrt 18. sz. alatt. Rendelés naponta 9-1 és 3-6-ig. Díjazott levele válasszal. Betegeket intézetén kívül le közöl. Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógyulója.

Azon kifünő eredmény következtében, melyet mi egy tanfolyamban Adler J. szépirási tanár ural elértünk, kötelezőségünknek tartjuk Adler J. tanár urnak ezen az úton köszönetünket nyilvánítani.

Budapest, 1901. április hó 6-án.

Gönczy Lajos, Sebestény Ferenc, Weisz Samu, Fábán Gyula, Albert Géza, Kerekes József, Gombos Mihály számos tanuló nevében.

Császár-fürdő

nyári és téli gyógyhely
Prospektus ingyen és bérmentve.

európai hírű kénis iszap-fürdő, pártán gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdőkkel, pompás ásványvízüzemződéssel, kő- és kád-fürdőkkel, 200 helytelmes lakószobával. A legszépséges kezelés.

Leghatásosabb VASAS ARZÉNES VÍZ

gyógyeregség, nem betegségtől, ideg- s borbetegségektől stb. ellen.

Kapható az összes ásványvíz-üzletben, gyógyszerár- és drogeriátlakban.

MATTONI ÉS WILLE, BUDAPEST.

Szt. Lukácsfürdő
TÉLI gyógykezelés.
BUDAPEST.

Iszapfürdők, helyi iszapkezelés, stb. olcsó ellátás. Prospektus ingyen küld az igazgatóság.

THE MUTUAL

new-yorki életbiztosító-társaság.

A világ legnagyobb és leggazdagabb biztosító-társasága.

Vagyon 1900. december 31-én

1,687,840,168.54 frank.

Biztosítási állomány 1900. december 31-én

5,914,496,829.12 frank.

Magyarországi vezérigazgatóság:

Budapest, IV., Károly-úrt 26.

A Szinye-Lipóczi
Lithion-forrás

Salvator kftűnő skkerrel
használtatik

vese-, húgyhólyag-, húgydara- és kövszénybántalmak
ellen, vizelési nehézségeknél, továbbá a légző és
emésztési szervek hurutos bántalmainál.

Húgyhajtó hatású!

Vasmentes! Könnyen emészthető! Csiramentes!

Kapható ásványvízkereskedésekben vagy a
Salvator-forrás igazgatóságánál Eperjesen.

Budapesten, főraktár Edesky L. urnál.

KORYTNICAI ÁSVÁNYVIZ.

Elismert kftűnő gyógyvíz
gyomor-, bél-, aranyeres bántalmak, máj-,
lépágszagtól, sárgaság, idült székrekedés
és epekövek ellen. Kapható Korytnicán a
furdővizgazgatóság által, Edesky L.,
Kutyák Ernő Budapesten, Makó-
vizky Péternél Rózsahegyen,
valamint minden gyógyszertárban.

Szezon-megnyitás május 15-én.

Pensió: Lakás-ellátás, kiszolgálás, gyógy- és
zenelődék előidőnyben május 15-ől június
1-ig és augusztus 15-ől október 15-ig naponta
1 személy 6 korona, 3 személy 15 korona. Fő-
időnyben 1 személy 8 korona 6 fillér, 3 személy
20 korona. Felvilágosítással szolgál a furdőviz-
gazgatóság.

Dr. Ormay József, kir. tanácsos, ugyaszinén a
furdővizgazgatóság Korytnicán.

Gyógy Glycerin
Brew-Szappan
a bőrt fehériti,
puhítja és finoman tartja

F. A. Song Ra és Társa Bécsben.

(Az e rovat alatt közöltéknek sem tartalmáért, sem alakjáért
nem felelős a szerkesztőség.)

SPORT.

A Richmondiak Budapesten. Ma érkezett meg Budapestre a híres richmondi football-csapat, melynek szereplése előőriás érdeklődéssel néz a labdarúgó sport fanatikus publikuma. A derék angolokat, akik nagyrészt a cambridgei egyetem hallgatói, igen szívélyesen fogadja a pályaudvaron a budapesti atléta sportközönség, s zajos őjennel üdvözölte. Az angolok, akiknek európai körútjukban a legelső stáció Budapest, holnap kezdik el játékaikat nálunk a millennári verseny pályán, ahol erre az alkalomra külön tribünöket is állítottak. Ezuttal az uszó-egylettel fognak mérkőzni, amelyvel szemben nem az a kérdés, hogy győznek-e, hanem az, hogy hány goalt fognak csinálni az uszók több mint bizonyos 0-jával szemben. Ez azonban nem lesz szégyene az uszóknak, mert a richmondi a világ egyik legjobb csapata s kapuvédje, W. A. Waller, Anglia legjobb kapusa, centersatárja, Cox pedig, talán egész Európa legjobb football-játékosa. A legérdekesebb mérkőzés április 11-ikén lesz, amikor az angolok a legjobb magyar footballozókból összeválogatott csapattal fognak kiállni.

Az első letérés. Még csak holnapoz egy hétre dől el a Przedswit-handicap, s egy áldozata máris van. Egyik első favoritja, *Hångändan*, melylyel a Dreher-istálló óhajtott volna a nagy handicapre pályázni, letért s nem vesz részt a versenyben. A versenyeinek most *Kara* és *Melitano* a favoritjai.

Husvétli löversenyek. A két nagy verseny után ugyan lohadt az urlovas meeting érdekessége, de azért — mi kétség benne? — mérőldés különvonalatok viszik ki a két husvétnapon a budapesti sportsmaneket Alagra. Olyan sok lovat, mint eddig, most már hiába várunk a starthoz s elég szép lesz, ha csak egy-két versenyben is több indul négy-öt lónál. Így holnap az elődők versenyének lesz a legnépesebb fieldje, de azért győztes alighanem az alagi champion-istállóból, *Geiszt* Gáspár lovai közül fog kikerülni, melyeknek képviseletében *Julis*, *Des Grioux* és *Mays Slave* szerepelnek a programmon. A legjobb sikkverseny-társaság a megyeri díjban fog szerepelni; jól látja megint viszont *Dalfy* a jól megérdemelt Alagot, ahol rossz lábaival, ha talán letérés árán is, de még egyszer mint győztes mehet el a bíró előtt. Letérés környékezi az agg *Bátort* is, úgy hogy nem lesz csoda, ha majd a verseny a négy éves generáció legjobb képviselői, *Viveur* és *St. Patrick* közt fog eldőlni. A kereszturi akadályversenyben legelőbb három ló indul, győzni pedig *Geiszt* crackje fog. A husvételtől program valamivel elevenebb. Az Aranyvirág akadályverseny egészen szép verseny lesz, jól fog itt futni a *Geiszt* crack, akár *Bokros*,

akár *Switcher*, legerősebb ellenfelek *Belle Helene* és *Arkangyalát*. A legtöbb ló ezuttal az *Eregy* gátversenyben fog futni, a *Geiszt*-istálló győzelme azonban itt is valószínű. A két napra a típeket itt adjuk:

Husvét vasárnap.

- I. Teuff Teuff — *Cheerup*
- II. *Geiszt*-istálló — *Tedd meg nekem*
- III. *Geiszt*-istálló — *Popovka*
- IV. *Adj Isten* — *Switcher*
- V. *Geiszt*-istálló — *Mars*
- VI. *Dalfy* — *St. Patrick*

Husvét kftűjő.

- I. *Geiszt*-istálló — *Moderne*
- II. *Primavera* — *Gracilis*
- III. *Geiszt*-istálló — *Belle Helene*
- IV. *Bölygő* — *Monza*
- V. *Geiszt*-istálló — *Jerome*
- VI. *Geiszt*-istálló — *Dallos*

Az alagi löversenyek eredményét mindazok, akik nem mehetnek ki Alagra, a *Telefon Hirmondó* után tudhatják meg, mert a beszélő újság kiküldött tudósítója telefonjelentései alapján közvetlen az egyes futamok lefutása után ad részletes referátát a versenyekről. Minden löverseny-jelölésre kétszeres riadóval hívja fel előzetőli figyelmét a *Telefon Hirmondó*.

TÁVIRATOK.

Belgrád, április 6. A lord *Wolseley* vezetése alatt ideérkezett angol követség ma ünnepies kihallgatáson volt a királynál. Este a követség tiszteletére díszbéd lesz az udvarnál.

Berlin, április 6. *Simon Berthold* kereskedelmi tanácsos, a Veit-testvérek és társa bankcég legöregebb főnöke, meghalt.

Pétóvár, április 6. A bíróság minden kivált-sága és különjoga elvesztésére és három évi deportációra ítélte *Hecker* törzsszázadost, aki nemrég agyonlőtte *Dohnberg* szomorvost és egyetemi tanárt.

A romániai trónbeszéd.

Bukarest, április 6. Az új parlament ülészekát a király ma a következő trónbeszéddel nyitotta meg: Kiváló meglelédeéssel jelenek meg a törvényhozó testület körében és bizalommal várom a megoldandó feladatok teljesítését. Ez új választások eredménye arról az egész országban uralkodó érzésről tesz tanuságot, mely a hazafias kötelességet abban látja, hogy minden erőt és gondolatot meg kell leszi-teni a mostani nehézségek elhárítására. Ez okból történt a kamarák gyors összehívása. Aggódd szívem megkönynyebbülést érez, amikor a trón körül látom önöket összszegyülve azzal a törekvéssel, hogy a kormánytal megleléve a legalkalmasabb intézkedéseket pénzügyi helyzetük javítására és erősítésére. Az első feladat tehát az április 1-én (14-én) kezdődő követségvetési év költ-sérgvetésének megvizsgálása lesz, hogy valóságos és állandó egyensúlyt teremtsünk a kiadások és bevételek között. E cél előérésére első sorban komoly megtakarítások szükségesek. Annál nagyobb bizalommal szentelhetük magunkat ennek a munkának, mert a hatalmaságok rendelkezésére áll a *hatalmasságok rendelkezésére áll a legbarátságosabb viszonyban van. Egész törekvésünknek tehát arra kell iránynia, hogy az ország szükségleteit és követelményeit kielégítsük és nem kételkedem benne, hogy hazafiaságunkkal a legjók győzni azokat a nagy nehézségeket, amelyeknek legyőzése mindenáron szükséges a királyság nagyságának és jövőjének biztosítására.*

Az orosz külügyminiszter.

Pétóvár, április 5. Gróf *Lambdorff*, az orosz külügyek vezetője, tavasszal tudvaleőleg Párisba utazik. A külügyminiszter ez alkalommal *Berlint* és *Bécs* is meglátogatja, hogy az ottani vezető államférfiakkal különböző politikai kérdéseket megbeszéljen.

Krűger.

Utrecht, április 6. Krűger elnök elhagyta Utrechtet, hogy Hilversumba utazzék. Az összegyűlt tömeg Krűgert, akit a polgármester kísért a pályaudvarra, élénk ovációkban részesítette.

A délafrikai szabadságharó.

London, április 6. Lord *Kitchener* jelenti Pretóriából tegnapi kelettel: *Plumer* ezredes akadálytalanul megszállta Pietpotgietersrust-ot. *French* tábornok még egy Pompon-agyut ejtett zsákmányul, az utolsó, amelylyel az ellenség még délkeleten rendelkezett, továbbá sok szekeret és marhát, azonkívül sok boert elfogott. A boer csapatoknak egy része az Oránzfolyón átkelve, Foköldről Oránzba vonult vissza.

Dundee, április 6. *Dartnell* és *Aldershot* tábornokok Vryheid környékén a szék felé elláltak az ellenség útját, majd dél felé kergették és mintegy száz szekeret és ezer darab marhát zsákmányul ejtettek. Az ellenséget menekülésében keményen szorongatta egy Pompon-agyú tüzelése. Sok boer Zululöld határára menekült.

Brüsszel, április 6. Krűger jelentést kapott Lissabonból a transvaali konzultól, hogy a Portugál-

ban levő 1200 boer fogolylyal embertelenül bánnak. Már a tengeri utazás alatt 30 boer harcos meghalt, most pedig 60 asszony és 130 gyermek beteg. Krűger hollandi orvosokat küldött a boer foglyok ápolására s Wolman államtanácsost is Lisszabonba küldte, hogy lépjen közbe a portugáliai hatóságoknál a foglyok érdekében.

Száráfóv letartóztatása.

Szófia, április 6. Az őjjel a macedon-bizottság egész vezetőségét, *Száráfóvot* is beleértve, letartóztatták és a bizottság helyiségét zár alá vették. Hir szerint a macedonok államsínyre készültek és ez adott okot erre az intézkedésre.

A belga hadsereg újjászervezése.

Brüsszel, április 6. A képviselőház hadügyi albizottsága a hadsereg újjászervezése ügyében a következő határozatokat hozta, amelyeket a bizottságnak a jövő szerdán tartandó össszülése elé fognak terjeszteni: A szolgálati idő a lovasság számára 30, a tüzérség számára 25 és a gyalogság számára 21 hónapra szállítatik le. Hogy a jelenlegi tényleges létszám fennmarassák, az évi lószám 18.000 emberre emeltessék föl. A bizottság továbbá egy kerékparos és egy műszaki zászlóalj létesítését kívánja. Háború esetére a bizottság azt javasolja, hogy minden ezred részére egy pótzászlóalj és minden hadosztály számára egy pótézer állítsassék föl, miáltal háború esetén a hadi létszám 180.000 emberre emeltetnék. Végül azt javasolja a bizottság, hogy évenként legelőbb 2000 egyvénes önkéntest engedélyezzenek, akiknek főveléti és elbocsátási vizsgálatot kell letenniük. A jövőduak a fölszerelési költségeket maguk tartoznának viselni, míg a vagyontalanok költségeit az állam viselnie.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, április 6. (A *Budapesti Napló* telefonjelentése.) A hosszú ideig tartó hideg a nemzetközi gabonaforgalomban itt-ott szilárdabb irányzatot keltett, s a kedvezőre fordult időjárás általában nyomasztó befolyást gyakorolt. A téli vetések állásáról mindenfelől kedvező jelentések érkeztek, kivéve Németországot, amelynek bizonyos buzanemre nézve panasza okadatott. A tavaszi mezei munkák gyorsan haladnak előre. Az árak általában csak jelentéktelenül hanyatlottak, sőt Páris valamivel javult is, New-York pedig lanyha irányzatot jelentett s az ottani piacon buza 3 centtel esett. Az itteni tőzsdén gabonanemiekben szilárd volt az irányzat, az üzlet azonban majdnem teljesen szűnnetelt, mert a fogyasztás télen maradt. A mai heti tőzsdén a részvétel nagyon csekély volt s a vidék teljesen távol maradt. Buzában néhány waggon eladás történt, de az árak megmaradtak a múlt szombati magasságban. Rozs ára nem változott e cikkben szűnnetelt az üzlet. Arpa iránt a hét folyamán érdeklődés mutatkozott, de ma nem került forgalomba. Tengeri 5.70—5.80 korona állott s 15 fillérel hanyatlott. Zab tartott volt; magyar zab minőség szerint 6.90—7.50 koronán állott. Hogy ha buza, rozs és zab e héten szilárdan tartotta magát, azt annak tudta be, hogy e cikkeken csekély volt a felmondás. Az egész héten mindössze 1000 métermázs buzát, 3000 métermázs rozst és ugyanennyi zabot mondtak fel. Buza nem javult. Buza tavaszra 7.88, hasonló áron maradt, mint volt a múlt szombaton, buza március-juniusra 7.96, őszre 8.—, rozs május-juniusra 8.02, őszre 7.13, zab tavaszra 6.97, tengeri május-juniusra 5.52, július-augusztusra 5.62, repe augusztus-szeptemberre 13.——13.10 korona.

New York, április 6. (Termenytőzsdé.) (Zárlat.) *Gyapot*: New Yorkban helyben — (87/16). májusra — (8.06). *Juliusra* — (7.98). New-Orleansban helyben — (87/16). — *Pétóroleum*: Stand white New Yorkban 7.75 (7.75). Stand white Philadelphianban 7.70 (7.65). Refined in Cases 8.80 (8.80). Credit Balances at Oil City 1.23 (1.25). — *Zsír*: Western steam 8.87 (8.90). Rohe és Brothers 9.05 (9.05). — *Tengeri irányzata* szilárd. — Májusra 49.1/4 (48.5/4). *Juliusra* 48.1/4 (47.5/4). — Szeptemberre 48.1/4 (47.5/4). *Buza* irányzata tartott. Piros ósai helyben 78.1/4 (79.1/4). áprilisra — (—). Májusra 77.1/2 (77.1/4). *Juliusra* 77.1/4 (78.—). Szept-re 76.1/4 (77.1/4). *Gabona szállítási díja* Liverpoolba 1.1/4 (1.1/4). — *Kávész*: air Rio 7. sz. — (6.1/4). *Áprilisra* — (5.40). *Juliusra* — (5.60). — *Zsír*: Spring Wheat clears 2.70 (2.75). — *Cukor*: 3.1/2 (3.1/2). — *Őn*: 25.90 (25.90). — *Réz*: 17.— (17.—). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelölik.)

Chicago, április 6. (Termenytőzsdé.) (Zárlat.) *Buza* irányzata állandó. Májusra 70.1/4 (72.1/4). *Juliusra* 71.1/4 (72.1/4). *Tengeri irányzata* szilárd — Májusra 44.1/4 (43.1/4). — *Zsír*: Májusra 8.85 (8.42). — *Juliusra* 8.27 (8.26). — *Szalonna* short clear 8.45 (8.55). — *Sertésbőr*: Májusra 15.85 (15.20). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelölik.)

KÜLÖNFÉLÉK.

John Anderson.

— Radó Antal fordítása. —

John Anderson, óh öregem, John,
Hogy először láttalak,
Még sima volt a homlokod,
Holtöszintű fürtöd alatt.

De mostan a homlokod redős,
S már ott van a dér fejedén —
Az isten áldja meg ősa hajad,
John Anderson, óh öregem!

John Anderson, óh öregem, John,
Fel a dombra együtt jövünk,
S megértünk rajt', öregem, John,
Annyi vig napot, annyi fényt.

S hogy im lefelé tipegünk, John,
Kéz most is kézbe' legyen:
Együtt alusznak el a domb tövéén,
John Anderson, óh öregem!

Burns.

† **A nagyhét babonái.** A nagyhét egyes napjaihoz külön-külön babonák üződnek. A székely azt tartja, hogy ha nagyszerdán tüt üt ki valahol, az a gonosz lelkek grujtolták meg, mert e napon egész hatalmukat kifejthetik. Ha égi háboru van e napon, az egész év terméketlen lesz. Sok helyt a legény nagyszerdán denevéri toz, azt egy új csuporba zárja s a földbe ássa. Nagyszombaton feltámadáskor való harangozaskor kiássa a fazekat s összetűri. Ha ebből egy eserepdarabot egy leánynak a szoknyájára dob, az szerelmes lesz belé. Nagyszütiürtökön valami zöldséget kell enni, akkor az ember egész éven át egészséges marad. Sok helyt e napon a marhának is zöld galyat adnak enni, hogy betegség ne érje. E naptól kezdve egész husvétig nem jó a lovat takarítani, mert egész éven át sovány lesz. Sok helyt e napon összegyűlnék a leányok s annyi zsiros galuskát készítenek, a hányan vannak. Egy macskát kiéhezhetnek s nagyszombaton a galuskára bocsátják. Akiét először elkapja a macska az férjhez megy abban az évben. Nagyszütiürtök és nagypéntek a kincésők nagy napjai. A kincéskelet érző szellemek e napokon elhagyják kincseiket, a rejtejt bejárások megnyílnak és az ember megrakodhatik kincsesel. Aki nagycsütörtök hajnalán kimegy a temetőbe s ott valamelyik sirra leülve egész estig egy tűkörbe néz, abban egy lángot fog megpillantani. Az évben bizonyos valami rejtejt kincserre fog bukanni. Néhol nagypénteken este a család minden tagja fokhagymát rág, hogy a boszorkányokat távol tartsák maguktól. E nap éjjelében a halottak is okvetlenül hazatérőnek néhány percre s szólnak, hogy a háztájékban minden rendben van-e. Egyes vidékeken első harangozóra vagy kerepelésre megrázkál a gyümölcsfákat, hogy bő termés legyen. Sok helyt e napon vetik a mákot és tisztítják a méheket. Nagypénteken rendezes szeles idő van, mert akkor táncolnak a levegőben a szellemek. Ha e napon eső esik, szépek lesznek a vetések és a fejős állatok jól tejeinek. Nagypénteken a jüvendőbéli hitesársat is meg lehet látni. A ki e nap délelőttjén kezében egy korcs lisztet és sőt gyur lisztává, azt megsüti és harangozaskor vagy kerepeléskor három részre harapja s magával a templomba viszi, aztán éjjelre a párnája alá teszi, az megálmód a jüvendőbélijét. Ha a legény nagypénteken éjjelkor ingben-gatyában háromszor háza körül fut, aztán a temetőbe megy s lábai közt hátra néz, meglátja jüvendőbéli feleségét.

Ha nagyszombati sütekor láng csap ki s háromszor megkerül a kemencét, imádkozni kell, mert különben a láng a háztetőre száll. Nagyszombaton, mikor a harangok megszólalnak, megmosdik a leány, hogy ne legyen szeplős. Aki nagyon szeplős, menjen e napon a templomba, s szentelt vízbe mártva kezét, törölje végig az arcát: akkor elmulik a szeplő.

† **A bőjtölés higiénája.** A bőjt egészséges hálasról a következőket írja egy német orvosi kapacitás, dr. Beerwald: A nagy vallásalapítók ugyszólván kivétel nélkül kiterjeszkedtek vallási rendszabályaikban a bőjtölés kötelező voltára. Hogy miért? — ezt könnyű megjelteni. Egyrészt előnyösnek vélték azt, ha az ember időről időre a saját vágyainak leküzdésében gyakorolja magát. Másrészt azonban beláták a nagy emberismerők azt is, hogy a jómódban élő emberek rendszeren kelletlenül többet szoktak enni s ezekre nézve a vallási szabály révén kötelezővé tett étkezési szünet vagyis bőjt: valószínűs áldás, illetőleg higiéniai előny. De ez az előny nem csupán abban áll, hogy a gyomor kipihenheti

a folytonos tevékenység áradalmait, illetőleg alaposan feldolgozhatja az esetleges restanciákat. Az előny másik része az, hogy a többi szerv különösen a szív, könnyebben végzi ezalatt a saját feladatát. Kétségtelen ugyanis, hogy például az olyan szív, amelyik egészen alkalmas arra, hogy egy 100 font súlyu ember vérkeringését inspirálja, ugyanaz abszolút képtelen lesz ezt a feladatot elvégezni akkor, ha a testsúly például ötven fonttal emelkedett. Hogy tehát az emberi test térfogatának túltengése legalább időről-időre megakasztassék, ezért egészségügyi szempontból is kívánatos a bőjtölés.

Ez a német doktornak tudományos alapon nyugvó bőjt predikációja.

† **Milhomos-szeszély.** A leggazdagabb amerikai földesurak egyike, Mr. Morton családjával együtt rendezes a birokán, kaszélyában lakott, mert a nagyvárosi élet zajától megcsömörült. Csakis időnként, kivételesen, leginkább színházlátogatás céljából utazott családotul a közelebb fekvő nagyvárosok valamelyikébe, de nemskora ezeket az utazásokat is is megunt. Hogy tehát még az ut járadalmaitól is megkímélje önmagát és hozzátartozóit és nehogy a műveltelekről kénytelen legyen lemondani: kastélya szomszédságában építtetett magának egy külön színházat, közel egy millió dollárért. A hatalmas épület homlokzatán most ez a felirat hirdeti a milhomos gazda szeszélyét: Morton Opera House. A felavatás előadásán elsőrendű amerikai szüzsék játszóitak a rendezés is magasabb honoráriumért. A primadonnának egy lépésért 2000 dollárt fizetett Morton — de nem tapsolt neki. A szokásos hódolatnyilvánítástól, vagyis a tapstól való tartózkodást azzal okolta meg, hogy ő az elismerését — dollárokkal lejezi ki.

† **Színpadl konyhátlukok.** Egy londoni színész egy angol uszágra érdekes csevegést írt a színpadl bankettekről és a színpadl konyhátlukokról. Az ételek készítéséhez ott is formákat használnak, de nem rézből vagy cinkből — mint a miyeknek a házi tűzhelyeknél használatosak — hanem égetett gipszből. A színpadl bankett előkészítése nagyon is eredeti. Ha például egy kacsára van szükség, akkor előveszik a szükséges formát, hozzá nagy csomó barna papirt, egy fazék enyvot és egy másik fazékban vizet. A formát belül olajjal kenik be. A papirt pedig az enyvben és vízben megáztatják úgy, hogy gyúrható legyen. A barna papírral aztán megütik a formát. Amikor így a kacsát kellőképen megformálták, még sötétbarna festékkel megfestik. Amikor aztán megszáradt, aránykölő vonalakat rajzolnak rá. Aztán zöld fűvetket készítenek papírból, ezüst tálat szintén papírmachéból. Es készen van a pompás sült, amely oda van ragasztva a tához, nehogy egy kritikus pillanatban a földre essék. Halat, vadat s mi jó falat a szegény színészek tehát nem igen ehetnek a színpadlon. De az utóbbi időben már inkább tényleges ételeket használnak a színpadlon.

† **Modern asozonyok.**

- Mért küldtet el a szakácsnédát?
- Mert a férjemmel eszokoltodott.
- Kár érte! Én a te helyedben inkább elváltam volna a — férjemtől.

KÖZGAZDASÁG.

Heti szemle.

Budapest, április 6.

Gabonauzlet. (A *Budapesti Napló* tudósítójától.) Az időjárás e héten kedvezőbb volt. A csapadék megszünt, az égboltozat is nagyobbára derült maradt és a hőmérséklet is tetemesen emelkedett. A vetések állása felől úgy a hivatalos, mint a magánjelentések kedvezően nyilatkoznak és az elvőtte előforduló, egerek és légek által okozott károkról szóló panaszok csakis lokális jellegűek. Ilyen panaszok egyebként minden évben fordulnak elő. A vizállás lassan eszikken. Külföldön is kedvezőbb volt az időjárás.

A külföldi piacokon a szilárd alapisírat tart a nélkül azonban, hogy az árakban lényegesebb javulás, vagy a forgalom megéledése következett volna be. Amerikában többszörös ingadozások voltak, melyek azonban, jóllehet hogy egyenlegként 2/3 c. csökkenés állott be, az európai piacokon nem keltettek hatást, mert azokat az egyes klikkek manipulációjának tekintik. A látható buzakészlet esékélyességgel gyarapodott. Angliában nem volt különösebb változás és az árak mut nérvöljeken maradtak meg, míg a német piacokon kezdetben esendesebbek voltak és csak a hét második felében javultak. A francia piacokon gyenge volt az érdeklődés, az árak azonban tartottak maradtak. A többi kontinentális

piacokon a kínálat inkább gyengült, a fogyasztási kereslet azonban szintén nem lett jobb és az árak is így nagyobbára változatlanok maradtak.

Nálunk a kereslet általában gyenge volt és a forgalom is korlátozott maradt. Egyes gabonacikkekre így némány fillért vesztettek és csupán zab volt szilárd. Az áprilisi felmondások e nélen veték kezdetüket és 416 000 münázsa buza szállítást jelentettek be, amelynek csak egy kis része került átvételre. Zabban és rozsbán nem történtek felmondások.

Az üzleti forgalomról e héten a következőket jelenthetjük:

Buza lanyha irányzatban indult. A kínálat is jó volt, míg a vételkedv a malmok részéről korlátozott maradt és a tulajdonosokat így engedékenységre bírta. Az árak így csökkenők voltak és a hét első napjában 7 1/2 fillért vesztettek. Később — de ez is csak átmenetileg — jobb érdeklődés mutatkozott, a forgalom megéledt és kedvező hangulatban az árvesztésésg ismét pótolható volt. Az összes eladott mennyiség 103 000 métermázsa, míg a behozatalk a statisztikai hivatal jelentése szerint 282 312 métermázst tesznek ki. Ebből elvittek 16 004 métermázst.

Közs e héten is el volt hanyagolva, a kínálat ugyan állandóan gyenge, a kereslet azonban ugyancsak mérsékelt és az üzlet csak nehezkösen fejlődött. A helyi fogyasztás épp úgy, mint az exportvetők, inkább tartózkodó volt és az árak 5—7 és 10 fillért vesztettek. Minőség szerint 6 40—6 60 koronát jegyzünk helyben és helybeli partásra. Nyiri származékú rozsoan alig volt forgalom; Debrecen távol-ságában átvéve 6 95—7.— koronát jegyzünk.

Áru (takarmány- és hántolási célokra) kezdetben szilárd irányzatú maradt. A kínálat csak mérsékelt volt, míg a kereslet különösen a gyárosok részéről tartott. Minőség szerint 6 70 koronáig fizettek is. A hét második felében a hozatalk azonban úgy bajló, mint vasuti árban növekedtek, a kínálat is gyarapodott, míg a kereslet ugyanily mérvben gyengült. Az irányzat így elanyhult és 10 fillért vesztett. Az árak minőség szerint 6 30—6 60 korona között alakultak helyben. Alomásokon átvéve malata- és sörárpákban forgalom hozatalk volt.

Zab mérsékelt hozatalk mellett szilárd volt. A fogyasztási kereslet élénkebb volt és az árak is ca 10 fillérről emelkedtek. Az összes forgalom ca 4000 métermázsa, melynek minőség szerint 6 40—6 60, jobb prima áruért 6 70 koronáig, finom urasági áruért ennél valamivel többet is fizettek.

Tengeri el volt hanyagolva és 5 fillért vesztett. A szeszélyek tekintetével előre vasározt és most beérkező oláh és szerb tengeri rakományaira. tartózkodók voltak és a fogyasztás részéről sem mutatkozott különösebb érdeklődés. Budapesti partásra 5 30—5 32. Kőbányán 5 42 1/2—5 40 koronáig fizettek míg romlott oláh és szerb tengeri helyben 4 75 koronán kelet el. Tiszavidéki állomásokon reációk szerint 4 90—5 15 koronáig fizettek.

Ipar és kereskedelem.

Az Osztrák-Magyar Bank Utanósa legutóbbi ülésén felhatalmazta a bank vezetését, hogy nyílt piacon a lezáratolást a hivatalos bankamatában átül eszközölhesse. Hír szerint a bank vezetősége e hó 9-étől kezdve élni is fog e felhatalmazással.

Esztergom-Szászvári Köszénbánya-reszvénytársaság. E társaság 1898-ban a budapesti Drasche téglagyár-társaság köszénbánya birtokának átvétele céljából alapított. Reszvénytőkéje 6 000 000 korona, 30 000 darab teljesen behizetett 200 korona névértékű részvényben. Az 1898. és 1899-iki üzletévekre 5—5% os s 1900-ra 7% os osztalékot, vagyis darabonként 14 koronát fizetett a társaság, melynek Doroghon, Annavölgyön s Szászváron levő művei 1900-ban 3 164 911 métermázst, azaz 653 855 métermázssalval többet termeltek, mint az előző évben. Eladott 1900-ban 3 214 767 métermázsa, azaz 752 978 métermázssalval több, mint 1899-ben. Az Esztergom-Szászvári Köszénbánya-reszvénytársaság kútásai a folyó 1901-iki üzletévre is kedvezők. A kiaknázási előirányzat a múlt évnek számat legalább is eléri, s mivel a folyó évi termelés is jó árákon eladott, meglehetősen biztonsággal az 1900-iki évhez hasonló kedvező eredmény várható. Az Esztergom-Szászvári Köszénbánya-reszvénytársaság alapításakor a Salgótarjáni köszénbánya részvénytársasággal megállapodás létesült, melynek értelmében utóbnevezett társaság elvállalta előbbnevezett kereskedelmi és műszaki vezetését. A Salgótarjáni köszénbánya részvénytársaság vezetést díjtalanul eszközözi tartozik. Kiadásaink (a központi tisztviselők és szolgák illetményei, a központi iroda helyiségeinek bére, fűtése és világítása) megértéséül 12 000 korona évi átányösszeget kap s a kereskedelmi és műszaki vezetés tekintetében az Esztergom-Szászvári köszénbánya részvénytársaság igazgatóságának határozataiból van kőtte. A Salgótarjáni köszénbánya részvénytársaság a társaság alapításában 7200 részvényrel vett részt s ezek, valamint további 5000 darab alapján, melyet a nevezett társaság 224 korona árfolyamon megszerezett, őt a válalathoz állandó érdekek liúzik.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank, a Magyar Ipar és Kereskedelmi Bank Reszvénytársaság s a bécsi Wiener Bank-Verein az Esztergom-Szászvári Köszénbánya Reszvénytársaság 16 700 darab részvényére alárast rendeznek — a Salgótarjáni Társaság birtokában levő 12 200 darab nem kerül eladásra — következő módon: A Salgótarjáni Köszénbánya Reszvénytársasággal létrejött megállapodás alapján a társaság részvényeinek az aláírásra kerülő részvényekre az átvételi jog oly módon engedélyezett, hogy négy-négy Salgótarjáni részvény alapján egy-egy Esztergom-Szászvári

részvény 236 korona árfolyamon folyó április hó 15-től 22-ig terjedő időben átvehető.

Ezenkívül április 22-én az Esztergom-Szászvári Köszénbánya-részvénytársaság ama részvényeire, melyek az átveiteli jog alapján át nem vétettek, nyilvános aláírás történik. Az aláírt árfolyam ugyancsak részvényként 236 koronával van megállapítva.

A söröspalackok hitelesítésének elhalasztása tárgyában Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter 1901. március 21-én 9654. sz. a. a következő rendeletet bocsátotta ki:

1899. évi március hó 15-én 6523. sz. a. kiadott rendelet 12. pontja szerint folyó (1901.) évi július hó 1-től vendégülökben, korcsmákban és egyéb nyilvános helyeken a söröspalackok csakis koronabélyeggel hitelesítetten használhatók. Miután azonban a sör- és üvegezés érdekében szükségesnek mutatkozik ezen rendelkezés elhalasztása, mert egyrészt a sörfogyasztás keretében a meglevő palackkészlet értékesítését, másrészt a tulajomó részt újból készítenő palackok előállítására hosszabb idő szükséges, elhatároztam, hogy a fenti rendelkezés hatálybalépését ezenel elhalasztom. azaz a söröspalackok hitelesítetten való használata kötelezettségét 1903. évi január hó 1-től kezdődőleg állapítom meg.

A Triestzi Általános Biztosító-Társaság (Assicurazione Generali) április 1-jén tartott 69-ik közgyűlésén terjesztették be az 1900. évi mérlegeket. Az előtűnik fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1900. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 525 894.823 90 K. tettek ki. és az év folyamán bevett díjak 22.680.434 19 K. rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 10.360.434 50 K-ról 134 500.736 39 K-ra emelkedett. A társaság díjában a díjbevétel 11.357.509 62 korona biztosítási összeg után 18.641 755 korona 65 fillér volt, miből 7.923 074 korona 12 fillér viszont-biztosításra fordított, úgy, hogy a tisztadíjbevétel 10 718.701 korona 53 fillérre rugott, mely összegből 7.974.287 korona mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitették át; a díjtartalék tehát a tiszta díjbevétel 65%-át teszi ki. A jövő években esedékesé váló díjkötelezvények összege 77.809.462 korona 97 fillér. A szállítványbiztosítási díjban a díjbevétel kitett 6.411.667 korona 25 fillért mely a viszontbiztosítások levonása után 3.303.342 korona 99 fillérre rugott. Tiszta díjak és kártartalék címén 2.726 677 korona 64 fillér helyezettett tartalékba. Károkról a társaság 1900-ban 26.931.463 korona 16 fillért tolvósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 888.595.391 korona és 06 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 128.644.015 korona 26 fillér esik, amely összeget a társaság 136.920 káresetben fizette ki. A nyereség tartalékok közül, amelyek összesen 18.754.975 korona 35 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 5 250.000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamgörögözésére alakított tartalék, mely a 2 920.985 korona 12 fillér külön tartalék, ugyanzint az évi nyereségből kihalasztott 458.639 korona 05 fillérrel, 8.344.975 korona 35 fillérre emeltetett fel; továbbá felemlítendő még a 160.000 koronára rugó kétes követelések tartaléka. Ezeket kívül fennáll még egy 560.000 koronát kitevő külön alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítsé.

A társaság összes tartalékai és alapjai, melyek első rangú értékeknek vannak elhelyezve, az idei átutalások folytán 162.608.919 korona 18 fillérről 173.458.451 korona 60 fillérre emelkedtek, melyek következőképpen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 30 741.137 02 K. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 16.293.180 30 K. 3. Letételemezett értékpapírokra adott kölcsönök 2.378.490 50 K. 4. Értékpapírok 110.854.705 67 K. 5. Tárcá váltók 1.155.170 32 K. 6. A részvényesek biztosított adósságlelei 7.350.000— K. 7. Bankokkal lévő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával 5 195 767 79 K. Összesen 173.458 451 K. 60 fillér. Ezen értékekből 43 millió korona magyar értékekre esik. A jelentés szerint dr. Laudi Vitalis elhalálása folytán megüresedett vezérlikár-helyettes állást Luzzati Giobertivel töltötték be.

A Fonolere Pestí Biztosító Intézet életbiztosítási osztályánál a folyó év első negyedében az életbiztosítási osztályánál 1008 ajánlatot 3.588.345 korona biztosítási tőkére nyújtottak be és 854 kötvényt 3.070.936 korona tőkéről állítottak ki. A díjbevétel 653.157 koronára rug. Halálesetet 66-ot jelentettek be 209.230 korona összegről. Egyszersmind utalunk ama különös kedvezményekre, amelyeket a hazai intézet (Alapítva 1864-ben 4 millió korona részvénytőkével nyereség és díjtartaléki és évi bevételie körülbelül 24 millió korona) az életbiztosításnál nyújt: 1. Hadbiztosítást díj nélkül 20.000 korona határáig a biztosított tőke feléről a közös hadsereg és honvédség; 30 000 korona erejéig a népiökkelők védkötelezeteire nézve. (Hivatászerül katonáknak mérsékelt díj nélkül mellett.) 2. A föltelek értelmében a biztosítási érvényének megtámadhatatlansága még az esetben is, ha a biztosított párba vagy öngyilkosság folytán halt volna el, vagy ha utólag kitűnnék, hogy a biztosított a biztosítási alapjál szolgáló újanlátban lényeges körülményre nézve tévedett. 3. 1, 3 vagy 5 évi nyereségjelöléssel egybekötött biztosításokat eszközöl. 4. A biztosításnak 3 évi fennállása után a biztosításra jutányos föltelek mellett a kölcsönt ad, vagy azt b) visszavásárolja, vagy c) minden további díj-fizetés nélkül kihazasítási biztosításoknál tőkésítést eszközöl a nélküli, hogy a tőleuk utóbbiét folyamodnia kellene.

Hajóállomás megnyitása. A Duna Gőzhajós Társaság személyszállító hajói mátol fogva Érd megállóhelyen is kikötnek és így oda utasok és gyorsárak is felvétetnek.

A Fűszerkereskedők Lapja husvétí száma érdekes tartalommal jelent meg. Felelítésre méltó a lap fűszerkészítőjének, Hoffmann Mihálynak Protektio, korrupció című vezércikke.

Fizetésképtelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésképtelenségekről ad hírt: Tauber Péter Miskolc, Sehuh M. vendégglós Reichenberg, Rath Sara vegyeskereskedő Radautz, Marha Amália kereskedő Königrätz.

Szesszárak. A kontingens nyersszesz ára Budapestén 42.— korona pénzben, 42,50 korona áruban. Bécsben 41.— korona pénzben, illetve 41.— korona áruban.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-lővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1901. évi április 6. Készlet 769 darab, Erkezett 1106 darab. Összesen 1875 darab. É-adatot 952 darab. Maradt 923 darab. Napi árak: 120—180 kilogramm sulyban 78—78 koronáig, 220—280 kilogramm sulyban 80—92 koronáig, 320—380 klg. sulyban 86—92 K.-ig. Öreg nehez páronkint 400—500 kiúcs 76—84 koronáig. Malac 60—72 kgrig — koropa. A vásár lanyha volt.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, április 6.

Tartott irányzat mellett 30.000 métermázsza buza került forgalomba. Zab és árpa szilárd, rozs üzletelen.

Eladatok: Buza, Tiszavidéki: 100 mm. 79 5 k. 7 K. 92 1/2 f., 100 mm. 79 4 k. 8 K. — f., 200 mm. 79 k. 7 K. 90 f., 500 mm. 78 k. 8 K. 02 1/2 f., 100 mm. 78 8 k. 7 K. 85 f., 100 mm. 78 7 k. 7 K. 95 f., 100 mm. 78 5 k. 7 K. 95 f., 100 mm. 77 k. 7 K. 95 f. 100 mm. 78 5 k. 7 K. 90 f., 100 mm. 77 5 k. 7 K. 90 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 90 f., 100 mm. 78 5 k. 7 K. 92 1/2 f., 100 mm. 78 5 k. 7 K. 85 f., 100 mm. 78 3 k. 7 K. 87 1/2 f. 100 mm. 77 5 k. 7 K. 85 f., 600 mm. 77 5 k. 7 K. 97 1/2 f., 150 mm. 77 5 k. 7 K. 90 f., 100 mm. 77 k. 7 K. 90 f., 100 mm. 76 5 k. 7 K. 65 fillér. Pestvidéki: 100 mm. 77 5 k. 7 K. 80 f., 100 mm. 76 5 k. 7 K. 72 1/2 f., 200 mm. 75 k. 7 K. 57 1/2 f., 330 mm. 75 k. 7 K. 60 fillér. Kalocsai: 1930 mm. 75 k. 7 K. 75 fillér. Erdélyi: 100 mm. 78 k. 7 K. 82 1/2 f., 100 mm. 77 8 k. 7 K. 82 1/2 f., 100 mm. 77 2 k. 7 K. 82 1/2 f. fillér. Bácskai: 1850 mm. 75 4 k. 7 K. 70 f., 700 mm. 75 3 k. 7 K. 75 fillér. Ó-Becsei: 2800 mm. 75 5 k. 7 K. 75 fillér. Malbó: 4850 mm. 78 k. 7 K. 95 f. Török-Becsei: 4700 mm. 77 k. 7 K. 72 1/2 f. Bánási: 200 mm. 75 k. 7 K. 60 f., 2000 mm. 74 4 k. 7 K. 50 f. Orosházi: 1000 mm. 78 k. 7 K. 50 f. Raktári: 1400 mm. 77 8 k. 7 K. 96 1/4 f., 1100 mm. 75 5 k. 7 K. 70 f., 700 mm. 74 5 k. 7 K. 70 f., 960 mm. 74 5 k. 7 K. 45 f., 1300 mm. 74 8 k. 7 K. 70 f., 600 mm. 74 k. 7 K. 60 fillér. Mind három hónapra. Zab: 900 mm. 6 K. 75 f. Arpa: 600 mm. 6 K. 50 f. Rost: 100 mm. 7 K. 50 f.

Készpénzfizetés mellett. A készpénz hivatalos jegyzése a budapesti árú- és értéktözsde szokásai szerint készpénzben 50 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Table with columns for 'Buza' and 'Egyéb gabonamérek', listing various types of grain and their prices in different units (Kilós, K.-tól, K.-ig).

Table with columns for 'Rost', 'Arpa', 'Zab', 'Tengeri', 'Repce', 'Köles', listing other grain types and their prices.

A határidőzlet folyamán a következő kőtések történtek: Buza áprilisra . . . 7.65-7.64-7.63-7.62-7.60 Buza májusra . . . 7.69-7.71-7.70-7.63 Buza októberre . . . 7.71-7.70 Rost áprilisra . . . 7.74-7.75 Rost októberre . . . 6.73 Zab áprilisra . . . 6.56-6.57-6.55 Tengeri májusra . . . 5.20-5.18-5.1-5.22 Tengeri júliusra . . . 5.35-5.34-5.35 Repce augusztusra . . . ————— Déli egy órakra a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Table listing prices for various goods like 'Buza áprilisra', 'Buza májusra', 'Buza októberre', etc., with prices in 'pénz' and 'áru'.

Table listing prices for goods like 'Buza áprilisra', 'Buza májusra', 'Buza 1901. októberre', etc., with prices in 'pénz' and 'áru'.

A budapesti értéktözsde.

A mai előtözsde kedvező hangulatban nyílt meg. A vezető értékek árfolyamai emelkedtek.

A helyi piacon Városi villamos volt keresve, ismét 1-2 koronával magasabban.

A déli tőzsde többszöri váltakozás után igen szilárdan zárult, főleg szilárd külöld alapján.

A helyi piac kellemes volt, előnyben ismét Városi villamos részvények részesültek, melyek sürgős vételek alapján 3-4 koronával emelkedtek s igen szilárdan zárultak.

Járadékok kellemesek. A valutapiac változatlan.

Az előtözsde kedvező.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 712.75-714.50 Osztrák hitelrészvény 709.25-711.—, Államvasut részvény 695.50-697.—, Jelzálogbank 457.—-458.—, Rimamurányi 521.—523.50, Városi villamos vasut 305.—309.50, Közüti vasut 593.50-594.50 korona.

A déli tőzsde szilárd. Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 713.—-714.25, Osztrák hitelrészvény 709.75-710.75, Államvasutak 695.50-698.50, Jelzálogbank 456.—-457.50, Leszámitoló bank 448.—-450.—, Rimamurányi vasúti részvény 516.—-519.50, Közüti vasut 592.—-594 korona.

Forgalombi került: Koronajáradék 93.15, Hazai takarékpénztár 159.75, Salgótarján köszénbánya 618.—619, Újlaki 170.—174.—, Városi vasut 308.50-309.50 korona.

Utótözsde, 4 órai záratok maradt: Osztrák hitelrészvény 710.75, Magyar hitelrészvény 714.—, Leszámitoló bank részvény 448.—, Rimamurányi vasútrészvény 517.—, Osztrák-Magyar államvasut 695.75, Közüti vasut részvény 693.—, Városi villamos vasut részvény 311.— korona.

A budapesti terménytözsde.

A terményüzletben a szezonzerü hangulatnak megfelelően alakult az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzetek: Heremag: lucerna magyar 42.—48.— korona, vörös aprözemű 40.—45.— korona, vörös erdélyi — korona, vörös bánási — korona, középzemű 43.—51.— korona, nagyszemű 52.—58.— korona, Disznózsír: budapesti: 54.—54.50 korona, vidéki — korona, Táblaszalonna: légenszáritott vidéki — korona, városi 4 darabos 44.—44.50, korona, 3 darabos 46.50-47.— korona, üstölt — korona, Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 13.—-13.60 korona 120 darabos —, korona, 100 darabos 14.—-14.50 korona, 85 darabos 15.25-15.75 korona, azonnali szállításra, Szerbiai szokás szerinti minőség 13.—-13.50 korona, 100 darabos 14.—-14.50 korona, 85 darabos 14.75-15.— korona, Szilva: szalvóniai 18.50-19.— korona, szerbiai 18.—-18.25 korona, azonnal való szállításra.

A bécsi értéktözsde.

Az előtözsden ingadozó a magartartás. Déli tőzsdén valamivel szilárdabb az irányzat Berlinre.

Zárlatok tartott a szilárd irányzat.

Bécs, április 6. (Magyar értékek zárata.) 4 1/2-ös aranyjárdék 111.85, Lisza és szepedi kölcsön sorsjegye 143.50, Magyar vasúti kölcsön ezüstben 100.—, Magyar keleti vasúti állam kötvény 117.—, Magyar eszámitoló- és pénzügybank 442.—, Rimamurányi vasútrészvény 516.50, Magyar koronajárdék 93.20, 4 1/2-ös Magyar földterem. kötvény 92.22, Magyar hitelbank részvény 713.—, Magyar nyeresémi kölcsön sorsjegye 175.—, Kassa-oderberg vasúti részvény —, Magyar kereskedelmi bank —, Magyar cukoripar 1920.

Bécs, április 6. (Osztrák értékek zárata.) 4 2/2-ös papírjárdék 98.45, 4 1/2-ös osztr. aranyjárdék 117.90, 1380-ös sorsjegye 141.25, Osztrák hitelsorsjegye 398.—, Angol-osztrák bank 281.—, Bécsi bankjegyzetlet 498.—, Osztrák-magyar bank 1694, Déli vasut 103.50, Dunagőzhajózási részvény 826.—, Dohányrészvény 296.50 Császári és királyi arany 11.32, Német bankváltók 117.60, 4 2/2-ös ezüst járadék 98.20, Osztrák koronajárdék 87.80, 1864-iki sorsjegye 207.—, Osztrák hiteltételek részvény 711.50, Unionbank 568.—, Osztrák Lándterbank 423.—, Osztrák-magyar államvasut 698.50, Elbavölgy vasúti 509.—, Alpesi pályarészvény 489.50, 20 irank arany 19.08, Londoni váltóár 246.20, Bécsi Íranyvasut Litt B. 289.50, Bécsi Tramway Litt A. 287.—, Lópót kobé 470.—, Az irányzat szilárd.

Bécs, április 6. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 711.—, Magyar hitelrészvény 713.—, Angol-Osztrák bank 281.50, Bécsi bankjegyzetlet 498.—, Union bank 569.50, Lándterbank 429.50.

Osztrák-magyar államvasut részvény 693.25. Lombard 103.50. Elbavolyi vasut 509.50. Északnyugati vasut részvény 486.50. Dohányrészvény 297.—. Rimamurányi vasut 519.50. Alpesi bányarészvény 489.50. Május járadék 98.45. Magyar koronajáradék 93.20. Török sorsjegyek 105.25. Német birodalmi mária 117.63. Napoleon d'or 19.08.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, április 6. (Tőzsdei tudósítás.) Az ünnepek miatt az üzlet szűk határok között mozgott, mindazonáltal a hangulat meglehetősen szilárd volt. A szilárdaság a kohó-részvényekből indult ki, amelyek emelkedtek arra a hírre, hogy Kruppnál nem bocsátottak el munkásokat. Olasz és spanyol járadék Párisra javult. Bankrészvények lanyhák. Magánészimtelési kamatláb 3 3/4%.

Berlin, április 6. (Zárulat.) 4 1/2%-os papírajáradék 100.10. Elbavolyi vasut 509.50. Magyar koronajáradék 93.90. Osztrák-magyar államvasut 149.10. Kassa-oderbergi vasut —. Bécsi váltóár 84.95. Magyar vasuti beruházási kölcsön 102.25. Alpesi bányarészvény —. Disconto-Commandit 187.90. Altalanos villamosági Edison 201.80. Gelsenkirchen 184.25. Laura-kohó 215.19. 4 1/2%-os ezüstjáradék 98.—. 4%-os magyar aranyjáradék 99.10. Osztrák hitelrészvény 222.75. Déli vasut 25.30. Károly Lajos vasut 102.5. Orosz bankjegyek 216.05. 4%-os új orosz kölcsön —. Török dohányrészvény —. Olasz járadék 96.25. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust 160.—. Harpeni 182.10. Az irányzat igen szilárd.

Frankfurt, április 6. (Zárulat.) 4 1/2%-os papírajáradék 98.40. 4%-os osztrák aranyjáradék 100.30. Magyar koronajáradék 93.95. Osztrák-magyar bank 121.30. Déli vasut 25.40. Elbavolyi vasut —. Londoni váltóár 2042. Bécsi bankjegyek 125.20. Villamos részvény —. 3%-os magyar aranykölcsön —. 4 1/2%-os ezüstjáradék 98.05. 4%-os magyar aranyjáradék 98.95. Osztrák hitelrészvény 222.50. Osztrák-magyar államvasut 149.—. Északnyugati vasut —. Bécsi váltóár 84.95. Párisi váltóár 811.25. Unio bank —. Alpesi bányarészvény 240.—. Az irányzat szilárd.

Hamburg, április 6. (Zárulat.) 4 1/2%-os ezüstjáradék 97.90. 1860. sorsjegy 140.50. Déli vasut 25.25. 4%-os osztrák aranyjáradék 100.—. Osztrák hitelrészvény 223.—. Osztrák-magyar államvasut 148.75. Olasz járadék 96.—. 4%-os Magyar aranyjáradék 98.90. Az irányzat szilárd.

Berlin, április 6. (A Budapesti Napló tudósításának távirata.) A szi forgalom 4%-os magyar aranyjáradék 99.10. Magyar koronajáradék 93.90. Osztrák hitelrészvény 222.75. Osztrák-magyar államvasut 149.25. Déli vasut 25.40. Északnyugati vasut —. Elbavolyi vasut —. Orosz bankjegy készpénz 216.50. Buschtiehradi —. Orosz bankjegy —. (Ultimo.) Lombard —.

Frankfurt, április 6. (A Budapesti Napló tudósításának távirata.) Ártolyamok januárra. Esti forgalom Osztrák hitelrészvény 222.—. Osztrák-magyar államvasut 148.90. Déli vasut 25.30. Osztrák aranyjáradék —. Olasz járadék —. Laura-kohó 148.—. Harpeni 180.20. Disconto 187.—. Alpesi —. Bécsi bankjegyek —.

Páris, április 6. (Zárulat.) Osztrák-magyar államvasut 750.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 98.70. Osztrák Landerbank 455.—. 3%-os francia járadék 101.40. Ottomanbank 545.—. 3 1/2%-os francia járadék 102.42. Alpesi bányarészvény —. Déli vasut —. 4%-os magyar aranyjáradék 100.40. Párisi bankrészvény 1080.—. Olasz járadék 96.47. Francia törleszt. járadék 99.80. Osztrák földhitelintézeti részvény 1300.—. Török dohányrészvény 324.—. Az irányzat tartott.

Budapest-köbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Április 6. A sertésüzlet irányzata csöndes. A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm feletti súlyban) 88—90 fillérig. Öreg közép (páronként 300—340 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm feletti súlyban) 96—98 fillérig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 92—94 fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 88—90 fillérig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogramm feletti súlyban) — fillérig. Közép (páronként 240—280 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. III. Romániai: Nehéz (páronként 320 kilogramm feletti súlyban) — fillérig. Közép (páronként 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 290 kilogramm feletti súlyban) —92—94 fillérig. Közép (páronként 240—290 kilogramm terjedő súlyban) 90—92 fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 88—90 fillérig.

Sertésleltárszám 1901. április 4. napján volt készlet 46.159 darab. — 1901. április 5. napján felhajtott 436 darab. 1901. április 5. napján elszállított 180 darab. 1901. április 6. napjára maradt készletben 46.362 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Április 6. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Hebrony János, Rippely József, Pétery Viktor és Aggházi Gyula számellenőrnök számvizsgálókká, Zala Ferenc, Dworak Karoly, Rohny Mihály és Forgács J. Károly számtiszteket számelőőrökké, Mihoffer Alajos, Hlster Lajos, Szlavits János, Mészáros Károly, Bély József, Szagmehi Gyula és Kulcsár Kálmán számgyakornokká számtisztekké, ifj. Jámbery Kálmán, Nevelős Gyula, Varga János, Balázsovits Norbert, Dobos Dezső, Kizán Miklós és Rosca János díjtalan számgyakornokká díjas számgyakornokká, végül Sallay László, Baumann Árpád, Labancz László, Paliny Levente, Vajdinger Gyula, Soóky István, Zdeborzsky Guidó, Tilly Károly, Spisák Nándor, Kopatsch József és Tóth István számvézéségi napidíjasokat díjtalan számgyakornokká; a vallás- és közoktatásügyi miniszter Csűrös Szigely Józsa okleveles tanitónót a szentpéterfalvi állami elemi népiskolához rendes tanitónóvá; az igazságügyi miniszter Burdacs Rezső keszkesméti kir. törvényszéki aljegyzőt a keszkesméti kir. törvényszékhez jegyzővé, Ferdinándi Timáré kassai kir. járásbírói joggyakornokot a kisdárdai kir. járásbíróshoz aljegyzővé, Simonyi Sándor zombori kir. törvényszéki írodatisztát a zentai kir. járásbíróshoz telekhívóvezetővé; a m. kir. posta, távirat- és távbeszélő elnökhivatala Udvary Mátyás napidíjas műszerezést, a XI. fizetési osztály 3-ik fokozatú ideiglenes minőségű posta- és távirat-műszerezését, a pécsi kir. főügyész

Márton István dunaföldvári kir. járásbírói hivataloszlógát a számgzár. kir. ügyészshöz hivataloszlógává nevezte ki; a vallás- és közoktatásügyi miniszter Czeglédy István kir. tanfelügyelősigé tolnokot jelen állásában végleg megerősítette.

TAJÉKOZTATÓ.

Utánaszkok miatt kérünk pontoran a Rosa Schaffer. Szépség gazdaság, szépség hatalom.

Mme. Rosa Schaffer szobr. kir. udv. és kam. szállító, Bécs, I., Kohlmarkt 6. Alál felmált és használt és sok kitalácson elad díjakkal kitüntetett szépségzserőnek sikerült.

Crème ravissante. Eau ravissante. Savon ravissante. Mme. Rosa Schaffer új jával minden ósz hajnak ifju szinét o h a f e r varázolja vissza.

MAUTHNER ÖDÖN. CS. ÉS KIR. UDVARI MAGKERESKEDŐ. VI., ANDRÁSSY-UT 23. BUDAPESTEN, VII., ROTTENBILLER-U 33.

Minden háziasszony és anyja. Udvarosihet, alkizegés-ség, takarékoság és józre való tekintetből aKathreiner-féle Knipp-malátakávé (melycsak-is az ismert eredeti csomagokban valódi) használja.

Napirend.

Naplr. Vasárnap április 7. — Római katolikus: F. Husvét vasárnap. — Protestáns: F. Husvét vasárnap. — Görög-orosz: (március 25.) G. Nagybjót 6. v. — Zsidó: Nisan 18. — Nap kél: 5 óra 12 perckor. — Nyugszik 6 óra 21 perckor. — Hold kél: este 10 óra 1 perckor. — Nyugszik: reggel 6 óra 32 perckor.

32. szám alatt. Hivatalos órak: délelött 9-10 délután 2 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása és kereskedelemtörténeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az ipar-tervezetőség árusításokat is eszközöl) a városigeti ipar-csarnokban nyitva: délelött 9 óráltól 12 óráig és délután 3 óráltól 6 óráig. A külföldi kiállítások központi fizet-vezetőisége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. Váci-kört 32. szám alatt.

Naplr: Hétfő, április 8. Római katolikus: Husvét hétfő. — Protestáns: Husvét hétfő. — Görög-orosz: (március 26.) Gábor. — Zsidó: Nisan 19. — Nap kél: 5 óra 10 perckor. — Nyugszik: 6 óra 23 perckor. — Hold kél: este 10 óra 56 perckor. — Nyugszik délelött 7 óra 10 perckor. A miniszterek nem fogadnak.

Nemzeti Múzeum. Természettajzi tár. Nyitva van d. e. 9 óráltól 1 óráig. — Többi tárai 1 korona belépődíjjal megtekinthetők. Országos képtár az Akadémiában zárva. Iparművészeti múzeum zárva. Technológiai iparmúzeum nyitva délelött 9—12-ig. Mezőgazdasági múzeum zárva. Földtani intézet múzeuma zárva. Közlekedési Múzeum a Városligetben délelött 9 óráltól 12 óráig. Szabadalmi leltár d. e. 9—1-ig. Az Akadémia Goethe-szobája zárva. Az összes könyvtárak zárva. Allatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér.

UTMUTATÓ.

Sternberg Ármín és Testvére cs. és kir. udv. hangszergyár központi főraktárban Kerepesi-ut 36. címbalomb, hegedűk, fuvalók s minden más hangszert juttanyos árban szereshet be. Külön zongoratermek a Kossuth Lajos-utóban (a Károly-kört sarkán), hol zongorák és pianók kedvező fizetési feltételek mellett is kaphatók.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Elnök: Tolnay Lajos, vezérigazgató: Bunke Gyula. Központ: VI., Andrásy-u. 5. Magyar kir. szab. osztály-sorsjáték felolvasító helye: IV., Koronaherceg-utca H. Kézi zálogüzletek: IV., Károly-kört 18.; IV., Koronaherceg-és Zsibarsz-utca sarkán; VII., Király-utca 57.; VIII., József-kört 2.; VIII., Üllői-ut 6. sz.

Első Leánykiházasítási Egylet 40—52. Leány- és fubiztosító-intézet, Budapest, VI., Tere-kört 40. sz. (az intézet saját palotájában.) Az intézet vagyonra 19.0. december 31-én 6,717,252.21 korona. Eddig kifizetett biztosított tőke több mint 600,000 korona. Ezen intézettel gyermekek a legelőnyösebb díjtételek mellett 1000 koronától korlátlan összegig biztosíthatók.

Időjelzés.

— Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése. — Budapest, április 6.

Az északi depresszió — amelynek magva ma is Finnország felett tartózkodik — megkerülve a kontinensre nyomul magas nyomást, délkeleti és déli Európa fölött terjeszkedik és egy másodlagos depressziót fejlesztett a Balkán-félsziget és Olaszország felett. A másik depresszió Irszág nyugati partján foglal állást, a maximum pedig közép- és délnyugati Európát borította el.

Az idő európaszerte változókéony és sok helyütt csapadékos volt. A hőmérséklet viszonylagos eloszlása csak jelentéktelenül változott. Nálunk az este és az éjjel az ország délnyugati, északkeleti és keleti megyéiben volt eső — többnyire kis mennyiségben — reggelre pedig derűs állt be. A hőmérséklet kissé süllyedt. Kialdás. Enyhé és száraz idő várható, legfeljebb a dél-délkeleti határok mentén kevés esővel.

Vizállás.

Table with columns for location (Inn, Dun, Morva, Vág, Rába, Dráva, Mura, Eszava, Szamos, Kraszna, Latortca, Laborca, Ung) and water level measurements for Apr. 6 and Apr. 7.

A 11411. számú „Porcellán-szíták előállítására szolgáló gép” című magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának értékesítése céljából magyar gyárosokkal összekötöttest keres, esetleg szabadalmát eladja vagy gyártási engedélyt ad. — Felvilágosítás nyerhető: Kalmár J. mérnök hites szabadalmi ügyvivő irodájában Budapesten, VII. Kerepesi-ut 44. sz.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Vasárnap, 1901. április hó 7-én.

A hugonották.

Nagy opera 4 felvonásban. Zenéjét zserzette Meyerbeer. Szövegét írta Scribe. Fordította Nádasckay L.

Személyek:

Valois Marg.	Pewny	De Nangis	Alberti
Valentine	Vasquez	Saint Bris	Váradi
Urban	Palóczyné	De Nevers	Beck
Marcell	Szendrői	Tavannes	Dalnoki

Kezdete 8 óraker.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1901. április hó 7-én.

Délután 2 1/2 óraker, mérsékelt helyárakkal.

A kaméliás hölgy.

Dráma 5 felvonásban. Irta: Ifj. Dumas Sándor, fordította Szemere Attila.

Személyek:

Duval A.	Mihályi	Varville	Gyenes
Duval G.	Szacsavay	Az orvos	Mészáros
Rieux	Császár	Arthur	Faludi
Saint Gaudens	Gabányi	Valentin	Narcisz
Gustave	Náday B.	Jean	Deák
Giray	Hetőnyi	Gauthier M.	Polgár I

Este:

A b o r.

Paraszt-vígjáték 3 felvonásban. Irta Gárdonyi Géza.

Személyek:

Baracs Imre	Gyenes	Eszter	Gerő L.
Maty	Rózsahegy	Göze Gábor	Ujházi
Baracsné	Alsóhegy	Görene	Vizváriné
Szunyogné	Györgyné	Durbint	Vizvári
Rózi	Ligeti	Kácsa	Zilahy
Mihály	Gabányi	Bige	Narcisz

Kezdete 7 1/2 óraker.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1901. április hó 7-én.

Az Aurora-zuávok fellépésével.

A postás fiu.

(The messenger boy).

Operett 5 képbén. Szövegét írták: James T. Tanner és Alfréd Murray. Fordították: Salgó Ernő és Mérey (Merkl) Adolf. Zenéjét szerzték: Ivan Caryll és Lionel Moncton.

Személyek:

Punchestown	Erdős	Bang, postásfiu	Sziklai
Hooker pasa	Mátrai	Nóra	Szoyer
Cosmos bey	Giréth	Daisy	Dóry M.
Clive Radnor	Vidor	Lady Panches,	Sziklainé
Pott kapitány	Odry	Mistress Bang	Margó Z.
Stokfisch tanár	Boros	Róza szobaleány	Róza L.

Este:

Az Aurora-zuávok fellépésével.

Az asszonyregement.

Látványos, zenés bohóság 3 felv. Irta: Rajna Ferenc, zenéjét szerzte: Rosenzweig Vilmos.

Személyek:

Szerencsy	Kardos	Boriska	Fenyvessi
Ejszaky	Margó	Piroska	Béres M.
Mariska	Gombaszögi	Mandi Manó	Sziklai
Juliska	Horváth	Rézi	Láng Etel

Kezdete 7 1/2 óraker.

Jegyek a M. kir. Operaház, Nemzeti és Magyar Színház előadására kaphatók és előjegyezhetőek Bárd Ferenc és Testv. zeneműkereskedéseiben Kosuth Lajos utca 4. sz. és Andrássy-ut 42. sz. a., valamint a New-York kávéházban. (Telefon)

VIGSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1901. április hó 7-én.

Délután 3 óraker rendes helyárakkal.

A titkos rendőr.

Bohózat 3 felvonásban. Irta: Antony Mars. Fordította és átdolgozta: Heitai Jenő.

Személyek:

Bricard	Hegedűs	San-Galeotto	Szerény
Cyprienne	Kalmár	Mazurka	Berzély
Pitoiscl	Gál	Pidoux	Venőrei
Alice	Pécsi P.	Borniche	Gyöngyi
Da Margency	Góth	Cordesco	Szathmáry
Gótiéras	Bihari	Cabasso	Gyöző

Este:

Ocskay brigadéros.

Színmű prólogussal, 4 felv. Irta Herceg Ferenc.

Személyek:

Ocskay László	Fenyvessi	Dili	Delli
Tisza Ilona	Csillag T. A. palóc	Szerény	Gál
Tisza Jutka	Nógrádi	Szörényi	Bihari
Fyber	Hegedűs	Tarics	Szathmáry
Oroszözy	Kazaliczky	Ocskay Sándor	Tapolczai
Jávorka	Baissa	Königsögg	Péchy

Kezdete 7 1/2 óraker.

Somossy-Mulató

(Nagymező-utca).

Albrecht Ferenc, igazgató.

Pénztárnyitás 7-kor.

Kezdete 8-kor.

Ma husvét vasárnap és holnap husvét-hétfőn

2 nagy előadás,

délután 1/4-kor és este 8-kor. Délután mérsékelt helyárakkal, mindkét előadásban fellépte a 100 tagból álló újonnan szerződött ballet- és operette-társulatnak, a pazar pompával és fényesen kiállított ballet-operetteben

Pontban 10-kor:

Pontban 10-kor:

Vénusz a földön

Balton Beckertől, zenéje Lindau Páltól.

A táncokat és jeleneteket Gundlach Alajos balettmester tanította be.

Ugymint fellépte a Varieté-műsor összes különlegességeinek.

Ma, vasárnap 2 nagy előadás, Pontban 10-kor:

fellépte az új ballet-operette-társulatnak a fényesen kiállított ballet-operetteben:

Vénusz a földön.

Ugymint fellépte az összes kitűnő különlegességeknél.

Jegyek elővételben kaphatók Weisz A. nagytűzűdjében, Károly-körut 26., Tözsde Andrássy-ut 26. és 38. sz. alatt ugymint a Somossy Mulató-pénztáránál.

SALZER

Szék. főv. Erzsébet-téri-kioszk Naponta katona hangverseny.

Rossz idő esetén a hangverseny a disztermekben tartatik meg.

Köbányai POLGÁRI serfőző-r.-t.

Központ: Köbánya, Maglódi-ut 17.

Városi iroda: Nepszínház-utca 22. sz.

Budapest 1896. Diszoklevél. Páris Grand Prix

(legmagasabb kitüntetések).

ajánlja ellásmert kítűnő, pasteurizált

palacksőreit,

(eredeti töltés a sörfőzdeben)

Dupla Malátasört,

Est. István védjegygyel.

Ajánlók: Angyán, Elischer, Herceöl, Kéthi, Korányi, Laufenauer és Liebmann egyesümi tanár urak.

Kapható minden fűszer- és csomagó-üzletben és kárházban. — Nagyobb vevőknek közvetlen szállítás a sörfőzdeből.

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly

BÉCS, III., Hauptstrasse 120. (szajt házában).

Arany-érmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak. cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari bányá és gyári társulatok, építési vállalatok, építmesterek, ugyintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítja. E homlokzat-festékek, melyek mészen földhatók, száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában kilóinkint 16 krtól fölfelé szállítanak és a mi a festékek szintisztaságát illeti, azonos az olaj-festékekkel.

Mintakártya, ugyintén használati utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Olesón eladjuk

csillárainkat

szabott árakon átköltözés miatt.

KIESLING és TÁRSAI

csillárgyára.

Budapest, V., Lipót-körut 16., bejárta Csáky-utca 2.

1. ó. május 1-től

V., AKADÉMIA-UTCA 14.

Kizárólag magyar-honi gyártmány.

GMEHLING HERMANN

csász. és királyi udvari szállító

bőr- és bőrbutor-gyára

BUDAPEST, VII-ik kerület, Damjanich-u. 6.

Bőrszékek, Támlányok, Mappák, Papirkosarak, Kályhaellenzők

••••• stb.

Régi nádszékek börrrel bevonatnak.

Szabadalmak

gyorsan és telkimerotesen kieszközöltetnek.

Szabadalmakat Értékesítő Vállalat

Budapest, VII., Erzsébet-körut 17.

Találványok finanszírozása és értékesítése. Védjegyek beajztrozása. Felvilágosítás díjtalan. Telefon 56-79.

Fénykép!

6 drb Mignon 50 kr. 1 drb Kabinet 60 kr. 3 " Vízit 90 kr. 1 " kis Makart 60 "

Minden más nagyság a leginomabb kivitelben, a legolcsóbb árak mellett. Vasár- és ünnepon egész nap nyitva és felvételek esés időben is eszközöltetnek.

Rauch Ede fényképezési műterme

Budapest, VIII., József-körut 51.

BUTOROK

úgy készpenzert, mint részletfizetésre

ma leggyorsabbtól a leginomabb kivitelű legújtanosabban

Khrentzen és Fuchs testvéreknel, BUDAPEST, VI., Teréz-körut 8. Andrássy-ut közelében. Köpos árjegyzék ingyen.

MAGANTISZIVISELŐ DORSJEGYEK ÁRA CSAK EGY KORONA. MUZÁS MÁR 1901 APRILUS 15-ÉN

Kaphatók a szövetségi irodában: VII. Erzsébet-körut 27. valamint a dohánytűzszekben.

?? Magyar tollal írjon minden magyar ember! ??

SCHULER JÓZSEF

Első magyar acélírótoll és tollszár gyáranak kítűnő gyártmányai

melyeket hazánkban már mindenütt használnak, felülmulthatlanok és jószágunkal fogva angol és más gyártmányokkal teljesea versenyképesek.

Különösen ajánlhatók: Dániel Ernőné 544 szám, 530 szám, 532 szám, 408 szám, 450 szám, 155 szám, 265 szám, 1886 szám.

Minden papírkereskedésben kapható.

Petánovits

„Metropole-szálloda“

VII. kerület, Kerepesi-ut 58. szám.

Ma nagy hangverseny

Pongrácz Lajos

kolozsvári zenekara által.

Abnormális olcsó! Legjobb kerékpárok, szánzócsós alkalmi vétel. Uj elsőosztályú modellek (uri és női 100 koronától). Nagy rakár málti évi új, finom gépeknek 120 koronától. Használtak 80, 100, 110 koronától. Pneumatik, futókarok. Garante-minőség K. K. 6.-, finomabb K. 9.-, szivattyúk N. 6.-, teleskop-szivattyú K. 2.-, Árjegyzék ingyen. Nagy képes katalógus 60 fillér beküldése mellett.

Rundbakin M., Bécs, IX., Berggasse 3.

Színházak, szórakozó helyek.

NÉPSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1901. április hó 7-én.

D. u. 2 1/2 órákor, bérleten kívül, mérsékelt helyárakkal.

A baba.

Látványos operette 4 szakaszban. Irta Ordonneau Maurice. Fordította Reiner Ferenc. Zenéjét szerette Audran Edmond.

Személyek:

Lancelot	Hegyi	Agnelet	Várdai
Maximin	Vidor	Benoit	Parányi
Hilarius	Németh	Josse	Tallián
Hilariusné	Krecsányi	Guduline	Harmath
Alésia	Fedák	Egy jegyző	Ujvári
Chantrellez	Solymosi	1-ső) beszélő	Nyiri
Lorémos	Tollagi	2-ik) baba	Baán M.
Balthasar	Horváth	3-ik)	Rózsa
Basilique	Hortobágyi	Az ördög	Nagy

Este:

Blaha Lujza asszony mint vendég.

A tót leány.

Eredeti népszínmű 3 felvonásban. Irta Almásy Tihamér. Zenéjét szerette Serly Lajos

Személyek:

Gyarmathy J.	Szabó Sári	Boránd
Órzo	Izsóné Otos Mária	Siposné
Bandi	Kiss M. Erbolya	Ujvári
Máthé Julis	Baán N. Hanka	Blaha L.
Kospál	Horváth Miso	Solymosi
Lipták	Szerdahelyi	Csendbízós
	Kezdete 7 1/2 órákor.	Kovács K.

URÁNIA SZÍNHÁZ

Vasárnap, 1901. április hó 7-én.

Zárva.

KISFALUDY-SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1901. április hó 7-én.

Délután 3 1/2 órákor mérsékelt helyárakkal.

Liliomfi.

Eredeti vígjáték 3 felvonásban. Irta Szigligeti Ede. Zenéjét szerette Szerdahelyi József.

Este:

A cigány.

Népszínmű 3 felvonásban.

Kezdete 7 1/2 órákor.

VÁROSIGETI SZÍNHÖR.

Budapest, vasárnap, 1901. április 7-én.

D. u. 1/4-kor mérsékelt helyárakkal:

A betyár kendője.

Eredeti népszínmű, dalokkal 4 szakaszban. Irta Abonyi Lajos. Zenéjét szerette Nikolicz Sándor.

Este:

Próbaházasság.

Életkép 3 felvonásban, Irta Gerő Károly.

Kezdete 7 órákor.

Az állatkertben

ma és mindennap a délutáni órákban előadásokat tart a kitudónén, csodálatosan idomított

tengeri kutyákkal és fókákkal

a világhírű idomító

Mr. JUDGE ALASKA

Beléptidj mint rendszeren 30 kr.

FANGO GYÓGYÍTÓ INTÉZET

Budapest, VII, Aréna-út 60.

Begöngyölítések vulkanikus fango di Battaglia-val.

köszvény, izületi és izomcsú, idegszába (Ischias) női betegségek, idült izsadmányok ellen.

Massage, svédtonnászat. — Begöngyölítések otthon is. — Orvosi felügyelet. — Prospektust kívánatra küld az igazgatóság. — Telefon 54—81.

FOLIES CAPRICE.

Ma:

Hotel Narrenhaus.

Bohózát. Irta Leitner H.

Ezt medelölzi:

Bocskai traktéros.

Bohózát próloggal. (Nem paródia). Irta egy műnéc.

„Das Schwert des Damokles.”

Bohózát.

Wolner Adolf

a kitudóné szalonhumorista fellépte.

Cigányzene reggeli 5 óráig a pompás

téli kertben.

Kovács-Patak

klimatikus gyógyhely

a főváros közvetlen közelében

a budapest-bécsi vonalon, minden órában vonat.

Remek fekvés, szél- és pormentes vidék.

Árnyas sétányok, Duna- és kádfürdők, uszodák, az összes bel- és külföldi lapok és folyóiratok.

Hetenként kétszer katonazene.

Szobák a szállodában és magánnyaralokban olcsón kaphatók.

Kitudóné magyar konyha, tisztán kezelt italok.

Mérsékelt árak. Pontos Kiszolgálást.

Fürdőorvos helyben rendel.

Prospektust kívánatra küld a fürdőbérlet.

Diszes ingaórák
5 évi jótállás mellett
részletfizetésre
kaphatók
Polgár Kálmán
órá- és ókszer-üzletében
Budapest, Erzsébet-körút 29. sz.
Videkre árjegyzék bérmentve.

HOTEL „UNION” SZÁLLODA

Budapest, az Operával szemben, étterem, telefon, villany-világítás.

Utazóknak kedvezmények.

Dr. Budai Jde
GYÖNGYVIRÁG-CRÉME
Apolja, szé-
píti az arc-
bőrt, elhívó-
lja a májfolt-
tot, a szeplőt,
pet anásokkat,
bőrakákat és
az arcnak bájt és üde-
séget ad.
Próbátégely 50 fillér,
nagy tégely 1.20.
BUDAPEST,
Városi
gyógyszertár
Váci-utca.

Mindenki fényképész.

Fényképezési ké-
szletek: Blütz, mely-
lyel mindenki elő-
ismeret nélkül tel-
jes fényképet tud
készíteni. Kényelm,
egyszerű kezelés.
Nagyság 5x6. Egy
minden hozzátartozóval és
kényesen elvethető leírással, egy
füzettel, ára K. 3.80.
Nagyobb készülékek objektívvel
7-7 és számos hozzátartozóval
K. 6. Lada 99 fillér. Árjegyzék-
kell fényképezési készülékek-
ről ingyen. Runkabain M.
Bécs, IX., Berggasse 3.

CSIZ

a kontinensen a legerősebb
jód-brom-forrásfürdő.

Egyszerű, száraz, meleg; gyógy-
eredmények meglepők. Fürdő-
víz május 1-től szeptember
végéig. 240 kényelmesen fel-
szeg és lazacosa; szeszszórum,
gyógyár; zongora, olvasó-
billárd-terem; lawn-tenisz;
társaság. Kálozási- és illan-
buzavatók minden időjára
15-ig és azután 15-től szeptem-
ber végéig nyitva. A für-
dői tekintetben 50% kedvez-
ményben részesülnek. Hivatalos
fürdőorvos: Dr. Tausz Béla.
Kimerítő részletekkel szol-
gáltatva a fürdőigazgatósá-
g, Csiz per Rima-Szécs. Az
evad alatt nyitva és látvára
helyben. — Kényelmes vasúti
összeköttetés. Négy órányira
Budapestől.

Elvitázhatalan tény!

Minden szappan, még a legdrágább francia szappan is több

SODÁT

tartalmaz, mint szükséges, miáltal megtámadják a bőrt és tonkreteszik az arszint.
A ki rózsás, finom arszin.
A ki szép, fehér keze-
ket akar.
A ki bőrtáptató, rán-
csodástól, porzenez-
kedéstől, orvosságától
szabadulni akar
basználja a
„MONOL”
nevű ausztrál szappant
soda nélkül.
1/2 doboz 1 K., 1 doboz 2 K.,
mely egész levélbörge-
ken, a utazóknak kitudóné.
Fővárosi Ausztria-Magyar-
ország részére:
Max Feigl,
Prag-Lieben 111.

BUTOR

jó, szolid kivitelben,
előnyös
részletfizetésre.

Náthán Ignác

kárpitos- ésasztalos-
butor egyedüli fővárosi
VII. ker.

Erzsébet-körút 23.

Árjegyzéket vidékre ingyen és bérmentve

Magyar kir. Államvasutai-
igazgatósága.

Hírdetmény.

Enzelen közhírré töl-
tik, hogy Budapest nya-
gati p. u. állomáson f. e.
április hó 18-án d. e. 10
órákor 1200 korona értékű
17 1/2 kg. súlyu nasznált
de teljesen jó karban levő
361 ruha küldemény kerül
előrvérezésre, mely árve-
részhez a t. e. ezenel meg-
hívatik.
Figyelmeztetjük, hogy
a küldemény tartalma
esetleg részletekben is el-
adatik.
Budapest, 1901. április 3
Az igazgatóság

Figyelmeztetés! A híres MAUTHNER FÉLE MAGVAK zacskóin rajt áll a MAUTHNER-NÉV. Amelyen nincs rajt, az

nem MAUTHNERTÖL való
és ha mint olyant ajánlják,
tessek visszautasítani.

Jobb és megbízhatóbb gazdasági és kerti magvak nem léteznek, mint a minőket 27 év óta szállít

MAUTHNER ÖDÖN

cs. és kir. udvari magkereskedése
BUDAPESTEN.
Irodák és) VII. ker., Rottenbiller-utca 33. szám.
raktárak) (Köztúti villamos megállóhely.)
Elarusító) VI. kerület, Andrássy-út 23. szám.
helyiségek) (A m. kir. Operával szemben.)
236 oldala terjedő képes árjegyzékét
kívánatra ingyen és bérmentve küldi.

Riadó biztonsági-zár betörők ellen.

Minden államban szabadalmazva. Né-
külözhetetlen: bankok, ékszeresek, kereskedők,
gyáros -, villattulajdonosoknak és magánlakosoknak.
Legjobb védőkészlet betörés ellen a szakértői
körökben feltűntést keltő

„Schimandl-zár.”

Ezen zár az országos iparvezületben tartott be-
múlató előadás alkalmával a legnagyobb tetszést nyerte
és betörés ellen a legjobb védőszert gyanánt ismerték el.

A fővárosi államrendőrség részéről Schimandl
ur a következő hivatalos iratot kapta: A fő- és szék-
városi m. kir. Államrendőrség főkapitánya 8901. sz. fi.
1. 1901. Schimandl Géza budapesti lakos urnak. Hely-
ben. Az ön által fölaltált és a főkapitány-
mutatott betörés elleni zárszűzék, a lakásokba való
zajtalan behatolása ellen kiegészítőleg biztosítókat nyújt
miért rendőri szempontból célszerű, hogy minél sze-
lesebb körben alkalmazásba vétessék. Budapest, 1901.
március 20. Rudnycy főkapitány.

A zár felszerelés után a betörés ki van zárva
mert a legeszekebb kísérlet az ajtó idegen vagy ál-
kulcossal fönyitást, az egész házat fölriasztja.
A zár darabja felszereléssel együtt finom kí-
viteiben 15 koronába kerül. A szabadalom meg-
nehány ország részére eladó, valamint nagyobb
városokban az egyedüli eladás adatatik.
Bővebb felvilágosítást adnak:

Schimandl Géza gyáros,

Budapest, József-körút 77. és
Peissel Henrik, Bpest, Váci-körút 19.

Telefon 27—74,
hol megrendelések is átvétnének.

HAGGENMACHER féle
PARIS 1900 GRAND PRIX
PALACZK SÖR
SZALON-SÖR
ERŐTELJES MALÁTADÓS
SÖRFÖZDE SAJÁT TÖLTÉSE.
MEGRENDELÉS HELY:
VÁROSI IRODA V. KÁDÁR-UTCA 5.
VED. JEGY.

A hét színházi mősora.

	Nemzeti színház	M. Kir. Operaház	Vigszínház	Népszínház	Magyar Színház
Hétfő	d. u. A dolovai nábob leánya este Demimonde	Lujza	d. u. Aranykakas este Ocskay brigadéros	d. u. Éjjel az erdőn este Cirkusz-élet	d. u. A postás fiu
Kedd	A bor	Hamlet	Ocskay brigadéros	Cirkusz-élet	A postás fiu
Szerda	A bölcső, Barátságból	Tévedt nő	Ocskay brigadéros	Cirkusz-élet	Az asszony-regement
Csütörtök	Moritur	Hunyady László	Ocskay brigadéros	d. u. 1848 este Huszárcsiny Pálmaival	A postás fiu
Péntek	A bor	Nincs előadás	Ocskay brigadéros	Vereshaju	Az asszony-regement
Szombat	Endre és Johanna	Afrikai nő	Ocskay brigadéros	Mézeshetek (előszór)	A postás fiu
d. u.	A peleskei notárius		Osztrigás Mici	Ingyenlők	A postás fiu
Vasárnap este	Endre és Johanna	Hoffmann meséi	Ocskay brigadéros	Mézeshetek	Az asszony-regement

Elégedetlenség lehetetlen!

Meg nem felelőért a pénz kifogás nélkül visszaadatik. Felöltö 9 frt, kammarn-öltöny 14 frt, havelock egész gallérral 9 frt. Mind tiszta gyapjuból. Rothberger Jakabcsász. és kir. udvari ruha-szállító Budapest, Váci-utca 6. szám.

Müller József

hangszergyáros SCHÖNBACH (Csehország)

ajánlja legjobb hírnevű, kipróbált

hangszereit,

tiszta hangolás, könnyed és egyforma szólám, javított szerkezet, nagyon olcsó árak, jóállás. Nemetsző utánvétellel visszavétetik. Szállít konzervatoriumok, színház, fürdői, katonai- és polgári zenekarok számára.

Kitüntetésekert nyert a világ- és műkiállításokon, valamint akad. aranyérmeket. Javítások összes vonós hangszereken művészi kivitelben. Régi hegedűk és cellok megvételnek, esetleg becséreltetnek. — Árjegyzék ingyen és bérmentve

„The Gresham“

életbiztosító-társaság Londonban Magyarországi fiók: Budapest, V. Ferenc József-tér 5-6. a társaság házában.

A társaság vagyona 1899. december 31-én kor. 177,060.451.— Évi bevétel biztosítások és kamatból 1899. évi december 31-én 30,835.871.— Kifizetések, biztosítási és járadék-szerződések, valamint visszafizetések stb. után a társaság fennállása óta (1848) 833,793.872.— Az 1899. évben a társaság 5938 kötvényt állított ki 56,097.103.— öszeg értékben. — Prospektusokkal és díjtáblázatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket kiállít, továbbá ajánlatokkal, díjmentesen szolgát a magyarországi- és a kelet főlkja Budapestben, valamint ennek ügykei a fiók minden nagyobb városában.

A boer háború

Országos a kivétel megakasztása. Sikerkült nekem kivételre szánt nagy parti eredeti arany érmék, nagyon olcsón, kesztyűzött. Válaszok emellegre polon aron: főluxva és pontosan percre igazítva, minden óra másodpercmutatóval és emellett, 712 db. nikkel remont. 6 rub. 12 k. helyett 7 K.; Goldin remont. óra, nagyzerő, grívceva, tok, 3 tétővel, valamint valódi arany órák 17 K. most 10 K.; horonyi szerkezetű 15 K. Továbbá 2000 csüt aranyozott remontár 6-19 rub., profidő-szerkezetet a legjobb arany órák: előbb 31 K., most 13 K. Ngi 12 K. 14 kar. arany 60 K., helyett most 20 K.; három fedellő (Savonette) 26 K. Körülbelül 225 horonyi remontár, 3 órási fedellő 18 rub. Spiral Brequet, legjobb és legújabb óra 45 K. helyett 20 K.; 14 kar. arany 80 K.; 3 arany fedellő 80 K. Órák 3-3 K. Szétküldés portmentesen. Utánvétellel, de jóállás mellett, szállítatik a legújabb, legjobb és legújabb, meg nem felelőért a pénz visszacsigáltatik, emellegre rizkó ninc. Dusan illusztrált katalógus ingyen és bérmentve. Öröskár: Rndbakin M. Pécs, IX., Berggasse 3.

AKAR ÖN

jó és mégis olcsó ruhákat venni? Ugy forduljon az újonnan nyitott

férfi- és gyermekruhaárúhához

Kerepesi-ut 10. szám (Sip-utca sarok) hol szükségesleitet beszerezheti.

Felöltő 8.— frttól feljebb Öltönyök 8.— " " Gyermeköltönyök 4.— " " Szövetkosztümök . . . 1.50 " " Mérték utáni megrendelések azonnal elkészítettnek.

MENDEL MANÓ, Kerepesi-ut 10.

Bártfa gyógyfürdőben

(Vasuti állomás.)

az igazgatóság kezeltető alatt Alig jászókat Királyné, Deák és Szechenyi-szállókban, egész időnyre, hónapokig, létezik vagy egyes napok a rendkívül mérsékelt áron bérbevehető egyes szobák vagy lakosztályok. Magánviláiban lakások bonyolult, kényelmes életvezetés. 6000 hold fenyves, 45 kilométer ordeltájtalt. Ásványvíz ivókura. Hüdéggyógyterület. Ásványvízfürdők, Villamvillagítás. Kitünő olcsó vendéglő. Fűdő tisztos: Dr. Hintz Henrik közegészségügyi tanácsos, a vizgyógyintézet vezető orvosa. Dr. Csóri János kórházi rendelő orvos, szonivül 5. emeleti orvos. Cs. és kir. Felelősként, megboldogult dícsó emlékezteti ERZSÉKET királynénak tartozkodási helye az 1895-ik évi idegeny. — A gyógyhely modernő átalakítása érdekében 1898. óta 1,238.745 ftinyi beruházás eszközöltetett

MEINL GYULA

KÁVÉ BEHOZATAL

MEINL GYULA

PÖRKÖLT KÁVÉJA. A LEGJOBB

MEINL GYULA

BUDAPEST IV., KOSSUTH-LAJOS-UTCZA 1sz.

Uj aranyozó, melylyel bárki azonnal moshatóan új aranyozhat elavult tükör- és képmámát, szobrot stb. — Uvegej ecsettel 80 kr., 1/4 literes 3 frt., 1/2 literes 1 frt. 50. Megrendelő Kertész Tödornál Budapest, Kristóf-tér.

A 9263. számú „Vetőgépek sorokban elhelyezett fészkek vetésére“ című magyar szabadalom és a 12129. számú „Ujtás fészkek bevetőgépeken“ c. magyar pótszabadalom tulajdonosa szabadalmának értékesítése céljából magyar gyárosokkal összekötötte keres, esetleg szabadalmát eladja vagy gyártási engedélyt ad — Felvilágosítás nyérhető: Kalmár J. mérnök hites szabadalmi ügyvivő irodájában Budapestben, VII. Kerepesi-ut 44. sz.

A husvéti ajátosságok alkalmából

legjobban ajánlható Római kath. ima-könyvek Megrendelhető: Lampel Róbert (Wedianer F. és Fiai) Budapest, Andrásy-ut 21. sz.

„Guzi“-kenőcs.

Ezenről nyilvánosan 1 évi írásbeli jóállat vállalko el minden német városok cipőit, melyet „Guzi“-kenőccsel naponta egyszer bekennnek, miután a bőr elpuhad és 133 állott ki van zárva. 1 tégely ára 49 kr. — Mindenk, ki cipőit állam szerzi le, 1 tégely Guzi-kenőcsöt kap ingyen. — Vidéki megrendelés esetén 30 kr. postaköltséggel jár, nem megfelelőket visszazevnek és ezennel költsézem magam a pénzt visszatérítik. Férfi víz sima cipő erős kiv. kenőcs 2.— Női legfinomabb zerebőr cuos v. fűrés 3.— Férfi víz betetes cipő, erős talp, elegáns 2.50 Női legfinomabb zerebőr gombos cipő — 3.50 Divatos barna v. sárga bagaria fűrés cipő 4.— Divatos sárga v. barna bagaria fűrés cipő 3.20 Salon lak fűrés v. cuos cipő, elegáns — 4.— Párizsi divat „box kalf“ bő. fűrés v. gom- Legfinomabb „box kalf“ bő. fűrés v. rom- bos cipő, legelőgánsabb francia szabás 4.— Mértéknek elegendő, ha a látszó haragyanban egy papirlapra rajzoltatik. Kéje több száz ártval ellátott árjegyzékemet, melyet ingyen és bérmentve küldök. — Tízlettel AGULÁR DÁVID FIA BUDAPEST, Deák-tér és Király-u. sarok

HIRDETMÉNY.

Ö. cs. és apostoli királyi Felügyelő legfelső elhatározása folytán ezennel megindították a XXII-ik magyar királyi államsorszájáték rendezése. Az ezen sorjáték után remélhető tiszta jövedelem közszemé és jótékonycélokra fog fordítottak.

Ezen sorjáték összes, 7691-ben megállapított nyerevényről az alább következő játéktér szerint 365,000 koronára ragnak, és pedig:			
1 főnyerevény	150,000 korona	10 nyerevény	1,000 korona
1 „	20,000 „	20 „	500 „
1 „	10,000 „	50 „	100 „
1 „	5,000 „	100 „	50 „
2 nyerevény	5,000 „	1000 „	20 „
5 „	2,000 „	500 „	10 „

At Széna nyerevények kesapáiban szétlétnek ki. A húzás visszavonulatlanul 1901. évi január hó 25-én Budapestben történik. Egy sorjáték ára 4 koronában van megállapítva. Sorjátékok kaphatók: a m. kir. lottó- és vedéki igazgatóságnál Budapestben (Csepel-rakpart, Vízpalota), a megv. hatóságos a megrendelő sorjátékok ára postai utánnyal előre befizetés, továbbá: valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatalnál, az öszes vasuti állomásokon s a legtöbb dohány-társaságban és vállalatokban. Budapestben, 1901. évi január hó 2-án. A m. kir. lottó- és vedéki igazgatóság.

Aláírási fölhívás

Budapest székesfőváros

30.000,000 korona névértékű 4%-os kölcsönkötelezvényeire.

Budapest székesfőváros közönsége 1898. évben különféle új közérdekű beruházásokra száz millió korona névértékű, 4%-kal kamatozó, 50 év alatt törlesztendő kölcsön fölvételét határozta el. E kölcsönből eddig részben eladott, részben kisorsolattott 53,500,400 korona névértékű kötelezvény; a még meglévő eladatlannal és kisorsolatlan kötelezvényekből 30 millió korona névértékű kötelezvényt a székesfőváros közönsége ezennel nyilvános aláírásra bocsát. A kölcsönkötelezvények tőkájéért és kamataiért Budapest székesfőváros az 1899. évi vagyonmérleg szerint 200 millió korona tiszta értéket meghaladó öszes ingó és ingatlan vagyonával, nemkülönböztve mindennemű jövedelmével szavatol. A kölcsönkötelezvények és azok kamatszélvényeinek teljes bélyegilleték- és adómentességét az 1896. évi XVII. törvények biztosítja. A pénzügyminiszter urnak 5934/1897. sz. rendelete szerint eme kölcsönkötelezvények a pénzügyi igazgatás összes ágazataiban fizeti biztosítékul és banatpénzüli elfogadhatók. A kölcsön rész-kötelezvényei 200, 1000, 5000 és 10,000 korona névértékűek, bemutatóra szólnak s a névérték négy százalékának megfelelő, félévénként utólag minden év március 1-én és szeptember 1-én esedékes kamatszélvényekkel vannak ellátva. A százmillió koronás kölcsön 1897. évi március 1-től számított 50 év alatt félévénként március 1-én és szeptember 1-én tartandó sorsolások után kerül törlesztésre. A kisorsolt kötelezvények teljes névértékben minden levonás nélkül válthatnak be. A kölcsönök fölmondása vagy nagyobb mértékben leendő kisorsolása 1907. évi március 1-ig ki van zárva. A 30 millió korona névérték erejéig most eladásra kerülő kölcsönkötelezvényekre f. évi április hó 9-től 13-ig bezárólag terjedő öt napon át

az Angol-Osztrák Bank budapesti főktelepe, a Belvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság, a Budapesti Bankegyesület Részvénytársaság, a Budapesti Takarékpénztár és Orsz. Zálogkölcsön Részvénytársaság, a Budapest-Lipótvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság, az Egyesült Budapest Fővárosi Takarékpénztár, az Első Magyar Iparbank, a Hazai Bank Részvénytársaság, a Magyar Általános Takarékpénztár Részvénytársaság, a Magyar Általános Hitelbank, a Magyar Ipar-és Kereskedelmi Bank Részvénytársaság, a Magyar Jelzálog Hitelbank, a Magyar Lezároló és Pénzváltó Bank, a Magyar Országos Központi Takarékpénztár, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank, valamint a nevezett intézet helybeli főkja a szokásos üzleti órákban. Az aláírási föltételek a következők: 1. Az aláírási ár a névérték 87 százaléka, azaz minden 200 koronás kötelezvény után 174 korona, hozzáadva a folyó szelvénykamatozat. A jegyezhető legkisebb névérték 400 korona. 2. Az aláírási alkalmával az aláírt névérték után 5 százalékos biztosíték teendő le készpénzben vagy takarékbetétli könyvben, vagy a budapesti értéktőzsdén jegyzett s a névérték szerint számított óvadékképes értékpapírban. Készpénzbiztosíték után kamat nem fizetetik. 3. A székesfőváros fontartja magának a jogot, hogy túljelzés esetén az aláírt összegket belátása szerint szabadon leszállíthassa s azokat végérvényesen megállapíthassa. 4. A székesfőváros által megállapított összegnek megfelelő kölcsönkötelezvények egyik felerészét f. évi április hónap 22-től május 6-ig bezárólag, másik felerészét pedig f. évi október hónap 1-től 16-ig bezárólag az aláírási helyen s illetőleg a hol a biztosíték letételt, az aláírók annál is inkább átvenni kötelesek, mert ellenkező esetben az át nem vett tételeknek megfelelő biztosítékot a székesfőváros javára fognak eszámoltatni. Az átvétel megtörténte után az átengedett összegnek megfelelő biztosíték beszámíttatik, illetőleg visszautadatik. Kelt Budapestben, 1901. évi március hó 31-én.

nyilvános aláírásokat elfogad

az székesfőváros központi pénztára

a hivatalos órák alatt, továbbá a következő budapesti pénzüintézetek:

AZ ÉPÍTÉSI IDÉNYHEZ

GANZ ÉS TÁRSA-
VASÖNTŐ ÉS GÉPGYÁR-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

EXPOSITION UNIVERSELLE 6 Grand Prix
 PARIS 1900. 8 Médailles d'or

BUDAPEST.

EISELE JÓZSEF

réz-, ércmű- és gőzkazányár

BUDAPEST, V., Külső Váci-út 138. sz.

A legújabb és legjobban bevált munkagépek és szerelmekkel felszerelt, valamint hidraulikus szögcselő teleppel ellátott gőzkazányár, mely készíti:

- GŐZKAZÁNOKAT,** minden rendszerűt, bármely nagyságban és lezártságra;
- VIZTISZTÍTÓKAT,** Derveaux-rendszer;
- reservoárokat,**

készülékeket, vashordókat, gázreceptieneket, vaské-
 ményeket, gázvezető csöveket és min-
 den egyéb lemcumunkát;

csővezetékeket,
s felszerelvényeket, gépek- és kazánok számára;
 hegesztett munkákat, a legkülönbözőbb alakban és nagyságban.

FELTEN ÉS GUILLEAUME

CARLSWERK, Mülheim a. Rhein. — BÉCS, X., Semmeringer-Strasse II.

Külső Váci-út **BUDAPEST,** Külső Váci-út

**Vas-, acél- és vörösréz-drótkötetek, bányák, felvonó-
 gépek, hajók, transzmissziók, kötélpályák,** valamint **villámhárítók** használata.

Különböző módon izolált vezető drótok. Telegrafia telefónia és elektromos világítás céljaira való, guttaperchával vagy gummi-erekkel készült, valamint ólommal és dróttal burkolt **kábelek.**

Rostanyaggal, papirossal és levegőréteggel izolált **ÓLOMKÁBELEK.**
Vas-, acél-, vörösréz- és bronzdrótok. Drótárak.

LÁNG L.
 GÉPGYÁRA

PARIS 1900. Grand Prix. BUDAPEST.

DANUBIUS-SCHÖNICHEN-HARTMANN
 EGYESÜLT HAJÓ ÉS GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPEST . . .
 KÜLSŐ VÁCI-ÚT.

BUDAPESTI MALOMÉPÍTÉSZET ÉS GÉPGYÁR.

ALAPÍTVA 1881.

PODVINECZ ÉS HEISLER

BUDAPEST, VI., Külső Váci-út 141.

Gyárt: magasságyonban compound gőzgépeket condensationnal vagy anélkül 10-300 lóerőig, szab. expanziós vagy anélkül vezérművek. Szállít: gőzkazánokat, minden rendszer szerint szivattyúkat, hűtőket, olajelvezetőket, ruhavitőket stb.

Gyárt: hengerezéseket mindenféle nagyságban, Faverrita és más koptatókat és tisztítókat, dara és doroz tisztítókat, szitákat, olajmalom gépeket, vízkeréket, turbínákat, transzmissziókat stb.

Gyárt: Benzín- és légszuszpenziókat, Rensin locomobileket, szelepes vezérművek villanygyújtással, a legújabb szerkezet szerint 1-50 lóerőig. Feltűnően nyugott járás, könnyű kezelés, olcsó és biztos üzem.

Tervekkel, költségvetéssel, árjegyzékkel valamint bármilyen mű fölvilágosítással szívesen szolgálunk.

KNUTH KÁROLY

József főherceg Ő cs. és kir. Fensége udvari szállítója.

TELEFON. TELEFON.
 MŰSZAKI IRODA ÉS GYÁR:

BUDAPEST, VII. KER., GARAY-UTCA 10. SZÁM.

Vízvezetési és	Szűrő-berendezések,
Szivattyú-berendezések,	Gázvilágítási felszerelések,
Gőz- és kádfürdők,	Csatornák,
Központ-berendezések,	Gőz-, fűző- gőzmosó- és
Központi fűtések,	Fertőtlenítő berendezések stb.
Szelőztetési és	Elsőrendű ajánlások

WALLA JÓZSEF

mozaik- és cementáru-gyár
BUDAPEST, ROTTENBILLER-UTCA 13.

Granit-Terazzo,
Betonirozások,
Medencék,
Csatornázások,
Szökőkutak,
Jászolok,
Fayence falburkolati
lapok,
Aszfalt-tető- és elszige-
telő lemezek,

Kerámit-lap,
Mozaik-lap à la Mett-
lach,
Márvány-mozaik-lap,
Cement-lap,
Menyezet-nádszövet,
Tűzálló (chamoto) téglá,
Portland-cement,
Román-cement,
Terracotta-árak.

Alapítva 1865.

Geittner és Rausch

BUDAPEST,

Andrássy-ut 8. szám.

Technikai üzlet. Malomkő-gyár.
Mezőgazdasági cikkek nagy raktára.
Konyha- és háztartási kellékek.
Sportárak és tornaszerek.
Kitűnő árak.
Pontos kiszolgálás.
Jutányos árak.

Budapest a Tattersallban. Csak két hét.

Megnyitás ma, április 7-én vasárnap d. u. 2. és este 1/2 8 órakor.

Barnum & Bailey. A világ legnagyobb látványossága.

Óriási

amerikai mulatóhely

50 év óta Amerika büszkesége

jelenleg a Continensen körutazást tesz

67 óriási, saját külön e célra épített vasuti kocsijával, mely 4 teljes vonatot képez. A teljes „Ensemble” 12 hatalmas sátor-pavillonban lesz kiállítva, melyeknek legnagyobbika körülbelül 12.000 kényelmes ülőhelyet foglal magában.

Naponta 2 előadás, délután 2 és este 1/2 8 órakor. A megnyitás 1/2 órával az előadás előtt történik, hogy a nagy közönségnek alkalma legyen az élő csodaembereket, a három elefánt esordát és a kettős állatseregletet megtekinteni.

70 gyönyörű lónak egy „Manège”-ban való elővezetése. 400 kítüntetett lónak kiállítása. 3 csorda legkitűnőbb idomított elefántnak 3 porondon egyidőben való elővezetése. 2) nemzetközi némajátékos bohóc.

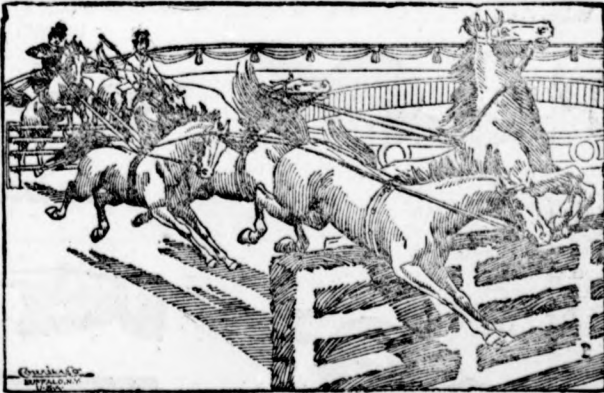
Egy igazi világkiállítás modern látványokkal. Cirkusz. Hippodrom. Állatsereglet. Idomított állatok kiállítása.

1000 férfi, asszony s ló.

Törpék, tetováltak, kardnyelők, egy hölgy hosszú hajjal s teljes körszakálal, egy kutya-ejú gyermek, kéznélküli emberek, jonglőrök, 1000 eredeti különös dolog és csodálatra méltó előadások. Egy majdnem végnélküli sorozat a legújabb produkecióknak, mérész, félelmet megvető mutatványok, melyek eddig sehol sem voltak láthatók s melyek most legelőször lesznek a közönségnek bemutatva.

Helyárak az ülések fokvise szerint:

Belépés ülő-helyre 1 kor. 20 fill. és 2 kor. 50 fill., zártszék 4 kor., fenntartott hely 5 kor. páholy-szék 6 kor.

A helyek mind számozva vannak az 1 kor. 20 fill. és 2 kor. 50 fill. helyek kivételével. A jegyek megnyitáskor a bejáronál kaphatók, 10 éven aluli gyermekek az összes helyeken, kivéve az 1 kor. 20 fill. helyet, a felét fizetik, elővétel csakis az 5 és 6 kor. helyre. **Jegyek Bárd Ferenc és Testvére zeneműkereskedésében, Andrássy-ut 42 kaphatók.**

Egy belépő-jegy az összes hirdetett látványokhoz és egy ülő-helyre érvényes.

Számtalan, összehasonlíthatatlan és utánozhatatlan, vakmerő, félelmet nem ismerő mutatvány. A fellépő művészeknek mindegyike mester a maga szakmájában. Minden művész egy csillag. Az arénában bemutatott mutatványok mindegyike egy-egy meglepetést képez. Minden valóban egészen új, tökéletes és eddig még sohasem lett bemutatva.

Emberi elme által elgondolható leghatalmasabb és legnagyobb látványosság. 3 n. y. lovasmutatvány bemutatására szolgáló „Manège”-ban, 2 hatalmas színpaddal és egy majdnem mérhetetlen hosszúságú futó pályával, 3 óriási terjedelmű légtornászati térséggel, egy egész állatsereglet, idomított vadállatokkal.

Mindenféle fajtájú versenytuttatás, erőművészeti mutatványok, légművészet, a földön és levegőben való tornaművészet bemutatása és új meglepetések. A bajnokok erejének megfeszítő igyekezete az ügyesség által elért rekordok megdöntésére.

Azon hiteles orvosi nyilatkozatok, melyeket a fővárosi, vidéki és külföldi kórházakban folytatott kísérletekről és azok kiváló eredményeiről állítottak ki, valamint a társadalom minden rétegéből eredő számtalan elismerő és köszönő levelek igazolják, hogy a

Csuz és

köszvényes

 betegségei

 kitünő gyógyítószere a

Zoltán-féle kenőcs

mely még oly egyéneknél is, kik 15—20 éve szenvednek s gyógyfürdöket, különféle szereket eredménytelenül használtak, már néhányszori bedörzsölés után gyógyulást idézett elő.

A **Zoltán-féle kenőcs** ára üvegenként **2 korona.** Az egyedüli készítő

ZOLTÁN BÉLA

ő cs. és kir. fensége József főherceg udvari szállitójának gyógyszer-tárában

Budapest, V., Sétater-utca
és
Szabadság-tér sarkán.

Hatóságilag megvizsgált, nem titkos összetételű szer.

HUSVÉT

Diligis me?

Quum ergo pransi essent, dicit
Simoni Petro Jesus: Simon, fili
Jonae, *diligis me* plus quam hi?

.....
Dicit ei rursum secundo: Simon,
Fili Jonae, *diligis me?*

.....
Dicit ei tertio ...

(Minekutánna azért ebédelték volna,
monda Simon Péternek Jézus: Simon,
Jónának fja, szeretsz-e engemet ezeknél
inkább?)

.....
Monda néki ismét másodszor is: Simon,
Jónának fja, szeretsz-e engemet?

.....
Monda néki harmadszor is ...)

János Evangélioma. XXI. rdsz.

*

Szolt Jézus: Fiacskám, nem adhatok néked
Se kormányzóságot, se miniszterséget!
Bár Istentől jöttem, Isten fia vagyok:
Hatalom, kincs, pompa mind másoknál ragyog.
Diplomák, címerek mind másoknál vannak.
A ki engem követ, rossz dolga van annak.
A mikor hívtalak, mondtál volna nem-et!
Simon, Jóna fia, szeretsz-e engemet?

Másodszor is szólott: Bársonyban, biborban
Nem jársz, ha velem jössz! Lenn marad a porban,
A ki ragaszkodik Isten egy fiához,
S kínok utján eljut a Kalváriához!
Arcon köpnek. Hozzád megvetéssel szólnak.
Lealáznak szörnyen. Útnak, korbácsolnak.
Széttörik a lábad. Kitolják a szemed!
Simon, Jóna fia, szeretsz-e engemet?

Harmadszor is szólott: Megmondtam a hegyen,
Hogy a ki velem tart, az halálba megyen!
Kezedre, lábadra bilincseket raknak,
És leszel lakója bús börtön-falagnak.
Míg más boldog, gazdag s az életnek örül,
Tégedet ezernyi szenvedés vesz körül.

Tégedet a hóhér bitó alá temet!
Simon, Jóna fia, szeretsz-e engemet?

Felelt Simon Péter: Se csapás, se bánat
El nem térít attól, hogy menjek utánad!
Legyen másé minden: hatalom, dicsőség,
Cimeres méltóság, cifra úri bőség,
Ünneplő lakomán tele rakott asztal,
A hol a hizelgés nagy urat magasztal,
S hitvány jókedv zaja tölti be a léget —
Názáreti Jézus, én követlek téged!

Nem lát engem Cézár csókra nyujtott lába.
Nem megyek Heródes fényes udvarába.
Árvák, özvegyek közt haladok előre.
Fejemet lehajtom egy-egy pusztá köre,
Es ha megpihenni még ottan se hagynak:
Leszek vándorlója metsző éji fagynak,
Forró, vad számumnak, mely halálra éget —
Názáreti Jézus, én követlek téged!

Más a koldus-népnek hadd fordítson hátat:
Én fölteszem a te tövis-koronádat!
Más hadd emelkedjék a kegyek létráján:
Az én helyem ott lesz a keresztnak fáján.
Más emelkedés nincs s ne legyen számomra!
Nyeljen el a börtön mély, fekete gyomra
Hozzád való édes, nagy hűségem végett —
Názáreti Jézus, én követlek téged!

Nem bánom: hadd tépje húsomat az ostor!
Hadd legyenek félőrült, kergetett apostol!
Butaság, góg, önzés köpjön engem szembe,
Forgasson a hóhér lángba, gyötrelembe,
S rémitő kinomban, mely velőmig hatott,
Átkozzam el bőgve azt a pillanatot,
Melyben megváltottad az emberiséget —
Názáreti Jézus, én követlek téged!

Róma, 1901. április 2.

ÁBRÁNYI EMIL.

Rodin, az indulatok szobrásza.

A Budapesti Napló számára írta:

LYKA KÁROLY.

A század nagy szobrász-zsenijére sokáig kellett várni; azután egyszerre támadt belőle kettő is: a belga Meunier és a francia Rodin. E kettőhöz hasonlítva a többi mind csak akadémia. De ez a kettő elég egy századnak.

Vihartépett, majdnem tragikus alak lett Rodinból: soha művészt annyira meg nem hurcoltak, soha annyira pellengére nem állítottak, mint őt. De makacsabb ellenfele sem volt a nyárspolgárságnak, mint ő. A munkáit eleinte visszadobták a kiállításokról, azután csak azért fogadták be, hogy kigunyolhassák. Végre mégis győzött. Ma már egész Rodin-gyűjteménye van a Luxembourgnak, s a minap a mi Szépművészeti Múzeumunk is szerzett tőle egy művet, amire ráadásul még két más darabjával kedveskedett a mester. Rodin tehát eljutott egy-két héttel ezelőtt Magyarországra is, mi szívesen üdvözöljük a megérkezését e szerény bemutatónál ünnepeljük.

Pedig bajba keveredünk miatta. Max Nordau ugyanis, a filiszteusok e szomorú szélkakasa, előre is kéjencé gimnazistának és háterincsorvadásnak jelent ki mindenkit, akinek Rodin tetszik. Sőt kinevez érte antiepicando erkölcsileg terheltnek is — hogy csak azokat a nagy átkokat reprodukáljam, amelyeket a tisztas magyar papirus elbir. Ez a Rodin-barátoknak és Rodin-élvezőknek szól: maga a művész természetesen sokkalta hatványozva kap ki, őt egyetlen a hullafertőzők sorába igatja a filiszteus írás, tetejébe pedig alaposan összegazemberezi. Lám, mi minden eshetik meg egy művészzel, ha az akadémiaiak mumia-gyűjteményeit elkerülve belenéz az élet forrás kátlánába s annak pezsgő habját fölzi le. Szerencsére Nordaunak nincs szava többé a komoly emberek gyülekezetében. S ha úgy jól megnézem ennek a kritikusknak és az általa fölnyársalt szobrásznak élete művét: nagy világosságban látom, hogy a halhatatlanság csak az egyik felé int.

Az bizonyos, hogy Rodin nem hasonlít semmi más szobrászhoz. Külön áll s amit művészetében keres, az is egészen más valami, mint amit európaszerte megszoktak az emberek. Valamely műve előtt állva egy szempillantás alatt feltűnik, hogy merőn új jelenség érezeti velünk egészen különleges hatását. Akár a „Rézkor“ akár „A pokol kapuja“, akár a „Calaisi polgárok“ álljon előttünk: egyazon érzés villan meg bennünk: az élet valamely rejtélyes, művészigleg még meg nem kapott villanása van e formákba beleágyalva. Egy esők, amely éppen el fog pattanni, egy szenvedély, amely irtózatossá expanzív erejével mindjárt ki fog törni, egy mozdulat, amelyre most húzódnak össze az izmok. De soha semmi világosan definiált, beállított, gyakorlott s előadott mozdulat: mintha Rodin egész életén át semmi mást nem keresett volna, mint az élet lappangó hevét, az indulatok kitorésának punctum saliensét. Gondoljunk vissza a haldoklás ama percére, amelyben az élet utolsó szikrája épp elszállófélben van. Vagy az ijra, amely már elpendült, de a nyíl csak most fog továszokni. Vagy a kazánra, amelyben már feszül az utolsó gáz-atóm, az amely szíjjel fogja robbantani a szerkezetet. Mindenütt a kitorés félmultja, a feszítő-erő telítettségének utolsó szempillantása, az a másodperc, a melyben mindjárt elévillan a menykő. Ezeknek kutatója és rögzítő mestere Rodin. Keresi az emberben az embertest nagyszerű mechanizmusát, amelyet iszonyu erővel hajl valamely indulat. A probléma nem áll egészen minta nélkül a műtörténetben: itt mindjárt Michelangelo jut eszünkbe, természetesen csak nagyon távolról, nem is összehasonlításképpen. De a firenzei óriás, a szobrászok páratlan királya, már alapjellemben is egészen más, ő dinamikus szempontból nézi az embertestet, Rodin pedig a kor idegesen firkésző embere, aki reszketve a deliciumtól simogatja meg a márványizmokat, holott ez a másik fejszével skiccelt márványtömböket emberi formára.

Az élet intenzív kifejezése a testben — ezt vallotta ő maga művészte céljául. Nincs munkája, amelynek nem ez a gondolat volna a gerince. Azt a rejtélyes valamit, amit mi definíció híján életnek nevezünk, ki akarta firkészni az emberben s kutatásainak eredményéből kiszajtolni az élet lázát. Mint ahogy egy egész rózsaberek minden illatát beletömörítik az emberek egy gramm rózsaoajba.

E vakmerő kísérlet nagyon idegenszerűen hatott és eleinte valósággal örültek tartották miatta Rodint. Megkezdődött a botrányok hosszú sora: a művész életét szépen telehintették velük. Mindjárt első, fiatalkori munkáját, amelyet 1865-ben küldött a Szalonba, (a művész most hatvan éves) visszautasították. Azóta híres lett ez a

mű s a „Buste au nez cassé“ néven megyen át a műtörténelemben. 1877-ben éppen csak hogy elfogadták az „Age d' Airain“-t. Utána újabb botrány: a Victor Hugo szobra, amelyre kigyótbékát kiállított az egyesült közvélemény. A „Calaisi polgárokat“ hasonló vihar fogadta, soká kétséges volt, fölállítják-e a kis felföldi város piacán. Végezetül a Balzac-szobor körül támadt zenebona, amelyre még emlékeznek olvasóink. Egyet föl kell jegyeznünk mint igen érdekes adalékot: valahányszor Rodin egy-egy új művel előáll, magára zúdítva a közvélemény ócsárlását, mindig a megelőző szobrára hivatkoztak, mint olyan mesterműre, amelynek irányát — úgy mond — kár volt elhagynia a művészeknek. Az „Age“ idején nagyban dicsérték az egykor leszüdött „Buste“-ot, a Victor Hugo megjelenésekor ennek rovására érig emeltek az „Aget“, a „Calaisi polgárok“ kiállításán a Victor Hugót magasztalták, a Balzac-botrány felzúdulásakor viszont rámutattak a „Calaisi polgárokra“, mint műremekre. Szóval a rég leszüdött műveket mindig fölmagasztalták az új művel szemben. Rodinnak tehát alapos oka volt arra, hogy a közvéleményt sokra ne becsülje.

Ő maga nem egyszer érdekesen nyilatkozott művészi hitvallásáról.

— Oh a nagy, hallgatag természet! — mondá egyszer. — Csak akkor válik művészzé valaki, ha sikerül neki a természet titkát kicsikarni. Csak akkor szól hozzánk a természet, vezet minket és lelkesít, csak akkor van rá remény, hogy igazi mesterművet hagyunk az utókorra. Mit ér a siker? Csak a többség hozzájárulását bizonyítja. A többség pedig szükségképpen oktondi emberekből áll. Változik a divat, tünik a hírnév, de megmaradnak azok a művek, amelyek a természet nagy tetteit adják elő. Minden egyéb egyenlő a semmivel.

Rodin művészi gyakorlatát sokan impresszionizmusnak nevezik. Tehát sikerült megtalálni az ő rá alkalmazható *izmust*. Tehát el van skatulyázva, ki van jelölve a helye, fel van fedve „iránya“. Holott az impresszionizmus nem illik egészen rá olyan értelemben, ahogy ezt a szót általában használják. Rodin legtöbb műve éppen nem a pillanat adta benyomásnak mása. Annyira nem, hogy egyszer azzal is gyanúsították, hogy egyik aktja élő modellről vett gipszöntvény. Aki természetességben így meg tudja tévesztetni az emberek szemét, az nem impresszionista. Ez a drasztikus eset egymagában eléggé erőteljes cáfolat volna, de sokkalta finomabb vonások megfigyelése még inkább eltérít minket ettől az önkényes ráfogástól. Rodin természetesen nem elégszik meg azzal, hogy az előtte ülő élő modellt egyszerűen agyába másolja. Ő vonalproblémákat, silhouette-hatásokat s hasonló finomságokat keres. Ideges keze mesélni akar a körvonalak, a formák láncolatának nyelvén, a nagy tömegek enyhe egybefolyásából ki akarja éreztetni a lüktető életet. Ezek sajátos egyéni vonások, Rodin-tulajdonságok. Az a világ az ő uradalm, ő értette meg először s formálta így először bronzba és márványba.

Egyelőre csak üdöztetést, gunyt, ócsárlást kapott ezért a felfedezésért. Az utókor remélhetőleg hálásabb és — okosabb lesz.

Malomzúgás.

Zakatoló patakmalom
Vadvirágos domboldalon
Abban rengett bölcsöm régen,
Lenn, az iratos Völgyészen . . .

Jobboldalon Kalvária,
Rajta vérző Istenfia,
Balfelől egy zöld dombtető,
Rajt falusi kis temető.

En is ezt az útát tettem
Elborulva, szárnyszegetten.
Lelkem hányódik-vetődik
Kalváriától — temetőig . . .

S akármerre jártam, keltem:
Oda vágyott vissza lelkem,
Hol nyugasztal a fa lombja —
Zakatoló kis malomba . . .

S míg zarándokútam járom
Idegenben, más határon
Vásári zaj, hare közepett,
Mely megebeztet, összetépett.

Küzdve, sírva, fáradottan:
Kedves zúgásod hallottam
Kristályvizű patakmalom,
Vadvirágos domboldalon . . .

Nagy városba vitt az élet,
Ahol álomom semmivé lett,
Vásári zaj közepette
Kocsiróbj szétkergette.

Van itt zúgás, van itt malom, —
De nem csöndes domboldalon . . .
Egetverő kémény vége
Sötét felhőt ont az égre . . .

Dübörögve, éjszakákon,
Mikor sötét utját járom,
Ott megyek el, közelében,
Egetverő fal tövében . . .

Ezer ablakán világ van,
A dübörgő éjszakában
Mintha ezer kúvik szeme
A homályba fényt hintene . . .

Száz gránitkő sziporkázva
Még a földet is megrázza . . .
Óról, Óról millió szemet, —
Megőröli a lelkeket.

Zokogása közbe-közbe
Mintha szívem zúzná össze, —
Hol van, zúgó patak felett
Kis malmocskám, költészeted? . . .

És álmatlan betegágyon
Fennvirrasztva, — visszavágyom
Közöletek, magas házak,
Dörgő malom-óriások.

Hozzád, kicsiny patakmalom
Vadvirágos domboldalon,
Ahol bölcsöm rengett régen,
Lenn, az iratos Völgyészen . . .

VÁRADI ANTAL.

Kettőt, hármat . . .

A Budapesti Napló számára írta:

THURY ZOLTÁN.

Doktor Bules kimerülten ment haza a klinikáról este felé. Három órától kezdve járkált egyik ágytól a másikhoz s mivelhogy egy barátját is helyettesítenie kellett a másik osztályban, hét óra is elmúlt, amire megírta az utolsó receptet s aláírta az étlapokat, amiket még este le kellett adni a konyhában, hogy ahhoz alkalmazkodjanak a vásárlásban reggel. Az idegen osztályal szemben fősvény volt. Alig itt-ott engedélyezett egy-egy külön adagot s a konok kérétekre rá is kiabált. A maga beteget azonban meghatarták. Valamennyi a mellére panaszkodott, kiaszott, sápadt figurák voltak, ide összehordva a többi kórnyázból is. Ez volt a siralomház s aki még meg bírta enni, csirkét kapott és szép nagy szelet huskot befőtt gyümölcsessel, reggelire pedig kávé, kiflit. Otthon éppen csak át akart öltözni és egy újságban, amit az utcán vásárolt, valamit alkalmas színházat keresett estére. Azonban nem jutott el odáig, hogy el is menjen abba a színházba.

A gazdasszonya a kapuban várta s azt mondta, hogy menjen el azonnal ahhoz a báróhoz, akihez a multkor is járt. Az inas volt itt s kérte, hogy siessen. A báróné újra rosszul lett. Hirtelen, mintha csak leütötték volna a lábáról. Az orvos megfordult és elment. Mig sietve gyalogolt, a bárónéról meg az állapotáról igyekezett számot adni magának. Egy kirkat előtt a könyvébe is belenézett, de az egész életét csupa beteg ember között töltötte el, hát nem tudott folytonosan a beteggel törődni. Tovább menve az járt az agyában, hogy a színházzal már körülbelül le kell számolnia, hanem azután talán elmehetne valamerre. Pénze bőven volt. Egy jómódú bankhivatalnok fiát is kezelte legutóbb a többek között s miután a fiu meghalt, az apa szépen honorálta. Annyit fáradt azzal a hónapok óta haldokló gyerekkel, hogy most illenék megjutalmaznia magát egy kis mulatsággal. Azzal ment fel egy szép kis egyemeletes házacskó lépcsőin, hogy majd meglátja. Végre is az egészséges ember nem teheti magát tönkre a betegok miatt — s azzal csak halkan kocogott az ajtón. Még az utóbbi látogatásából emlékezett arra, hogy itt nem sokás csöngötni, a mióta beteg van a házában.

Nesztelenül nyíllott az ajtó s az inas szó nélkül meghajolva leszedte az orvosról a kabátot, elvette a kalapját s indult befelé, az utat mutatni. Bules érdeklődve nézett körül a homályosan világított előszobában. A fal mellett egész csomó

utazó láda volt egymásra rakva. Szép uri holmi, disznóbőrrel bevont, monogrammos, címeres táskák ezüst pántokkal, aztán sok skatulya egymás tetejében, széles, lapos ládák, drága toalettek számára, botok, esőernyők, napernyők össze-szűjzava, aztán a tenniszhez szükséges labdák, raktettek egy külön paksamétában, a sarokban pedig nagyfejű fotografus masina szétteső három hosszú lábán állva, mint valami fura pók... Nem értette, hogy mit jelent ez a sok holmi, de elhatározta, hogy ha talán vendégek érkeztek, azokat kitelepíti innen.

Az inas félreállott, s helyet adott a gazdájának. A báró csendesen tette be maga mögött az ajtót s elmosolyodott, amikor az orvost a sok pakkáska előtt meglátta.

— Bizony, éppen le akartunk már menni Délre, amint rendelkezett a doktor ur, hanem mintha ma rosszabbul lenne a feleségem. Nem mondja, de én azt hiszem, hogy gyöngébb. — Karon fogta az orvost és vitte befelé, de egyelőre a maga szobájába. Odáig egy törékeny, vékony, finom vázu holmival bebutorozott szalonon, egy fehér szobácskán, a nagy, nehezes ebédlőn, egy csupa öblös zsolóval, itt-ott a szőnyegen kényelmesen elterpeszkedő széles, alacsony divánnyal apró asztalokkal bebutorozott dohányzón kellett átmenniük. Meleg, puha kényelem párolgott ki minden zugból, de mintha nem simultak volna egymáshoz a szobák. Hiányzott a hangulatuk egységége, mintha a gazda ki akarna hurcolkodni vagy pedig csak nem régen költöztek volna be... Ilyes gondolatok lepték meg az orvost, míg végre leültek az íróasztal mellé és beszélni kezdett a báró.

— Voltaképpen, éppen ennek az utazásnak a dolgában kéretem a doktor urat. A multkoriban azt mondta, hogy csak minél hamarabb szedelőkődünk össze s menjünk innen. Gondolhatja, hogy csak talpra lehet állítani egy ilyen nagyobb lájta ház népet, hát talpraállítottam itt gyereket, inást, szobalányt, dadát s most már, amint láthatja, készen vagyunk. Akár ma este mehetünk. Eppen csak a feleségemem mulik. Azt mondja, hogy ilyen hamarosan nem bír elkészülni. Persze, az asszonyok... Míg egy asszony a harisnyáját felhuzza, mi már letáncoltuk a cipőt is a lábunkról.

Az orvos gondolkozva nézte a vállas, szép nagy egészséges embert, akinek a piros arcát még az íróasztalon álló lámpából ráémlött éles világosság se tudta haloványtá tenni. Harmincöt-harminchat esztendő lehetett mindössze és még mindig inkább gyermeknek látszott. Szemei türelmetlenül csillogtak. Kűnn bepakolva a sok láda és neki itt kell ülni. Szerette volna fejébe csapni a sapkát és rögtön menni. Általában olyanforma ember volt, akit soha még semmiféle csapás nem ért. Széles, jókedvű, nyugodt jó fiu.

— Az — mondta tovább — amit a doktor ur mondott, engem teljesen megnyugtatót. Doktor urat úgy ajánlották nekem, mint aki a legjobban érti a dolgát az e féle bajokban, habár fiatal ember is. Ha a doktor ur azt mondta, hogy nincs semmi komoly baj, az nekem elég. Különbösen a háziorvosunk is így nyilatkozik s ha tanácsolta, hogy mégis hívjuk el a doktor urat még egyszer, azt én annak tulajdonítom, hogy az öreg ropantul szeret fontoskodni. Nézné csak meg egyszer, hogy az mennyit mossa itt a kezét... Szóval: — küldjön már el minket doktor ur. Unom ezt a kórházat s azt akarom, hogy a feleségem hamarosan egészséges legyen.

Az orvos fölállott.
— Hát gyérünk be.
Megindultak visszafelé. A kis fehér szobában azonban megállott az orvos. Iszonyu gyerek-lármát hallott egy olyan szobából, amin nem jöttek át. Arrafelé pillantva, magas szőnyegajtót látott. A báró is odanézett és mosolygott.

— Igen, a kicsikék...
Már föl is nyitotta az ajtót s egy tágas, csupa keményfa butorral berendezett szobába vezette az orvost. Amikor beléptek, egy pillanatra csend lett, de csak azért, hogy még fokozottabban megüjjon a láрма. A gyerekek az idegen-nel nem sokat törődtek, éppen csak megnézték, hanem rávetették magukat az apjukra. Csak egy kis, tizenhárom-tizenégy éves leány húzódott hátra. Az az orvost nézte s egyszerre bátran hozzáindult s szelid, nedves pillantását rátemelte.

— Bácsi az orvos?
— Az, kis lányom.
— Az, akinek el kell bocsátani a mamát.
— Az.

Erre a kis lány összetette a kezét s könyörögni kezdett neki.
— Hát bocsássa már el. Ugy várjuk... Mi is szeretnénk menni.

Erre figyelmesek lettek a fiuk is s ott hagyták az apjukat és megrohanták az orvost.

— Engedje már el, engedje már el...
A hosszú tölgyfaasztal tulsó végéről egy öreg dáma kiabált rájuk franciául, de oda se hallgattak.

— No lássa kérem, mondta a báró s szabaddá tette elötte az utat kifelé. Míg az orvos

megfordult, a kis lány esdeklő pillantásával találkozott.

Benn a betegnél egy ápoló asszony jött el-jük és utógva csendre intette őket.

— Ugy látszik, hogy alszik.
A beteg azonban beleszólt a susogásba.
— Nem, csak jöjjön doktor ur. Nézzen meg jól s ugyan mondja meg ennek az embernek, hogy utazhatom-e.

Nagy nehezen könyökölt föl a párnára. Sovány, fehér karjára visszaesett a hálókabát ujjá s míg azt mondta, hogy ennek az embernek, a szerelmes asszony odaadásával mosolygott. A férfit meghatotta ez a nézés és szorongatni kezdte a kezét, de az asszony felszisszent.

— Fáj, fiam, ne olyan nagyon.

Arra már az ágy mellé állott az orvos is s intett az ápolónőnek, hogy egyedül akar lenni. Az asszony kituskolta a szobából a férjet és visszajött. Az orvos azonban észrevette, hogy a betegnek terhére van még ez a harmadik is, hát odaszólt neki.

— Maga is menjen ki.
Azután ráhajolt az asszonyra s mosolyogva nézte, mintha a szeméből akarna olvasni. A esuklóját a kezébe szorította s a mellére tapasztotta a fülét és hallgatózott. Közben meglehetősen mormogott:

— Nagyszerű, nagyszerű...
Az asszony két sovány karját nekifeszítette a férfi mellének s eltáasztotta magától. Az megütözve nézett reá, de az asszony mosolygott s fáradtan, egy-egy nagy pihenőt tartva, csendes nyugalomban beszélgetett hozzá.

— Meg kell mondanai az uramnak doktor...
Hiába húzódozik tőle, annak meg kell lenni.

— Mit? Minek kell meglenni?

— Jól teszi, ha komédiázik, amíg lehet. De már nem lehet. Nézzen csak réám. Engem nem lehet elámitani. De nem is szükséges. Mire jó az, ha nekem így is, ugy is meg kell halni. S az a bajom, hogy az én embrem utra készül s komoly szóhoz nem is juthatok hozzá a nagy pakkolás miatt. Pedig szeretnék vele elintézni egy s mást. A vagyonj dolgaink is rendezetlenek abban a tekintetben, hogy mi az enyém és mi az övé. Alá kellene írnom holmit s még csak beszélni se tudok erről, mert folyton pakol. — Meg kell neki mondanai, doktor ur, hogy meghalok...
Az orvos rábámult s hebegve beszélt.

— Dehogy, kérem.
— De igen, kérem. Még egy kis tréfát is megengedett magának, mert azt, hogy kérem, az orvost utánozva hebegve mondta ki. A doktor rábámult s elkényszeredve vont a vállát.

— En nem tehetek ilyesmit, meggyőződés-em ellenére.

A vézna, kicsi, összefonnyadt asszony szomoruan mosolygott.

A meggyőződéséről csak azért beszél, hogy engem ámitson s lássa, itt marad utánam a sok bepakolt láda, azt pedig nem intézzük el, ami fontos. Lássa kérem, még csak nem is becüle-tes dolog, amit tesz. Megrövidíti a gyermekeimet. Ki tudja, hogy meddig vagyok észnél, ki tudja, hogy meddig tudom aláírni a nevem...

Könyörgőve az orvos felé nyujtotta a kezét.
— Doktor...

Az megfogta a feléje nyujtott kezét s leereszkedett az ágy szélére. Ujra rá kellett hajolnia az asszonyra, mert nem igen értette meg a szavát.

— Doktor, maga sok halált látott már, de mégse érti, hogy mi az. Ilyen nagyon közelről nem ijesz. Már megvigasztaltam magam én magam, nem vagyok összeszorult. — Erősen szorította az orvos kezét s a szemébe meresztette a pillantását. — Mennyit élek még?

Az orvos kényelmetlenül fészkelődött s szeretne volna kiszabadítani az asszony ujjai közül a kezét.

— Még ráérünk arra, hogy erről diskuráljunk.

Az asszony még erősebben szorította s lehuzta magához.

— Hány napot?
Most már egyikük számára se létezett más világ, csak az egymás szemé pillantása. A férfi idegein forróság szaladt végig, a feje megtelt vérrrel s sűrű cseppekben hullott a szeméből az asszony paplanjára a könny. Az pedig érezte, hogy most már igazán megfogta. Huzta le magához és a fülébe sugdosva könyörgött.

— Hány napot?
Rekedtesen, tompán sugta neki viseza a férfi.

— Kettőt, hármát.

Fölállott és menni akart, de az asszony fáradt ujjai még föl bírtak emelkedni az éjjeli szekrényig s valahogy, gyöngén megszóllaltatták a villamos csengőt. Erre az ápolóasszony jött be s utána a férje. Az asszony nyugodtan, boldogan mosolygott az urára s most már fölült az ágyban s az orvost se bocsátva el, maga mellé vont a férjét is. Mind a két ember kabátja szárnyát összefogva a kezében, az erő utolsó fellobbanásával beszélt az urához.

— Nem utazhatom. Fiam, hiábavaló, nem lehet. Hanem küldjél közjegyzőért vagy az ügyvédemért, az enyémért, valamiket még alá kell majd írni. — Most előntötte a szeméit a könny s még erőszakosabban huzta magához a férjét. — Ne ellenkezz. Fiam, én már csak napokig élek. Itt a tanu.

— A szép, erős ember jajgatva protestált.
— Doktor, doktor...
— Csak napokat élek fiam, csak napokat.
S nyögve, az ajkait összeszorítva mondta utána a doktor:
— Kettőt, hármát.

Versek.

Irta: ERDŐS RENÉE.

Várlak.

Gyere hozzám, várlak!
Piros derengésén ébredő sugárnak
Fényes tiszta reggel —
Szívemhez szorítalak édes szerelemmel.

Gyere hozzám, várlak!
Titokzatos árnyán alkonyi homálynak
Enyhe borúlattal —
Gyere ide hozzám csókos ajakkal.

Éjszaka osendjében,
Mikor nem lát senki — magam leszek ébren —
Áruló sugárnak
Ha kialudt fénye: gyere hozzám — várlak! —

Olyan a nézésed...

Olyan a nézésed, mint boruló égnak
Bujdosó sugára —
Fel-felvillan néha,
Aztán megint sötét felleg borúl rája.

Kiperdül a könnyem, hogyha rá gondolkol
Arra a sugárra —
S kérdezem az Istent:
Mikor derül ki már végre valahára?

Nem írsz többet levelet...

Nem írsz már levelet seha többé nekem?
Hiába is várom, hiába is kérem?
Elfelejtett engem a te szíved régen!

Nem írsz több levelet, vagy ha írsz is, másnak!
Mosolygó, kacagó, piros arcú lánynak,
Kebeledre hajló szerelmes virágnak.

Nem írsz több levelet tele édes szóval,
Tele esküvéssel, szerelemmel, csókkal
Lángoló, égető, mézes, tüzes csókkal.

Nem írsz több levelet, de hogyha írnál is,
Vársz te azért mástól, vár töledől más is
Hamis a szó benne, hamis az írás is.

Nem írsz több levelet, ne is írj hát nekem,
Tovább nem is várom, tovább nem is kérem,
Felejtés el még jobban, felejtés el egészen.

Ne is lássad többé a kezem írását,
Sűrű könnyeimnek titkon elhullását,
Megsebzett lelkemnek lassú haldoklását!

S ha egy-egy bús nótám eljut hozzád mégis
El ne szomorítsd, akármint mesél is —
Ne is tündödj rajta — ne is olvasd végig...

I m a.

Mély tisztelettel nyujtom fel tehozád
Felséges Isten a kérényemet:
Csupán egy kunyhót adj nekem Uram,
Hová a szél is csak gyalog mehet.

Egy kis patak melléte folyjon el,
S rigó daloljon fenn a lombokon;
Az udvaron egy göndör kis malac
S egy tarka tyúk elég lesz, gondolom.

Szobám legyen hűs, és télen meleg,
S ingóságim közt egy szép barna lány,
Virágszag és pogácsa illata
Lengjen be és ki kunyhóm ablakán.

S a kis pincének öblös rejtékén
Pezsgőt mindig bőven találjak én,
És egy zsák pénzt, amely el sohse fogy...
Akkor Uram, megélek valahogy.

GÁRDONYI GÉZA.

A kurucok Párisban

— Mutatvány egy 3 felvonásos vígjátékából. —

Irta: **BERCZIK ÁRPÁD.**

A mutatvány személyei:

Báró Vetési László, II. Rákóczy Ferenc politikai ügyvivője a francia udvarnál.
Király Adám, íródeákja.
Szentpéteri András) kurucok.
Baranyai Zsigmond)
Ilosvay Bálint)

Történelmi Párisban.
Idő: 1705.

I. FELVONÁS.

(Szoba Vetési László lakásán.)

7-İK JELENET.

Király, Szentpéteri, Baranyai, Ilosvay.

Baranyai:

Árulás, árulás! El vagyunk árulva!

Szentpéteri:

Uram, uram! Baranyai Zsigmond uram, szállok az urnak,

Baranyai:

Ugyan hallgasson az örökös deklamációjával! El vagyunk árulva! Három hónapja rostokolunk ebben a városban, ahol még fölöttébb káposztát se lehet kapni és semmire se mentünk a franciával!

Szentpéteri:

Uram, uram! Baranyai nagy jó uram szállok az urnak.

Baranyai:

Hiába perorál és deklamál! Amig Vetési uram nem hozza meg írásban az egyezséget a franciával, azt mondom, ezek a franciák lóvá tettek — elárultak minket! Hé! Fráter!

Király:

Tessék parancsolni!

Baranyai:

Itthon a gazdád?

Király:

Tíz órákor elment a külügyi minisztériumba Torcy marquishoz és még nem tért vissza.

Baranyai:

És vissza fog térni, megint egy hosszú, rémségesen hosszú orral! Mint mindig! És ő is, mindnyájan majd csak száz esztendő múlva fogjuk belátni, hogy az orrunk azért nyult meg annyira, mert az orrunknál fogva vezetnek!

Szentpéteri:

Uram, uram, Baranyai uram!

Baranyai:

Báfelejtőt ebben a szomorú időben! Nincs jobb temető a tövén termett bornál! Fráter! bort, bort a javából! (Király el.)

Szentpéteri:

De már hadd jutok én is szóhoz! Baranyai uram azt gondolja, csak ő forgott zsákkal ottan, ahol az észet osztogatják! Pedig másnak is volna egy kis sütnivalója, ugy-e Ilosvay uram?

Ilosvay:

De volna ám! aki lelke van!

Szentpéteri:

És jobb volna, ha Baranyai uram is már más nótát fújna, mint azt az örökös árulást!

Baranyai:

Hát kegyelmed még remélni tud?

Szentpéteri:

Tudok és fogok is remélni! Mert bízom az emberiség szent jogaiban és a szent szabadságban; bízom a nagy francia király, XIV. Lajos szavában és bízom a francia nagy nemzet nemeslelkűségében és bizzunk benne mindnyájan, ugy-e Ilosvay uram?

Ilosvay:

De bizzunk ám, aki lelke van!

Baranyai:

Ördögöt bizzunk! Ne bizzunk, ugy-e Ilosvay uram?

Ilosvay:

De nem ám, aki lelke van!

Szentpéteri:

Sőt! a kegyelmed pápaszeme! Pedig nincs szebb és nemesebb a bizalomnál! Higgyünk és reméljünk!

Baranyai:

És türjük békén, hogy üres szóval hitgecssenek és megalkudjanak az osztrákkal a hátunk megett! Mert ez lesz a vége, ugy-e Ilosvay? (Mefogja a köpenye gombját.)

Ilosvay:

Ez lesz ám, aki lelke van!

Szentpéteri

(mefogja a köpenye másik gombját):

De nem ez lesz a vége! Ugy-e Ilosvay uram?

Ilosvay:

Ki ne rázzák belőlem a lelket! Mindkettőnek igazsága van... (Király jön borral.)

Baranyai:

Az nem lehet, ha Szentpéteri uramnak van igazsága, akkor nekem nincs!

Szentpéteri:

Szent meggyőződés, hogy nekem van!

Baranyai:

Szent meggyőződés! Hogy perorál mindig! Meglátszik rajta, hogy pápista!

Szentpéteri:

Kegyelmeden meg, hogy vastagnyaku, rideg kálvinista!

Ilosvay:

Urak — urak — becsüljük meg egymást! Ne veszekedjünk, hiszen nem vagyunk otthon!

Baranyai:

Fogja be a száját az ilyen luteránus!

Szentpéteri:

Luteránus! (Künn tárogatósipon mélabus kurucnótát fujnak.)

Baranyai:

Tárogatósip... Kurucnóta!

Király:

Az öreg Horváth Miska fujja... (El.)

Baranyai:

Hogy átjárja a szívet! No Szentpéteri uram — ne verjük be egymás fejét! — (Koccintanak.)

Szentpéteri:

Vivát Rákóczy!

Ilosvay:

Vivát!

Szentpéteri:

Emlékszik még Baranyai uram? Ezt fujták a kölesdi csata előtt. Mikor együtt ültünk a tábori tüzeknél!

Baranyai:

Cudar hideg volt! — Sehogyse tudtunk fölmelegedni a tűz mellett! Szerencsére a kegyelmed csutorája teli volt —

Ilosvay:

Pompás szerémi szilvóriummal!

Baranyai:

Azóta se ittam olyat! Fel is hőrpintettük az utolsó cseppig!

Szentpéteri:

A rácot pedig másnap megkergettük úgy, hogy tán a világ végeig se állott meg! (Künn a „Piros bársony süvegem” nóta hallatszik.)

Baranyai:

A Balogh Ádám nótája! (Dudolva.)

Piros bársony süvegem —

Szentpéteri:

Most élem gyöngyöletem —

Baranyai:

Balog Ádám a nevem —

Ilosvay:

Ha vitéz vagy, gyer velem! —

Szentpéteri:

Zsindelyes ház, eszterház —

Ilosvay:

Ég a város, ég a ház —

Baranyai:

Nem is egy ház — háromszáz —

Mind:

Mert a kuruc ott tanyáz! —

Szentpéteri:

Most csak meghallgat kegyelmed?

Baranyai:

Aztán mit hallgassak meg?

Szentpéteri:

Uram-uram, Baranyai Zsigmond kenyeres-pajtásom, különben is kedves atyámfia, szállok az urnak! Mióta francia földre küldött minket a státusok és Rákóczy ő fenségének bizalma, sok keserű csalódáson mentünk keresztül, (Vetési belép.) de lelkelem szent meggyőződése, hogy a nagy francia király és a francia nagy nemzet megtartja nekünk, szövetségeseinek tett szent ígérését — ennél fogva üritem e poharat a mi szövetségésünkre és kívánom —

NYOLCADIK JELENET.

Voltak. Vetési.

Vetési:

(Kivágja a poharat kezéből.) Ne kívánjon semmit — a ragyogóját!

Szentpéteri:

Mi történt barátom?

Vetési:

Hát mi történt volna! (Haragosan fel-alá jár.) A ragyogóját! Csak lefőztek! Az történt!

Baranyai:

Ugy látom, mégis csak nekem volt igazságom.

Szentpéteri:

Az nem lehet! Uram, uram, báró Vetési László uram —

Vetési:

Uram, uram, Szentpéteri András uram, ne bolygjon, mert nincs kedvem a kegyelmed deklamációját hallgatni!

Baranyai:

Megmondtam, ez lesz a vége!

Vetési:

Eddig még ámitottak, szörmentében bántak velünk, de most levetették az álarcot! Torcy marquis kijelentette kéreken, hogy sajnálja, de Franciaország nem tehet ez idő szerint a magyar fölkelőkért és Rákóczyért semmit! Nem ad se pénzt, se több tiszteket nem küldhet... ez idő szerint!

Baranyai:

Mert ki akar béfülni az osztrákkal! Ez idő szerint!

Vetési:

Ugy van, a ragyogóját!... Fellovaltak minket, hogy az osztrák két tűz közé kerüljön! Ok előről — a Rajna mellől, Bajorország felől — mi meg hátban támadjuk... Mi állunk is szavunknak! Kitért a lelke... Egész Magyarország lángban! A kuruc végigszágul egészen Bécs alá —

Szentpéteri:

És győzni fog! Szent hitem, hogy győzni fog!

Vetési:

Igen ám, ha támogatnák a külföldi szövetségesek — kivált Franciaország, XIV. Lajos —

Szentpéteri:

Szent meggyőződés, hogy be is fogja váltani szavát.

Baranyai:

Kivált ha kegyelmed elébe áll és elkiáltja magát — uram-uram, XIV. Lajos király uram — szállok az urnak —

Vetési:

A királyt ne bántuk! Az még ráállna... Úgyünknek vannak hatalmas szószólói a királyi hercegek közt is... D'Anjou, Toulouse, Du Maine hercegek... Csak az a Torcy marquis ne volna miniszter — a ragyogóját!

Baranyai:

Sohse állhattam az ábrázatát!

Ilosvay:

Én sem, aki lelke van!

Szentpéteri:

Az egy jóra való, derék uriember!

Vetési:

Jóra való? Hiszen csak alkudozott volna vele, mint én hat hét óta! Ki akar játszani és még mulat is rajtunk! Kivált rajtam! Erzem, hogy kineveti magában azt a vén bolondot, aki a jogot, becsületét, ígérlet szentségét emlegeti! Aki eszökbe juttatja,

hogy ha ők nem biztatnak, nem keltünk volna fel és nem támadtuk volna meg Ausztriát!

Baranyai:

Hej, ha tudtuk volna —

Hosvay:

Az ám, ha tudtuk volna —

Vetési:

De mert hittünk az adott szó szentségében, felkentünk és most a csávában akarnak hagyni! Hogy elpusztuljunk, elveszszünk dicstelentül!

Szentpéteri:

Hát ne volna annak a Torcynak szíve? Kell lenni — bizza rám.

Baranyai:

Az ám, szedjük össze a sátorlányokat és fordítsuk a szekerünk rudját hazafelé.

Vetési:

Nem én! Elvállam a követi tisztet, el is végzem becsülettel vagy itt veszek!

Baranyai:

De ha elárultak — ha minden erőlködés hiába való —

Vetési:

Mégse tagitok! Ne halljam annak a Torcynak a gunyos nevetését nyomomban, hogy túljárt a bárdolatlan — faragatlan eszemen!

Baranyai:

Legalább megmondta volna neki az igazat amúgy magyarul —

Vetési:

Százsor is kitért volna belőlem az igazság! De hát diplomata vagyok — a ragyogót! Diplomata! Simának, finomnak, udvariának, előzékenynek, bigadnak kellett lenni — akárhogy égett a felháborodás a lelkemben! Kivált mikor a kis nemzeteket emlegette, akik csak arra valók, hogy a nagyok eszközei legyenek! Kis nemzet — kis nemzet! Kis nemzetnek is lehetnek nagy céljai kis nemzet is szeretheti a szabadságot, kis nemzet sincs rabságra teremtve!

Szentpéteri:

Csak én elébe állhattam volna és a szent meggyőződés hangján tülebe dörögtem volna —

Vetési:

Döröghette volna itéletnapig! Nincs arra hatással emberfia!

Szentpéteri:

Mikor vele még egy asszony is bír? Azt hallottam, teljesen rab a egy szép özvegynek, akit el akar venni feleségül!

Vetési:

Arnould marquisé az a szép és gazdag özvegy-asszony!

Baranyai:

Menünk hát hozzá, bujjunk a vizagója mögé és esedezzünk alá, hogy igaz jussunkat men'se meg ő nagysága!

Szentpéteri:

Nem uram — nem uram! Nem erre van szükség! Ha a francia kormány elhagyja, a francia nemzethez kell fordulni! A nemes, nagy francia nemzethez! Van a közvéleménynek is hatalma! És szent, bennő meggyőződésem sugálja, hogy célt érünk!

Baranyai:

Mi ütött megint kegyelmedhez?

Szentpéteri:

Emeljük fel tiltakozó szavunkat! Szerkesztői fogok egy ünneppélyes szent protestációt a francia nemzethez. Mindnyáján aláírjuk! Ugy-e ez jó lesz Hosvay uram?

Hosvay:

Jó bizony, nagyon jó! Gondolatnak is kitűnő!

Baranyai:

Szamárság — ostobaság! Ugy-e Hosvay uram?

Hosvay:

Ahogy veszzük.

Szentpéteri:

A szent meggyőződés nemes tiltakozása bátortalanul nem engedhetik el, ugy-e Hosvay? (Karon fogja s el vete oldalát.)

Baranyai:

Tiltakozás! Protestáció!

Ne higgy magyar a németnek.

Akármitel hitetnek!

Mert ha ad is nagy levelet,
Mint a kerek köpönyeged,
S peosétet üt olyat rája.
Mint a holdnak karimája:
Nincsen abban semmi virtus,
Verje meg a Jézus Krisztus! (El)

Ajánlás.

— Egy verskötetre. —

És lassan elhervad szívünkben
A legutolsó rózsaszál
S a szélben uszó levelekkel
Az ifjuság is tovaszáll.

A esőppnyi jóért, amit éltünk,
Az elmulása nagy kamat,
En megfizetem — eltemettem
Az édes ifjuságomat.

Az ifjuságom temetője
Ez a szegény kis verskötet,
Egy szomorú, szent szerelemnek
Emeltem benne sírkövet.

Egyetlenegyszer minden évben
Mikor halottak napja van,
Mikor a mécsék föllobognak
S a boldog is boldogtalan:

Vedd a kezébe ezt a könyvet
S gondolj rám is egy kicsit,
Kinek szegény, megsiratatlan
Szép ifjusága nyugszik itt.

En messze tőled ezt megérzem,
Szívem még egyszer megrezeg
S arcképeden forró, szerelmes
Csókkal boritom kis kezéd.

Aztán ha újra látjuk egymást,
Ne fordulj félre hidegen
S ne kérdd: Mért bámul reám úgy
E barátságos idegen?

HELTAI JENŐ.

Vonaton.

A Budapesti Napló számára írta:

MOLNÁR FERENC.

(Másodosztályú vasúti kocszi a fumei gyorsvonaton. A kupé egyik sarkában egy éltebb ur ül, ritkás, öszbevegyülő szakállal, fején cilinderral. Rásüt a tavaszi nap, a vonat is ringatja, ezek az új kocsik oly jók, hogy az ember úgy érzi, mintha hajón utaznék. Szundikál; néha kinyitja a szemét és átnéz a szakasz másik sarkába. Ott mostandig egy nagy havelokba burkolt fiatalember ül, akinek az álla még puderes a borotválkozásból. De most egyszerre úgy kanyarodott a vonat, hogy a kocszi oldalá kaptá az erős áprilisi napfényt, mire a fiatal ur feláll s levezi magáról a havelokot. Most látszik, hogy frakkban van. Az éltebb ur kiváncsi nézi. Ugy öt pernyi hallgatás után megszólal.)

Az éltes ur: Bocsanatot kérek, öcsémuram, de rá üt a frakkja szárnyára. Egészen öszszegyüri.
A fiatal (felugrik): Igazán?... Köszönöm szépen...

(Kis szünet.)

Az éltes ur: Ezekkel a frakkokkal mindig így van az ember.

A fiatal: Ha meg bepakkolom, öszszegyürodik. Aztán Dombóváron nincs, aki kivásolja, vasárnapi...

Az éltes ur: Dombóvárra utazik?

A fiatal: Oda.

Az éltes ur: En Zágrábba. Fél kettőkor ott leszek.

(Ujabb szünet.)

A fiatal: Zágrábban kitűnő vasúti vendéglő van.

Az éltes ur: En azonnal a városba megyek, különben ott enném. Ahányszor még keresztül utaztam Zágrában, mindig kitűnően étkeztem a pályaudvaron. Ez a vendéglő jó kezekben van.

A fiatal: Tényleg minden attól függ, hogy ki vezeti. (Kis hallgatás után.) Most két éve, hogy Zágrábban voltam.

Az éltes ur: Oh, azóta nagyon fejlődött.

A fiatal: Amikor én ott jártam, akkor még a... (nem jut eszébe az utca neve.) Két év, az nagy dolgot egy fejlődő városnál.

Az éltes ur: Pesttel is úgy vagyunk.

A fiatal: Sok időre megy Zágrábba?

Az éltes ur: Nem én. Holnap már visszajövök.

A fiatal: Üzleti ügy?

Az éltes ur: Nem. (Sóhaj.) Temetés.

(Tiszteletes esendő. Az éltes ur kinez az ablakon, a fiatal meg félrehajja a fejét és régi dolgokra gondol. A vonat nagy rohanással viszi őket.)

Az éltes ur: Egy nagyon jó barátom halt meg, szegény. Iskolatársak voltunk, aztán a minisztériumban is együtt dolgoztunk. Most harmadéve áthelyezték a zágrábi pénzügyigazgatósághoz. Maga kérte, mert a felesége odavaló lány volt.

A fiatal: Igen?

Az éltes ur: Most meg influenzába esett szegény és ez a mi korunkban nagyon komoly dolog. Kiment az utcára, recidivus lett, tüdőgyuladást kapott és meghalt. Pár nap alatt végzett vele a betegség.

A fiatal: Borzasztó.

Az éltes ur: Ma délután temetik. En meg holnap délben jövök vissza, estére már Pesten leszek. Tartozom szegénynek ezzel az uttal. Nagyon jó barátok voltunk.

A fiatal: Igazán különös az élet. Ha meg gondolom, hogy én meg esküvőre megyek...

Az éltes ur: Esküvőre megy?

A fiatal: Igen. Az unokabátyám esküszik. De én még az esti vonattal visszamegyek.

Az éltes ur: Na lássa, milyen furcsa. Az egyik temetésre megy, a másik esküvőre. Ha az ember végigmenne a vonaton és mindenkitől megkérdezné, hogy hova utazik, csupa érdekes dolgot hallana. En mindig azt mondom, hogy az utazás legtöbbször megoldása valami helyzetnek. Minden utazás mögött egy kis történet rejlik, akár pörökön megy az ember, akár temetésre, akár esküvőre. Es azt hiszem, ezért tudnak idegen emberek vonaton egymással szóba állni. Minden „hová utazik”-nak megvan a maga kis története.

A fiatal: Ez igaz.

Az éltes ur (kis gondolkodás után): Szegény jó Endre.

A fiatal: Hát bizony, egyszer valamennyien elmegyünk oda...

Az éltes ur: Habár, isten nyugosztalja, neki megváltás ez az eset. Szegény már majdnem egészen vak volt. A nyugdíját pedig még nem kapta volna egészen... Es világeletemben mindig nagyon szerencsétlen ember volt. A házasságában is...

A fiatal: Oh, a házasság... Az se mindig olyan vidám, mint az ember gondolná. Azért ne higgye, hogy én olyan pompásan fogok mulatni.

Az éltes ur: Miért?

A fiatal: Az unokabátyám az egész család ellenére házassodik. Az apja el sem megy az esküvőjére. Azt hiszem, nem lesz ott más a családból, mint én. Szomorú esküvő lesz...

Az éltes ur: Némelyik esküvő szomorubb, mint egy temetés.

A fiatal: Se a lány szülei nem akarják, se mi nem akarjuk. Ezer baj van. Pénz meg nincs. A fiúnak nincs diplomája és ha az ember egyszer már férj, akkor nem sok kedve van tanulni. Azt hiszem, tönkre fog menni szegény.

Az éltes ur: Es nem bírták lebeszélni?

A fiatal: Nem biravval senkire. Onfejúgyerek. En kitartok mellette, mert nagyon szeretem.

Az éltes ur: Az emberek nagyon keveset gondolkoznak, mielőtt megházasodnak. Lássa, ez az én szegény barátom, aki meghalt, az is nagyon szerencsétlenül járt. A felesége bizonyára nagyon örül, hogy megszabadul tőle. Egy zaredessal van viszonya és azt hallom, hogy kivárják az özvegyi évet és aztán rögtön elveszi feleségül. Valóságos pokol volt az életük.

A fiatal: Hát bizony.

Az éltes ur: A hivatalban se sajnálják. Nem lehetett már semmire se használni és szegény még hozzá zsörtöltődő, ideges ember is volt. Az otthoni baját alárendeltjeivel érezte. Nem fog ott sirni ma délután senki.

A fiatal: Nem lesz szomorú temetés, mi?

Az éltes ur: Ugy nézem.

A fiatal: Az enyém meg nem lesz vig esküvő. Na lássa. (Közlebb húzódik az éltes urhoz.)

Az éltes ur: Ez már csak így van.

A fiatal: Onnek nincs oka irigyelni a frakkomat, én meg nem sok joggal sajnálnám őnt.

Az éltes ur: Bizony szegény Endrének jobb így.

A fiatal: Es Mihály meg jobban tette volna, ha nem tette volna.

(A vonat megáll. Hallani, hogy valaki felkapaszkodott erre a kocsira. Mindkettőn a folyosó felé néznek.)

Az éltes ur: Nézze csak... öcsémuram... zárja be ezt az ajtót, aztán húzza rá a függönyt...

A fiatal: (hamar megleszi.)

Az éltes ur: Ugy... Köszönöm. Még be talál ide ülni valaki...

A fiatal: Pszt! Hallja? Elhelyezkedett a másik kupében.

Az éltes ur: Hála istennek. Félttem, hogy bejön. Olyan jól megvagyunk így ketteskén...

Ködképek.

Keresünk elveszett nyugalmunk,
S az erdő rejtekén amott
Hallunk, mint elhaló hangszót,
Egy édes bűvös dallamot.

Egy dal, amelyért rég epedtünk.
Mi van is benne, tudja ég!
De majd felkacagánk örömtől,
Majd meg szemünk lúz-könyben ég.

Ősz! hirtelen egy szélbő támad
És elviszi a dallamot.
Keressük, ah, de nem találjuk,
Szívünknek már örök halott...

Keressük elveszett nyugalmunk,
Hol forr az emberáradat
És szembe jó egy lányka vélünk;
Szívünk dobban, szavunk akad.

Egy lány, kiért már rég epedtünk,
Bár nem láttuk még soha ét.
A bűvös lény nevét se tudjuk,
De ő, kit lelkünk álma szőtt.

Követjük, egy varázserő őz,
S eltűn mint röpke lebelet.
Keressük és sohsem találjuk;
Szívünk halottja, ég veled!...

Elbűnt dallam s eltűnt leányka,
Siratjuk csendes éjjelen.
Hajunk derez, megtört a testünk
S mi balgák, még csak egyre lessük;
Tán megjelen, tán megjelen!

FELEKI SÁNDOR.

Két özvegy.

A Budapesti Napló számára írta:

GODA GÉZA.

(Egy jószevárosi ház második emeleti kis konyhájában. Téli délután. Ot óra van. A konyhában egy fiatal asszony a mosótékán előtt áll s dalol. Hirtelen abbahagyja a dalolást, mert az ajtó kinyílik s egy öreg asszony áll meg a küszöbön. Az öreg asszony tüpög lépésben meg a mosónál felé. Fehér haja van, egyszerű fekete ruhája s főkötője. Az arca már rémos s avval a sellypő kijelével beszél, mely anyai gyermeknek bájít ad az ilyen öreg nénikéknek. A kezében csernyő és kosár van, melynek tejeje vázsonnal van leborítva. A téknő előtt álló asszony csinos arcu né, akin első pillanatra megálszik, hogy szokafatlan munkát végez. Harminc éves. Karján feltűrt a ruhát s meglátszik fehér, gömbölyű karja. Félig kibomlott ruhájából kivillan erős leble. A tékszemét lehunyja, mikor az ajtó felé né.)

Az öreg: Engedelmet kérek. Jó estét.

A fiatal: Jó estét.

Az öreg: A fiamhoz jöttem. Ugy-e kérem, mit lakik a fiam?

A fiatal: A kótényével tölülgeti a kezét): **A fia?**...

Az öreg: Nem tetszenék ismerni a fiamat?! Azt mondták, hogy ez a tizenhetes szám. Már három ajtót is benyitottam itt a házban s akkor mondták, hogy itt van az Antal.

A fiatal: (letűri karján a ruhájaujját, a haját igazgatja, s közelebb lép az öreghez): **A Nagy Antal?** Annak az édes anyja?

Az öreg: (mosolyogva): **Az — igen — az Antalé.**

A fiatal: **Igen?** Isten hozta, kedves asszony-ság. Boesásson meg, hogy így... Ugy-e mily rendtelenség? — Igazán örülök. (A kezét nyújtja). Édes istenem, ilyen öreg asszony létere el mert jönni Pestre tél-időben?

Az öreg: A fiamhoz...

A mosónő: Természetes, a fiáért. Hogy fog örülni a Nagy ur, ha hazajön.

Az öreg: Hát nincs itthon?...

A fiatal: Itthon?... Nincs. Ó ilyenkor soha nincs itthon. Sok dolga van ám szegény doktor urnak, kórházban, iskolában. Aztán ha hazajön is, mindig a könyveket bujja, mindig. Éjjel is...

Az öreg: Szegény gyermekem! Mindig szorgalmas jó fiu volt s úgy szerette a tanulást.

A fiatal: **Igen...** de kedves asszony-ság el-fáradt az utban. Tessék leülni. (A fapadról gyorsan ledobálja a ruhákat.) Ide. Tessék.

Az öreg: (a lábához teszi a kosarat s leül): Köszönöm szépen. Igazán elfáradtam. (mosolyog.) Már az este indultam ám el hazulról. A vasuton olyan sok ember utazik s olyan goromba férfiak. Mindig pipáznak s elfoglalják a helyet. Egy per-cig sem hallgattak, folyton fecsegtek, folyton. Nem lehetett aludni. Aztán kártyáztak is s trágárságokat beszéltek. En csak csendesen ültem a sarokban s a fiamra gondoltam. Ugy-e sokáig szokott elmaradni szegényke?

A fiatal: **Nem...** azaz hogy attól függ...

Ilyenkor boncolnak.

Az öreg: (ijedten): **Boncolnak?!**

A fiatal: **Igen.**

Az öreg: Holt embert?
A fiatal: Holt embert.
Az öreg: Istenem! És hozzá mernek nyulni. Én még a szegény férjemhez sem mertem hozzányulni.

A fiatal: Én is úgy féltém, mikor meghalt.
Az öreg: Meghalt? Maga is özvegy, kedves asszony-ság? Ilyen fiatalon?

A fiatal: Két éve.

(Szünet. A két asszony hosszasan vizsgálja egymást.)

Az öreg: Borzasztó, milyen foglalkozása van ennek az Antalnak. Talán véres is néha a keze? Pedig olyan szép fehér keze volt gyerekkorában, olyan tiszta, sima.

A fiatal: (A kezét nézi): A munkában eldur-vul az ember keze.

Az öreg: Igaza van. Az uton mindig arra gondoltam, hogy mikor ideérek, mindjárt megtalálom, mindjárt megcsókolhatom szegénykét s megsimogathatom a haját. S mindig a kezét simogattam gondolatban. Ugy-e milyen szép keze van az Antalnak?

A fiatal: Keze?

Az öreg: No igen, a keze.

A fiatal: **Igen.** Nagyon puha keze van.

Az öreg: És értelmes, okos szeme.

A fiatal: Értelmes, okos szeme.

Az öreg: És olyan szép hangja, mintha csön-getnének.

A fiatal: Gyönyörű hangja. Mintha csön-getnének. Mikor beszél, akkor nagyon kedves. Nagyon.

Az öreg: És olyan okosan tud beszélni, olyan szépen.

A fiatal: Olyankor nagyon szeretem.

Az öreg: **Igen?** Mindenki szereti. Otthon is őt szerette mindenki. Ugy-e maga is szereti?

A fiatal: (elfordulva): **En is...**

Az öreg: (törlől): Tudtam, mindenki szereti. Miért szereti maga?

A fiatal: (közönyösen): Hát csak... Csak ugy. Rendes fiatal ember, szolid.

Az öreg: Ugy-e?! Éjjel sohasem maradt el? Nem?! És nem kártyás? Nem iszik?

A fiatal: **Nem.** Mondtam már, hogy szolid. Asszonyokkal sem törődik.

Az öreg: Asszonyokkal? Oh Istenem, asszonyokkal?!... Ráér még, ráér. Nagyon fiatal, alig van még bajusza s aztán otthon ugyis várnak rá.

A fiatal: Várnak? Ki vár?

Az öreg: Az öreg doktorék leánya. A Stefi kisasszony. Nagyon finom kis leány, szőke.

A fiatal: Szőke? És gazdag?

Az öreg: Gazdag. Ugy lesz, hogy mikor a fiam már doktor lesz, otthon telepedik meg s az öreg doktor átadja neki a helyét. A verandás házban fognak lakni s boldogul fognak élni. Nagyon boldogul. En is boldog leszek akkor. Mindennap átmegegyek a Stefi kisasszonyhoz délelőtt, ő meg délután átjön hozzám. Az ablak mellett fogunk kótni s beszélgetni. Kinézünk a kertre, a kis kertre s úgy várjuk, amíg a doktor ur hazajön. (Mosolyog.) Nagyon boldogok leszünk mi még.

A fiatal: Boldogok lesznek?...

Az öreg: Ugy-e maga is azt akarja, hogy boldogok legyünk.

A fiatal: **En?** Nem bánom...

(Szünet. Az öreg asszony csendesen néz a másikra s aztán hirtelen kitérőssel)

Az öreg: Maga nem bánja? Nem akarja? Haragszik rá?

A fiatal: **Nem.** **En?** — **Nem** haragszom. Semmi közöm a fiához. Megfizeti a szobát s vége. Szobaur, és más dolgom nincs vele.

Az öreg: Kérem szépen. Kérem... Talán megbántottam avval, amit mondtam? Mi már megbeszélte azt otthon s Stefi kisasszony is akarja. Nagyon szereti a fiamat.

A fiatal: De a fia? Ó is szereti?

Az öreg: Hogyne? Nagyon szereti s írta is, hogy rá nézve nincs más asszony a világon csak az édes anyja meg a doktorék Stefije. A többi rá nézve csak levegő. Levegő. Ezt írta.

A fiatal: Levegő?

Az öreg: **Igen.**

A fiatal: Hazudott.

Az öreg: (kifakadva): Kérem, kérem... Antal nem hazudik! Nem hazudik!

A fiatal: Hazudott.

Az öreg: (csöndesen): Antal?

A fiatal: Antal. Hazudott! Mindig hazudik. Az egész élete hazugság.

Az öreg: Antalé?

A fiatal: Mikor ide jött, még volt valamim. Két szoba butorom, egy pár ékszerem, egy kis pénzem, ami az uramtól maradt. Akkor egy éve voltam özvegy s nem tudtam, hogy idáig súly-dek. Beesületes asszony voltam, tiszta, jó. A ro-konságom megbesült, az ismerőseim tisztelték. Az után utánam néztek a férfiak, de én rájuk sem néztem, nem kellett. Beesületes asszony akar-tam maradni s most nem vagyok az a fia miatt.

Az öreg: (aki remegve hallgatta, megfogja az asszony kezét): **Özvegy? A fiam miatt nem be-esületes?**

A fiatal: Antal miatt. Ide jött hozzám. Kibé-relte a szobámat s aztán. — A hangjával téves-zett meg először. A osöngettyű hangjával. Azt ígerte, hogy szeretni fog, dolgozni fog s aztán elvesz, mert jó vagyok, tiszta, beesületes.

Az öreg: A doktorék Stefi-jének is...

A fiatal: Annak is s bizonyosan még sok másnak is. Azt gondoltam, hogy dolgozni fogok érte, mosni, főzni s azalatt ő tanulni fog s aztán majd valahogy lesz... Igen, kedves asszony-ság, nekünk is voltak terveink. En szerettem s ő meg-esküdtött. A két újfát föltartotta egyszer éjjel, mi-kor itt beszélgettünk a jövőről. A szívere tette a kezét s azt mondta: **Ősz anyám életére!**

Az öreg: **Az én életemre?**

A fiatal: **Igen.** És még mást is. Azt is mondta: — Apám emlékére!

Az öreg: Apja emlékére?

A fiatal: **Igen.** Akkor éjjel volt s én azt gondoltam, hogy ugyis egyedül állok a világban. Elhagyta. Es fiatal voltam még s hittem abban, amit Antal mondott és akkor éjjel vége lett s becsületesemnek...

(Sir. Az öreg asszony remegve áll előtte, aztán a haját kezdi simogatni.)

Az öreg: **Ne sirjon, kérem...** **Ne...** Látja, én is özvegy vagyok, senkim sincs. **Igen.** **En a fiam is...**

(Hangosan zokog. Szünet.)

A fiatal: **Hazudtam.** Most nincs a bon-teremben.

Az öreg: **Nincs?**

A fiatal: **Amig birtam, adtam neki a maga-méból.** Most már nincs. Magam mosok, hogy megtakarítsam azt a pár garast s titkolom a szomszédok előtt. Jobb napokat láttam valami-kor s most semmim sincs. S most el akar hagyni. Ertem, hogy azt akarja. De dacolok magammal s vele. Enkelem. El akartam felejteni, de nem tudom... Istenem! Nem tudom...

Az öreg: **Es most talán már nem is fog haza-jönni.**

A fiatal: **Az gondolja?** (Fölpillant.) **Hogy talán már nem is jön? (Fölláll s az ajtóhoz szalad. Kitérja s kinéz a sötét folyosóra, aztán csön-de-sen.) Nem jön még. Talán...**

Az öreg: (Rémülten.) **Ugy-e vissza jön? Ugy-e?**

A fiatal: **Vissza.** Biztosan. Még egyszer vissza fog jönni.

Az öreg: **Talán ha eléje mennék? Igen? Akarja, hogy eléje menjek?**

A fiatal: **Igen** menjen. Talán akkor hama-rabb... (Mosolyogva.) **Látja!** még most is hogy szeretjük!

Az öreg: (Könnyezve.): **Igen — nagyon.** Na-gyon szereljük!

A fiatal: **Elébe megy?**

Az öreg: **Igen,** de...

A fiatal: **Visszajön?** Biztosan? Igérje meg.
Az öreg: **Igen.** Csak elébe megyek... Csak az utcasarkig s aztán visszajövök.

A fiatal: **Ejszakára.** Megvetem az ágyát s kipihenem magát...

Az öreg: **Itt? Itt?** (hirtelen kitérő, fuldokló zokogással.) **Nem,** nem. **Nem** jövök vissza. **Nem** jöhettek. **Nem** jöhettek. Csak megvárom lent, az utcasarkon, csak látni akarom, egy percre csak s aztán visszamegyek, hazautazom. Hazautazom. A vasuton...

A fiatal: **En** vagyok az oka. **Kérem,** édes —

Az öreg: **Nem.** Igazán nem. Maga nem tehet róla. Az özvegy asszonyok nem tehetnek róla. Olyan elhagyottak szegények s az Antal eskü-dött. Ugye, az én életemre esküdtök és én otthon akarok meghalni... Sietek haza. Itt nem lehet. Itt... Isten veie, kedves asszony-ság. Isten veie!

A fiatal: (Az öreg asszony kezéhez hajol. Az szelíden eltolja magától s aztán a fejkötője csokrával babrál, majd az esernyője után nyul.)

Az öreg: **Nem.** **Nem.** De a fiamat... Mondja meg, hogy... ne mondja meg, hogy itt voltam. Ugy-e nem? — Ezt a kosarat adja oda neki. Ne felejtse el, kedves asszony-ság. Ezt sem én hoz-tam neki. A Stefi kisasszony küldte. El ne feledje.

(Az öreg asszony az ajtóhoz bicog, kinyitja s aztán, hogy a fiatal asszony ott benn a padra roskadva zokogni kezd, még egyszer visszanez.)

Nem én hoztam. A Stefi kisasszony küldte. El ne feledje.

S é t a.

Szeretek az utcákon elbolyongva
Benézni a virágos ablakokba.
Ó, moudhatatlan gyönyörűség látni.
Mint virul ott jácint, szegfű, muskátli
S mily kacérok, mosolygók és vidámak,
Még a liljomok is kikandikálnak.

De néha egy ablaknál elhaladva
Egy-egy bús rózsa rám néz felriadva,

Osszerezen ragyogó szirma, kelyhe,
Mint ha rajt' titkolt könnyet rejtgetne,
Ó, akkor elborul egyszerre kedvem,
Mert fáj, hogy azt a könnyet észrevettem.

VESZELEI KÁROLY.

Tavaszi vőlegények.

A Budapesti Napló számára írta:

HAJDU MIKLÓS.

A doktor ur még nem volt doktor. Az utolsó szigoriat felé tartott, jól tudta azonban, hogy erre az utolsó szigoriatára már nem lesz ideje. Kiszámította, hogy még két-három hónapig él. Nem volt ez valami nehéz számítás. A barátai, akik már tustek az utolsó vizsgán, vigasztalták, hogy majd meggyógyul és tanácsolták, hogy menjen délre. Az őszkel még nevelésködt, de a keresete nem sokáig tartott. Betegen feküdt az egész télen át. Mikor aztán megjelent az első melegebb nap sugar, fölkel az ágyból és sétálni ment. Magába erőszakolta a kellő cinizmust és azt mondta, mindegy, délre nem mehetek, menjünk a ligetbe, két héttel előbb vagy utóbb, mindegy...

Világos felöltök, tarka tavaszi kalapok és ibolyák napja volt. A napsugaras oldalon jöttek mentek az emberek, gyerekkoskikat is tologattak már. Színes légkömbök uszkáltak a levegőben és nevetgéltek, szaladgáltak a gyerekek. A nagy térségen, ahol nyáron a katonazene játszik, még kevesen jártak. Arra felé ment a doktor.

Egy padon két kis lányka ült, mellettük a kisasszonyuk. Nevelőnő volt, mert igen szabályos mondatokban, erős hangsúlyozással csevegett a kisiskékkel. A tavaszról magyarázott nekik és a feeskéknél tartott éppen.

— Ezek az okos madárkák minden tavasszal visszajönnek.

Elhallgatott a kisasszony és meglepődöttén bámult maga elé. Megismerte a doktort. Elpirult, aztán hirtelen nekibátorodott és csöndre intette a gyerekeket.

— Jó napot, doktor ur, észre se venne bennünket...

A doktor szabadkozott.

— Hogyne venném észre? Már messziről ismerősnek tetszett. Jó napot, kedves kisasszony!

— Látta, mi már csak tavasszal összetalálkozunk. Hogy van, doktor ur, remélem, nem ideges már?

— Nem, kisasszony, nem...

Igen ügyetlenül hazudott. Alig tudott szót találni. Szerette volna megmondani, hogy nem idegesség az ő betegsége a neve, hanem egy retentesebb, egy kegyetlenebb szó.

— Egészen jól érzem már magamat, kedves kisasszony, köszönöm az érdeklődését. És kegyed hogy van?

— Jól, mint tavaly, látta, a kis lányaim megnőttek és én egy esztendővel öregedtem.

— Nono, még nem öregszünk...

Mosolygott a kisasszony. A doktor megremegett. Igéz mosolygás volt ez. A leány kék szeme selymes sugaraival megismogatta a doktor szenvedő arcát és szépsége megfélemlítette a sápadt fiút. A kalapjához nyúlt, köszönni akart. Egyszerre úgy érezte, mintha hívogatná haza az ágya kis szobájába.

— Csak nem hagy itt mindjárt bennünket, doktor ur? Maradjon még kérem. Vagy, ha tesszik, együtt sétálhatunk.

A kis lányok vigan ugrottak föl a padról, előre szaladtak. A kisasszony meg utánuk ment a doktorral. A lány szőke haját incselkedve fölborzolta a szellő és halvány arca kipirosodott egy küssé.

A felöltőt jól összehuzta a doktor, mintha fázna és lopva pillantott a lányra. Hirtelen megörült, mint aki valamely kinos csöndességben megtalálja a beszélgetés témáját.

— A vőlegénye, kedves kisasszony, még mindig vőlegény?

Rögtön észrevette, hogy a kérdés ebben a formájában kissé gyöngédtelen, hát kiigazította.

— A főkönyvelőt kérdezem kisasszony, még nem volt meg a menyegző? Látom az ujján a gyűrűt, még jegyben járnak...

Mosolygni próbált a leány, de a mosolygása eltorzult. Elsimította homlokáról a fűrtöket és mélyen nézett a doktorra. Mintha azt kérdezné tőle, a régi-e még, szabad-e vele bizalmasan beszélnie. Hiszen egy esztendeje már, hogy együtt sétáltak. A doktor most már sajnálta, hogy a vőlegényről kérdészködött és hazugsággal mentegődött.

— Csak azért voltam bátor érdeklődni, mert vőlegényét ismeri egy barátom és sok szépet beszélt róla. Ugy-e Sándor a neve?

— Igen, Sándor.

Másra akarta terelni a beszédet.

— A kis lánykák nagyon előre szaladtak, még eltévednek.

— Dehogy tévednek el. Hát szépet beszéltek magának Sándorról?

— Mondom, minden jót. De azért én nem tudhatom, jó fiu-e, rossz-e...

— Jó fiu bizony. Szegény, most nagyon beteg. Ot hónap óta nem jár már az irodába. És képzelve, a főnöke milyen nagyszerű ember, minden elsején pontosan elküldi neki a százötven forintot.

— Mi a baja? De minnek is szomorítom magát, kisasszony, itt a tavasz és meggyógyul minden beteg.

— Hja, ha ő is csak ideges volna, mint maga...

Mintha vigyáznia kellett volna, hogy más meg ne hallja, suttozva mondta tovább.

— Nagyon beteg ő, az orvosok egy évet szánnak még neki, ha délre megy; itthon már egy éve sincs...

A doktor elsápadt. A saját halálos ítéletét hallotta. A leány remegést és a szemét törölte. Hallgattak egy jó ideig.

A leány aztán elmondta a menyasszonysága szomorú meséjét. A téle tüzték ki a menyegzőt, mindent elrendeztek már és megbetegedett Sándor. Az orvosok azt a tanácsot adták neki, hogy maradjon a kis lányai mellett, mert ki tudja, mikor gyógyul meg a vőlegénye. Később aztán sejtették a valóságot is, hogy sohase gyógyul meg.

— Szereti őt nagyon? — kérdezte a doktor.

— Őszintén bevallom, nagyon sajnálom, szánakozás és részvét az, amit érzek, nem szerelem. Ot hónap alatt sok mindenből kigyógyítja az embert a sors.

— Meg szokta látogatni?

— Ritkán. Három hete voltam utoljára nála. Minek menjek hozzá, mind a ketten sirunk. És ez egyikünknek se használ.

— De látta, — egészen elérzékenyedt a doktor — a betegek lelki élete ilyen, fáj nekik és mégis örvendenek...

Nem tudta megmagyarázni, hogy mit gondol. De egyszerre a halálra várakozó vőlegény helyébe képzelte magát. És beszélt még sok mindenről, tanácsoltatott, mintha maga magát akarta volna gyógyítani. A leány meg roppant részletesen mesélt a vőlegénye betegségről.

— Ismerem ezeket a tüneteket... — ismételtette szárazan a doktor.

A szimpptomákról aztán minden nap kérdészködött a doktor. Minden délelőtt találkozott a leánnyal a ligetben. Vagy a leány várt a doktorra, vagy a doktor a kisasszonyra. Nem is a kisasszonyra, már Elzának szólította a doktor. Ő meg egyszerűen Pista volt már, nem is István.

Májusi üdeségében pompázott a liget, csupa ragyogás, csupa szín volt az egész világ. Derűs és vidám minden, a fák, a bokrok, az emberek. És a leány türelmetlenül, félő sejtéssel várakozott a padon. Máskor ilyenkor mindig itt van már Pista.

Ma későn jött. Felöltő volt rajta, lázas piros-ság az arcán.

— Megint ideges Pista? — kérdezte szelíden a leány.

— Nem, nem... Egy kis dolgom volt. De ne haragudjék, ime, kiengesztelődés...

Gyöngyvirágot tartogatott a kezében.

— Fogadja el, Elza...

— Köszönöm.

A fiu megragadta a leány kezét és megcsókolta.

— De Pista...

— Csak búcsuzom Elza, a klinikára kell mennem, szigorlatra jelentkezem, az utolsóra.

Megijedt, azt hitte, hogy a leány észrevette, hogy hazudott. Hát hozzáte.

— Ugy-e örül, hogy végre ember leszek?

— Örülök, igen... És hoz még majd virágot?

— Mindig magának, édes Elza, örökké magának... Minden virágot...

A szerelmükről most beszéltek először.

— Megyek az egyetemre... Isten vele, édes Elza...

— Isten vele...

Elment, néhányszor visszanezített, aztán eltűnt és Elza odafutott a kis leánykáihoz. Megölelte, megcsókolta őket.

— Lássátok, milyen szép virágot vettem. Ez gyöngyvirág, a legszebb virág, nincs szebb a világon...

— A doktor bácsi miért nem jön sétálni?

— Kérdezték másnap, meg harmadnap, meg az egész héten át a kis lánykák a kisasszonytól.

— Vizgázik a doktor bácsi.

De nem jött sétálni a doktor bácsi. Vasárnapra fekete blúz volt a kisasszonyon, megüzönték neki, hogy a vőlegénye meghalt. Megsíratta a szegény Sándort és a jeggyűrűt elküldte emlékére a Sándor szüleinek.

Délután volt a temetés. Eljöttek a főkönyvelő főnökei, a barátai és hoztak koszorukat és vigasztalták a Sándor szüleit. A temetőbe már

kevesen mentek ki. Sándor egyik barátja Elza mellett volt. Az egész hosszú uton arról beszélt, hogy milyen okos, jószívű, derék ember volt a szegény Sándor.

A koporsót a temetőben egymást fölvaltva vitték a jó barátok. A halottas ház egy fekete ruhás asszonya támogatta Sándor édesanyját. Mellette ment Elza is. A szegény asszony vigasztalta az édesanyját.

— Tegnapelőtt is egy szép fiatal embert temettünk. Neki is ez volt a betegsége, valami Kerner Istvánt, sok doktor barátja volt...

Elza megtántorodott és a szegény asszonyba fogódzott. A kezében gyöngyvirágot tartogatott, most eldobta. Zokogva kérdezte:

— Tegnapelőtt?

— Igen, melléje temettük a maga vőlegényét, szegény kisasszony...

A jó barátok lassan, szomorúan vitték a koporsót egy frissen hantolt sir felé.

Gyász.

Hiába árad ablakomra
Mosolygó kikeleti fény,
A tavasz édes sugarától
Tudom, nem gyógyulok meg én.

Gyászfátyolt húzok ablakomra,
Ne incselkedjék fény velem,
Ne lássak üde leány-arcot,
S ne bántson dal és szerelem...

Dal, szerelem: a mult emléke
Bár oly kopár, virágtalan,
Maradjak most is, amint régen,
Maradjak most is egymagam!

Eljártott életem keservét
Ne háborítsa semmi fény,
Nines a világon több olyan gyász,
Mint amilyen gyász az enyém!

HERCZEG JÁNOS.

Balassa Bálint.

— Részlet a II. felvonásból. —

Írta: MARTOS FERENC.

(Szín: az egri vár lovagterme, melynek boltívei s oszlopai mögül kilátás nyílik a vadregényes hegyvidékre. Balassa Bálint állszakállal, kőbor jantosnak öltözve énekel a vár asszonya, Ungnadné Losonczi Anna, Teuffenbachné, Ruberné s Ungnad Fruzsina előtt. Az asszonyok körben ülve hallgatnak rá.)

Balassa:

Félek, lantom danája
Aligha méltó ily rózsás tülekehez.
Előre is kegyelmet esdek.

Fruzsina:

Meglesz.

Balassa:

Mert van-e szebb dal, zengőbb költemény
E szónál: asszony?

Fruzsina:

Van bizony: legény.

Balassa:

S beszédesebb, zengőbb szó van-e más,
Mint asszonyajkon bővös hallgatás?
E perében is némán zeng szívem mélye,
Mert hallgatástok csodaszép zenéje
Visszhangra kelti lelkeim húrjait.
Csodás, menyébbi összhang árad itt,
(Mellére ütvé.)

E lant falán belül. Egy óceánba
Sülyedt világ jó újra napvilágra.
Ezer pókháló kérdés csendül újból,
Harangzúgás egy rombadólt toronyból,
Kérdés, amelyre nincsen felelet,
És egy öröklét, mely por s hamu lett.

Fruzsina:

Mindebből szót sem értek.

Balassa:

Persze, nem,
Mert nem tudod még, mi a szerelem.

Fruzsina:

Taníts meg hát, mi az?

Anna:

A szerelem
Haszontalan dolog s lényegtelen.

Csak kint okoz, nincs benne csepp öröm.
Ne is beszéljünk róla. Gyűlöltöm.

Balassa:

Ha gyűlöltöd, félsz tőle.

Anna (gőgös hidegen):

Félni? Nem.

Csak únom. Hagyd ezt és dalolj nekem.

Balassa:

Daloljak és egyúttal hagyjam abba?
Dalom csak egy van, bár sok változatba.
Szívhez szóló hang csak szívben terem.
Tudom círázni: fájón, boldogan,
Epedve, állengzőn, paraszatosan,
De témám egy s örök: a szerelem.
Nem szépen hangzik már a szó maga?
S most, hogy kigyúlad Vénusz csillaga
És az egész természet, halk zenével
Mámorba rinatózva. Hozzá néz fel,
Most, hogy leszáll az Est, e szebb világ
S gyönyörtől reszket minden kis virág
S ez andalító, halk harmónia
Himnusz zeng Hozzá, — én, a dal fia
Tagadjam őt meg? Nem! Nem! Nem! Soha!
Inkább örök bilincs némitsa számát,
Mint hogy magamba fojtsam, a mi áthat,
Inkább halál jagya járjon keresztül,
Mint hogy ne énekeljek e peroben szerelemről!

Anna (gunyosan):

A mikor éneked hallgatni vágytam,
Ízes, tartalmas csemegét kívántam.
Te hétköznapi étet adsz helyette.
Csillagsugár-pecsenyét, álleresztve
Ábrándozás-lében . . .

Balassa:

Üntad? No hát

Előadok neked egy más melódiát.

Dal a két hattyről:

Élt valaha régesrégén
Kristálytisza tó vizében
Boldog, hőszin hattyrápár.
Éles karmu saskeselyű,
Viljogó, vérszomjas ölyű
Lecsapott a tóra már,
Egyik hattyt elragadta,
Másik hattyt árván hagyta . . .

Anna:

Mért hagyta elrabolni!

Balassa:

Ifju pár

Volt nagyon e két madár.
Veszélytől nem rettegő,
Hamar összezörrenő,
Oktalanul kérkedő
S a jövővel nem törődő.
Es hogy jött a leskelődő
Orvmadár —

Anna:

Elrablá —

Balassa:

A hattyr-nőt ő.

Anna:

Es a „férfi“ hagyta szépen,
Nem bánta, hogy odavan,
Hogy a párja más lélekben . . .?

Balassa:

Mert ifju volt s okatlan.
Úszkált vígan, gondtalan
Fél s alá a tó vizében;
Am fűleszmélt később s ébren
Látta csak, mi szörnyű szegény . . .

Anna:

Késő bánat, hasztalan!

Balassa (növekvő hévvel):

Szíve poklának tüzeben
Jajgat a boldogtalan.
Nyugta nincs álomban, ébren,
Rí, sikolt a vesztett éden
Után únos-úntalan,
Majd szárnyat bont bős dühében
S áthatást a döbbséget légen
Vadsiváran, komoran,
Kell, hogy visszanyerje . . .

Anna (ijedten, féltve):

Istenem,

E hang!

Balassa (szenvédélylyel):

Nem hagyja jussát oda, nem!
Utána száll és visszavívja szentül.

Vagy bosszút áll rettentően, vesztettül,
Mert életét lopták el tőle végül
És inkább kárhozát, mint élet nélkül
Vergődni árván, céltalan tovább . . .
Enyém vagy ismét, bűvös délibáb,
Melyet kergettem izzó pusztaságon,
Lelkem ölvérző tüskön-bokron-árkon,
Megváltásomnak boldog pece már int . . .

Anna (féltve):

Segítség, Isten! Ez — Balassa Bálint!

A csillagok.

Világai végtelen messzeségnek,
Ti étherben keringő csillagok,
Nem fog meg többé a régi igézet,
Mikor sugártok tisztán rám ragyog,
Nem dobban szívem, jóslattól remegve,
Ha egy-egy leszalad közületek,
S amely körül fog, a kék monyezetebe'
Káprázatot látok csak, nem eget.

Hogy van világ, más mint az én világom,
Ugy hallok már, mint egy gyermek-mesét.
Az égi fényt sugárzó hasábon
A tudomány izekre szedte szét;
S hiába sejtet fenséget a távol,
Követje is hiába tiszta fény,
Nem támad másból, földi rög sarából,
S csak por van ott is, itt is, tudom én.

Egyetlen cél van és egyetlen pálya,
Kivétel meg nem tűr a végtelen.
A létnek egy törvénye, egy szabálya
Uralkodik földön és egen.
S a hova hitünk égi mythoszt rejtett,
A tünde csillag is csak durva sár,
S hol vágyódásunk örök éltet sejtett,
Az égben is egy ur van: a Halál.

INCZÉDI LÁSZLÓ.

Husvétkor.

I.

Az én szegény, bús szívemnél
Nincs szomorúbb a világon;
Te is hordod a keresztet
Én szerelemem, édes párom.
Távol tőled sár a lelkem
De a hit mosolyog rája
S föl van írva homlokodra
Szenvedésed glóriája!

És így, hogyha ünnepek tájban
Mogosendülnek a barangok,
Úgy megenyhül rá a lelkem,
Elhallgatom ezt a hangot
És reményesség kél szívemben,
Hit malasztja száll le rája:
Hogy boldoggá tesz még minket
Szenvedésünk glóriája!

II.

Nem az a szánandó,
Aki sokat szenved,
Aki türelemmel
Hordja a keresztet:
Az a boldogtalan,
Akit nem szeretnek!

Amíg híradásod
Olyan vágyva várom,
Míg tudom, hogy szeretsz
Én szerelmes párom —
Bármeddig hordjam is
A nehéz keresztet:
Nincs nálam boldogabb
Ezen a világon!

III.

Tudom, hiszem, hogy egyszer
Még ránk mosolyg az élet
Es akkor e világon
Senkivel sem cserélek,
Ha együtt lesznek újra
Jó angyalom tevéled!

Akkor az elsírt könyvet,
A szenvedést se bánom;
Elgondolom: nem volt más
Mint hosszú, kínos álom,
Melyből feltámadásunk
Olyan epedve várom!

HORVÁTH ELEMÉR.

Holt asszony.

A Budapesti Napló számára írta:

LUX TERKA.

I.

A szomszéd lakásból, ahol egy fiatal orvos
lakott, halk, buja sikoltás futott keresztül az éj-
szaka oszondjén.

Hedda hallotta ezt a sikolyt. A nagy, rózsaszínű-ernyős lámpa árnyékában ült, vagy inkább fektült, hosszan elnyulva és mégis alig érintve testével a mély, párnázott széket. Egyenes orrának, görög szabású fejének a silhouetete légy vonásokkal rajzolódott a falra s ez a silhouetete hol a halálos gyötrelmem gyors idegösszeesével mozdult meg a falon, hol meg olyan hosszas mozdulatlanúsággal húzódtott meg, mint a fáradt pillangó, mikor lo-lezszáll a virágra.

A szomszédból hangzó olesó szerelem kirívó hangjára felütötte Hedda a fejét. Figyelt, hallgatózott és gyöngye rezgés futott át a testén, amint égő szemével erősen reá tapadt arra a falra, amelyen tul egy pár ember szeretkezett. És mert egyedül volt, mert senkire tudta, hogy mire gondolt, a becsületes, de erős fantáziájú asszonyok féktelen hisztóriájával gondolt el bizonyos dolgokat, amiket sohasem látott, amiről soha sem hallott s ami a legbujább szerelemben sem fordul elő és amit első sorban is ő utasítva vissza, ha arra kerülne a sor.

Es Hedda remegve, reszkető orrcimpákkal figyelt. Figyelt és várt. Az arca égett, a szeméi versenyt csillogtak a lámpa lecsünygő, kristálygyöngyével s a füleiben valami egyre zakatoló, sipító, ijesztő hang cseengett.

Tizenegy óra elmúlt. Kűn a kapucinusok tornyában éppen most ütötte el.

Az asszony felugrott. Összeszorított kezekkel végig ment a szobán s az ablakhoz lépett.

Nyugodt, tiszta, józan februári éjszaka volt. A csillagok káprázatos fényvel csillogtak s az egész végtelenül nagy ég olyan volt, mint egy csillagokkal himzett, szomorú, hideg szemfedő.

Az asszony hűgőve szoritotta homlokát az ablak jéghideg táblájához . . . Lenn az utcán kocsi közeledett a ház felé . . .

II.

Egy félesztendővel ezelőtt mulaki azt mondta Timon Károlynak egy házi mulatságon:

— Nézd csak ezt az asszonyt. A „holt asszony“ nevezik, most vált el tőle az ura, aki a válókeresetében azt hozta fel okul, hogy a felesége amolyen: holt asszony. Azóta rajta maradt ez a név.

Timon megnézte Heddát. Szép, érdekesen sápadt, barna asszony volt, nagy, komoly szemekkel és azzal a csölygő kicsiny szájjal, amelyről nem tudja az ember, hogy a gyermek, a szűz, a szigorú prűd asszony, vagy a buja szája-e?

Timon megnézte Heddát, a szemük össze is akadt, de az asszony nyugodt, hideg pillantására csak ennyit mondott:

— Szép, de igazi holt asszony.

A büffe-asztalnál egymás mellé kerültek. Hedda teát ivott s apró kifiket evett hozzá. A kifiknek a végét letörte, oda rakta a tálcra sarkába s mikor már a teáját is megitta, a kifilvégeket előszedte és — megette.

Timon megvigyázta az asszonyt és csodálkozva csettintett a nyelvvel:

— Hm! Önagysága még sem lesz olyan holt asszony, mint amilyennek látszik. Jó lesz figyelő állásba helyezkedni . . .

Es megfigyelte az asszonyt. Megfigyelte: hogyan iszka a vizet, hogy szagolja a virágot s azután minden gondolkodás nélkül bemutatja magát Heddának.

Az asszony hidegen fogadta. Semmi mélyebb benyomást nem tett reá a híres regényíró. Sőt bántotta finom izlését az író keresett póza, affektáló allúrjei, csak a szeméit nézte meg egy pár-szor éles figyelemmel.

Timon nem volt szép ember, de a szemében volt valami az olasz raceból, valami hízogó, simogató pillantás és a hangja olyan volt, mint a gyerek csókja, légy, megnyugtató, édesen jóleső.

Hedda és Timon lassan megbarátkoztak. Az író úgy körülfonta hangjával és szemének nézésével az asszonyt, mint a boa a maga áldozatát.

Es egy félév múlva a hideg, holt asszony — Timon kedvese volt.

III.

Timon megcsókolta Heddát, aztán leültette maga mellé a kanapéra. Az asszony imádkozó pillantással nézte.

— Három nap óta várom — sutogta, oda furva fejét a párja álla alá — és nem jött. Mondja, miért kint? Hisz tudja, milyen örülden szeretem!

Hisz tudja, hogy maga az egész életem, a létem, a célom, mindenem...

— Sok volt a dolgom — magyarázta Timon. Az asszony lehajította a fejét. — Egy hónap óta mindig sok a dolga. Nem ez az igazi ok, kedves barátom. Más valami, egyéb...

— Ugyan mi? évődött Timon, de a hangja nagyon határozatlanul csengett, amint a virágtartóból kihuzott egy szál krizantémot s végig csiklandozott vele az asszony arcán.

Hedda az álla alá szorította a virágot a Timon kezével együtt és mélyen belénevezett a szemébe. Azzal az ő sajátosán megejtő nézésével furakodott be az emberek vérebe, ezzel izgatta, csókolta, cirógatta és ezzel kergette bele abba a pillanatnyi örütségbe, amiről az asszonyok szoktak álmodozni a pihegő, csöndes éjszakákon.

Egy percig vadul forrt össze az ajkuk. Szinte hallani lehetett, mint szívják egymás vérért, aztán Timon felugrott a kanapéről.

A tükör elé ment. Végig simított egy kéfével a haján, asszonyos nyegliséggel himbálta meg a csipőit, aztán egy papírvágót felkapva az asztalról, dühös taktusban dobolni kezdett.

Az asszony fátyolos mosolylyal nézte.

— Mi baja van? Timon várta ezt a kérdést.

— Nincsen pénzem! Az asszony elsápadt. Bántotta az előbbeni csóknak ez a gyors profanizálása.

— Hisz olyan sokat dolgozik — suttogta. Timon nekivörösödött.

— Dolgozom! Mit ér az? Én nem tudok gazdálkodni és minden oldalról úgy szívnak, mint a póca a betegét. Szeretnék pénzhez jutni. Pénzhez, minden áron!

A hangja most elveszítette szokott lágyaságát. Durván, erős hangon beszélt és fenyegetőleg. Hedda ijedten nézte. A kanapé sarkába huzódva ült s összeszorított ajkai között a krizantém egy reszketett, mint mikor a rózságot szél himbálja.

Egy darabig nem beszéltek. Hedda remegett s Timon nagy léptekkel sétált a szobában. Közbe beszélt:

— Az ember eladja az egész teremő erejét, odaadja egész tudását pamutbélnek az ostobák kanocába, azoknak az embereknek a kanocába, akiket a buta véletlen egy ország világitására predesztinált s aztán úgy áll az ember a lét küzdelmei között, mint a megszedett szőlőtőke...

Hedda nekibátorodva szólalt meg:

— Miért adja el a tollát? Ez örütség és még egyéb is...

Timon gúnyosan kacagott fel.

— Ha én nem adom, eladja más! Még olcsóbban... Licitál és... Az anyémre legalább prix fix van. És ha az ember kapaskodni akar, azon kezd, hogy meghajítja a derekát.

Hedda bámulva hallgatta. Így még sohasem nyilatkozott meg előtte. Sőt sehogys sem nyilatkozott. Panaszokodott holmi kellemetlenségek felől, de azt az embert még nem ismerte a barátjában, akit az most bemutatott neki. Ez az ember: cinikus, spekulatív és minden volt, csak nem a szerelmes művész ember. És az asszony sóhajtvá bámúlt bele a kályha lobogó lángjába.

Timon leült melléje; megfogta a kezét, végig csókolta a körmeit, aztán a halántékán a kicsi, göndör fürtöket és a hangja ismét lágyan, azon az elfeledt, halk, szerelmes hangon esendült meg:

— Akarnál-e az enyém lenni szabadon, nyiltan, nemcsak az Istennek, de az embereknek törvénye szerint is?

Az asszony úgy cihalványodott, hogy szinte belé csunyuult. Ezután kipirult és ismét elsápadt.

A Timon szemében, amint az asszony vergődését nézte, több volt a kíváncsiság, mint a szerelem. Most a regényirő kerekedett benne felül, aki analizál, boncol, türkés, figyel.

Az asszony nehezen szedte a lélegzetet. Timon reá tette kezét a fejére.

— Nos?...

Az asszony zokogva omlott össze, mint egy nagy, fehér, grönge labdarózsa.

Timon a haját simogatta.

— Az én feleségem... Hedda... Érted-e? Az enyém, szabadon, mindenki előtt... Csak hogy — és itt olyasmit mondott Timon, hogy a Hedda boldogságtól remegő teste egyszerre kiegyenesedett a rémülettől, — csak hogy ehhez pénz kell, Hedda!...

Az asszony értelmetlenül, tágra nyílt szemekkel nézett Timonra.

— Pénz?!

— Az. Színésznővé kellene hogy legyél. Nagy talentum vagy. Ritka tehetség. En ezt értem... És szép... Szenvedélyes asszony vagy... A szobor külsejében egy kráter elrejtve. En ezt értem... Te is érted, Hedda?

Az asszony szinte eszelős szenvedélyességgel rázta meg a fejét.

— Nem értem.

Aztán elmosolyodott. Kínosan, szilajul, fájdalmasan, míg nagy szeméi sötétlen rebbentek

meg, mint valami nehezen repülő nagy madár szárnyai.

Timon most a tenyerét csókolgatta. Az asszony nem érezte már ezeket a csókokat. Csak a lelke háborgott, jajgatott, őrjöngött, amint kinézett a kedvese feje fölött az éjszakába s valami hörgő, állati hang szorongatta a torkát.

Kiáltani szeretett volna, csak egyszer, egyetlen egyet, valami tragikusán potpourri-kiáltásba szeretete volna belé ölni a kiesült szerelmét, minden vonagló, egykori látát, az álmaid, a hitét, a reménységét, s az imádságserű áhitatát, amellyel egy férfin csüngött.

... Nem kiáltott... Végig simított a homlokán, a virágtartóból kivett egy szál fehér szegfűt, bele szurta a barátja kabátjába, aztán a homlokát csókra nyujtvá megszorította a kezét és azt mondta neki, az elveszített párjának:

— Jó éjt, Károly!...

És nem látták egymást soha többé.

Aranykor.

Sötét pápaszemes, fanyarajku bölcsek,
Zsémbelő bírái a mai erkölcsnek,
Allítani merem, hogy még soha jobban
Nem evezünk benn a boldog aranykorban.

Mert mi ma történik, nagy és kicsi dolog,
Minden, minden csak az arany körül forog:
Magas politika, házmester reménye —
Mindent besugároz annak sárga fénye.

A közért munkálni, be elavult mítosz!
Azt nézzük okosan, a konyhára mit hoz.
Hál' Isten, nem vagyunk éskori bölények,
Hogy ne tudnók szóban, tettben mi a lényeg.

Nem küzdünk már légben szétfolyó eszmékért,
Inkább üres boltra tűzünk hangos cégért:
Azoknak gyümölcse lassu és kétséges,
Ezét rögtön fogom s izlelem be édes!

Hozsánna! Eloszlott a sok boior ábránd,
Mely csak esábit, téveszt, s a céltől odább ránt,
Tisztán áll előttünk most már, mit akarunk:
Hogy zsebünkben légyen mennél több aranyunk.

Ez egy életprogram! Ennek van tartalma!
Ettől nem tágitunk se jobbra, se balra!
Nem pazaljuk erőnk holmi ideálra
Szélmalom őrzással balgán szembeszállva.

Ezt mindenki érti: proletár és báró.
Kules ez, minden üdvök kapuját kítaró,
Nyílik vele színház, étel-italbőség,
Gummirádi, asszony, hatalom, dicsőség.

Hozsánna! Egy úton halad minden ember.
Léhaságok miatt köztük nem terem per.
Búr ellen ha támad s Kínába csatangol —
Híu névre, hirre füttyül a nagy angol.

Hítért, szabadságért harcoltak a népek —
Üres szók helyébe most az arany lépett,
Istenért, hazáért ontottuk a vérünk,
Most hevesen koncert, provizóit kérünk.

Valamikor — még tán nem is olyan régen —
Merengve szemléltünk csillagot az égen,
Most ha nézom, az jut hirtelen eszembe:
Ha aranyból volna és az enyém lenne!

Valamikor — még tán nem is olyan régen —
Derültünk egy rózsan vagy más semmiségen,
Nem vagyunk már többé ilyen gyerekek:
Kedvünk csak bankettek jó borain pezseg.

Valamikor, ha egy remekművet láttunk,
Szinte megborsozott a gyönyörtől hátunk,
Most azon vitázunk szenvedélyben érve:
A boldog mesternek mit fizettek érte.

Valamikor dörén jelent, jövőt, multat
Feledék ha bennünk szerelemláng gyulladt,
Most ha rátekinünk egy bájos leányra:
Első gondolatunk, mi a hozomány.

Egykor kegyelettel, csodálva kísérték
A kiváló férfi büszke szegénységét
Most azt mondjuk róla, szánó gúnyra kelve:
Mit ér az ha nagy, de nem nagy jövedelme!

Egykoron lelkünkbe gyújtó lobbót vetett:
Hazafiság, erény, barátság, szeretet —
Kiláboltunk már e gyermeki hőbortból,
Mert az arany minden egyebeket pótol.

Aranykorban élünk, senkisémet tagadja,
Aranyért fut, fárad apraja és nagyja —
S olvasóm! ugy vallod, hogy most igazam van,
Ha e verséért, hallod, tiz aranyat kaptam!

LENKEI HENRIK.

Himzés.

Az én kis angyalom
Mellettem himzget,
Százszor abbagyja,
Mit egyszer elkezdett.

Százszor abbagyja,
Százszor simul hozzám;
Szép szemre egéből
Száz sugarat szór rám.

Dús haja fürtjei
Incselkednek velem;
Nincs a kerek földön
Ennél drágább selyem...

Az én kis angyalom
Mellettem himzget,
Jól esik e himzés
Lelkemnek — szívemnek.

Szívem is, lelkem is
Ábrándokat szönek;
Aranyzállal himzik
Boldog jövendőmet.

MIKOLTH.

Anya.

A Budapesti Napló számára írta:

SÁROSI BELLA.

— Ili, még sem készültél el? Siess, kis leányom,
mert sötét este lesz, mire elindultok! — szól egy jó-
ságos hang az ablak felől.

— Mindjárt, nénikém, csak ezt az utolsó rózsát
hadd kötöm bele! Így ni, már meg is van!

A másik ablak mellől sugar fiatal leány ugrik
fel és kezében rózsakoszorút hozva, oda térdel Dános
Miklósné elé.

— Nézze, néni! Ugy-e szép? Oly tündék és har-
matosak e virágok, mintha csakis azért nyíltak volna
ki éppen ma, hogy édes anyám sirját díszítsék halála
évfordulóján! Hogy ne legyen olyan komor, olyan
szomorú az a teteke szi. Szegény, kicsi anyikám!

Es a leány ajka elfojtott zokogástól rándul meg;
kék szemébe könnyek szöknek. De elnyeli hősiessen,
mert néjje felédén mondja:

— Már megint sirsz? Látod, Ili, látod! Pedig
jól tudod, hogy nem tudom nézni, ha szomorú vagy!

— Nem, nem sírok már, dehog. De nagyon
kérlek, édes, egyetlen nénikém, beszélj nekem sze-
gény anyikámról.

— Az anyádról? — Dánosné hangja remeg
kissé, mikor ezt mondja: — Az anyádról? Hiszen
már annyiszor beszéltem neked róla!

— Igaz, de mindig csak homályosan, amugy
félíg, pedig én szeretnék mindent tudni, ami szüleim-
met illet!

— Mindent? — az öreg asszony elfordítja
ezüstfehér-haju fejét és mialatt jószágos arcán keserű
mosoly suhan el, halkán suttogja: — Sok lenne!

— Igen, igen! Beszélj nekem az anyámról, az
apámról.

— Anyád szép és — jó volt, nekem legkedve-
sebb barátóm. Együtt nevelődtünk az intézetben és
nagyon szerettük egymást. Együtt szőttük legszebb
álmainkat, mint bohó gyermekleányok; egyszerre lép-
tünk ki a világba fehéren, tisztán. Aztán eszakadtunk
egymástól. Margit Pestre ment, a szüleibe, én is
haza jöttem, ide Deregnőre. De az intézetben kötött
vérszerződésünket hiven betartottuk: egy napon lép-
tünk oltár elé, én it, Margit a fővárosban. És bevált-
ottuk azt az ígéretet is, hogy irtunk egymásnak az
esküvőt követő napon.

Dánosné hangja elakadt. Néma esönd lett a
szobában, csak a kandallóban égett halkan ropogva,
egy illatos fenyőhasáb.

De soká nem állta ki a térdeplő leány. Rábajta
aranyfürtös lejt néjje kezére és mialatt gyöngéden
megsókolja azt, így esdekel:

— És aztán — aztán —

— Aztán jött egy idő, amikor nagyon boldog-
talan lett anyád és — én is —

— Miért?

— Mert — nem, ezt nem mondom el neked!
Az a nehéz szenvedés komor árnyat vetne tiszta
homlokodra és — meg sem értenéd!

— Lásd, mindig így beszélsz —

— No ürükdésd! Adja az ég, hogy ne is értesd
meg soha.

— Hát atyám?

— Atyád nemes, fennkölt lelkü ember, akinek a
legnagyobb szeretettel tartozol —

— Tartozom? De hiszen már meghalt!
— Igas — meghalt — az emlékének, akartam mondani! — Dánosné kissé zavartan csoduk fel e szóra melázásából.

— Ó, ezt a kötelességet nem mulasztom el soha. Minden reggel és minden este szüleimnek szól első és utolsó gondolatom. De elgondolom azt is, mi lett volna belőlem nélkülületek, ha te és a bácsi házatokba nem fogadtok engem, elárult ocesemőt, és ha el nem halmoztok szeretettel, gyöngédséggel? Hogy háljaljam meg nektek ezt a sok jóságot?

— Ej, te rossz lány! Lám, még megríkatja az embert! — akarna zsörtölődni Dánosné, de szelid hangja sehogy sem áll a pörölésre. — De minek is fecségjük el az időt, hiszen nektek sietnetek kell! Menj, nézz utána, befogott-e már a Gyuri? Mert különben elkéstek. No menj, tubicám, menj!

És Dánosné gyöngéden eltolja magától a térdeplő leányt. Az még egyszer hosszan simul néjje keblére, aztán feláll, jelviszi a szőnyegről a rózsakoszort és elsiet.

Dánosné pedig a szomszédaszoba ajtajához megy, kopogtat és beküldi: Miklós, nem jössz még? Ideje, hogy elmenjete!

Beut erős léptek közelednek, valaki erőlyesen megnyomja a kilincset és a küszöbön egy ószhaju, széles vállú férfi áll.

— Ilona, ne szégyeníts meg mindig újból végtelen jósággal! — mondja és mialatt megcsókolja neje kezét, szabályos arcán megindultság tükröződik. — De hiszen tudom — megyek már szentem, megyek.

Kalapját, botját vette és indult, de a küszöbről még egyszer visszafordult: És bocsáss meg...

— Ugyan öregem, mindjárt megharagszom! Hát van-e mit megbocsátanom nektek, szegény mártíroknak? Menj, öregem, menj!

Az ablak mellett állva nézte Dánosné, mint robbog el a kocsi férjével és Ilivel a temető felé. Aztán elment az ablaktól, arcáról eltűnt a nyájas mosoly, mélységes fájdalomnak adott helyet. Lassan, szinte támolygott a kandallóhoz, az ott álló zsölyébe roskadt és két kezébe tette az arcát. Soká maradt így. Sirt hangtalanul, némán, csak a keskeny ujjak között átszivárgó könnyek lettek árulói.

A fehér rokokóbutoros szobában mély csönd van, csak mintha árnyak foszladoznának — a multak árnyai. A kandallón álló óra halkán, lecsenge ketyeg, mintha a multnak szenvedését mondaná. S az ósdi, kicsiny zongorában meggendül egy hur, rezeg elhalóan — a mult akkordja.

Nagysokára erőlyesen felegyenesedik Dánosné, letérli könnyeit és feláll. Szép ez az asszony még most is, ósz hajával is. Szabályos arca, éjfelete szeme, finom ajka hajdani nagy szépségről beszél. És a szeméből valami mondhatatlan báj és jóság árad.

Lassan végigmegy a szobán. Selyem ruhája halkán suhog, keskeny lába csak könnyen éri a földet. Iróasztalához megy, leül eléje, kinyitja egyik fiókját és fehérselyemkönyvecskét vesz ki belőle. Felütötte az első lapot: — Emlékeim! — volt hosszú, vékony betűkkel ráírva.

Dánosné olvasni kezdett. Az eleje telve volt naiv megjegyzésekkel, gyermekes ömlengésekkel. Aztán komolyodott a napló hangja: egy újdonsült menyecske boldogsága és végre egy gyötört női szív keserve szól ki belőle.

— Május 18. Esküvőm napja. Van földi menyország és én ott élek — vele! Boldog vagyok!

Egy év múlva. Esküvőm évfordulója. Mennyi édes óra, mennyi remegő boldogság! És minden összpontosul — benne!

Két évvel később. Junius 24. Ma jött meg Margit, özvegyen, megtörve. Léha, csélesap uránál jobban gyászolja élete nagy csalódását. Itt marad nálunk. Vigasztalom, ezer gyöngédséggel igyekszem visszaadni egykori sugárzó életkedvét. Miklós is.

Augusztus 30. Igyekvésünk kezd sikerrel járnai. Margit ébredt bennül közönyéből, halvány arcára visszatér a hajdani rózsás pir és ma először láttam mosolyogni.

Október 4. Milyen szép ez az asszony! És milyen kedves! Mindenkit elbűvöl, aki a közelébe jó. Olyan büszkék vagyunk rá, én és a Miklósom.

November 29. Nem! Nem hiszem! Nem akarom hinni! En vagyok a gonosz, a bizalmatlan! Igen, bennem is fölébredt az asszonyi hiúság, a kicsinyes gyanu! Pedig vétkezem vele! Nem szabad egy gondolatnál is megbántanom két szeretetemet: Margitot és Miklóst!

December 7. Nem tudok tenni ellene, — féltékeny vagyok! Szenvedek mérhetlenül!

Február 1. Már tudom: szeretik egymást! Hideg, sötét lett a világom, — nincs semmi lényem, melegem! Olyan ür van körülöttem és bennem! Megőrülök! És ók — szegények, mennyit szenvedtek!

Ma délután az ebédlőben ültünk, én és ablak mellett himeztam, Margit a hintaszékben olvasott. Az utóbbi időben szerettem, ha mennél többet olvasott, mert féltam, hogy beszédközben egy hanggal, vagy tekintettel kiszalasztom a lelkemből azt a osuf, undok gyanut. És Margit sokat olvasott. az utóbbi időben, napokig — bár a multkor láttam, hogy fordítva tartja a könyvet. Ekkor hirtelen belép Miklós, nyitott levéllel a kezében és kissé rekedt, elfulladt hangon mondja:

— Margit nagysám, fontos megbízásban kell önnél eljárnom. Barátom, Berkes Dani, épp most írja nekem, legyek a szószólója, kérem meg számára az ön kezét. Menjen, menjen hozzá feleségül! Dani szereti, tiszteli — ön boldog lesz vele.

Ekkor Margit felugrott. halothalványan, gyermekded, önkéntelen rémülettel egymásba kulcsolta kezeit és akadozva kérdezte:

— És ezt ön, ön mondja nekem?

Miklós ránézett, hosszan, vad fájdalommal. Tekintetük egymásba forrt, mintha kiakarnák tépni egymás szívét. Aztán sarkon fordult az uram és szó nélkül kiment. Margit pedig visszasett a székbe, két kezébe rejtette lángban fűrdő arcát és görcsös zokogásra fakadt. En kővé dermedve álltam a helyemen, szerettem volna rárohanni, megfojtani azt a zokogó asszonyt. De aztán odahajított valami, megsimogattam a haját és azt mondtam: — Szegénykéim!

Február 2. Elmentek! Csak azt írták: nem tehetünk róla — szeretjük egymást és nem tudunk élni egymás nélkül.

Nem mentem utánuk — és most egyedül vagyok — olyan egyedül!

Egy év múlva. Március 7. Utazom! Ma reggel sürgős levelet kaptam Miklóstól, amelyben azt írja: Margit halálán van, jöjj azonnal, add neki bocsánatodat. Te ezt meg tudod tenni és megváltasz vele egy bűnbánó lelket.

Megyek!

Március 10. Haza hoztam őket: Miklóst és kis leányát. Itt. A haldokló anya ágya mellett fogadtam magaménak azt a pihető csöpp jóságot — a Margit gyermekét. Szeretni fogom...

Eddig jutott Dánosné az olvasással, ekkor kocsi-zörgés hallatszott az ablak előtt. Gyorsan betette kis könyvét a fiókba és az ajtóhoz ment.

— Megjöttetek, édeseim? — szóló ki. Aztán meg nem fáztatok?

A hegyormon.

A hegyormon élek, felhők közt tanyázom,
Fényes csillagok közt van az én lakásom.
Egyedül vagyok itt... odalent a völgyben
Milliók nyüzsgenek, törnek egymás ellen.

Hangjukból nem hallszik, csak a jajszó hozzám,
Ha egyet eltapos az élet mogyorván.
Olyankor a szívem hirtelen megdobbán,
Megremeg a lelkem síró fájdalomban.

Mertelen lábamat éles szikla vágja,
Homlokom égeti a nap tűzsugra
Zsákmányt leső hollók követnek setétén,
Taskebokor kaphod vágyakozva értem.

Le, a völgybe szállok, le a szenvedőhöz,
Akit szemeimnek forró könnye öntöz,
Akinek a sebtét gyógyítani szeretném,
Akinek fájdalmát mind magamra venném.

De hamar csoportba verődik a népség,
Szemben megvillan a kaján irigység,
Idegen mit akar? Itt vaj mit keresne?
Köpd arcon! Feszítsd meg! Keresztre, keresztre!

Szitok hull, utleg hull, mint a sűrű zápor,
Mögöttem felvihog a csélesék tábor,
S amíg lassan megyek le a hegyormonra,
Megzendül szívemben egy csendes szolozsma:

„Hatalmas nagy Isten, vétküket bocsásd meg!
Sötétben bolygó lelkeiket szánd meg!
Nézd el nekik, a mit tudatlanul tesznek,
Hisz' nincs a szívükben nyoma szeretetnek!

Tiszta szeretetnek nem is sejtik kéjét,
Nem is kívánnak mást, csak az egymás vévét,
Nyomorult életük kínok között élik,
Jóságos nagy Isten! Vétküket bocsásd nekik!”

DÉNES TIBOR.

A szurtos királyfi.

— REGÉNY —

Az Ifjuság számára írta:

(15)

KABOS EDE.

XIII. Az öreg király.

Csatakosan, a futásban nekihevülve a királyi palota közelébe jutott Viki. Már hajnalodott, mikor a hatalmas palota körvonalai kibuktak előtte a szürkületből. De olyan volt a palota, mintha a Csipkerózsza kisasszony kastélya volna, amelyik száz esztendeje alszik.

Vikinek elszorult a szíve.

— Hogy jutok én be ebbe az alvó palotába?

Hirtelen rákiáltott egy mély hang:

— Allj! Ki vagy?

A katona volt, aki a királyi palota előtt őrt állott. Viki azt gondolta magában, no csakhogy mégsem alszik mindenki! Ez a katona tán felkölti a palotát, azak hogy a királyt.

De nem sok ideje volt Vikinek a gondolkodásra.

— Megállj! — kiáltott újra a katona és a fiu mellének szegezte a szuronyát. Megállj, mert különben agyonlőlek.

— Hát hiszen azt próbáld meg, ha kedves az életed!

— Már pedig én agyonlőlek, ha itt nyomban meg nem állsz. Nem mező ez, hogy kedved szerint szaladgálhatsz rajta, hanem a király palotája s oda bizony akárki be nem teszi a lábát.

— Csakhogy nem vagyok ám én akárki.

— Hát ki vagy?

— Bors Viki vagyok.

— Bánom is én, ha Bors Viki vagy Paprika Janesi. Nem a neveddel törődöm én, hanem azt akarom tudni, mi keresni valód nekéd ilyen kora hajnalban a királyi palota kapujánál.

Kevélyen vágta ki Viki:

— Nincs nekem egyéb keresni valóm, csak éppen a király életét akarom megmenteni.

— Azt-e?

— Azt bizony, de meg az egész királyi családot is.

— Álmodol tán, hebegett a katona.

— Majd megtudja kend később, de előbb bocsásson be a királyhoz, mert nem szeretném az időt vesztegetni és rosszul érezhetné kend magát a börtében, ha megtudja a király, mennyi ideig tartóztatott a beszédevel. Sietős a dolgom, egy-kettő, költse fel kend a királyt!

A katona félt is, meg nevetett is. Félt, hogy nem kicsi dolog az, mikor azt mondja valaki, hogy az egész királyi család életét akarja megmenteni. De aztán meg nevetett is, hogy ez a fiu mit nem képzél! Azt gondolja tán, csak úgy benyit a katona a királyhoz és megráncigálja a takaróját, hogy keljen föl no, hiszen már a hátsára sít a nap! Nem addig van az! Nem úgy keltik a királyt. Médja van annak és tizenkét hadsereget hamarabb talpra állít az ember, mint egy királyt.

Aztán gyanakodott is a katona. Nézze meg az ember ezt a nyurga kölyköt, hogy milyen garral állít a királyi palotába! Hátha nem is igaz a dolog? Hátha felülötte valaki!

— Maradj csak itt Paprika Janesi, vagy Bors Viki, vagy minek hívják, — szóló a végén Vikikez a katona. Majd ha fölvaltának az őrségen, beviszlek a portáshoz. Addig se én innen nem mozdulhatok, se téged innen el nem bocsátlak. A portás majd kiveszi belőled, hogy komoly-e a dolog. Ha komoly, elmondja majd az alkaptány-nak, az alkaptány a kapitány-nak, a kapitány a várnagynak, a várnagy az udvarmesternek, az udvarmester a főudvarmesternek, a főudvarmester a miniszternek, a miniszter a komornyiknak és akkor talán a komornyik, ha jó kedvében van, felkölti a királyt. Mert hosszú sora van annak, míg a királyt felköltik.

Viki haragosan rázta az üstökét.

— Hát én meg azt mondom, hogy meg van kend bolondulva a portással, a kapitány-nal, a várnaggyal, az udvarmesterrel, a főudvarmesterrel meg a miniszterrel együtt. A komornyik jókedvére meg füttyölök. Ha kendtek ilyen hosszú komédiával tudják csak felköltöteni a királyt, hát majd felköltöm én hamarabb.

Lehajolt hirtelen és egy kavicsot kapott fel a földről. Aztán mielőtt még a katona megfoghatta volna a karját, nekihajította a kavicsot a palota legnagyobb ablakánál. Csirr! — csörömpölve szakadt be a nagy ablak.

No arra aztán felfordult a világ. Bezzeg most a komornyik volt talpon legelsőnek s azt se tudta szegény, a karjára huzza-e a kabátját vagy a lábára. A miniszter se várta, hogy a főudvarmester kiráncigálja az ágyból, az udvarmester meg a várnagy majd hogy az ablakon keresztül nem ugrottak a palota udvarába, a portás meg szegény gyertya helyett hamarjában a bajszát

akarta meggyújtani — úgy sietett, iparkodott, törte magát mindegyik. S egyszerre csak rajzott, hémzsegett az egész udvar a sok közönséges megméltóság szolgától, aki egymás hátán keresztül is a kapuhoz iparkodott. Olyan felfordulás volt az, hogy a főudvarmester ijedtében a komornyik kezét szorongatta, pedig a miniszternek akart ijedni jó reggelt kívánni.

— Jaj, jaj, mi történt? Jaj, jaj, beszakadt a palota teteje! Jaj, jaj, hol van a mi jó királyunk? — így sirt, jajgatott, lamentált nagy keserves összevisszaságban az egész teli udvar.

S egyszer csak az ablakon, éppen a bevert ablakon keresztül leszólt valaki az udvarba. Maga a király szólt le:

— No mi van odalenn?

Egy hang nem sok, de annyi feleletet se kapott. Az egész javszékélő sereg elvesztette hirtelen a hangját s csak valahol, a halálra rémült szívek legmélyén sipogott a sok szolga félelme, hogy mi lesz már most, ha a király is fölébredt? S aztán ha legalább tudta volna valaki, hogy mit kellene felelni a királynak? De senki sem tudta. Csak álltak nagy, kínos zavarban s mindegyik remegve leste, hogy talán a szomszédja okosabb és tud valamit felelni a királynak. Dehogy volt a szomszéd okosabb! Mind olyan volt az, mint a lefordított kappan: csak színeket játszott, de mintha ezen a világon se lett volna már.

Haragosabban szólt most már a király:

— Ki verte be az ablakomat?

Valahonnan messziről, mintha az égből, vagy a mélységek mélységéből jönne, egy hang hallatszott most:

— En vertem be az ablakodat, király ur!

A szolgák, a minisztertől kezdve a portásig, úgy reszkettek, mintha a láthatatlan ördög szavát hallanák. Nem emberi dolog ez, hogy valahonnan a mélységből kapjon feleletet a király. Ki is verte őket a hideg, csak a király egyenesedett most már ki s látszott a szép, hatalmas alakja az ablakon keresztül. Mert így is hatalmas volt, szép volt, pedig tarka hálóköntös simult a testéhez.

Ujra leszólt:

— Ki vagy? Hol vagy? És mért verted be az ablakomat?

A hang (persze a Viki hangja volt) kevélyen válaszolt:

— Bors Viki vagyok, a kapu előtt állok s az ablakodat azért vertem be, mert ez a te fia katonád csak három óra mulva költött volna fel, pedig nekem sietősen kell veled beszélnem, hogy megmenthessem az életedet meg az egész családod életét!

Zugás, a csodálkozás moraja áradt el a hajnalod udvaron. A király lenézett az ő gyámoltalan embereire, aztán elnézett messzebbre s látott valami szép, sugár gyereket, aki bátran beszél fel hozzá, pedig szuronyos katona fogja a karját és a puskáját is úgy szegzi a mellének, mintha a következő pillanatban már le is akarná löni a gyereket. A hajnal tündére már öntögette a tejszín világosságot s hovatovább jól lehetett látni a Viki sugár alakját. De a szeme is úgy ragyogott, hogy lehetetlen volt azt meg nem látni.

— Hozzátok elém azt a fiut! — parancsolta a király.

Nosza megtalálta egyszerre a lábát, kezét, hangját az egész cselédésig. Futott, kapkodott, kiabált valamennyi s egy pere alatt benn volt Viki az udvaron, a másik percben pedig ott állt a király előtt. Szép virágos hálóköntösében, mellette szép fehér szakállal, jószágos kék szemével úgy jött elébe a király, mintha nem is ember volna, hanem valami jószágos tündér.

Viki egy pillanatra elfogódott. Csodálatos melegség gyult a szívében és nem tudta volna magának megmondani, miért, de legszívesebben odaborult volna a király lábához, hogy átölje a térdét és csokolja a ruháját, a lábát, ahol éri.

— Uram, királyom — dadogta és a szeme megduvnesedett, úgy el volt érzékenyedve.

A király intett és nem maradt más a teremben, csak a miniszter, meg a szuronyos katona. És persze Viki, aki most szégyenkezve nézett végig magán, hogy milyen csatáros, milyen szurtos, milyen rongyos, mikor itt áll a király előtt, a legragyogóbb teremben.

Jóságosan közeledett hozzá a király:

— Nos hát, beszélj fiam!

Hiszzen ha Viki tudott volna beszélni! De mintha száz darázs ült volna a nyelvére s az mind leszögezte volna a fulánkájával a nyelvét. Egy szót sem tudott kinyögni.

Ujra kérdezte a király:

— Mért verted be az ablakomat?

Hirtelen elnevette magát Viki.

— A katonád azt mondta, hogy majd szol a portásnak, a portás az alkapitányak, az alkapitány a kapitányak, a kapitány a várnagyaknak, a várnagy az udvarmestereknek, az udvarmester a főudvarmesternek, a főudvarmester a miniszternek, a miniszter a komornyiknak s az, ha jó kedvében lesz, talán felkölt majd téged, oh király.

Hát én megmutattam, hogy hamarabb is fel tudlak költeni. Egy kavics ér annyit, mint a sok kapitány, udvarmester, miniszter és komornyik.

Komolyan szólt a király:

— Nem hiszem, hogy ezért a tréfáért verted volna be az ablakomat.

— De nem ám. Csak gyorsan akartam a színed elé kerülni.

— Nos, előttem állsz.

— Királyom, veszélyben van az életed.

— Ezt már mondtad. Többet akarok tudni.

— Ha többet akarsz tudni, küld ki katonádat a vasuti hidhoz, ott az éjszaka két fekete ember pokolgépet dugott el s ma délben a kanóca akkor robbantja fel a gépet, mikor te családoddal a hidon át a katonai parádehoz akarsz hajtani.

Fehér lett a király arca.

— Igazat beszélsz?

— Itt vagyok és itt tarthatok, míg a katonáid visszajönnek. Ha igazat mondtam, ártalmatlanná fogják tenni azt a gyalázatos pokolgépet, talán elfogják még azt a két gazembert is; ha hazudtam, hát akkor engem is ártalmatlanná tehetnek a katonáid.

— Ugy legyen! — szöktet ragyogó arccal az öreg király.

Azzal szólt a miniszterének, hogy tűzértékkel siessen a vasuti hidra. Vikit pedig ott tartotta magánál a király és maga elé ültette:

— Ki vagy, fiam, mesélj el?

— Bors Viki vagyok, bádogosinas. De tegnapelőtt rossz fát tettem a tűzre, megbüntettem egy rossz fiut, aki nagyon hitvány módon kintzött meg egy édes kis leánnyal, az én legkedvesebb barátommal. De nem lett volna szabad büntetnem, hát ezért világgá bujdostam. S a véletlen úgy akarta, hogy elaludtam a vasuti hid alatt, mikor pedig fölébredtem, végighallgattam annak a két feketének beszélgetését, aki már előre ujjongott, hogy ma levegőbe repültek ti valamennyien. Ugy siettem hozzátok.

Erzékenyen szorongatta a király Viki kezét.

— Ha igazat beszélsz, nem fogod megbánni.

— Már nem bántam meg — szólt Viki egyszerűen.

— Nagyon tetszett ez a királynak. De hirtelen elfogta az érzékenységet, hogy látni akarja a feleségét, a gyermekeit. Hiszen ha ez a fiu igazat beszél, talán sosem láthatna többé őket.

— No, fiam, most rád zárom ezt az ajtót, itt maradsz. De nemsokára visszajövök.

Hát úgy is volt. Rázárta az ajtót és sietett a király a családjához. A felesége, a gyermekei már mind ébren voltak. Őket is felkeltőtte a szokatlan zaj, az ablakesőrömpölés. Mind boldog volt, hogy láthatta a királyt épen, egészségben.

— Jaj, csakhogy bajod nem esett, — szólt a királyné.

— Semmi baj. Csak egy bolondos fiu tört be a palotába...

Nem mesélte tovább a király, mert nem akarta megijeszteni az ő szeretteit. De ahogy sorra ölelte a gyerekeit és köztük a legkisebbet, egy kis tizesztendő leánykát, szomorúan mondta a király:

— Jó az Isten, nem is érdemlem annyi jószágát. Oh be rossz ember voltam, aki olyan jó király szeretnék lenni! Elpusztítottam az én drága kis fiamat s a jó Isten mégis adott utána leánygyermeket, akit úgy kívántam. S most még az életednek is olyan csodálatosan menti meg — oh, oh, én drága elvesztett fiam...

Mind elfogta a nagy szomorúság. A kis leány odakuszott a király ölébe:

— Hátha megkerül még!

Igen, ha megkerülne valamikor! Hiszen ez a reménység táplálta az öreg királyt is. De most, amikor talán egész családjával olyan veszélyből menekült, megindult a könnye. Soha ilyen nagy szomorúságot nem érzett még.

Abban a pillanatban érkezett vissza a miniszter. Lihegve mondta:

— Uram, királyom, az a fiu igazat beszélt. A pokolgépet ártalmatlanná tettük, s azt a két gonosztevőt is elfogtuk szerencsésen. Ott ólálkodtak a hid körül.

Most már mindent elmondott a király a családjának, hiszen a veszély elmúlt s már nincs baj.

— Gyertek, édes családom, — szólt a király — ahányan vagyunk, menjünk ahhoz a szurtos bádogosinához, aki megmentette az életünket. Köszönjük meg neki olyan alázatosan, mintha mi volnánk a szurtos koldusok s ő volna a király.

— Igen, igen, — hagyta rá a királyné. — Látni akarom azt a derék fiut.

S elindult az egész királyi család, hogy fölkeresse, megtisztelje a szurtos bádogosinást. A király aranykulcsal csöndesen kinyitotta hálószeróját, bedugta a fejét az ajtón, hogy meglesse, mit csinál a fiu — hát egyszerre csak int a családjának:

— Csitt, csöndesen...

És nesztelenül, lábujjhegyen suhant be egyenkint a király, a királyné, hat nagy királyfi,

egy kis királykisasszony. S odabenn, visszafojtott lélegzettel figyelték valamennyien azt a csatáros, szurtos inast, aki annyi bujdosás, annyi koplalás és annyi izgalom után nem tudott ellentállani a megvetett királyi ágy csábításának s mikor amugy szurtosan, felöltözökdöve, belefeküdt a hófehér párnák közé: — bizony elaludt édesen.

A király csak intett a gyermekeinek:

— Csitt, csöndesen!

Halkan nevetett.

— Adta gyermeke, nem is adja alább, a király ágyában alszik. De nem bánom, megérdemli a kis inas, s ha jól meggondolom, csak úgy elfekhetik az én ágyamban, mint akármelyik fiam. Sőt inkább. Mert a fiam nekem köszönhetik az életüket, neki pedig én köszönhetem az életemet. Hát csak aludj, szurtos inasom, kedves megmontók.

S az egész királyi család őrizte a bádogosinas hosszú, egészséges álmát...

(Folytatása következik.)

M E S E.

A husvéti tojás meséje.

Egyszer, régen, amikor még kis leány voltam, a keresztanyámtól kaptam egy husvétit tojást.

Remek egy tojás volt. Akkor, mint egy kis sárgadinnye, arany és ezüst szálakból fonva és fel lehetett nyitni. Az egyik felében tükör volt, s ez alatti cukorból egy fehér bárány feküdt, a másik fele pedig tele volt mindenféle finom bonbonokkal. A tojás keresztül is volt kötve egy gyönyörű kék pántlikával, s a pántlika tetején egy nagy virágoskor volt.

Mondom, hogy nagyon szép és előkelő tojás volt. Ezt pedig úgy értem, hogy ez az én tojásom egy lépést sem tett gyalog, mert még az édesanyám üveges almáriumban is kocsin huzgáltam ide-oda s ebbe a kocsiba két nyulacska volt befogva.

Az első napon, estére oda tettem a tojást az ágyam mellé egy székre s mikor a dadám előtölte a lámpást, beszélgettünk ketten a tojással. Én azt mondtam neki:

— Nagyon szép vagy!

A tojás szerényen felelt vissza:

— Örvendek, hogy tetszem neked.

— Nagyon tetszel. Soha sem volt még ilyen pompás husvétit tojásom.

A tojás mosolygva nézett reám a sötétben és félénken kérdezte:

— És mindig szeretni fogsz? Örökké?

— Örökké! — feleltem, két ujjamat esküre fektetve a tojás virágoskorára. — Jobban foglak szeretni, mint a hajás-babámat, jobban mint az új mozsaramat, mint a nagyobbik vasalómat, mint...

— Oh — szakított félbe a tojás — elhiszem. Te jó kis leánynak látszol, habár alapos okaim vannak, hogy kételkedjem a gyerekek ígéretében. Minden új játékkat nagy örömmel fogadják s megesküsznek a mamának, hogy úgy fognak rá vigyázni, mint a szemünk fényére. És néhány nap mulva rá únnak az új kedvencere s ide-oda dobálják, mint a szolgáló a régi seprőt. Hanem hát hagyjuk ezt. Hálából, amiért most még olyan nagyon szeretsz, elmondok neked egy mesét. Hát hallgass ide szépen.

A hold egyenesen az ágyamra világított és én fejem alá téve a két karomat, hallgattam a husvétit tojás meséjét, amely így szólt:

A tojás-királyné egy drága, elefántcsontból faragott skatulyában lakott és egy ezüst csónakban feküdt. A csónakot két hattyu huzta s a hattyuk arany kantárát egy drágakövekkel kirakott kis angyal fogta, aki a tojás tetején állt.

Ez a tojás-királyné nagyon drága és nagyon büszke volt.

A kereskedő sokszor mondta: fél, hogy ez a drágaság a nyakán fog maradni. Hisz egész kis vagyonnal felér az ára és ki veszi majd meg?

És csakugyan, míg a többi, olcsóbb tojások nyakra-főre elkeltek, addig a tojás-királynétől mindenki fázott. Mognézték, megcsodálták, de amikor megkérdezték az árát, mosolygva fordultak el tőle: Nem nekünk való...

Az utolsó napon, husvét szombatján, egy nagyon előkelő uri hölgy jött a kereskedőhöz. Valami udvarhölgy lehetett, mert koronás kocsin jött és livrés inas nyitotta ki előtte az ajtót.

A kereskedő rögtön a tojás-királynét mutatta neki s a nagyuri hölgynek annyira megtetszett a gyönyörű tojás, hogy minden alkudozás nélkül megvette.

A tojás-királyné erre boldog volt. — Isten veletek! Pá, pá! — köszöntgetett jobbra-balra leereszkedőleg, mire egy kis ötkrajcáros rossz-szajú tojás élesen kiáltott utána:

— A viszontlátásra!

— Számár! — lókték meg a többiek a kis semmit, — mit keresne ő még valaha mi közöttünk?

— Oh, — felelte a kis olcsóság — tanuljátok meg, hogy nem lehet kevesebb sors, mint gazdag, elkényeztetett gyerekek a játékszere lenni. Részemről hálát adok a sorsnak, amiért csak egy ötkarjós tojáshoz tartoztam, mert bizonyos vagyok felőle, hogy az a szegény gyerek, akinek engemet megvessnek, jövő ilyenkor is ott fog tartogatni vatta között egy szivaros-skatulyában.

Elvitték aztán a husvétit tojáshoz, egy nagy fényes palotába, termékből terméke és itt is, ott is megnézték. Felnyitották az elefántos dobzókat, csodálkoztak rajta s végre annak a kezébe is eljutott, akinek meg lett véve.

Es meglátták egymást: a tojás-királyné és a gazdája. És nem tetszettek egymásnak. A gazda fintorgatta az orrát, kifogásolta a hattyukat, az angyalt, a skatulyát és végre mindent.

Épp így nem tetszett a tojáshoz sem a gazdája. Egy szeplős, öregarou, vöröshajú, nyomorék kis leány volt a gazdája, egy elkényeztetett, rosszindulatú királyi gyerek.

— Na! — sóhajtott a büszke tojás-királyné — nekem is jobb lett volna nem születni, mint-hogy ennek a kis szörnyetegnek a kezébe kerüljek.

Mikor pedig jól lefordta már a husvétit tojáshoz a kis nyomorék Lili, akkor elérte az ő kis szobalányát, az árva Mariskát és így szólt hozzá:

— Itt van egy rút, csunya, utálatos drágaság, amit én nem szeretek. Eredj, esükd el a tükrös-almáriumomba.

Mariska eleskuta a drága tojáshoz s harmadik nap azt mondja egyszer a kis nyomorék Mariskának;

— Azt a drága tojáshoz én neked adom. De nem szabad, hogy tudjon róla valaki. Vidd el haza, a nagyanyádhoz.

Mariska nem akarta elfogadni ezt a drága ajándékot, de a királyleány olyan erősen ragaszkodott a kívánságához, hogy végre kénytelen volt szót fogadni és elvitte a tojáshoz.

Nemsokára pedig történt, hogy a királyleány játszás közben megcsapta a szelidített verebe s a kis leány emiatt olyan dühbe jött, hogy fogta a szegény kis madarat és nyomban kicsavarta a nyakát.

Ettől a jelenettől pedig úgy megirigyelt az árva Mariska, hogy azonnal felmondta a szolgálatot s bár nem akartak elengedni, ő másnap reggel, amikor még mindenki aludt a palotában, mégis elment.

Felébred a királyleány reggel, csönget, hívja az ő szobalányát, de az nem jön.

— Elment — mondta neki. — Elszökött. Erre nagy haragra lobbant a kis nyomorék s hirtelen kiáltott a másik szobalányának, hogy nyissa ki az ő tükrös-almáriumát, és nézze meg, hogy nem vitt-e el onnan Mariska valamit?

Megvitt minden, csak a husvétit tojáshoz hiányzott.

Nosza neki, zsandárokot küldtek a Mariska nagyanyjához, ahol csakugyan megtalálták a drága tojáshoz s a szegény kis Mariskát börtönbe zárták.

Hiába sirt és mondta szegény, hogy a királykisasszony ajándékba adta neki a tojáshoz, Lili ezt tagadta és így senki sem akarta elhinni.

Szegény kis Mariska éjjel-nappal sirt és mível senkit sem engedtek be hozzá, egyedül vigasztaló a börtönben a kis egerek voltak. Ezek mindig eljöttek hozzá, Mariska odaadta nekik a száraz kenyerét és az egérké egyre biztalták, hogy ne féljen, mert nemsokára jól lesz mindon, csak jöjjen haza az ő okos királyuk, aki oda van most látogatába egy barátjánál, a mezei egerek királyánál.

Haza is jött nemsokára a király, mire az egerek elmondták neki a Mariska nagy baját s a jószívű kis egérkirály fogta magát és nyomban átment minden testőri kíséret nélkül a börtönbe.

Itt meghajtotta magát Mariska előtt nagy bökölva, amint az egy királyi gavallérhoz illik és így szólt hozzá:

— Mélyen tisztelt kisasszony, én csak egy szegény kis egér vagyok, hanem ha megengedi, felajánlom segítségemet a megmentésére.

Mariska sirva köszönte meg az egér jóindulatát és persze, hogy szíves örömet elfogadta a segítséget.

— Hát akkor — szólott a kis egér — először is azon kell kezdenem, hogy egérré kell változtatnom, hogy innen kijuthasson.

A másik percben csakugyan — egér lett Mariskából, épp olyan hosszú farku, okos fejű kis egér, mint a többi s hipp-hopp, átbújt az egérlukon, keresztül furta magát a vastag falakon és végre kijutott a szabad ég alá.

Az egérkirály, aki utána jött, azt mondta itt neki:

— Ha én most visszaadom a kisasszonynak az emberi formáját, abból nagy baj lesz, mert a király, ha megtudja a szökését, addig fogja keresztetni, amíg rá nem talál s akkor bizonyos, hogy lefejezteti. Hanem adok egy más tanácsot.

Elviszem egy olyan kereskedő boltjába, ahol husvétit tojáshoz árulnak és ott üljön bele abba a tojáshoz, amelyik éppen megtejszik és maradjon mindaddig ott, amíg egy jó gyerekhez nem kerül s akinek a jósa feloldja majd a bűnösség alól a feltámadás ünnepén, amikor az eltemetett igazság felszokott támadni.

Mariska ebbe is beleegyezett s elmentek a kereskedő boltjába, ahol egy arany és ezüst száklakból font tojáshoz választott ki magának, amely kinyitott és az egyik felébe beült Mariska s ott azonnal cukor-báránnyá változott. A tojás másik felében pedig mindenféle finom bombonok voltak.

Itt elhallgatott egy percre az én husvétit tojáshoz s én nagy csodálkozva folytattam helyette a tojás leírását, amelyikbe Mariska elbújt?

— És két pántlikával van átkötve a tojás? ..

— Igen.

— Csokor is van rajta?

— Igen.

— És két nyussi huzza?

— Igen.

— Istenkém, — suttogtam erre félálomban, boldog mosolygással, — hisz akkor az én tojáshozomban van a szegény, ártatlan kis Mariska.

Azután igazán és nagyon komolyan elaludtam és egész éjszakán sok-sok husvétit tojáshoz álmodtam, meg jó kis egérkékről, gonosz királyleányról s az igazság feltámadásáról.

Lux Terka.

REGÉNY.

Cine mintye.

— REGÉNY. —

Írta: DÓZSA ENDRE.

20

Talán ez emlékezés hatása alatt szomorúan lehajtottam az én fejem és halkán válaszolt:

— Mi nekem Galambodi Miklós, a dicsőséges szabadságharcos őrnagy?... fia az én nagy jó uraimnak, a többi Galambodiaknak, kik rég porladoznak és kik helyett ő most az én nagy jó uram... Mi vagyok én neki? Az öreg Eliás zsidó... Ki ott született a kertjök alatt, felszedte emberszeretők morzsáit, s morzsákat három nemzedéken át gyűjtötte szívében és most boldog, hogy fizetheti a kamatokat...

— Tehát csak a hála? az örökölt hagyomány? — úgy nem irigylem önt.

— Nem csak a hála, baronesse! Az én lelkem, az én életem össze van forrva vele... Két elhalt gyermekem lelkének érzése van az én szívémben. Az egyik szerette hálalatos, tisztelőteljes barátsággal. Karjai közt halt meg... A másik szerette önfeláldozó örök szerelemmel — mellén csungve hervadt el...

— Ezt, ezt irigylem én! — kiáltott közbe Zelma.

— Mind a kettőt ott nyugszik a Galambodiak ősi örökségében, megkönnyezve Galambodi Miklós-tól a fájdalom igaz könnyeivel mind a kettőt: Dávid és Rozáli!... Az öregnek megtelt szeme könnyrel.

— Milyen boldogok! sóhajtott a leány és most már egészen Rozáli volt. Ugyanaz a halvány arc, ugyanaz a fájó tekintet, még a köhéscsésés is elfogta.

Eliás szeme felragyogott: — Tehát a baronesse szereti, nagyon szereti Miklós urit?!... Az én elhalt Rozáliam lelkének utain jár. Ez utak összehozza Miklós urfival, ha ma nem, holnap. Mert az én édes verejtékem most is szövi, most is munkálja az én erőtelten reszkető kezemmel is a Miklós urfi boldogságát.

Radniskyné jött be. Utána egy szobalány jégbehűtött sürral. A párbeszéd megszakadt. De már Eliás ismert szövetségost és a szövetségos bizalommal volt Eliáshoz.

Radniskyné látta barátjának az előbbi változó indulatromok visszahatását. Csaknem előtte állott az egész párbeszéd.

— Megzaklatta barátnémat, Eliás bácsi, — szólott a háziasszony, — bizonyosan a szép magyar fogolyról beszélgettél. Hátam megett nem tűrök semmi összeesküvést...

— Pedig összeesküdtünk. Én követem az ő elhalt leánya lelkének utait, igazi szívem szerint. Boldogság vagy boldogtalanság jut osztályrészemül, de Rozáli leszok. Aki nem vár, nem remél, de szeret és ismét szeret, — szólott elmélázva Zelma.

— Én pedig fohászként küldöm üzenetemet az én édes verejtékemhez, hogy hozza össze az én nagy jó uram szívével, az én nagy jó kisasszonnyom szerető szívével, — szólott Eliás.

— Az összeesküvésben én is résztveszek, — szólott mosolygva a háziasszony, — én leszek a Postillon d'Amour.

Eliás megivott egy pohár sört, aztán épp oly alázatosan, mint a hogy jött, eltávozott.

A szövetség azonban csakugyan megkezdte működését. Előbb az őrnagygyal és nejevel, később csak Eliással bejárt Göttfersen Zelma a Galambodi börtönbe. Ott jött azon ötlete, hogy a festményt átjuttatja. Boldog volt, mikor látta, hogy a tündér képe hozzá hasonlít, de az arckifejezésből s a színárnyalatból mégis más alak domborodott ki, nem éppen ő. Ezt kellett kijavítani a szerelem édes önzésével. E munkánál mindig oldalalál volt az öreg Eliás. Mit kellett szenvednie, mikor Rozáli alakját Zelma ügyes esztéje mindinkább átalakította, mikor tagadnia kellett, hogy a Galambodi által festett tündérnek modellje szívéhez oly közel. Erős lelke volt, mégis mikor a Rozáli arca az esetet alatt Zelma arcává változott át, zírva megnehezett s szerető könnybe borult. Alig tudta zsebkendőjével visszatartani. Este aztán, mikor lakására került, elővette ismét a fájdalom és szabad folyást engedett könyveinek. Almatlanul virradt rá a nap és ráadta ismét a kötelező sulyos keresztjét.

Hiszen ő is akarja, hogy Galambodi boldog legyen. A halottak szerelemföltők nem lehetnek. Rozáli is mosolygni fog a felhők közül, ha éppen egy Göttfersen-leány és éppen azért, mert hozzá hasonlít — nyeri meg Miklós szívével. De boldog lesz-e vele Galambodi Miklós?

Rodvitz Leonie grófné elemében volt. A porosz és osztrák követek a német birodalom ügyeire vonatkozó tanácskozások helyül Olmützt tüzték ki. Jönnek tehát újra az aranyos szép napok. Elő lehet szedni a mindenünnen kiváltott ősi Rodvitz és Rodvitznak bementott családi ékszerket. Ereztetni lehet a vagyon erejét és ennek lenezésében fitogtatni az évszázados őseket. A morvaországi főnemesség és a csehországi történelmi arisztokrácia itt köztetve készült. Bemutatni az illetékes bírónak, a német és osztrák diplomáciának nem a női báj és szellemesség varázsa, hanem a pazarlás, az örökölt előnyök fitogtatása és az egymást leszólás művészetét.

Fényes fogatok lepték el Olmütz utcáit. A vidéki nagyobb családok palotáiban poroltak, szelöltettek, csiszoltak, fényesítették. A vendéglők nagyobb lakoztályai hónapokkal előre le voltak foglalva. Minden várni látszott valamire.

Göttfersen Heinrichnek nagy harca volt. A fényesen csiszolt termékek Párisból ujjonnan hozott nehéz selyem burtozathoz, de megkülönböztetesen egy Rodvitz grófnéval már a jelentéktelenségből teljesen kiemelt bárói család ősi palotájához sehogy sem illett a három vasrudon szétterpeszkedő kovácsolt vasszobor. De nem illett különösen azért, mert Göttfersen Zelma a család alapítójával egyenesen a szobor szász alakját jelölte meg. A nagynevű grófnéknak sehogy sem tetszett ilyen közelből a „paraszt atyafiság”.

Szinte látta a morva főúri nők lebigeszített ajkait és kendőbe fogott orrait, amint az erkélyre kijönnek, szinte hallotta a junker porosz tisztek és diplomaták gunyos megjegyzéseit. Megtámadta urát.

— Azt a parasztszobrot le kell onnan vernetni mulhatatlanul — nem akarom blamirozni családunkat az idegen diplomaták és az én rokonnaim előtt.

Göttfersen Heinrich báró hírlapot olvasott egy kereveten, úgy tett, mintha nem hallotta volna, helyette Zelma felelt.

— A diplomaták nem adnak nekünk semmit, az a szobor nekünk mindent adott...

— Ha semmi a szárny, amellyel emelkedni lehet a magasba és ha minden a jól teleszított gyomor, mely utálatosan bőfog — gonyolódott Rodvitz grófné.

Göttfersen Zelmának elsápadt arca mutatta, hogy a vágás mélyen talált. Heinrich is letette a lapot, majd ismét visszavette.

— A férfinak, aki a maga lábán nem tud járni, szólalt meg Heinrich felé fordulva Zelma, a férfinak, ki másoktól várja a felragasztott szárnyakat, Ikarus szárnyal lesznek csupán. A viasz csak kezdetben tart, az emelkedésnél felolvas és szurtos nyomot hagy hátra. Remélem Heinrich, a házunknak ura akarsz maradni.

— En urnöje vagyok! És ha tettek a nem valami fényes mulja a Göttfersen családnak, úgy mindenesetre enyém a jövő. En nem akarom, hogy gyermekeim piruljanak egy tudóveszes fiatal lány érhetetlen hőbortáért. Vagy lehúztátok azt a parasztpárédét, vagy itthagylak benneteket, amily igaz, hogy Rodvitz grófné vagyok.

— En pedig nem akarom nagyatyám emlékét egy ideges, idegen asszony szeszélyeért meggyaláztatni. Osztályrészembe követelem a házat bármi áldozattal. Ha a bátyám nem eléggé férfi, én esküszöm, hogy az első eskünyitásra, mely a szobrot éri, elhagyom a házat, megtagdom a rokonságot, porrel kényszerítlek a ledöntött szobrot visszaállítani.

— Lemondasz érte a vasgyárbeli részedről? — kérdezte csak úgy odavetve Heinrich.

— Lemondok mindentől. Egy tudóveszes lánynak ez a régi épület egymagában elég.

(Folytatása következik.)

TO THE

Telefon 478.

Telefon 478.

„English Clothing Company“

Budapest, Károly-körút AZ „ANGOL RUHA-TÁRSASÁG“-HOZ

Koch Testvérek

elsőrangú férfi- és gyermekruha-áruház

A n. é. vevőközönségnek oly nagy előnyöket nyújtunk el nem ért versenyképességünk, valamint legelőnyösebb kiszolgálásunk által, hogy már a legesekélyebb bevásárlásnál is készpénz takarítható meg. Külön szakszerű mérték-osztály. Óriási szövet-raktár (méterenkénti eladás).

Gyermek- és fiú-felöltő
rövid fazon, elegáns coveravat, divatos sport-színekben, sikkesen elkészítve

6 frttől

KOCH TESTVÉREK ←

legnagyobb gyermekruha-áruház
→ Budapest, Károly-körút 26. szám.

BAGLAN,
legdivatosabb felöltő angol cheviot és különféle divatszövetekből, vállba szabott ujjakkal és rzsut zsebbel

16 frttől

The The English Clothing Company ←

→ Budapest, Károly-körút 26. szám.

Sacco-öltöny
a legjobb cheviot- és kamgarn-szövetekből, divatszö- és új mintázzal, kifogástalan szabás.

15 frttől

KOCH TESTVÉREK ←

→ Budapest, Károly-körút 26. szám.

Gyermek-kosztüm
kifünó minőségű cheviot- és kamgarn-szövetből, kifogástalan kiállítás és fazonban

5 frttől

Az „Angol Ruha-Társaság“-hoz ←

legnagyobb gyermekruha-áruház
→ Budapest, Károly-körút 26. szám.

„VAJDA“
legújabb felöltő rzsut zsebbel, sötétszürke Melton-szövetből

8 frttől

Az „Angol Ruha-Társaság“-hoz ←

Koch Testvérek
→ Budapest, Károly-körút 26. szám.

Gehrock-öltöny (Redingot)
kifünó kamgarn vagy cheviot-szövetből kifogástalan szabás.

26 frttől

KOCH TESTVÉREK ←

legnagyobb férfiruha-terület
→ Budapest, Károly-körút 26. szám.

A szigoruan szabott ár minden darabon látható. Meg nem felelő árúért a pénzt visszaadjuk.

(Férfiak ingyen kapnak)

Olyan új találmány orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot a egy szás oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte írnak. Ez a legbizonytalanabb cseod-orvosság, mely megmenetel ezeket, a kik fiatalkori kizágotok folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez ekből elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkihez ingyen küld. Ezzel a házi-orvossággal a baj otthon gyógyítható a mindazok, a kik a fiatalkori kizágotokból származó nemi bajokban, szifilisz elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervezetre hat, a hol a megereődés szüksege, csodálatos eredményt nyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt írhat a State Medical Institute az által jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmeneteli, a kik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ekből a rekesz-utcsa bajból otthon. Az intézet kivétel nem tesz. Mindenképp írhat bárholon magyarázó, mire titoktartás mellett postafordulával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni:

State Medical Institute,
9 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika.

Hazai Ipari Szövetéségről.
Vásárolj a hazai ipar szövetéségre. A hazai ipar szövetéségre. A hazai ipar szövetéségre.

Wein Károly és Társai
Fővárosi, Budapesti, Károlyhegy-utca 6. Hárta-bazár épület.

VALÓBIZTOSÍTÁS
KÖLTSÉGTEN
KÖLTSÉGTEN

Kész férfiruhák,
elegáns kivitelben, jutányosan beszerezhetőek

Leitersdorfer D. és Fia
férfiszabóknál

Budapest, Koronahereg-utca 6. szám.

Mértékeszerinti ruhák a legdivatosabb angol szövetekből elismert elegáns szabásban készülnek.

Nestlé-féle gyermekliszt

a legtekéletesebb táplálék kis gyermekek részére.
Tej hozzáadása fölösleges.
Az emésztési való elválasztás ezzel a régen cseccembék részére bevált, több mint 30 éven át bevezetett és kipróbált tápláló szerrel könnyen végezhető.
Diarrhoe és hányás ki van zárva.
— A Nestlé gyárak —
— 100 millió 35 millió doboz. Napj tej felhasználása 132.000 liter.

Nestlé-féle gyermekliszt 1 doboz 1 Kor. 80 All., próbadoz 1 Kor.
Nestlé kondenzált cukros-tej 1 doboz 1 Kor., Nestlé kondenzált tej cukor nélkül és Nestlé „Viking“ ujdonság 1 doboz 1 Kor.

Központi Raktár:
F. BERLYAK, WIEN, I., Naglergasse 1.
Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

A magyar kir. kizár. szabadalmazott HENNEFELD IGNAC-féle

jégszekrények

(A milleniumi kiállítási éremmel kitüntetve.) Kiemelhető jég- és zománcozott fűvív-tartóval, 10 perc alatt hideg vizet szolgáltatnak. A reservoir kiemelése mellett a tisztítás könnyen történik a javítás szüksege ki van zárva. — Ezen szekrényekben nincs, mint az összes eddigiekben levezetéses (mely mindig csap), hanem a jegtartó alatt cinkpléh szekrényekkel vannak ellátva, a hová a jégviz lefolyik; a jég pedig a tartóban állandóan szárazon fekszik, miáltal 60 százalékos jégmegtakarítás érteik el.

HENNEFELD IGNAC BUDAPEST, VI. kor., Váci-körút 47. sz.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

LIEBIG
TÁRSASÁG
HUSKIVONATA

ez a régóta bevált elsőrangú konyhaszer egyszerre kitűnő, erős levest és jó darab leveses marhahúst ad, a mit pedig a legtöbb családban olyan fontosnak tartanak. A húst, hogy levestes maradjon, hideg víz helyett, forró vízzel tartsuk a tűzre, a húst benne felel hagyjuk és a mit erő a levestől hiányzik, azt Liebig huskivonatával pótoljuk. Figyelmeztetünk mindenkit, hogy csak valódi Liebig-féle huskivonatot használjon, a melyet arról lehet megismerni, hogy az edény címlapján kek betűvel ez van keresztben írva: „J. v. Liebig.“

Vadász- és sportöltönyök 4 forinttól följebb.

TELEFON 1719.

TELEFON 1719.

AZ ANGOL SZABÓÉ-HON

KOHN HEILMANN ÉS FIAI

elsőrangú

úri- és gyermekruha áruház

BUDAPEST, Károly-körút 12.

földszint és első emelet.

Szilárdan szabott, nagyon jutányos, számokban jelzett árak.

FELÖLTÖK két és egyszeres divatos arányban 7 főtől 30 frtig, legfinomabb kivitelben.

RAGLAN fehéris, valba szabott újjakkal, gyönyörű kivitelben, legújabb fazon. 14 főtől 24 frtig.

Kerekpár-öltönyök 9 főtől 14 frtig.

ZSOLNAI-LODEN Havelok, egész Pellerin-gallériá 7 főtől 12 frtig.

Teljesen elkülönített mértékosztály.

Valódi angol és francia szövetek.

Elismert szigorúan lelkiismeretes üzletkezelés.

Minden ruhanemben és minőségben óriási választék.

ULSTER legfinomabb kivitelben, 14 főtől 24 frtig, divatos ferde zsebekkel.

Kangarn- és Chewiot-öltönyök 10 főtől 26 frtig.

NADRÁGOK legújabb színekben, divatos szabás, 3 főtől 8 frtig.

Legszébb gyermek-kosztümkök 3 főtől 8 frtig. Gyermek-köpenyek 4-10 frtig. Gyermek-nadrágok 1-4 frtig.

13 és 17 év közötti fiúk részére öltönyök és felöltők ugyanolyan szövetben és fazonokban, mint felnőttek részére.

Fiók-üzlet: Károly-körút 30. szám, (volt Károly-kaszárnya).

16 FIÓK-ÜZLET.

Alapítottatt 1848-ban

2000 darab gyermeköltöny 3 forinttól följebb.

A címlap képeinek megjelölése.

A nekünk bemutatott esztelen megbízható, hiteles közönséget folytán ezen negyedszázad óta fennálló rendelési-intézet a legmeglehetőbb ajánlható.

Rendelő-intézet Budapest, Andrássy-ut 24. az Opera mellett.

TITKOS BETEGSÉGEKET

gyógykezeléseket és sebeket, az énfertőzést utóhájjal, az elgyengült férfiak, magömlések, a bujakor utóhájjal, a nőknél fehérfolyást, bármennyire fájókat is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanul egyik főkezelője és borbetegségeket gyógyít új gyógyszerrel, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész és szülés-tudor, volt osztr. kir. oszt. főorvos.

RENDEL: naponta d. e. 10 óráig egész délután 4 óráig, este 7 óráig 8 óráig.

Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszolhatók és gyógyszerrekről is gondoskodva lesz.

Nőeknek külön várótorem.
Ugyanott megjelent és a szerzőné: DR. GARAI ANTAL-nál megjelent NŐSZERŰ ÜTHETŐ (már a 15-ik kiadásban megjelent) a neml betegségek és ezek egyszerű gyógykezeléséről című könyv, volt ára 2 frt 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt beklódása mellett bérmentve vagy 90 kr. utánvét mellett.

Gabonakörmény F. LICHTWITZ & Comp.

Tiszta párlat 1 liter 2.70 K. es. és kir. udv. szállítót, Troppan. Kapható minden jobb fűszer- és csomagolóipari üzletben.

Nélkülözhetetlen, fejdülmulhatatlan, hatása oszlanthatatlan!

Világciikk. Kivitel minden országba.

CHIEF-OFFICE 48. BRIXTON-ROAD. LONDON S. W.

A legmegbízhatóbb, legjobb s az egész világon híres és keresett háziszerv

Thierry A. gyógyszerész balzsama

Fejdülmulhatatlan mindenféle mell, tüdő, máj, gyomor s általában belső bajok ellen. Különbözleg alkalmazva a legkíméletesebb

seb-balzsam.

Csak akkor valódi, ha a mindennapi műveltségben beajátromozott, zöld színű apóca-védjegygyel és a záró token cég-jelével van ellátva. Évi termelés kimutathatólag 6 millió palack.

Thierry A. centifolia-kenőcs

(gyógyosított csuda-kr), sebeknél fejdülmulhatatlan szívó és gyógyító hatás. Az operációkat többnyire feleslegessé teszi. E csuda-król egy hét 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csontritkulás, újabb pedig egy 22 éves, súlyos rákászertől háj meggyógyult. Amellett kétszeres hatása, gyorsan enyhítődés és csillapítóság hat, rövid időn belül teljes gyógyulást eredményezőz mindennemű gyulladásoknál és sebeknél. Továbbá gyorsan lágyul és szétoszlató és biztosan megszünteti a még olyan mélyre hatoló bőrgyógyászati betegségeket. Egy téglai bérmentve 1 koronára 80 fillér, csak készpénz ellenében. Nagyobb rendelésnél olcsóbb. Kiszállítását évi termelése 100,000 téglai.

Ugyanakkor elvitatott kell és szigorúan ügyelni a téglyen bérgyógyosított ezen cég-jelzőre: Apotheke zum Schutzeberg bei A. Thierry. Abol raktár nincs, senki ne hagyja magát rábeszélteni illúziószerű ártalmatlan értekelés, de valójában értékelés megítélésére, hanem rendeljen közvetlen az alábbi címre:

Apotheke A. THIERRY'S FABRIK in Pragrad, bei Rohitsch-Sauerbrunn.

(Az esztrák hivatalnok-egyetlen szállítója.) (Contractor of the War-Office and the Admiralty, London)

Kapható Budapesten: Török József, Dr. Erger Leo és J. gyógyszerüzleteiben.

Párisi különlegességek.

Igen művészi kivitelű

Teljes levelező-lapok.

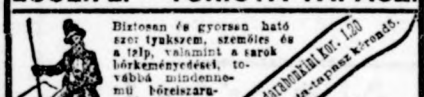
Ujdonságok

Mintaszorozatok, fekete: 1 márka, színes: 1.50 márka.

Árjegyzék ingyen.

Joseph Juppé, Buchhandlung, Dresden-A. 10. o.

LUSER L. féle TURISTA-TAPASZ.

Biztosan és gyorsan ható szer: typhusz, stemóris és a typh, valamint a varok hátrahagyásával, továbbá mindenféle bőrelégy-kezelés ellen. A hatást jelölték a vállánál.

1000 darabos csomagban 1 koronára 80 fillér, csak készpénz ellenében.

Képzett szék. raktár: SCHWENK L. gyógyszer. WEIDLING-ÚTSZAG.

Csak akkor valódi, ha minden használati utasítás és minden tapasz a mellette lévő jeggyel és aláírással ellátva, azért is erre ügyelni kell.

1 doboz ára kor. 1.20. 10000 Védjékre kor. 1.60 előzetes beklódás mellett bérmentve

Nagyvárosi főraktár: Török József gyógyszer. Budapest, Király-utca 12. és Andrássy-ut 29.

FERNOLENDT

cipő-fényezés, a világ legjobb fénymáza, gyorsan mélyfekete fényt ad és a bőr tartósságát fentartja. Alapították 1882-ben. Gyári raktár: Bécs, I. Schulerstrasse 21. Kapható mindenütt. Raktár Budapesten, V. Lipót-körút 24.

ELEGÁNS ERNYŐK

2.90, 3.90, 4.90, 5.90 frt.

Óriási választék legújabb párisi övekben.

Magasin Francais

Kossuth Lajos-utca 4. Standard-(Dreher)-palota sarkán.

Polgár Sándor

m. kir. szab. nyírt orvos mlt- és köztársaság BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 50.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát saját gyártmányu orvos-sebészeti és betegápolási tárgyakban.

Saját gyártmányu, m. k. szabadalmaz Polgár-féle sérvkötő,

haskötő, görcsér elleni gumiharisnya, orthopaediai készítmények, málbák és kezek stb.

Valódi francia különlegességek F. Bergerand filis, párisi gyarából.

Készletes képek árjegyzék ingyen és bérmentve.

Erzsi néni Szakácskönyvei a legnépszerűbb és leghasznosabb szakácskönyvek, melyek a szakácsművészetet egy-egy ágára bontva részletesen és az idő szerinti pártatlanul állnak a szakácsművészet iradalmában. A hal és vadféle készítése című kötet közel 400 receptet tartalmaz. A legújabbak: halak, puhájúakban rákok, tengeri rákok, csigák, békák elkészítéséről. - Ára kötet 2 korona.

A tézárak könyve. Fűt és elűt tézárak készítésének gyakorlati kézikönyve. Tartalmuk: forba való tézárak, gombóc-félek, metélek, galuskák és rétesek, pudingok, kockok és kocsányok, krémek, torták, lekvárak, cukor és gyümölcslevek. - Ára kötet 2 korona. Megrendelhető: Lampel Robert (Wodianer F. és Fiai) és k. könyvtárárszékében, Budapest, Andrássy-ut 21. Kapható minden könyvtárakban.

- NEUMANN M. Felöltők, 12-35 frtg.
- NEUMANN M. Raglán, 18-60 frtg.
- NEUMANN M. Férfi-öltönyök, 14-36 frtg.
- NEUMANN M. Gyermekek ruhák szövethöl, 3-16 frtg.
- NEUMANN M. Gyermekek- és fiu-felöltők, 6-14 frtg.
- NEUMANN M. Felöltők, 12-35 frtg.
- NEUMANN M. Raglán, 18-60 frtg.
- NEUMANN M. Férfi-öltönyök, 14-36 frtg.
- NEUMANN M. Gyermekek ruhák szövethöl, 3-16 frtg.
- NEUMANN M. Gyermekek- és fiu-felöltők, 6-14 frtg.
- NEUMANN M. Felöltők, 12-35 frtg.
- NEUMANN M. Raglán, 18-60 frtg.
- NEUMANN M. Férfi-öltönyök, 14-36 frtg.
- NEUMANN M. Gyermekek ruhák szövethöl, 3-16 frtg.
- NEUMANN M. Gyermekek- és fiu-felöltők, 6-14 frtg.
- NEUMANN M. Felöltők, 12-35 frtg.
- NEUMANN M. Raglán, 18-60 frtg.
- NEUMANN M. Férfi-öltönyök, 14-36 frtg.
- NEUMANN M. Gyermekek ruhák szövethöl, 3-16 frtg.
- NEUMANN M. Gyermekek- és fiu-felöltők, 6-14 frtg.
- NEUMANN M. Felöltők, 12-35 frtg.

Csász. és kir. szab. jégszekrény.

Gyár: **Budapest, STILLER JÓZSEF-é**, ajánlja törvényesen védett és elismert legjobb szerkezetű, kárpótlást nyújtó hűtőszekrényeket sör, víz, vaj, nyers hús hűtésére, szellőztető házi székégyre, fagyalt-készítőkészletet és fagyalt-reszervoárokat, bormorási berendezéseket és legújabb szerkezetű pezsgető-ószókat.

Képes árjegyzékek ingyen.

Stiller József BUDAPEST.
Gyár és iroda: VII. Nagydiófa-u. 22. Wesselenyi-u. sarok.

Elégedetlenség lehetetlen!

Meg nem felelőért a pénz kifogás nélkül visszaadatik.

Gyermekeköltönyök, iskolaöltönyök nagyság szerint 4 frtól, matrózöltöny 5 frt, felöltő 6 frt, Havelok egész galérral 6 frt, mindig raktáron Rothberger Jakabnál, eszáz. és kir. udv. ruha szállító Budapest, Váci-utca 6. sz.

Hazai Ipartermelők Ismertetője.

Ruházati ipar.
Legjobb egyenruhák, legzebb díszöltönyök, legolcsóbb liberálok, valódi olasz virószerke, Tiller Mór és Társa ca. és kir. udvari szállítóknál Budapest, IV. Váci-utca 35. szám.

Szombathelyi magyar pamutipar, Doctor Hermann S. Szombathely. Gyárt nyers, fehérített és színes pamutárakat.

Wolfner Gyula és társa gyapjamos Ujpesten.

Gép ipar.
Röck István Budapest, IX. Soroksári-utca 24. és Kelenföld. Gőzgépek, gőzkazánok, szivattyúk, hűtők, jeggépek, vízum-, gőzmalom, gőztégla-, olajgyári- és borászati berendezések.

Beschoner A. M. és társai, Budapest, VII. költő-váci-utca 19. Erőntvények, díszítvények és szoboröntvények.

Szengerhauzei gépgyár magyarországi gyártelepe, Budapest, Kültő Váci-utca 1443. Gyárt az összes mezőgazdasági iparok számára szükséges gépeket, főleg cukorgyári és szeszgyári berendezésekhez.

Kühne E. mezőgazdasági gépgyára Mosonban. Főraktár: Budapest, V. Váci-körút 57/a. „Hungaria-Drill” és mindenemű gazdasági gépek.

Hírmanó Ferenc féntöltő és óráru gyár, Budapest, VII. Csányi-u. 9.

Miklóssy-féle acélműgyár Pést. Gyárt mezőgazdasági, bányászati és vasuti szerszámokat. Árjegyzék kéréndő.

Műszerek.
Polgar Sándor, m. kir. szab. nyert orvosi mű- és késztermésznél, Budapest, VII. Erzsébet-körút 50. sz. jutányosan beszereszhetők „hazai” saját gyártmányú sérvtűk, hátegyenesartók, ortopedial-készületek, műláb, műkez stb. betegápoláshoz szükséges eszközök és tárgyak. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Papír ipar.
Első magyar acérlőtől, tollszar- és indigo másolópapírgyár. **Schuler József**, Budapest. Gyártelep és iroda VI., Dalaok-u. 26. sz. Gyárt vegyi osztályában: Fényérzékeny negatív és pozitív másolópapírt és vész-nat. Szabadalmazott indigo és színes másolópapírt és elajlapokat. Fénymásolókat avonna' eszközöket: egy □ méter negatív 1 kor. 30 fill., pozitív 1 kor. 70 fill.

Butor ipar.
Tornatermek teljes berendezését és felszerelését vidékre is, elvállal a legelőnyösebben **Beffer Antal** ipartelepe Budapest IV., Károly-utca 1, boltszám 12. (Központi városához épület) Árjegyzék kívánatra ingyen.

Bőr ipar.
Wolfner Gyula és társa bőrgyára Budapest Gyár: Ujpest. Iroda: VII. Károly-körút 3. Ló-, jub-, gépszi és cipőbőr, talp-, blankbőr, hajtó-, varró- és kötőszijak, hadfelszerelési cikkek.

Belvárosi Takarékpénztár
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, IV. Koronaherceg-utca 3. sz.
Részvénytőke 2.500,000 fnt.

Elfogad betéteket takarékpénztári könyvecskére, pénztárjegyre és cheque-számlára.

Leszámítol váltókat. *****
***** Előlegeket ad értéppapírokra. Értékpapírok vételét és eladását lelkiismeretesen és a legmértányosabb feltételek mellett eszközözi.

**** Jelzálogkölcönöket **** engedélyez méltányos feltételek mellett és ezeket a leggyorsabban bonyolítja le.

4¹/₂ 0-os adómentes záloglevelei legjobb és legbiztosabb tőkebefektetést képezik.

IGAZGATÓSÁG:

Dr. Münnich Aurél, elnök.	Fürst Jakob.
Fr. Isleder Nándor, alelnök.	Grünbaum Miksa
Dr. Mezei Mór, alelnök.	Borosjenői Jeney Lajos.
Adler Lajos.	Megyeri Krausz Lajos.
Bachrach Károly.	Budahegyi Pauer Leo.
Deutsch Samu.	Széky Ferenc, vezérigazg.
Ernyei Gyula, h. igazgató.	Steindl Imre.
Csongrádi Forgó István.	Zólyomi dr. Wagner Géza.

22736/901. számhoz.

Bérleti hirdetmény.

A somlyóvársárhelyi vallásalap urad. tulajdonához tartozó, Vessprémmegeyében Kis-Acsád község határában fekvő 644 1900 kat. hold kiterjedésű „Ujfalu” pusztai birtok a rajta lévő gazdasági épületekkel együtt az előírt ministerium IX-ik ügyosztályában (V. kerület, Vadász-utca 33. sz.)

f. 1901. évi május hó 15-én

tartandó nyilvános zárt ajánlati verseny után 1901. évi október hó 1-től kezdődő 15 évi bérletre haszonbérbe fog adatni.

A 2000 korona bérletpénz letételét igazoló pénztári nyugtával felszerelt és 1 koronás bélyeggel irás eli zart ajánlatok a fent jelzett nap délelőtti 10 óráig a ministerium a géphivatali igazgatójánál nyújthatók be.

A részletes haszonbéri és versenyirányítási feltételek a ministerium segédhivatali igazgatójánál, valamint a somlyóvársárhelyi közalap. kir. gazdasági felügyelőségénél a hivatalos órák alatt betekinthők.

Budapest, 1901. évi március hó 28-án.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministeriumtól.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonasorvisi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legmélegabban ajánlható

Dr. KAJDACS, v. cs. és k. orvos.

Electrotherapial rendelés intézete
Budapest, Váci-körút 4. sz. I. em.

A legelhanyagoltabb húgycsőfolyásokat, legnyilvánosabb húgyhólyagbajokat, bajkóros sebeket, syphilist, az önfertőztetés utóbjait

Elgyengült férfierőt
az orvosi világ által legújabbban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikert

Electro-Massage vagy Psychrophor

által, magónléseket, nőknél fehérőlyást befookendozás nélkül, a legmakacsabb bőrbetegségeket, valamint ifjúkori bűnök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött hátréncbajokat gyógyít a legújabb gyógy-mód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.

Rendel: délelőtti 9 órától 4 óráig; este 7-8 óráig Nőknék úgy mint férfiaknak külön be és kizárat Külön várótermek.

Levelekre díjtalanul azonnali válaszalattal; esetleg gyógyszerokról is gondoskodva lesz.

Oh jaj!

En és családomb évek során át használtuk az EGGER mellpasztilláit. Postal utánvétellel ismét 10 drb 1 koronás dobozat.

Teplitz-Schönan, 1900. G. Grimm, szerkesztő

Köhöges és rekedtség ellen gyors és kitérdő eredményel használja mindenképp

EGGER mellpasztilláit.

Doboz 1 kor. és 2 korona. Próbadozob 50 fillér. Kaplat minden gyógyszerárban és drogériában.

—Fő- és székélnési raktár: „NÁDOR”-gyógyszertár Budapest, VI. Váci-körút 17.

Éljen!

EGGER-mellpasztilla oszokhamar megszabadított!

Női topánok tucatja 45 kor.
Női füzös cipők tucatja 47 kor.

Felülmulhatlan szép kidolgozásban. Mindenféle konkurencia ki van zárva. Minden mennyiséget külföld tucattól felfelé utánvétellel, készpénzfizetés mellett

MICH. LÖWIT'S SOHN JUN.
cipőgyára PARDUBITZ.

Ujdonságok!
R. & B. szabad.
15840. sz.

Ideál-Spizirvanen íveg
R. & B. szabad. 15123. sz.

RIES és BERKOVITS

GÉPGYÁRA

BUDAPEST, VII., KERPESI-UT 66. SZÁM.

Különlegesség: Oxigén- és szikvizgyárok berendezése, szabadalmazott szifonfejek és palackok, valamint sórayomgépek gyártása.

Oxigén- és szénsav-eladás.

Oxyigén és szikvizgyári berendezések.

Oxigén-szifonpalackok, cs. és kir. szab. fedeles szifonkúpok, törv. v. lett „Országn- és Unionm“ szifonfejek, „Non plus ultra“ gazusepalackok, szab. „Ideál-szifonpa-lackok, „Poseidon“ törv. védett oxigénvizgépek.

Ujdonságok!
R. & B. szabad.
15840. sz.

Ideál-palack R. & B.
15 szab.123. sz.

Ábra 54. szám.

Uj Petőfi.
Az első szabad képen Petőfi-kiadás. Telegdy, Tull és Neogrady festményezők 92 rajzával. Minden rajz egy egész oldalig foglalja el a három oldalon van a művészi módon rendezve. A két kötetet dr. Rad Antal rendezte sajtó alá és látta el jegyzőivel. A szöveg tökéletes pontosításu. Dr. Ferenczy Zoltán, a legteljesebb és legjobb Petőfi-monografia szerzője, értékes, magvas elveket írta az első kötet elé. A könyv papíra a legfinomabb, a nyomás a legújabb, kitűnően olvasható. A művészi kötés, a művet Petőfi gondornívú arcképe díszíti, parafát mutatja. A két kötet ára 10 kor. Kiadja: Wodianer F. és Flai (Lampel Róbert) es. és kir. udv. könyvkereskedés Budapestben, Andrássy-út 21. Kapitál minden könyvtárosokéban.

Virágnyelv.

Minden ismert virág jelentése meg van írva ebben a könyvben, melyet szerkesztője a legjobb keleti forrásokból állított össze. Ara színes kötésben 30 ill. Az őssziget öltözet beállítására ajánlott. Megrendelhető Lampel Róbert (Wodianer F. és Flai) es. és kir. udv. könyvkereskedésben, Andrássy-út 21. sz.

Titkos betegségek

gyógyítására a specialista legjobban ajánlható számos éven át szerzett gazdag kórházi tapasztalatai alapján

Dr. FABINYI J.

v. kórházi orvos, specialista

gróvrit legrovidebb idő alatt biztos sikerrel felülkérli és nékény-gyógyítását, hólyagbajokat, bajakoros sebeket, syphilist, énkvetkezmeny t. makkos hólyagot és az onterfőzéstől támadt időbetegségeket.
Mégpedig az radmény férfiu gyengeségénél (impotentia) egy hónap, mint öregebb egynekél.
Bizos siker fogynán a honórarium utólag is fizethető. Levelekre díjtalanul válasz; kívánatai gyógyszerök.

Lakás: Budapest, Erzsébet-körtút 12. sz. (Dohány-utca sarok, J. emelet).
Bejárta a lépkővel. Kézőn várótermek
Rendelés délelőtt 9—3-ig este 6—8-ig.

MŰSZAKI IRODA IPARI JOGOK VÉDELME

REISS JÓZSEF ÉS TÁRSAI

HÍTES SZABADALMI ÜGYVIVŐ IRODA

BUDAPEST VII. KERPESI-UT 40

Találványok. minták és árjogozók hathatós védelme. **|| Szabadalmak kieszőbőlése, fenntartása és értékesítő összeköttetések létesítése.**

Erélyes és sikeres képviselő szabadalmi peres ügyekben.
Cégtagok: **REISS JÓZSEF** gépészmérnök, **TAKÁCS GYÖZŐ** hítes, szabad. ügyvivő
a bpesti, pestvidéki és pozsonyi kir. törvényszékek állandó, kinevezett bírói szakértője!

Költözködések

vasúton és hajón, az átrakodás és utazásról a legkényelmesebb, legbiztonságosabb, legolcsóbb és leggyorsabb módon.
Szabadalmazott Bútorközvetítő
Czaro és Jellinek szálló Budapest, V. Arany János-ut 34.

Éppen most jelent meg
Vidor Marci
FORRO... ÉJSZAKAK
című versköte
Ára 2 korona.
Bérmérensen ajánlott köldökkel 2 kor. 35 fill. Posta-utalványon megrendelhető a „Budapesti Napló“ kiadóhivatalában Budapest, József-körtút 18.

MEGHÍVÓ.

A Magántisztviselők Országos Nyugdíj-Egyesületének HETEDIK ÉVI rendes közgyűlésére,

mely 1901. április hó 21-én, vasárnap délelőtti 10 órakor Budapest székesőváros új városházának dísztermében fog megtartatni.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentés az 1900. évről.
2. Felügyelő-bizottsági jelentés az 1900. évről.
3. Záraszkodások előterjesztése és a felmentvény iránti határozathozatal.
4. Az 1901. évi költségvetés megállapítása.
5. Jelentés az 1900. május hó 20-án megtartott közgyűlésen egy ingatlan megvételére nyert megbízás tárgyában és ennek kapcsán előterjesztés egy újlag hozandó határozatra vonatkozólag.
6. Herzl Sándor egyesületi tagnak a múlt évi közgyűléshez intézett kérelmét illető előterjesztésnek tárgyalása.
7. Igazgatósági előterjesztések.
8. Az elnöki tisztség betöltésére vonatkozó határozathozatal.

Az alapszabályok.

31. §. A közgyűlésen csak azon rendes tagok vehetnek részt, kik több mint egy negyed-ve tagosági járulékkal hátralékban nincsenek.
32. §. Távollevő egyesületi tagok a közgyűlésen magukat ugyancsak szavazatképes egyesületi tagokkal képviselhetik, egy tag azonban legfeljebb 10 szavazásra jogosult tagot képviselhet. A képviselő megbízás irásban eszközöltetik és a közgyűlés előtt az igazgatóságnak bejelentendő. A meghatalmazás csakis egy közgyűlésre érvényes.
34. §. Ervényes határozathozatalhoz szükséges, hogy legalább 50 rendes tag jelen legyen; ha azonban az alapszabályok módosítása lenne napirenden, ugy ennek a tárgyalásához az összes rendes tagok két harmadának képviselete szükséges.

Porto rose I órányira Triestől

Pirano mellett (Isztria).

Teugerrifürdő Ausztria Magyarország egyetlen tengeriszelesfürdője. 2500 méter és nagy bróntartalmu, több példátlanul erősítő szerepe van minden-fajta izmaddal, csont-, forró- és izom-bajjal (különösen emhatal és az ízületi kúbobozó nemoldható) továbbá utortus-bajokkal rhachitissel, vérzogenységénel stb.

Igen szép tengeri fürdő puha forrányvel, különösen alkalmas gyenge nőnek és gyermekeknek, továbbá utókúrának szőfürdő után, szőkvívű ezekkel kombinálva. Nagyon kellemes, enyhe, tölcs és nyáron egyaránt merészköthő ághajlati Hotel, pensió Porto rose, postáti árak. — Prospektusok és érteletésd.

Frediani G. O. fürdőberő és igazgató.

Uj Kataphorese Uj

gyógymód NEM I DEEG és NEMI BETEGSÉGEK.

radikális gyógyítására legjobban ajánlják

Dr. Mitzger

kiváló gyógyhatásairól elismert intézet
Bndapest, VI., Terev-körtút 44. I. em.

SPECIALISTA SEKVŐKÖTŐKÉNY

Keleti J. orthopédiai műintézete ajánlja minden **intézetben szenvedőnek** a legújabb és modern szerkezetű 1900. ében es. és kir. szabadalmazott **sekvőköttőt**. Nem csak, nem okoz kellemetlen nyemást és rendkívül kiténő fókveső által felülml minden más gyártmányt.

Arak: Egyoldalu Kétoldalu
12 korona. 24 korona.
Gyárakbanban teljes jótállás mellett készülnek, továbbá járó- és támogépek, műfüzők ferdenőttek részére és scoliosis-nál Hensing rendszerre szerint. Műlabak és kezek, harkóttók, köldöksérvkötők, gúrcsér-harsnyak stb. stb.

Illusztrált árjegyzéket titoktartás mellett ingyen küld szét:

KELETI J.

orvos-sebészeti mű- és költőszertgyára (alap. 1878.)
Bpest, IV., Koronaherceg-utca 17c.
Gyár: Központi városház.
Kéretik a címre jól ügyelnet.

Fontos sérvbajosoknak.

SZENZÁCIÓSTALMÁNY

Egy magyar találmány sem lett oly általánosan ismert, mint a Follitzer sérvbajosok számára. Ez a sérvbajosok számára a legújabb találmány, mely a sérvbajosok számára a legújabb találmány, mely a sérvbajosok számára a legújabb találmány.

GUMMI-különlegességekben.
Postai megbízásokkal, szentesítvényekkel pontosan és titoktartással, minden legrövidebb idő alatt elkészítjük.

POLLITZER NŐR és FIA

cs. és kir. szabad. orthopédiai kötszerek Budapest, Doák Ferenc-utca 10. — Alakított 1898. **ÁRNYÉK** kivánatai szert börtökben bérmérensen küldők. **|| A citare égt eltal tennék. ||**

Titkos betegségek szakorvosa

gyógyítására, orvos, alapos és kényelmes módos biztos gyógyítás: óhajog szerződésnek. 20 éves kórházi és magán-gyakorlati tapasztalatai alapján (legy legjobban ajánlható)

Dr. CZINCZAR J.

egyetem. orvos-tanár
Egyéni: téraknál és nőknél foglalkozási szavár nékény minőségű bármily régi keletű

Nemi betegségek

ugymint húgycsőfolyást, hólyag- és vizeletbajokat, bajakoros sebeket, syphilist, onterfőzéstől eredő időbajokat, a legmagasabb börtbetegségeket és szépséghibákat, továbbá

Nemi gyengeségi állapotokat (impotentia)

mégpedig biztos eredménnyel gyorsan a legújabb módon.

Rendelő-intézet: Budapest, VII., Kerpesi-út 14. sz. I. e.
Rendelés: délelőtt 10—4-ig, délután 6—8-ig.
Kézőn várótermek. Kézőn de- és kijárta.
Levelekre díjtalanul válasz.

A véletlen általunk már számtalan embert tett szerencsés. Ajánljuk, hogy alábbi szerencse-naptárból születés- vagy névnapja mellett jelzett számot mielőbb postautalványnyal megrendelje.

Szerencse-naptár.

Ezen szerencse-naptárban foglalt osztály-sorsjegyek **csak** **KIRÁLYFI és TÁRSA** bankházánál kaphatók Budapest, VI., Andrassy-ut 60.

Table with 12 columns (Január to December) and 31 rows of numbers for each day of the month.

Első húzás már május hó 22. és 23-án.

A 6 húzás alatt 100.000 sorsjegy közül 50.000 nyer, összesen 13 millió 160.000 koronát.

Árak az I-ső osztályra: 1 egész sorsj. 12 K. — 6 frt, 1 fél sorsj. 6 K. — 3 frt, 1 negyed sorsj. 3 K. — 1 frt 50, 1 nyolcad sorsj. 1 K. 50 fill. — 75 kr.

KIRÁLYFI és TÁRSA BANKHÁZA a magy. kir. szabadalm. osztálysorsjáték főelárusító helye BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 60. sz.

Kevés gond! Kevés aggodalom!

nyugtalantja az embert, ha a

Budapesti Naplóra előfizet, mert

nagy megnyugvást szerez az a tudat, hogy 2000 koronára

van biztosítva baleset ellen mindaddig, míg előfizetése érvényben van.

A Budapesti Napló minden előfizetőjét

ingyen biztosítja baleset ellen

halál esetén 2000 korona erejéig, rokkantság esetén 2000 kor. erejéig. A biztosítás egész költségét a Budapesti Napló kiadó-hivatala fedezi.

Mindenki annyi időre van ingyen biztosítva, amennyi időre előfizet. A biztosítást a manheimi biztosító-társaság magyarországi vezérképviselője végzi. Minden előfizető, régi és új egyaránt, egy mint a következő jogerős biztosítási kötvényt kap:

Manheimi biztosító-társaság Manheimban. Magyarországi vezérképviselő Budapest, VI., Komnitzer-utca 10.

Alapítók: Nyolc millió márká. Erre befizetve: Két millió márká. Tartalék alap: Két millió márká. A részvényesek váltoiban a még be nem fizetett részvénytőke fejében.

Balesetbiztosítási kötvény.

A Manheimi biztosító-társaság biztosít jelen kötvény által, a tulajdoni általános feltételek mellett, T. urnak urnának

(lakóhely) (a név sajátkezűleg beírandó) mint a Budapesti Napló előfizetőjének az elvállalozás esetére: Kétezer korona összeg, a munkaképességnek élelfogytalan elvesztése (teljes rokkantság) esetére: Kétezer korona összeg, vagy a baleset mérvének megfelelő összeg. A biztosítás csak arra az időre érvényes, melyre az előfizetői díj lefizetett. — A biztosítás kezdődik az előfizetői díj postára adását, vagy kiállítását követő déli 12 órakor és végződik az előfizetés lejártá után való napon déli 12 órakor.

Manheimi biztosító-társaság magyarországi vezérképviselő Budapest.

Fényes, igazgató.

Előfizetési árak: egész évre 28 korona (14 frt), felévre 14 korona (7 frt), negyedévre 7 korona (3 frt 50 kr.), egy hónapra 2 kor. 40 fillér (1 frt 20 kr.). Az előfizetési összegek a „Budapesti Napló” kiadóhivatalához József-körút 18. kávéház.

Asztalos és kárpitos BUTOROK. Kézpénz és részletfizetés GLÜCK JOZSEF-cégnél. Budapest, VII., Erzsébet-körút 32. sz.

AZ ALDUNAI M. K. HAJÓZÁSI HATÓSÁG. ORSOVÁN.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter dr. Ó Nagyméltósága folyó évi április hó 1-én 17017 szám alatt kelt rendelete folytán az Alduna Juc nevű szakaszán egy keresztig tartó és az ottani szorított alsóvégének meghosszabbítását képező bekötőtű 25000 m³ köhányásból, 500 m³ kötőmélék hevítéséből, 4800 m³ kőrakatkészítésből, végül mintegy 200 m³ földmozgósításból álló munkálatainak vállalat utján leendő végrehajtása tárgyában

1901. évi május hó 11-én d. e. 10 órakor Orsován az aldunai m. kir. hajózási hatóság helyiségében zárt ajánlati versenyárgyalás tartatik. A versenyre nyitott felhívattak, hogy a szóban levő munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó s az aldunai m. kir. hajózási hatóságnál kapható minta szerint kiállított ajánlatokat a versenyárgyalásra kitűzött nap délelőtti 10 óráig az aldunai m. kir. hajózási hatóságnál Orsován annyival inkább adják be, mivel később beérkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni. Az ajánlatok az általános feltételek szerint előírt s a megajánlott költségösszeg 50%-a mint bauxtépéz valamely m. kir. állampénztárnál leteendő s az egy igazoló pénztári nyugta csatolandó. Ajánlattevők ajánlatiakkal mindaddig szavatolnak, míg annak el vagy el nem fogadásáról írásbeli hivatalos értesítést nem kaptak. A szóban levő munkálatokra vonatkozó műszaki műveletek, általános és részletes feltételek, valamint az ajánlat-minta az aldunai m. kir. hajózási hatóságnál Orsován nap-nként a hivatalos órákban megtekinthető és a szigorúan szemelött tartandó ajánlatminta ugyanott meg is kapható. Orsován, 1901. évi április hó 8-án. Az aldunai m. kir. hajózási hatóság.

Gyors és biztos segély gyomorbetegségek és azok utóbjajaiban!

A legjobb bizonyult HÁZISZER, mely az emésztést szabályozza, rendszeres vérkeringést eredményez, a megromlott és hibás véralakítást eltávolítja (a mi az egészség főfeltétele), gyorsan és biztosan megszünteti a gyomorbetegségeket, és p. étvágytalanságot, savanyú főbőfogást, hányási ingert, gyomor- és hasbántalmat, gyomorgörccsöt, vértulást, hámrhoidákat, női bántalmakat, bélbajokat, a már 40 év óta jónak bizonyult

Kiváló fájdalomcsillapító, antiszeptikus gyógyító és a hegedést elősegítő szer.

Minden gyuladás, seb és kelés gyógyítása biztos sikerrel jár, a női mell gyuladásánál, tejrekedés és keményedésnél, a gyermek elválasztásánál, tályogok, vérkelekés, pokolvar és gonyedésekénél, továbbá körömgonyedés az ugynevezett körömméregnél a kézen és lábujjakon, keményedéseknél, daganatoknál, mirigydaganatoknál, holttetem középsődekénél stb. 50 év óta bevált

Dr. Rosa-féle balsam Prágai házikenőcs FRAGNER B. gyógyszer-től PRÁGÁBAN 203-III.

Az emésztés minden munkáját az életre serkenti és egészséges és tiszta vort szerez, különben is biztos és masszo földön híres bevált házi szer. 1 üveg K. kettős üveg 2 K., Postán 40 fillérral drágább. Dobozban 70 fillér. Postán 12 fillérral drágább.

FIGYELMEZTETÉS!

Mindenki csak az eredeti készítményt kérje a prágai Fragner B. gyógyszer-tárból és figyeljen arra, hogy a Dr. Rosa balsam csomagolás minden részén az itt látható kerek védjegy legyen; a prágai házi kenőcs csomagolásán pedig a jobbról látható háromszögletű védjegy. A ki egy utánzatát talál és nekem bejelenti, díjat kap! Elismerő levelek esrei rendelkezésre állnak. Raktárak Budapestben: TÖRÖK JOZSEF gyógyszer-tárbán, EGGER A. gyógyszer-tárbán. Főra kár B. FAGNER k. u. k. Hoffleferant, Apotheke „Zum schwarzen Adler“ in Prag, Ecke der Spornergasse Nr. 203.

TALÁLMA NYOK SZABADALMAK

Engelsmann Rezső gépészmérnök, Budapest, IV., Múzeum-körút 15.

Rácz György

nagybirtokos jólanföldi szőlőtelepén és kertészetében (Kula, Bácsmegeye) kaphatók jutányos áron, szokványminőségű szőlőtelepek, amerikai alanyvesszők és európai vesszők, szőlőgyümölcsfák, alma és körtevadonczok, utszéll fák és a legjobb élősnövények. Árjegyzéket küld, az intézőség.

Oleó butor-eladás.

2 szekrény, 2 ajtó fényezett	30 frt	1 ebédülőszék, 6-német stíl	3.50 frt
2 ágy, fényezett	22	1 íróasztal, 3 fiókos	18
1 éjszakai szekrény, fényezett	8	1 hálószoba, matt díofa	100
1 mosdó, 2 ajtó, fényezett	14	1 hálószoba, faragott	130
2 szekrény, 2 ajtó, díofa, matt	30	1 garnitúra crèpe- vagy bourette-behuzat	55
2 ágy, magas, díofa, matt	28	1 garnitúra selyem-behuzat	80
1 éjszakai szekrény, díofa, márvánnyal	8	1 garnitúra plüss-behuzat	80
1 kredenc, 4 ajt. fülkés, faragott, márv.	48	1 szalonasztal	10
1 diván, magas támla szőnyeggel	40	1 consol márvánnyal és tükör	28
1 ebédülő-asztal, díofa, matt	12		

Magy vázlatok egyszerű, valamint a legdíszesebb kivitelű butorokban.

Dósa Kálmán fővárosi asztalos és kárpitos butortelepe

Budapest, Erzsébet-tér 18 Sas-utca sarok, I. emelet. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Tavaszi és nyári selyemkelme-ujdonságok Szénásy, Hoffmann és Társa

lyoni és párisi selyemkelme-különlegességek áruházában,

BUDAPEST, IV. kerület, Bécsi-utca 4. szám.

Legnagyobb és legszebb választék selyemkelme-ujdonságokban a tavaszi és nyári idényre. Ezek: Lyoni pongis **65** krtól kezdve. Sima és nyomatott tiszta selyem liberty **78** krtól kezdve. — Tulbecslés cégünknel ki van zárva. — Minták vidékre készséggel küldetnek.

Képes levelezőlapok
a legkedveltebb budapesti színésznők brom-erület kivétel arc-képével díszítve.
Páratlan szép gyűjtemény.
Eddig megjelent 4 sorozat. Egy sorozat 12 db-ot tartalmaz. Aze brom-erület ajánlott különnel 1 ft 80 kr. (3 K. 60 fl.).
Az érem beküldése után küldi „Budapesti Napló”
kiadóhivatala
József-körút 18. sz.
Aki mind a négy sorozatot egyszerre hozzája, az 40 helyen 12 képet kap.

Nincs ember ki a KHINAI
események iránt nem érdeklődnek! Egész Kínát a annak népet ismertető gyönyörű könyv jelent meg a napokban Cholnoy Jentől

Sárkányok országa
cim alatt 200 eredeti képpel.
Kapható Köves Béla könyvkiadóhivatalában Veszprémben. — Füzre 10, díszkötésben 13 kor. ért utánvétel vagy az érem beküldése ellenében.

SZOBRÁNC gyógyfürdő

gyomor- és májbetegnek magyar Karisbadja.
Füüdmelegnyitás: május 15-én.
Ezen — a maga nemében páratlan — gyógyfürdő négy Asvany forrásnak hideg, sós-kenes vize biztos segélyt nyújt: mindennemű bőrtünetekben, gyomor- és májbetegségeknél, gyomor- és májbetegségeknél, valamint általában minden tekintetben olthatóvá teszi, hogy a legvalószínűbb igényeket is kifogástalanul kielégíteni képes. — Kénytelen zongorával ellátott kőzsalgó, valamint külön férfi és női termek. Igen szép előző-helyiségek külön konyhával a mérsékelt árakkal. A fürdő összes üzemeinek, szennyvíz- és gázvezeték rendszerét, be. Vasúti állomások: Ungvár és Nagy-Mihály, honnét kényelmes bérkocsik közelednek (1/4 óra). — Ezen kívül gyógyvíz üvegekben több évi is megtartja gyógyerejét, miért is azt a beteg otthon is sikerrel használhatja. **Ára: egy nagy láda 40 üveggel a 1 Hérens üvegekben a fürdőben 7 ft., kisebb láda ugyanolyan 20 üveggel 4 ft. — A visszazsállítás a fürdő-igazgatósághoz ezimendők: Budapest, Készkutya L.-nál kaphatók. — Fürdőidény:**

május 15-től szeptemb. 15-ig.
Időigényes fürdőorvos:
RUSSAY GÁBOR LAJOS dr., járás-orvos.
Szobránc, 1901. A fürdőigazgatóság.

LIPK

I. rangú fürdőhely Szlavóniában.
Egyetlen Jódforrással alkalikus hőforrás (64° C.) a kontinensen.
Első átteltekelt kiáltatva: **NUDAPEST 1855. és 1896. LONDON 1893. BECS és ROMA 1894. BRÜSSZEL 1897.** A forrásvízgyógyászat állomása (Durocellon stb.) Azonkívül a déli vasútállomás a Felső-Lipik-Kanis és Barcsán stb. (Zsuzsánfalva). Indulás Budapestról a m. v. f. menetgyorsvonattal 7 óra 15 p. rugget; érkezés Lipikre 1/2 óra múlva délután. Romániából, Bulgáriából, Szerbiából, Bozánból Bród-Nóvákról az közvetlen kocsis-összeköttetéssel május- szeptember, Budapest — Lipik 3. u. 4/4 és vissza Lipik — Budapest 6. u. 3/35.
Minden idejében nappali fürdőszobák.
64° C. hőmérsékletű hő forrás gazdag nátriumtartalmánál (magyar Émsi) és jódgyógyászati forrás fürdő- és ivóvízre kiválóan alkalmas. Különösen hatékony a gyomor-, bél-, veszegető, hólyagbetegségeknél, köszvény-, és csúszó bajnál, ischiastnál, azonkívül vérbetegségeknél, gyomor- és májbetegségeknél, valamint a basins-fürdő, különösen berendezés szállók, új gyógyterem, gyermekgyógyintézet, zongora-, társalgó-, étterem, kávéház stb., gyönyörű fedett sétány, remek evézőszobák, park, lawntennis; mindenütt villamos világítás. Hivatalos fürdőorvos: dr. Szemerey Borlalan.
Jódvíz szétoldósó egyenesen a forrásból. Főiskola: Ede-luty L. Budapest. — Jódforrás közvetlen a fürdőigazgatóságnál, Lipikben, rendelhető. — Bővebb felvilágosítással és fürdő-leírással szivesen szolgálunk.
A fürdőigazgatóság.

IEBE sagrada-bora
kifűnő, könnyű székéletést előidéző emésztő-szer. — Biztos, kellemes hatás!
Anaemin
fűlülmulhatatlan vérszegénységben és sárgaságban szenvedő személyeknek.
Vasfelvételnél emelkedő étvágy!
J. Paul Liebe Tetschen a/E.

Fizikai és diätetikus gyógyintézet
Topolschitz fürdő
(Posta: Schönstein, Cilll mellett, Steiermark, Ausztria.)
Modern berendezésű. Nagyszerű fekvésben.
Orosz árak.
GYÓGYIT: mindennemű idült bajnál, hosszadalmas bűbűlésnél és mindenfajta gyengékedésnél.
Az intézet az egész éven át nyitva van.
Prospektusokat és felvilágosításokat díjtalanul ad a kezelőség vagy a Wien, VII. Mariahilferstrasse 31. sz. a lakó tulajdonosa a fürdőnek: **Dr. Hutterer Gusztáv**, volt vezetője a Rikli A.-féle természet-gyógyintézetnek Mallerbrunn Veldesben (Krajna).

BERGER-féle GYÓGYÍTÓ KÁTRÁNY-SZAPPAN

tekintélyes orvosok ajánlják, Európa legtöbb Államában fényes sikerrel alkalmazzák
mindennemű bőrképzés ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, kozz a előző kétegek, ugyazintén orr-rezeség, ótvár, fagyadag, lábzúrdás, fej- és szálkórpa ellen.
A Berger-féle kátrány-szappan tartalmazza a kátrányt 40%-ig és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrány-szappanoktól lényegesen különbözik. Csakának elkötélés végett hátrahoztam Berger-féle kátrány-szappan megrendítése a az ismert védjegyre való figyelmeztetés kérik. Idült bőrbetegségeknél sikerrel alkalmaztatik a kátrány-szappan helyett a
Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan.
A gyengébb kátrány-szappan az
ARCORÉ TISZTÁTLANSÁGAI
eltávolítására, a gyermeknekkel valamennyi fejbetegséggel ellen felülmulhatatlan bőrtisztító, mosó és fürdőszappan mindennapi használati szögél a
Berger-féle glicerín-kátrány-szappan
30% glicerín tartalommal és finom illattal.
Ára minden fajnak használati utasítással együtt darabonként 35 kr., 6 darab 1 ft 90 kr.
A többi Berger-féle szappanoktól különben kiemelendők: **Bonzo-szappan** a bőr finomítására, **borz-szappan** pattanások ellen, **carbol-szappan** a bőr simítására himű-belyegző és mint festéshez szappan, **Berger-féle fenyő-fürdő-szappan** és fenyő-pipero-szappan. Berger-féle gyermek-szappan a zsege kor részére (25 kr.).
Berger-féle Potrosulfid-szappan
rezes orr, kiütés, bőrszűkötség és arcvörösség ellen, **szeplo-szappan** igen hatós (75 kr.).
Berger-féle kénes tejszappan
mitfresszor és szociálisan ellen. Tannál szappan láb-üzésére és hólykeltés ellen.
Berger-féle fogszappan későgben
1. sz. rezes fogkrémek, 2. sz. dohányosoknál. Ára 30 kr., a legjobb fogtisztító szer. A többi Berger-féle szappanokat illetőleg utalunk a répitokra. Csak Berger-féle szappanokat kell kérni, miután számitlan hatástalan utasítást vannak. Gyár és főiskola:
G. Heil & Comp. Troppan.
Érdemjellet kiáltatva a nemzetközi gyógyászati kiállításán Bécsben 1896 Budapestben ugyben és kicsinyben kapható: **Török József** gyógy-szertárban, Király-utca, Talmay- és Seitz, Kochmeister Frigyes utóda, Detényi Frigyes, Detényi Károly, Waltersdorfer Pál, Kereszt-ut. **Nerada Nándor, Molnár és Moser, Láng Gusztáv**nál, tovább a közlegyógyászati szertárban: **Bauer A., Fausz M., Fajkás J., dr. Jarmai, Petri Ottó, dr. Egger, Eisendorfer G.** és többi budapesti és Magyarországon egyéb városokban lévő gyógyszerárakban.

Emmerichi géppgyár és vasöntő
van Gölpen Lensing & von Gimborn
EMMERICH, RHEIN.
Több mint 44.000 darab készült.
Magyarországban is a legismertebbek és leginkább használtak, mert munkakepeségükkel a legjobbaknak bizonyultak.
SZÁLLÍTHATÓ
8, 6, 8, 100 kg. tartalom nagyságban. Kéz és gépüzemre. Legjobb szerkezetek. Szab. gyorspörköltök. Kétféle, paramentese pörköltök és pámentesen hűtve. Előnyös szab. gyorspörköltök két üzemi. — Kunggyöző káva-, fűszer-, gyógyfű-stb. örtök.

PAPIER WLINSI
Több mint 30 esztendője csatlaltalan szer, hogy a mell hátalmait, náthát, nyakfájást, pneumonizmust, tagszaggatást a leggyorsabb módon gyógyítsuk. Tassék a Wilmst nevet kéri.
Paris, 31 Rue de Seine, Paris.
Kapható Budapesten Török Józsefnél.

MONTE CRISTO
Pompás különlegesség. Kapható minden fűszer- és csemegyekereskedésben, gyógyszerárban és drogeriában. — 1 eredeti üveg ára 4 korona. mintalüveg 70 és 30 fillér. Kiténtetés: 80 érem és díszkötéssel.
Archleb József és társa
gőspárló, PRAGA.
Igazgató: **ARCHLEB JÓZSEF**, cs. és ktr. udv. szállító, A „La Ferme” likör gyára.

Hirdetmény.
Schlick-féle vasöntő- és géppgyár részvénytársaság
részvényesei a Budapestben, 1901. évi április hó 13-án délután 4 órakor a Magyar országos központi takarékpénztár üléstermében (IV., Deák Ferenc-utca 7. szám) megtartandó **XXXII. rendes közgyűléshez** ezennel meghivatnak.
TÁRGYSOROZAT:
1. Az igazgatóság jelentése.
2. A zárszámadás előterjesztése a felügyelő-bizottság jelentésével.
3. A mérleg megállapítása, határozathozatal a veszteségnek a tartalékalapból leendő fedezés tárgyában.
4. Felmentvény az igazgatóságnak és a felügyelő-bizottságnak.
5. Egy igazgatósági tagnak megválasztása.
6. Három felügyelő-bizottsági tagnak megválasztása.
Azon részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, részvényeiket a nem járt szelvényekkel együtt, a Magyar országos központi takarékpénztárnál (IV., Deák-Ferenc-utca 7. sz.) a társ. alapsz. 15. §-a értelmében legkésőbb bezárólag 1901. évi április hó 9-ik napjáig letéteményezni tartoznak. Az alapszabály ugyanazon §-a értelmében megkivántatik, hogy a részvény legalább 80 nappal előbb iratott a letérő saját nevére.
Az igazgatóság jelentése a közgyűlést megelőző napon a Magyar országos központi takarékpénztárnál átvethető.
Az igazgatóság.

Olesó kerítések!
HAIDEKKER SÁNDOR sodronyszövet-, fonat- és kerítés-gyára
Budapestben, VIII. ker., Üllői-ut 48. szám.
Gyár és szálló: szabadalmazott Hungária-fonatokkal méterenkint 50 és 70 fillérről; gép- és kézi sodronyfonalatok, tükös sodronyi, pánthuzat; erdők, vadaskeríték, baromfi-udvarok, gazdasági telkek, kertek, gyümölcsösök, szőlők stb. bekerítésszerű olesó árak mellett. Nyaraló, park- és erkélyrácsokat, valamint csinos és erős kivitteli kapukat és a tőkát vaskerítés sodronyfonalat és kovácsolt vasból. Továbbá föld- és kavics-rakásokat; magtárlak-rakásokat; okir-szálkósarakat; sziklafogókat; gabonaszárazó-hengereket, valamint régi válszabó-hengereknek új sodronykepenyével való ellátását. Rostaszöveteket és fonatokat szelvéreztetjük.
Árjegyzékek és költségvetések ingyen. — Jutányos és pontos kiszolgálás.

ASSICURAZIONI GENERALI

Kiadás

Nyereség- és veszteség-számla az A. mérleghez. Elemi biztosítási ág (1900.)

Bevétel

	korona	fl.	korona	fl.		korona	fl.	korona	fl.
I. Kiszámlázások: (beleértve a kifizetési költségeket):					I. A biztosítási alapok áthozatala a múlt évről:				
1. Tüzbiztosítás, levonva a viszontbiztosított részét	8.258,717	48	9.559,884	51	1. Díjtartások (levonva a viszontbiztosított részét)	7.380,818	35	5.350,129	69
2. Szállítmánybiztosítás, levonva a viszontbiztosított részét	2.301,167	03			2. Tökésített nyereségtartalék	2.625,000	00		
II. Üzleti kiadások (levonva a viszontbiztosítottok térítványait):					3. Értékpapírok árfolyam-tartaléka	3.179,853	61	18.215,468	96
1. Szerződési költségek (folyó számadással teljesen fedezett):	1.702,056	29			4. Kétes követelések tartaléka	80,000	00		
2. Juttatások	1.568,223	61			II. Független károk tartaléka a múlt évről (levonva a viszontbiztosítottok részét):				
3. Folyó igazgatási költségek	1.094,885	69	4.455,107	59	1. Tüzbiztosítás	890,028	73		
4. Adók és illetékek					2. Szállítványbiztosítás	1.700,259	29	2.569,267	70
III. Leírások és egyéb kiadások:					III. Díjbevétel (levonva a törlesztést):				
1. Leírások kétes követelésekre	12.741,01				1. Tüzbiztosítás	Kor. 18.541,775	85		
2. Könyvszerű árfolyamvesztés értékpapírokban	141,825	34			le: viszontbiztosítás	7.929,074	12		
3. Árfolyamvesztés pénzeszközökben és külföldi váltókban	81,323	48			2. Szállítványbiztosítás	Kor. 6.411,937	25		
4. Járulékok kamatai és juttatások a hivatalnokok ellátási pénzára	290,274	91	471,694	74	le: viszontbiztosítás	3.105,824	29	8.308,942	99
IV. Tartalék függő károkra:					IV. A tőkésbefektetések hozadéka:				
1. Tüzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítottok részét	808,582	—			1. Kétes- és lezártított kamatok, valamint hitelintézeteknél és takarékpénztáraknál levő betétek kamatai	288,039	97		
2. Szállítványbiztosítás, levonva a viszontbiztosítottok részét	1.909,658	—	2.718,240	—	2. Jelzálogkölcsönök kamatai	98,854	91		
V. A biztosítási alapok állása a számadási év végén:					3. Értékpapírok kamatai	408,552	30		
1. Díjtartások:					4. Ingatlanok birtoka hozadéka	92,704	42	803,150	7
a) Tüzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítottok részét	6,974	—	87	—	V. Egyéb bevételek:				
b) Szállítványbiztosítás, levonva a viszontbiztosítottok részét	817,064	19			1. Kérvénydíjak:				
2. Tökésített nyereségtartalék	7.791,8	6	64		a) Tüzbiztosítás	1.180,824	04		
3. Az értékpapírok árfolyam-ingadozásának tartaléka	2.625,000	—			b) Szállítványbiztosítás	45,648	07		
4. Kétes követelések tartaléka	3.088,337	37			2. Más kezelési bevételek	1.224,472	11		
5. Kétes követelések tartaléka	80,000	—	18.584,683	91	3. Értékpapírok után folyósított árfolyamnyereség	5,827	89	1.569,168	70
VI. Évi üzleti nyereség			1.109,52	98	Összesen			31.909,120	73
Összesen			31.909,120	73	Összesen			31.909,120	73

Nyereség- és veszteség-számla a B. mérleghez. Életbiztosítási ág (1900.)

	korona	fl.	korona	fl.		korona	fl.	korona	fl.
I. Kiszámlázások és járadékok fizetése:					I. A biztosítási alapok áthozatala a múlt évről:				
1. Halálretek szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítottok részét	7.894,334	62			1. Díjtartások (levonva a viszontbiztosítottok részét)	11.8810,202	30	5.350,129	69
2. Eléltel esetre szóló biztosítások, lev. a viszontbizt. részét	1.224,548	—			2. Tökésített nyereségtartalék	2.625,000	00		
3. Járadékfizetések	873,071	05	9.399,943	67	3. Értékpapírok árfolyam-tartaléka és kiegészítő tartalék	5.444,89	39		
II. Fizetések visszavárára kótvényokért, levonva a viszontbiztosítottok részét					4. Kétes követelések tartaléka	80,000	00	13.025,686	41
III. Osztalékfizetések biztosítottaknak					IX. Független károk tartaléka a múlt évről (levonva a viszontbiztosítottok részét):				
IV. Üzleti kiadások (levonva a viszontbiztosítottok térítványait):					1. Kérvénydíjak:				
1. Szerződési költségek (a folyó számadással teljesen törlesztve):	1.527,247	16			a) Tüzbiztosítás	1.269,476	59		
2. Folyó kezelési költségek	1.488,38	35			III. Díjbevétel:				
3. Folyó igazgatási költségek	487,673	69			1. Halálretek szóló és vegyes biztosítások Kor. 20.290,181	38			
4. Behajlási juttatások	192,691	19			levonva a viszontbiztosítási díjat	1.473,9	7	18.317,132	21
5. Orvosi költségek	606,89	7	4.276,712	16	2. Eléltel biztosítások levonva a viszontbiztosítási díjat	Kor. 119,714	4	1.600,021	4
6. Adók és illetékek					3. Járadékfizetések	19,714	—	1.280,517	27
V. Leírások és egyéb kiadások:					IV. A tőkésbefektetések hozadéka:				
1. Leírások kétes követelésekre és ingatlanra	9.211	45			1. Kétes- és lezártított kamatok, valamint a hitelintézeteknél és takarékpénztáraknál levő betétek kamatai	28,542	90		
2. Könyvszerű árfolyamvesztés értékpapírokban	590,574	—	635,029	92	2. Kérvényekre adott kölcsönök kamatai	758,536	29		
3. Árfolyamvesztés pénzeszközökben és külföldi váltókban	27,541	—			3. Jelzálogkölcsönök kamatai	489,342	81		
VI. Független károk tartaléka:					4. Értékpapírok kamatai	415,48	84		
1. Halálretek szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítottok részét	978,29	35			5. Ingatlanok birtoka hozadéka	78,303	25	6.131,153	10
2. Eléltel biztosítások, levonva a viszontbiztosítottok részét	227,818	38			V. Egyéb bevételek:				
3. Járadékfizetések	14,907	72	1.221,110	05	1. Kérvénydíjak	467,042	01		
VII. A biztosítási alapok állása a számadási év végén:					2. Egyéb kezelési bevételek	4,54	23		
1. Díjtartások:					3. Értékpapírok után folyósított árfolyamnyereség	27,304	06	498,600	20
a) Halálretek szóló és vegyes bizt., levonva a viszontbizt. részét	Kor. 113,998,737	82			Összesen			16.411,500	41
b) Eléltel bizt., lev. a viszont. részét	5,038,290	88			Összesen			16.411,500	41
c) Járadékfizetések	128,604,293	18							
2. Díjtartások:									
a) Halálretek szóló és vegyes bizt., levonva a viszontbiztosítottok részét Kor. 5.838,504	51								
b) Eléltel bizt., lev. a viszont. részét	829,017	05							
c) Járadékfizetések	18,279	40							
3. Tökésített nyereségtartalék	5.978,501	26							
4. Kétes követelések tartaléka	590,000	—							
5. Értékpapírok árfolyam-tartaléka és kiegészítő-tartalék	2.625,000	—							
6. Kétes követelések tartaléka	848,000	03							
7. A biztosítottak osztalékajlapja a kamatokkal együtt	29,000	—	14.645,978	44					
VIII. Évi üzleti nyereség			1.912,35	17					
Összesen			16.411,500	41					

AZ ASSICURAZIONI GENERALI VAGYONÁLLASA

Vagyon

1900. december 31-én.

Teher

Folyó szám	A tétele neve	A		B		Összesen		Folyó szám	A tétele neve	A		B		Összesen		
		korona	fl.	korona	fl.	korona	fl.			korona	fl.	korona	fl.	korona	fl.	
1	A részvények adófelvétel a tőke be nem fizetett részéről	3.675,000		8.475,000		7.850,000		1	Alapítók	5.250,000		5.250,000		5.250,000		
2	Kérvényközlés az intézet igazgatósági a közjuttal	995,536	96	304,896	13	1.200,432	09	2	Tökésített nyereségtartalék	2.625,000		2.625,000		2.625,000		
3	Rendelkezésre álló pénzek hitelintézeteknél és takarékpénztáraknál	2.090,330	3	4.010,098	73	6.100,429	08	3	Tartalékok az értékpapírok árfolyam-ingadozásának fedezésére	3.028,327	27	1.927,028	91	4.955,355	18	
4	Ingatlan birtok:							4	a) Kiegészítő tartalék	80,000		80,000		160,000		
a) Városi ingatlanok			16.646,487	19	16.646,487	18		b) Díjtartások folyó biztosításokra december 31-én: az A mérlegben	7.701,300	64			7.701,300	64		
b) Mezőgazdasági birtokok	2.258,000		370,000		2.628,000			5	le: viszontbiztosítottok részét	13.892,4	26	13.892,4	26	28.602,96	90	
c) Újonnan szerzett ingatlan Triestben	9.650,103	78	90.734,786	83	100.844,889	05		6	A hivatalnok eljárási pénzára	5.876,501	26	5.876,501	26	5.876,501	26	
d) Maradvány a viszontbiztosítottok számláiról	320,686	9	649,149	53	969,835	52		7	le: viszontbiztosítottok részét	560,000		560,000		560,000		
5	a) Állami és más értékpapírok	1.155,170	8	1.155,170	8	1.155,170	8	7	Tartalék (függőben levő kárterületekre december 31-én: az A mérlegben	2.718,240		1.221,110	05	3.939,350	03	
b) Váltak a társaságban	915,763	81	10.550,897	58	11.466,660	39		8	Osztalékajlap az életbiztosításban nyereményekkel			1.844,293	02	1.844,293	02	
c) Jelzálogkölcsönök	2.878,490	05	3.278,490	05	6.156,980	10		9	A hivatalnokok ellátási pénzára	2.294,154	80			2.294,154	80	
d) Kölcsönök értékpapírokra			16.283,180	30	16.283,180	30		10	A hivatalnokok ellát. pénzára. kiegészítő tartalék	146,771	32			146,771	32	
6	e) Kölcsönök életbiztosítási kótvényainkra	921,642	38	87,141	06	1.008,783	44		11	A hivatalnokok ellát. pénzára. kiegészítő tartalék	87,154	03			87,154	03
7	Maradvány az intézet költségvetéséből	2.482,473	06	519,779	41	3.002,252	47		12	Ingatlanok költségei	1.786,056	28	229,155	73	1.985,211	01
8	Maradvány az intézet költségvetéséből			511,300	87	511,300	87		13	Egyéb nyereségek számláján	25,100	08	4,684	53	29,784	61
9	Maradvány az A. mérleg folyó számlájából	1.204,210	97	4.168,72	2	5.372,932	99		14	A hivatalnokok ellát. pénzára	511,300	87			511,300	87
10	Adósság különböző címek alatt	5.401,362	48	7.183,301	89	12.584,663	37		15	Hitelek költségei	484,967	50	275,100	79	760,067	29
11	Letételt kezesesség és biztosítottok gyarantái	100,000		100,000		100,000			16	Bevételek költségvetés és biztosítottok gyarantái	5.401,362	48	7.183,301	89	12.584,663	37
12	a) Letét: O. Felsége jubileuma alkalm. letét alapítvány	12,000		12,000		12,000			17	b) O. Felsége jubileuma alkalm. letét alapítvány	100,000				100,000	
13	b) Hesse József alapítvány	6,000		6,000		6,000				c) Hesse József alapítvány	38,800				38,800	
14	c) Csabai R. alapítvány	6,000		6,000		6,000				d) Csabai R. alapítvány	12,000				12,000	
15	d) Goldschmidt alapítvány	6,000		6,000		6,000				e) Goldschmidt alapítvány	6,000				6,000	

KRISTÁLY

!!!

KRISTÁLY

**Rendkívüli tisztasága
folytán több évi tartós-
sággal bír a**

KRISTÁLY ÁSVANYVIZ

**Legyen * * * *
mindennapi
* * * * italod!**

Ajánlják a következő kiváló gyakorló orvosok:

Dr. Albecker Károly, Pityvaros, Csanád megye, Dr. Aujeszky Aladár tanár Budapest, Baross-u. 56. Dr. Aldor Adolf, Nagykároly, Szatmár u. Dr. Balog Miklós, India, Szerém m. Dr. Barta Gyula, Király Daróc, Szatmár megye, Dr. Barta Gábor Budapest, Főherceg Sándor-utca 19. Dr. Barta János Kolozsvár, Dr. Baumgarten Samu Budapest, Teréz-körút 20. Dr. Berger Lipót Budapest, Mókus-utca 14. Dr. Blazek Jaroslav Bród, Slavonia, Dr. Blum Odön Budapest, Város-major-utca 64. Dr. Brach Samu Duna-Szerdahely, Pozsony megye, Dr. Bokor Gyula Budapest, Kertész-utca 43. Dr. Bossányi Béla kir. tanácsos, Budapest, Szt.-Lukácsfürdő, Dr. Breuer Lajos Hunyad Várhely, Hunyad m. Dr. Breznay Ernő Orsova, Dr. Bruck Ferenc, Nagy-Perkát, Fejér-m. Dr. Bruck Lipót Budapest, Kerepesti-út 20. Dr. Büchler Antal Budapest, Kerepesti-út 75. Dr. Császár Ferenc, Otlaka, Arad megye, Dr. Csávásy Zoltán Gurahonc, Arad megye, Dr. alsó-csernányi Csiky Ferenc Komjáth, Nyitra m. Dr. Culek A. Gradjevac, Horvátország, Dr. Cukor Lajos, N.-Károly, Szatmár m. Dr. Dabasi Odön Monor, Pest-m. Dr. Danis Lajos Török-Balint, Pest-m. Dr. Deák Gábor Vaskő, Bihar m. Dr. Denkó Béla, Budapest, Váci-körút 58. Dr. Décsi Lipót Budapest, Külső Váci-körút 17. Dr. Déri Zsigmond Bpest, Király-utca 105. Dr. Deutsch I. Budapest, Csömöri-út 22. Dr. Dévai Mór, Budapest Akadémia-utca 13. Dr. Ertl Géza Budapest, Üllői-út 36. Dr. Faludy Lipót, Budapest, Sétátér-utca 4. Dr. Farkas Miksa Budapest, Eötvös-utca 1. Dr. Fátoly Dezső Mező-Osáth, Borsod m., Dr. Fehér Henrik Kaposvár, Somogy m., Dr. Fischer Lajos Budapest, Teleky-tér 7. Dr. Fodor Lajos Mélykút, Bács m., Dr. Frank Samu Budapest, Király-utca 43. Dr. Garami Béla Budapest, Rózsa-utca 62. alsóviszokai Dr. Gerlóczy Zsigmond Budapest, Rökk Szilárd-utca 28. id. Dr. Glasz Izor Budapest, Andrásy-út 21., Dr. Glass Izor Budapest, Klauzál-utca 6. Dr. Glaser H. Marci Budapest, Teréz-körút 20. Dr. Glück Sándor Budapest, István-tér 14. Dr. Goldschmid S. Vukovár, Szerém m. Dr. Gonda Mór Pancsova, Torontál m. Dr. Gonda Sándor Dárda, Baranya m. Dr. Grasser József Csákvár, Fejér m. Dr. Gropfberger Ferenc Csorvás, Békés m. Dr. Gross Miksa, Esztergom-Bajna, Esztergom m. Dr. Grünhut Adolf Budapest, Teréz-körút 27. Dr. Gutlobn Henrik Rozsnyó, Gömör m. Dr. Guttmann Jakab N.-Beeskerek, Torontál m. Dr. Hannik György Bács, Dr. Hanzély Béla Budapest, Uri-u. 15. Dr. Heller Lajos Budapest, Örömvölgy-u. 1. Dr. Herzog Ede Budapest, Sas-u. 4. Dr. Hamler Izó Budapest, Erzsébet-körút 5. Dr. Hofbauer Miklós, Hódságh, Bács m. Dr. Hochstädter Gyula Budapest, Marokkai-u. 2. Dr. Horpatsky J. Budapest, Ferenc-körút 46. Dr. Horváth Gyula Szalárd, Bihar m., Dr. Hőgyes Ferenc Budapest, Üllői-út 21. Dr. Hubán Péter Kakova, Dr. Hudomel József Budapest, István-tér 9a. Dr. Huszár Miksa Budapest, Király-utca 53. Dr. Ilési Jakab Alberti-Irsa, Pest m., Dr. Inseil Arnold Budapest, Király-u. 23. Dr. Irizt Samu Budapest, Dob-utca 31. Dr. Iványi Ernő Budapest, Calvin-tér 4. Dr. Iványi Mór, N.-Beeskerek, Dr. Jánokv István, Kuczura Bács m. Dr. Jeney Aliréd Budapest, Bezerédy-u. 13. Dr. Jungmann Rezső, Pécs, Baranya m. Dr. Kalivoda Kálmán Budapest, Hercezel-sanatorium, Dr. Karácsonyfalvi Karácsony Lajos Budapest, Erzsébet-körút 21. Dr. Kassai Imre Budapest, Andrásy-út 51. Dr. Kaeser M.-Luki, Trencsén m. Dr. Kállai Dávid Kutas, Somogy m. Dr. Károlyi Gyula, Ercsi, Fejér m. Dr. Kern Géza Bpest, Kigyó-u. 2. Prof. Dr. csurgói Kéty Károly, Budapest, Szentkirály-utca 13. Dr. Klein Adolf, Varsány, Veszprém m., Dr. Klein Gyula, Mike, Somogy m., prof. tolecsvai Dr. Korányi Erigyes Budapest, Erzsébet-körút 56. Dr. Kovács József Budapest, József-körút 45. Dr. Kóváry László Laszháza, Pestm. Dr. Kőszeghy Ferenc Mélykút, Bácsm. Dr. Krausz Adolf Sárospárd, Fejér m. Dr. Krema Gjurzo Gruebispopolje, Slavonia, Dr. Kun A. Samu Bród, Sáros m. Dr. Kuthy Dezső tanár, Budapest Városligeti-fasor 9. Dr. Lautos Emil Budapest, Sas-u. 17. Dr. László Endre Szentes, Csongrádm. Dr. László Elek Orosháza, Békésm. Dr. László Frigyes Budapest, Teréz-körút 34. Dr. Lázár Alfréd Budapest, Andrásy-út 46. Prof. Dr. Liebmann Mór tanár, Budapest, Andrásy-út 13. Dr. Lichtmann Samu Budapest, Izabella-u. 19. Dr. Löbl Vilmos Budapest, Vörösmarty-u. 53. Dr. Loeszl Jenő, Kistelejk, Csongrádm. Dr. Mandel József, V. Namény, Bereg m. Dr. Márton Sándor Budapest, Gyár-u. 32. Dr. Marberger Sándor Budapest, Erzsébet-körút 23. Dr. Matavovszky Zsig-

mond Kunhegyes, Szolnokm. Dr. Mándoky Mór Budapest, Kálmán-u. 17. Dr. Mátrai Gábor Budapest, Andrásy-út 60. Dr. Medvei Béla Budapest, Erzsébet-körút 9. Dr. Mirkovic S. Irig, Slavonia, Prof. Dr. Morelli Károly Budapest, Zsibárus-u. 1. Dr. Moskovitz Albert Budapest, Kun-utca 4. Dr. Mutschenbacher Béla Budapest, Irányi-u. 12. Dr. Nagy Albert Budapest, Múzeum-körút 15. Dr. Nagy Sándor Orsova, Dr. Neumann S. Budapest, Kerepesti-út 62. Dr. Oláh Béla Tor-Sziget, Dr. Olsafszky Victor Nagybánya, Dr. Orth Mihály Pivancza, Bácsm. Dr. Pálly J. D. Budapest, Kerepesti-út 65. Dr. Pálmai Izó Budapest, Wesselényi-utca 31. Dr. Pamer Imre Budapest, Albrecht-út 7. Dr. Pécsi Mór Adány, Somogy m. Dr. Petrács Illés Nadrag, Krassó-Szörénym. Dr. Pollak Mór Budapest, Dob-utca 80. Dr. Pollákovics Antal Zay Ugróc, Trencsén m. Dr. Polgár Miksa Dunapataj, Pestm. Dr. Politzer Nath, Kutina Belovár m. Dr. Plichta Soma Losonc, Nógrádm. Prof. Dr. Puky Ákos Budapest, József-u. 17. Dr. Pfeifer Gyula Budapest, József-körút 2. Dr. Pflüg Sándor A-Irsa, Pest m. Dr. Reách Dezső Budapest, Teréz-körút 44. Prof. Dr. Réczey Imre Budapest, Múzeum-körút 9. Dr. Rednik János, Vaskő, Bihar m., Dr. Révész Zsigmond Somberek, Baranya m. Dr. Rétok Zsigmond Budapest, Zerge-utca 17. Dr. Rosenberg Samu Baja, Bács m. Dr. Rosentfeld Lipót A-Alap, Fehér m. Dr. Rosenzweig Adólf Budapest, Fő-utca 69. Dr. Roth Sándor Erdőd, Szatmár megye, Dr. Rothbart József Budapest, Erzsébet-körút 16. Dr. Ittner Henrik Budapest, Ujvástartér 3. Dr. Sachs Samu Budapest, Király-utca 27. Dr. Sághy Lajos Budapest, Lipót-körút 16. Dr. Sarudy Endre Budapest, Fehérvár-út 49. Dr. Sebestyén Odön Budapest, Wesselényi-utca 48. Dr. Sebők N. Nyitra, Dr. Sélley Imre Kunmadaras, Szolnok m., Dr. Serli Sándor Mohács, Baranya megye, Dr. Sall Kálmán Gyöngk Tolna megye, Dr. Schaffer Samu M. Kovácsháza, Csanádm. Dr. Schonk Ferenc Levél, Mosonm. Dr. Schleiningner László Tiszafüred, Hevesmegye, Dr. Schneider Kornél Cserevka, Bácsm. Dr. Schulhof Vilmos Budapest, Sziv-utca 12. Dr. Schuschny Henrik Budapest, Andrásy-út 9. Dr. Schwarz Lajos Sopron-Beléd, Dr. Schwarz Nándor Budapest, Nép-színház-utca 26. Dr. Schwarz Samu Budapest, Kerepesti-út 68. Dr. Schwarz Tivadar Berzáska, Krassó-Szörénym. Dr. Spatz Adolf Csorna, Sopronm. Dr. Spáth Henrik Velenice, Fehérmegye, Dr. Spitzer Armin Budapest, Csömöri-út 19. Dr. Spitzer Mór Budapest, Lajos-u. 84. Dr. Stangel Sándor Ó-Sztapár, Bácsmegye, Dr. Steigenberger S. Budapest, Nagyköröna-utca 34. Dr. Steiner Mór Kraszna, Szilagy megye, Dr. Steiner József Kalocsa, Pest megye, Dr. Steiner Samu Budapest, Király-utca 10. Dr. Steinberger Armin Budapest, Üllői-út 2. Dr. Steinberger Izidor Budapest, Rökk-Szilárd-utca 3. Dr. Sterk József Tamási Tolna m. Dr. Stern Adolf Kropf Szepes m. Dr. Stern Ignác Budapest, Dohány-u. 92. Dr. Stern Ignác Budapest, Teréz-körút 15. Dr. Stricker Mór Budapest, Váci-körút 21. Dr. Szabó János Halas, Pestmegye, Dr. Szabó Sándor Budapest, Arany-János-utca. 16. Dr. Szamek Ignác Békés-Csaba, Dr. Szantó Manó Budapest, Erzsébet-körút 13. Dr. Szász István Ó-Bocse Bácsmegye Dr. Szeghő Géza, Csonoplya, Bácsm. Dr. Szekeres József N.-Kanizsa Zala m. Dr. Székely Zsigmond Budapest, Teréz-körút 32. Dr. Szigethy Gusztáv Budapest, Sas-utca 29. Dr. Simits Pál N.-Kikinda, Torontál m. Dr. Szimegy József Budapest, Mária-utca 20. Dr. Sommer Antal Balatonfő-Kajár, Veszprém m. Dr. Sommer Antal, Német-Palánka Bács megye, Dr. Szöllőssy Béla Debrece, Hajdu megye, Dr. Ternér Béla Püspökfürdő, Dr. Tessényi Pál Torza, Bács m. Dr. Thim József Apatin, Bács m. Dr. Tomka István Budapest, Csömöri-út 46. Dr. Tihanyi Mór Budapest, Erzsébet-körút 41. Dr. Tótfalussy Gyula Budapest, Andrásy-út 83. Dr. Turcsányi Imre Budapest, Baross-utca 81. Dr. Trostler Mór Raika, Moson m. Dr. Uhrík Gyula Budapest, Csömöri-út 42. Dr. Unger Manó Budapest, Szentlélek-tér 8. Dr. Ursziny Gyula Putnok, Gömör m. Dr. Vajda Lajos Bogáros, Torontál-m. Dr. Wächter Jakab Környe, Komárom m. Dr. Weinberger Béla L. Gyöngk, Tolna m. Dr. Weiss Armin Gyöngyös, Heves m. Dr. Weiss Miksa Gyöngyös, Heves m. Dr. Weiss Miksa Devocser, Veszprém m. Dr. Wellwart Simon Budapest, Csömöri-út 107. Dr. Wildmann Dezső Budapest, Damjanich-utca 37. Dr. Weyner Emil, Budapest, Fürdő-utca 8. Dr. Ziffer Károly Budapest, Váci-körút 28. Dr. Zsivkovits György India, Szerémmegye.

KRISTÁLY

!!!

KRISTÁLY